

JOHN BEVERE

AUTOR BESTSELLEROV

Ádar
Bázne
Božej

SPOZNAJ CNOSŤ,

KTORÁ ZMENÍ TVOJ ŽIVOT

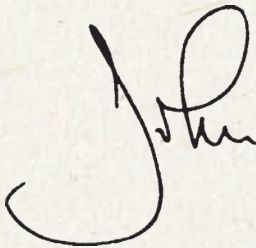
Drahý priateľ,

výraz bázeň môžeme vyjadriť aj slovným spojením zmes úctivého rešpektu a strachu, či posvätného úžasu. Každý veriaci v Krista by mal tejto vzácnej cnosti vo svojom živote venovať maximálnu pozornosť. Vedel si, že práve ona je kľúčom ku všetkým Božím zaslúbeniam?

Božia bázeň ide ruka v ruku s nesmiernymi Božími požehnaniaми. Spomeňme aspoň niektoré z nich—väčšia múdrosť, blízky vzťah s Pánom, stálosť, dobré meno, pokoj a bezpečnosť a v neposlednom rade aj naplnený a plnohodnotný život. Písmo nás učí, že Boh svoju prítomnosť zjavuje ľuďom, ktorí ho usilovne hľadajú a túžia sa mu vo všetkom ľúbiť. Aj samotný Kristus si túto cnosť vážil nad všetky ostatné poklady. Preto by sme jej mali dať v našom živote právoplatné miesto aj my a strážiť si ju ako vzácny klenot.

Nepremárni svoj život, ale objav tento nádherný osobný, celoživotný, zmysluplný, plodný a obohacujúci vzťah so živým Bohom, ktorý ti otvára práve bázeň pred ním! Len tak zakúsiš tú najvyššiu radosť a slobodu od všetkých ostatných strachov a úzkostí.

Tvoj brat v Kristovi,

John
JohnBevere@gmail.com

MessengerX

Messenger
INTERNATIONAL

dar bázne Božej

Spoznaj cnosť, ktorá zmení tvoj život

JOHN BEVERE

SYLOM

The Awe of God, Slovak, by John P. Bevere

© 2024 Messenger International

MessengerInternational.org

Originally published in English as *The Awe of God*

ISBN 978-1-400-33670-8

Author photo © Meshalli Mitchell

Additional resources in Slovak are available for

free download and video streaming at

MessengerX.com and on the **MessengerX app**

To contact the author: JohnBevere@ymail.com

This international leadership seeding edition of the Awe of God book has been produced in collaboration between Thomas Nelson and Messenger International. It is a free gift and is

NOT FOR SALE

Printed in EU

Dar bázne Božej – spoznaj cnosť, ktorá zmení tvoj život, autor John P. Bevere

© 2024 Messenger International

MessengerInternational.org

V angličtine publikované pod názvom *The Awe of God*

ISBN 978-1-400-33670-8

Fotografia autora © Meshalli Mitchell

Doplnkové materiály v slovenčine sú k dispozícii voľne stiahnuteľné alebo na pozeraie na adrese:

MessengerX.com a cez aplikáciu **MessengerX**

Kontakt na autora: JohnBevere@ymail.com

Táto kniha bola vydaná v spolupráci s Vydavateľstvom Thomasa Nelsona a je darom od organizácie Messenger International a

NIE JE URČENÁ NA PREDAJ

Vytlačené v EU

Copyright© 2024 SYLOAM pre slovenský jazyk

Vydavateľ: SYLOAM – Kresťanská medzinárodná misia

Černyševského 11, 851 01 Bratislava

www.syloam.eu

Preklad: Mgr. Miroslava Miškovicová

Jazyková úprava: Mgr. Dominika Ferková

Redaktor vydavateľstva: Miroslav Fic

Grafika: Syloam.org

ISBN: 978-80-99940-14-8

Ak nie je vyznačená inak, citáty Písma sú prevzaté zo Slovenského ekumenického prekladu © 2019, opravený text. Slovenská biblická spoločnosť.

App Store je ochranná známka spoločnosti Apple Inc., registrovaná v USA a ďalších krajinách. Google Play a logo Google Play sú ochranné známky spoločnosti Google LLC.

*Venujem mojej nádhernej manželke, najlepšej priateľke
a milovanej láske, Lise Beverovej.*

Žena, čo má bázeň pred Hospodinom, zasluhuje si chválu.

Príslovia 31:30

*Túto knihu som napísal pri príležitosti štyridsiateho výročia
nášho sobáša. Každý rok s tebou si užívam stále viac a ak
by som mal túto možnosť opätovne, bez váhania by som si
ťa znova vybral za manželku. Potešenie a radosť, ktoré mi
prinášaš, sa nedajú vyjadriť slovami. Bez tvojej lásky
a podpory by som nebol tým, kým som dnes. Si nadovšetko
múdra, zábavná, príjemná, silná, dobrodružná a nádherná.
Nikdy ťa neprestanem ľúbiť!*

OBSAH

Návod ako čítať túto knihu IX

Úvod XIII

PRVÝ TÝŽDEŇ: MÁME ÚŽASNÉHO BOHA

1. Boží poklad 3

2. Nie je strach ako strach 13

3. Čo je to Božia bázeň? 23

4. Zjavená Božia prítomnosť 33

5. Jeden nezabudnuteľný večer 41

6. Hľadiac na neho 49

7. Božia sláva 57

DRUHÝ TÝŽDEŇ: BUĎ SÁM SEBOU

8. Tvoja hodnota 65

9. Stretnutie, ktoré sa skončilo tragicky 73

10. Boh sa práve nepozera! 81

11. Bázeň a chvenie 89

12. „Chytlivé“ pokrytectvo 97

13. Tri sebaobrazy 105

14. Rozhodnutia s večnými následkami 113

TRETÍ TÝŽDEŇ: PRIŤAHUJÚCA SVÄTOSŤ

15. Strach z ľudí.....	123
16. Ach, tá privilegovanosť!.....	131
17. Stráň sa zlého!.....	139
18. Stálosť.....	147
19. Očistíme si srdcia!.....	155
20. Najdôležitejšia túžba.....	163
21. Túžba i zmocnenie.....	171

ŠTVRTÝ TÝŽDEŇ: NÁŠ VZŤAH K BOŽIEMU SLOVU

22. Bázeň pred Božím slovom.....	179
23. Hneď.....	187
24. Nedáva mi to žiadny zmysel.....	195
25. Nezištnosť.....	203
26. Prospešná bolesť.....	211
27. Je dokonané!.....	221
28. Vypálené znamenie na svedomí.....	229

PIATY TÝŽDEŇ: DÔVERNÝ VZŤAH S PÁNOM

29. Korene dôverného vzťahu.....	239
30. „Iný“ Kristus.....	247
31. Nepoznám ťa!.....	255
32. Pánovo tajomstvo.....	263

33. Dôverné informácie.....	271
34. Tvárou v tvár.....	279
35. Vy ste mojimi priateľmi.....	287

**ŠIESTY TÝŽDEŇ: POŽEHNANIA, PLYNÚCE Z BÁZNE
PRED PÁNOM**

36. Naplnenie Božích zaslúbení.....	297
37. Strach, ktorý vyháňa všetky ostatné strachy.....	305
38. Trvalý odkaz.....	313
39. To najdôležitejšie.....	321
40. Požehnaný život.....	329
41. Koniec dobrý, všetko dobré.....	337
42. Objav ten vzácny poklad bázne Božej.....	345
Dodatok: <i>Letmý pohľad na Božiu veľkosť</i>	357

NÁVOD AKO ČITAŤ TÚTO KNIHU

Milý čitateľ,
posolstvo tejto knihy nie je len akýmsi intelektuálnym poznaním, ale je ako vzácny poklad. Ak mu uveríš a budeš sa ním v živote riadiť, zmení tvoj život. Slová tejto knihy píšem z vlastnej skúsenosti a aj skúseností mnohých ďalších, ktorí sú dôkazom pravdivosti tohto smelého tvrdenia. Zakaždým, keď sa ma ľudia pýtajú na rady v oblasti manželstva, rodinného života alebo duchovnej služby, odpoviem im pravdami, ktoré sú ukryté na nasledujúcich stránkach.

Viem, že obsah tejto knihy je veľmi dôležitý, ale potreboval som nájsť spôsob, ako ho prezentovať spôsobom, ktorý by korešpondoval s dnešnou uponáhľanou dobou. Uvedomil som si, že tieto pravdy musím rozdeliť do menších celkov, aby si mal dostatok priestoru sa nimi zaoberať.

Na prvý pohľad sa ti bude zdať, že je to kniha zamyslení na každý deň—no nie je tomu tak. Typickým znakom zamyslení je špecifická téma na konkrétny deň, ktorá nemusí nutne nadväzovať na predchádzajúce posolstvo. Aj keď sa možno jej

štýl knihe zamyslení podobá, každý deň nadväzuje systematicky a tematicky na ten predchádzajúci a tvorí spolu jeden celok. Je len na tebe akým spôsobom sa rozhodneš knihu čítať. Môžeš ju zhltnúť aj za deň, či dva, no osobne ti odporúčam, aby si sa držal šesťtyždňového plánu čítania (kapitola za deň) alebo trojtyždňového cyklu (kapitola ráno a druhá večer).

Každá z kapitol má na konci stať s názvom Osobná aplikácia. Tá pozostáva z piatich bodov, ktoré ti pomôžu z každej kapitoly vyťažiť maximum. Sú to nasledovné body:

1. **Biblická inšpirácia:** Obsahuje biblickú pasáž, ktorá korešponduje s poslanstvom kapitoly a priamo sa v nej nachádza alebo poslanstvo umocňuje. Osobne ti odporúčam sa tieto state naučiť spamäti.
2. **Hlavná myšlienka:** Výňatok z obsahu kapitoly, ktorý sumarizuje jej poslanstvo. Po jej prečítaní sa ti vybaví téma, o ktorej si čítal.
3. **Podnety na zamyslenie:** Toto je veľmi dôležitý bod. Žalmista píše: „O твоjich rozkazoch rozjímam, chcem mať na zreteli tvoje chodníky.“ (Žalm 119:15) Meditovať nad Písmom znamená, že premýšľame nad tým, ako sa Božie slovo vzťahuje na našu konkrétnu situáciu. Potom sa nám bude dariť a budeme mať úspech (pozri Jozua 1:8, Žalm 1 a Prvý list Timotejovi 4:15).
4. **Modlitba:** Nasleduje modlitba, ktorá sumarizuje obsah danej kapitoly. Je veľmi dôležité uvedomiť si, že Boh naše modlitby pozorne počúva a v modlitbe mu dávame priestor, aby nás menil podľa svojho Slova.
5. **Vyznanie:** Písmo hovorí, že *život i smrť* sú v moci jazyka (pozri Príslovia 18:21). Ak vyznávame nad svojim

životom Božiu vôľu, dostávame sa do súladu s jeho vôľou v každej oblasti nášho života. Potom žijeme naplnené a plodné životy.

Povzbudzujem ťa, aby si túto knihu len tak nepreletel, ale aby si dovolil nasledovným pravdám, aby nasiakli do tvojej mysle a srdca ako do špongie. Ak budeš nad nimi počas nasledujúcich týždňov denne uvažovať, zapustia v tvojom živote korene. Nepridajú ti len intelektuálne poznanie, ale pomôžu priblížiť sa k Bohu. Odporúčam ti, aby si si pri čítaní jednotlivých kapitol a bodov v časti Osobná aplikácia robil poznámky. Vyhrad' si na tento účel poznámkový blok a každodenne si do neho zapisuj svoje myšlienky a modlitby. Pomôže ti to, aby si sa neskôr mohol vrátiť k tomu, čo ti Duch Boží ukázal.

No a ešte niekoľko odporúčaní na záver. Po prvé—odstopuj si pomocou smartfónu alebo hodín ako dlho ti trvá štúdium každej kapitoly, časti Osobná aplikácia a zapísanie tvojich úvah a myšlienok do denníka. Neponáhľaj sa, prosím, ale venuj tomu dostatočný čas. Pomôže ti to odhadnúť koľko času ti zaberie štúdium jednej kapitoly, aby si to vedel zaradiť do svojho časového harmonogramu.

Po druhé—vytvor si pevnú disciplínu a nedovoľ, aby niečo tvoj plán čítania narušilo. Modlím sa a verím, že to, čo Boh konal v mojom živote za posledných štyridsať rokov, bude robiť pri čítaní tejto knihy i v tvojom srdci.

Po tretie—najväčšie požehnanie z nejakého posolstva mám vtedy, keď ho buď vyučujem niekoho iného alebo ho študujem so skupinkou priateľov. Nájdi si aj ty takúto skupinku blízkych priateľov a prechádzajte knihu spolu. Najskôr si preštuduj kapitolu sám a potom sa s priateľmi podel's tým, čo ti Duch Svätý ukázal. Rob to pravidelne a uvidíš, ako veľmi ťa to požehná.

Modlím sa, aby ťa táto kniha priviedla bližšie k Bohu. Prečítaj si, prosím, aj úvod. Nepreskoč automaticky do prvej kapitoly. Uvedie ťa to do témy, ktorá bude obsahom tejto knihy. No a v neposlednom rade budem veľmi rád, ak mi po prečítaní knihy napíšeš o tom, ako toto posolstvo o bázni pred Pánom zmenilo tvoju vieru a život.

V Kristovi,
John Bevere

P.S. Nezabudni si prečítať úvod. Modlím sa, aby sa pri čítaní nasledujúcich riadkov v tebe zapálil oheň, ktorý v tebe zrodí stravujúcu túžbu po Božej bázni a oduševnenie pre posolstvo tejto knihy.

ÚVOD

Strach... Po celé stáročia sa ho ľudia snažili vykoreniť. Mnohí ho skúmali a z celej duše proti nemu bojovali. Zaoberá sa ním aj slávny citát prezidenta Spojených štátov amerických, Franklina D. Roosevelta: „Nemáme sa čoho obávať, len strachu samotného.“ Zo všetkých platforiem na nás kričia hlasy ako eliminovať strach. Za týmto účelom máme k dispozícii stovky, či tisícky kníh. Od osemdesiatych rokov ľudia milujú trička s nápisom „Žiadny strach!“ Z vyššie povedaného je zrejmé, že ho chceme z našej spoločnosti a životov stoj čo stoj vykoreniť.

Toto poslanie sa zdá rozumné, ušľachtilé a rozvážne. Aj keď je to samozrejme na jednej strane správne, musíme povedať, že *nie každý strach je negatívny* a deštruktívny. Prečo potom takáto snaha? Domnievam sa, že to vychádza z akéhosi zovšeobecnenia strachu a vrhodenia všetkých strachov do jedného vreca s nápisom „nebezpečné“. No je to skutočne tak?

Najskôr si potrebujeme ujasniť, že aj strachy, ktoré sa na prvý pohľad zdajú ako rozumné a odôvodnené, môžu byť sami osebe *deštruktívne*. Ak máme strach, že prídeme o všetky úspory a majetok, s najväčšou pravdepodobnosťou upadneme do lakomstva a slepého zhromaždenia majetku. Staneme sa ľuďmi, ktorí uctievajú materiálne statky nad všetko ostatné.

Alebo ak sa obávame, že stratíme nášho partnera, príliš sa na neho upneme alebo ho budeme na každom kroku podozrievať. Nakoniec to povedie len k zbytočným problémom a rozbije to náš vzťah. Ak máme strach, že nám niečo v živote ujde, čiže trpíme takzvaným syndrómom FOMO (z anglického Fear of Missing Out, pozn. pr.), budeme sa slepo naháňať za novými zážitkami a dobrodružstvami. V konečnom dôsledku to ale naruší naše vzťahy a nebudeme schopní sa niečomu trvalo odovzdať, budeme chvíľkoví. Ak sa obávame o bezpečnosť našich detí, narušíme ich osobnostný rozvoj tým, že buď ich osobnosť nejako oklieštíme alebo ich nezdravo rozmaznáme. A tak by sme mohli pokračovať.

Na druhej strane tu máme aj takzvané *konštruktívne* strachy, ktoré vychádzajú zo zdravého sedliackeho rozumu. Strach zo šesťstometrového pádu nás vedie k tomu, aby sme sa držali v bezpečnej vzdialenosti od okraja útesu a nepošmykli sa. Strach pred útokom rozzúrenej samice grizlyho nás zas upozorňuje, aby sme nedráždili jej mláďatá. Obavy z popálenín tretieho stupňa nás nabádajú, aby sme pri vyberaní jedla z horúcej rúry použili ochranné rukavice.

No aj takýto prospešný strach môže byť zneužitý a v konečnom dôsledku nám môže uškodiť. Ak si nedáme pozor, potom nám strach z pádu lietadla zabráni lietať. Iracionálny strach z útoku medveďa nás prinúti sedieť doma a spôsobí, že prídeme o krásnu prechádzku lesom. No a strach z vážnych popálenín môže spôsobiť, že si prestaneme pripravovať domácu stravu a začneme jesť nezdravé jedlá rýchleho občerstvenia, čo sa popíše na našom zdraví.

Tá najdôležitejšia otázka, ktorú by sme si mali všetci v oblasti strachu položiť je: *Čoho sa obávam najviac?* To je oveľa

produktívnejšie ako márna snaha o vykorenenie nezdravých strachov alebo udržanie tých konštruktívnych v správnych mantineloch. Ak si ju úprimne zodpovieme, pomôže nám dať všetky ostatné strachy do správnej perspektívy a zlepší náš život tu v časnosti a potom aj na večnosti. Prekliesni nám cestu ku kvalitnému a naplnenému životu. Biblia o téme strachu hovorí na mnohých miestach. No tým najdôležitejším veršom na túto tému je zaiste tento: „Bázeň pred Hospodinom je začiatkom poznania.“ (Príslovia 1:7) Nie je to hocaká múdrosť, ale tá zhora. To je dobrý začiatok, nemyslíš?

Tento verš nám pomáha vidieť strach zo správneho uhla pohľadu. Čo ak je správny druh strachu dokonca *cnosťou*? Čo ak zdravý rešpekt pred Bohom je paradoxne cestou k skutočnému vzťahu s Bohom? Čo ak nám tento svätý strach otvára dvere k tomu naplnenému životu v Kristovi, ktorý úprimní kresťania po stáročia zažívali? Čo ak práve tento strach vykoreňuje všetky ostatné strachy, ako napríklad strach začať podnikáť, strach z vládnych rozhodnutí, obavy o budúcnosť tvojich detí, hypochondrické strachy, strach, ktorý je spúšťačom psychickej choroby alebo depresie a podobne?

Skôr ako sa pustíme do tejto témy, rád by som vysvetlil štyri dôležité pravdy:

1. Sme ľudia a teda strachu sa nikdy celkom nezbavíme.
2. Úcta a bázeň pred Pánom sú oveľa hlbšie, krajšie a intímnejšie ako si vôbec dokážeme predstaviť.
3. Božia bázeň vykoreňuje všetky ostatné negatívne strachy.
4. Bázeň pred Pánom je počiatkom všetkého dobrého a požehnania.

Mnohí mi na tomto mieste správne pripomenú, že Biblia nás tristošesťdesiatpäť krát povzbudzuje, aby sme sa „nebáli“. Títo veriaci sa domnievajú, že Boh nechce, aby sme sa báli. No tieto verše hovoria o zlom a deštruktívnom strachu. Našiel by som aspoň dvesto veršov, ktoré nás naopak povzbudzujú k „bázni pred Pánom“. V snahe zbaviť sa každého strachu (vrátane cnosti Bázne pred Pánom) vážne opomíname a odsúvame túto tému do úzadia, čo nás nesmierne ochudobňuje.

Bázeň pred Pánom je oveľa slávnejšia, dych berúcejšia a radostnejšia ako by sme očakávali. Rád by som ti ukázal, ako biblický rešpekt pred Bohom (báť sa ho viac ako čohokoľvek alebo kohokoľvek) otvára dvere k požehnanému a naplnenému životu. Len potom sa budeme môcť smelo a bez strachu postaviť tvárou v tvár našim životným výzvam. Charles Spurgeon povedal: „Božia bázeň zabíja každý strach. Je ako majestátny lev, pred ktorým s hrôzou utekajú všetky ostatné strachy.“

Mojou úprimnou túžbou je, aby si pri čítaní tejto knihy objavil túto vzácnu cnosť, prezrel za náboženskú fasádu, ktorá zakrýva jej skutočnú hĺbku a zistil, ako nás v živote pevne zakoreňuje, aby sme sa neklátili. Neboj sa teda ničoho zlého, ale objav, ako táto nepochopená cnosť bázne pred Bohom dá plný rozkvet tvojmu životu.

Začnime pohľadom na Božiu veľkosť a jeho majestátnosť.

Tak zakúsime „úžas pred Bohom“.

Máme úžasného Boha

PRVÝ TÝŽDEŇ

Božia bázeň je jeho poklad,
vzácný skvost,
ktorý zveruje len... tým,
ktorých hlboko miluje.

JOHN BUNYAN

1. týždeň - 1. deň

1 | BOŽÍ POKLAD

Chcel by si poznať duchovný poklad, ktorý doširoka otvára dvere k naplnenému a plnohodnotnému životu? Čo je tou prevzácnuou mravnou zásadou, či vlastnosťou, ktorá dáva nášmu životu skutočný zmysel, pomáha nám žiť v Božej blízkosti, jeho ochrane a kráčať po jeho cestách? Či už túžiš po pevnom charaktere, pravom šťastí alebo hľadáš múdrosť ako úspešne manévrovať úskaliaми života, v žiadnom prípade sa bez nej nezaobídeš. Ak sa stane tvojou prioritou, zakúsiš vzácne Božie dobrodenia. Vedel si, že ruka v ruke s ňou ide dlhší život, pevné zdravie, úspech, bezpečnosť, hojnosť a zmysluplný život?

Znie ti to príliš dobre na to, aby to bola pravda? Možno ti pri čítaní týchto riadkov preblesne myslou: *Ach, zase ďalšia kniha zo žánru „fantasy“!*

Môžeš si pokojne vydýchnuť—slová, ktoré si práve čítal, sú stopercentne pravdivé. Nič to však nemení na skutočnosti, že mnohí voči tejto pravde zostávajú skeptickí. Pri úvodných slovách tejto knihy si pravdepodobne nesúhlasne zašomrú popod nos: „Nie je možné, aby takáto mravná zásada jestvovala!“

Aj napriek tomu si však takýmto pochybovačným tendenciám dovoľím oponovať. Mám na to pádne dôvody. Každé zaslúbenie, o ktorom si tu čítal, nepochádza len tak „z brucha“, ale zaznačil ho jeden z najmúdrejších ľudí, ktorí kedy na tejto zemi žili. Keby ti to samo o sebe nestačilo, tu je dôkaz, ktorý ťa, dúfam, presvedčí. Múdrosť, obsiahnutá v týchto slovách, nepochádza z jeho vlastnej mysle, ale napísal ich pod vplyvom Stvoriteľa vesmíru, ktorý nikdy neklame.

Tým múdрым pisateľom nebol nikto iný ako sám biblický kráľ Šalamún. Jeho životný príbeh je plný vzostupov i pádov. Na sklonku svojho života zakúsil práve jedno zo slzavých údolí. Sám sa dostal na scestie. Malo to dva hlavné dôvody. Opustil Pána, ktorý bol zdrojom jeho múdrosti a v neposlednom rade zabudol i na zásady požehnaného života, o ktorých sám písal.

Pozrime sa v krátkosti na jeho príbeh. Môžeme povedať, že kráľ Šalamún sa s touto životne dôležitou mravnou zásadou dobre „poznal“ už od raného detstva. Jeho pevný charakter a hlboké porozumenie boli toho neklamným znamením. Postupne sa vypracoval na vynikajúceho vodcu, ktorému nebolo široko-ďaleko páru. Netrvalo dlho a panoval nad miliónmi verných poddaných. Boh vypočul jeho prosbu za múdrosť—stal sa z neho jeden z najmúdrejších ľudí, akí kedy žili. Napísal tisíce múdrych výrokov a zložil stovky piesní: „Hovoril o stromoch, a to od libanonského cédra až po yzop, čo rastie na múre. Ďalej hovoril o zvieratách, o vtákoch, o plazoch a rybách.“ (Prvá kráľov 5:13)

Úspech, bohatstvo a sláva tohto muža nemali konkurenciu. Panovníci, panovníčky, kráľovskí poslovovia a vysoko postavení hodnostári neváhali prekonať veľké vzdialenosti, len aby sa s ním

osobne stretli, vypočuli si jeho múdre myšlienky a na vlastné oči si pozreli bezchybné fungovanie jeho kráľovstva. Túžili sa aspoň čo-to podučiť z reforiem, vďaka ktorým izraelský národ tak veľmi po všetkých stránkach prosperoval. Chýry o dianí v jeho kráľovstve boli také vyrážajúce dych, že bolo ťažké uveriť im. Istá kráľovná sa preto o pravdivosti týchto správ rozhodla presvedčiť na vlastné oči. Jedného dňa kráľa Šalamúna osobne navštívila v jeho paláci. Pod vplyvom hlbokých dojmov z toho, čo tam videla, nadšene zvolala: „Neverila som však správam, kým som neprišla a nepresvedčila sa. Ako vidno, neoznámili mi toho ani polovicu. Múdrostou a blahobytom si predstihol povest', ktorú som počula. Môžu si blahoželať tvoji muži, títo tvoji služobníci, že ti ustavične slúžia a počúvajú tvoju múdrosť.“ (Prvá kráľov 10:7-8)

Podľa jej vlastných slov boli jeho poddaní šťastní a prosperovali. V jeho kráľovstve nebol nik chudobný, rodiny si spokojne žili vo vlastných domoch so záhradou. Ich blaho dosvedčujú aj historické záznamy, ako napríklad tento: „Mali čo jesť a piť a bolo im dobre.“ (Prvá kráľov 4:20) V krajine vládol pokoj a bezpečie.

No ako čas bežal, prišlo k veľkej tragédii. Tento pozoruhodný vodca národa z nejakého dôvodu krôčik za krôčikom opustil zdroj svojho enormného úspechu. Začal byť namyslený na svoju múdrosť a túto dôležitú cnosť nechal ľahostajne zapadnúť prachom. Opustil pravú cestu a stal sa z neho zatrpknutý človek bez mravných zásad. Následkami jeho pochabých rozhodnutí netrpel len on sám, ale aj jeho poddaní.

Život pre neho zrazu stratil akýkoľvek zmysel. Čierne na bielom to vidíme napríklad na jeho ľahkovážnych výrokoch:

„Márnosť, len márnosť, všetko je iba márnosť,“ alebo: „Čo bolo, to bude, a čo sa robilo, to sa bude robiť. Niet nič nového pod slnkom.“ Jeho skepticizmus postupom času len naberal na obrátkach: „... lepší deň smrti ako deň narodenia“ a: „To, čo je krivé, nemožno narovnať, a s tým, čo chýba, nemožno počítať.“ Všetko vnímal ako márnosť a téme bezcieľnosti pozemského života venoval dokonca celú knihu. Jeho život je príkladom rýchleho pádu z výslnia úspechu na samé dno toho najhlbšieho pesimizmu. Dnes by ho mnohí psychológovia označili za učebnicový príklad bipolárnej afektívnej poruchy (predtým označovaná ako maniodepresívna psychóza, pozn. pr.). Je vôbec možné na vlastnej koži zažiť takúto extrémnu životnú „dekadenciu“?

Našťastie má po všetkých týchto zvratoch náš príbeh predsa len dobrý koniec. Jeho hlavný hrdina sa napokon tejto najdôležitejšej mravnej zásady pevne chytil a nikdy sa jej už nepustil. Nevieme presne, koľko času ubehlo medzi duchovným a mravným úpadkom, natoľko badateľným z pochmúrnych myšlienok na začiatku jeho knihy, a jeho návratom na správnu cestu. Bolo to len pár mesiacov či dlhé roky? V samom závere knihy vidíme, že sa v jeho živote niečo radikálne zmenilo k lepšiemu. V jej poslednej kapitole rôznymi spôsobmi vyjadril dôležitú pravdu, ktorú po svojom páde na samé dno znovu objavil: sedemkrát v nej zdôrazňuje, že v živote máme „pamätať na svojho Stvoriteľa“. Kniha sa končí výrokom, ktorý túto najdôležitejšiu životnú zásadu dokonale sumarizuje:

Slovo na záver všetkého, čo si počul: *Boha sa boj...* a zachovávaj jeho prikázania, toto je celá podstata ľudského bytia [úplný, pôvodný cieľ jeho stvorenia, predmet Božej prozreteľnosti, koreň charakteru, základ pravého šťastia, zvládnutie všetkého ťažkého, čo zažívame pod slnkom] a úplná [povinnosť] každého

človeka. (Kazateľ 12:13, preklad Amplified Bible, Classic Edition, Copyright © 1954, 1958, 1962, 1964, 1965, 1987 by The Lockman Foundation ďalej len AMPC, voľný preklad do slovenčiny)

Pokiaľ sršíš nedočkavosťou, kedy sa konečne dozvieš, o akej vzácnej cnosti je tu po celý čas reč, konečne ti to poviem. Nie je ňou nič iné ako *Božia bázeň*. Autor tejto knihy, kráľ Šalamún, o nej píše, že práve ona je základom plnohodnotného a naplneného ľudského života. V Písme tiež čítame: „Kto je ten človek, ktorý sa *bojí* Hospodina? Ukáže mu *cestu*, ktorú si má vybrať.“ (Žalm 25:12, dôraz pridaný autorom) Aj napriek tomu, že požehnania z pridržania sa tohto pravidla sú nad slnko jasnejšie, paradoxne sa ním v živote riadi len mizivé percento ľudí. Podobne ako aj kráľ Šalamún v čase svojho duchovného úpadku, uverili akejsi lživej „fatamorgáne“. Razia heslo, že životný úspech a šťastie má každý človek vo svojej ruke, a teda sa musí spoliehať výlučne na vlastnú múdrosť a schopnosti. Vo svojej zaslepenosti si neuvedomujú, že svätá bázeň pred Pánom nám otvára prístup k oveľa vyššej múdroti—tej nebeskej, ktorej darcom je samotný Tvorca neba i zeme. Zabúdajú, že len on sám najlepšie vie, čo je pre nás dobré, a čo nám naopak škodí.

Svätá bázeň zreteľne zatieňuje ostatné biblické cnosti a Písmo ju dokonca v starozmluvnom prorocťve o Mesiášovi vykresľuje ako niečo vzácne, v čom sa bude Kristus *kochať* alebo v čom bude mať *zalúbenie* (pozri Izaiáš 11:3). Tiež hovorí, že „bázeň pred Pánom bude jeho poklad.“ (Izaiáš 33:6, Katolícky preklad, Sväté Písmo Starého i Nového zákona, Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda v Ríme v r. 1995, ďalej len Kat. pr., dôraz pridaný autorom) Na chvíľku sa zastav a premýšľaj nad týmito slovami: Bázeň pred Pánom je niečo, v čom sa sám všemohúci Boh kochá a cení si ako ten najvzácnejší *poklad*. No povedz,

nie je to ohromujúce? Už onedlho si povieme o tomto nádherom tajomstve niečo viac, no najskôr sa ešte krátko vráťme ku kráľovi Šalamúnovi.

Možno si v duchu kladieš otázku, prečo som celú prvú kapitolu tejto knihy venoval opisu jeho vzostupu, fatálneho zlyhania a následného obnovenia na konci života. Inšpiroval ma k tomu výrok istého múdrego Božieho služobníka, ktorý ma hlboko ovplyvnil. Doniesol sa mi do uší v čase, keď som bol ešte len na začiatku duchovnej služby. Tento Boží muž na základe svojich dlhoročných skúseností povedal: „Ak mám niekomu zveriť nejakú duchovnú zodpovednosť, dávam si pozor, aby som nikdy nepovýšil do úradu človeka, ktorý nezažil žiadny životný pád či krízu.“

Túto zásadu, na prvý pohľad možno trochu excentrickú, zdôvodnil nasledovne: „To, ako ľudia reagujú na porážku či zlyhanie v živote, mi o nich prezradí oveľa viac ako čokoľvek iné. Všímam si, či po svojom zlyhaní zaň prevzali osobnú zodpovednosť, učinili pred Pánom pokánie a zo svojich chýb sa poučili. Alebo sa naopak usilovali nájsť milión dôvodov, aby svoje odsúdeniahodné počínanie ospravedlnili a vinu za svoje činy hodili na nejakého toho obetného baránka. Poľahky potom ako čierne na bielom zistím, aký je ich charakter a či sa na danú pozíciu hodia alebo nie.“ Ja som si múdrosť tohto služobníka preložil zjednodušene takto: *Reakcia ľudí na prekonané ťažkosti nám pomôže zistiť, či sa v živote riadia múdrosťou alebo naopak bláznovstvom.*

Ani taký duchovný velikán, akým kráľ Šalamún nepochybne bol, nedocenil dostatočne hodnotu zbožnej úcty. Je to o to paradoxnejšie, že o nej dokonca sám pod vplyvom inšpirácie

Ducha Svätého hovoril! V jeho živote bolo obdobie, kedy namiesto toho, aby bola pre neho *pokladom*, *potešením* a aby jej podriadil svoje myšlienky a konanie, opak bol pravdou. Jej dôležitosť si uvedomil až vtedy, keď sa v živote pošmykol a počínal si nanajvýš bláznivo.

V podobnom duchu píše aj apoštol Pavol:

Zaobchádzam tvrdo so svojím telom... a podmaňujem si ho *zo strachu*, aby som sa po ohlasovaní evanjelia a právd, ktoré s ním súvisia, nestal sám neschopným [neobstál v skúške, nebol uznaný za nehodného a odmietnutý ako nepravý služobník]. (Prvý list Korinťanom 9:27, AMPC, voľný preklad do slovenčiny)

Pavol sa, na rozdiel od biblického Šalamúna, nedopustil tej istej tragickej chyby. Veľmi dobre si uvedomoval, aké dôležité je ceníť si múdrosť, ktorá pochádza zhora. Preto mu aj Pán odkryl tajomstvá, ktoré požehnali státisíce ľudí po celom svete. Jeho plodná služba mala svoj pôvod *v bázni* pred Pánom. V opačnom prípade by sa aj z neho stal len nejaký ľahkovážny kresťan—neobstál by v skúške, nebol by uznaný za hodného a bol by odmietnutý ako nepravý služobník.

Ak dáme v živote Božiu bázeň na prvé miesto, pomôže nám to v tom, aby sme sa nikdy neodklonili od pravdy, kráčali po správnej ceste a zažívali neopísateľné Božie požehnanie, ktoré je s tým spojené.

Dnes má výraz „strach“ v sebe veľmi negatívny náboj. Samotná predstava, že by sme *Božiu bázeň* mali vnímať ako vzácnu cnosť, sa nám potom celkom prirodzene môže zdať kontraproduktívna. Písmo nám však potvrdzuje pravý opak—život v Božej bázni nám pomôže vyhnúť sa tomu, aby sme

zišli na scestie. Len s jej pomocou zažijeme nefalšovanú Božiu prítomnosť a vzácne požehnania, ktoré náš život obrátia celkom naruby—samozrejme v tom pozitívnom zmysle slova. (Smiech). Spomeniem len jedno z nich, ktoré prevyšuje všetky ostatné. Je ním naše pripodobnenie sa Kristovi. Vydajme sa teda spoločne na našu cestu skúmania posvätej úcty pred Bohom.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „A vo vašich dňoch bude prekvitať istota, hojnosť spásy, múdrosti a poznania; úctivá bázeň a uctievanie Pána bude vašim i Pánovým pokladom.“ (Izaiáš 33:6, AMPC, voľný preklad do slovenčiny)

Hlavná myšlienka: Vidíme, že Boh si svätú bázeň vysoko cení, a preto by sme ju na prvé miesto vo svojom živote mali dať i my.

Podnety na zamyslenie: Ako sa v praxi prejavuje to, že si uvedomujem dôležitosť bázne pred Pánom? Aké stanovisko potrebujem k tejto téme zaujať? Aké dôsledky z toho vyplývajú pre môj život? Ako si túto vzácnu cnosť môžem trvalo udržať?

Modlitba: Drahý Otče, pomôž mi, aby som lepšie porozumel tomu, čo to znamená mať svätú bázeň. Pomôž mi v tom, aby som sa ňou v živote riadil a kochal sa v nej. Ty si ju vysoko ceníš a tak daj, nech sa stane i mojím pokladom. Spôsob, nech s jej pomocou získam potrebnú múdrosť a poznanie pre naplnený a úspešný život podľa tvojej dokonalej vôle. Osvieť túto pravdu aj mojím drahým a všetkým, s ktorými prichádzam každodenne do styku. Modlím sa za to v mene môjho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa ceniť si svätú bázeň nad všetky poklady sveta. Pomôže mi to zotrvať na správnej ceste a nikdy sa z nej neodkloniť.

Maj bázeň pred Bohom,
ale nemaj z neho strach.

J. A. SPENDER

2 | NIE JE STRACH AKO STRACH

V lete roku 1994 som slúžil na kresťanskej konferencii v istom veľkom cirkevnom zbore na juhovýchode Spojených štátov amerických. Pred dvomi rokmi zorganizovali evanjelizačné ťaženie pod vedením celosvetovo známeho evanjelistu, po ktorom nastalo mocné štvortýždňové duchovné prebudenie. Božia добрota, nevýslovná láska a radosť zmenili vtedy mnohé ľudské životy. Tento zbor sa ale až príliš zameril na túto mocnú skúsenosť duchovného obrodenia, na úkor toho, aby sa členovia cirkvi usilovali prehĺbiť svoj osobný vzťah s Pánom. Výsledkom bolo, že sa akoby sa zasekli na mieste a dostali sa do extrému.

V tom čase som bol ešte len nováčikom v poznávaní biblických právd o Božej bázni. Na jednej strane som si síce uvedomoval, aká je táto oblasť pre náš duchovný život dôležitá, no zároveň som mal pocit, že mám v tejto téme stále veľké medzery. Prirodzene som sa teda do kázania na túto tému veľmi nehrnul. (Smiech). Napriek tomu som počas mojej služby na

konferencii cítil, že mám hovoriť práve o nej. Chtiac-nechtiac som sa rozhodol, že odložím všetky pochybnosti bokom a Boha poslúchnem. No a tak som na prvom večernom zhromaždení hovoril na tému Božia bázeň.

Premohol som svoju neistotu, vyšiel na pódium a začal som kázať o niečom, o čom som mal len nepatrné znalosti. Situáciu ešte zhoršilo, že moji poslucháči sa tvárili akoby nič, či obrazne povedané, akoby hrach na stenu hádzal—jedným uchom dnu a druhým von. Hotová katastrofa! Bolo to ešte o to horšie, že to nebolo len zdanie, ale holý fakt. Skutočný dôvod takéhoto, nie práve najmilšieho prijatia, som sa dozvedel neskôr.

To, čo sa udialo nasledujúci večer, je ako vystrihnuté z hororu. Počas zhromaždenia sa hlavný pastor zboru po chválach prihovoriť ľuďom. Po jeho slovách som zostal ako obarený a myslel som, že sa mi to snáď len sníva! Namiesto pár slov na úvod, ako to už na takýchto zhromaždeniach býva zvykom, celých pätnásť minút otvorene kriticky komentoval moju kázeň z predchádzajúceho večera. Bez akýchkoľvek okolkov smelo vyhlásil: „Pozor, pozor! Božia bázeň sa vzťahuje len na obdobie Starého zákona. Novozmluvní kresťania nedostali od Boha ‘ducha bojzlivosti.’“ Odvolával sa pritom na pasáž z Druhého listu Timotejovi 1:7.

Pamätám si, ako som si tam tak sediac v prvom rade prial, aby som sa radšej prepadol pod čiernu zem. S každým jeho ďalším výrokom sa moje nepríjemné pocity ešte zhoršovali. Jemu to však bolo akoby načisto ukradnuté. Vo svojom príhovore pokračoval dokonca s novou vervou: „V Novej zmluve čítame: ‚V láske niet strachu, ale dokonalá láska vyháňa strach.’ (Prvý list Jána 4:18) „To znamená, že vyučovanie brata Johna,

ktoré ste včera počúvali, je nebiblické, a musíte sa pred ním mať na pozore.“ Jeho krvopotné kritizovanie mojej kázne pokračovalo potom ešte ďalších pár minút.

Po skončení tohto ohnivého monológu sa udialo niečo, čo mi vyrazilo dych úplne. Bez akýchkoľvek okolkov mi odovzdal slovo a požiadal ma, aby som kázal. Ešte dnes si spomínam ako som sa pri každom kroku smerom k pódiu potil a krvopotne premýšľal: Ako mám slúžiť ľuďom, pred ktorými práve zvozil moju kázeň pod čiernu zem? Mne sa snáď sníva! Nanešťastie to však bola holá realita. Musel som sa nejako pozviechať, hoci by som bol vtedy najradšej zdupkal najbližším východom. Nemusím azda zdôrazňovať, že v tejto situácii bolo nadľudským výkonom sa len ako-tak sústrediť, nieto ešte priniesť účastníkom konferencie Božie slovo v moci Svätého Ducha.

Počas celého času, čo som kázal, som zo seba nedokázal striasť odsudzujúce slová tohto pastora, ktorými sa snažil uviesť veci na „pravú mieru“. Bol to jednoducho strašný pocit. Len s najväčším vypätím som sa dokázal sústrediť na to, čo hovorím. Neprestajne ma bombardovali myšlienky typu: *Zabal to, skonči a jednoducho sa vypar!* No jednoducho strašné. Nakoniec som kázal len krátko, odovzdal slovo pastorovi a urýchlene sa vrátil do hotelovej izby. Zaspával som načisto zmätený a cítil som sa ako nejaký zločinec a vyvrhel.

Nasledujúce ráno ma premkla silná túžba modliť sa. Našiel som si tiché miesto na stavenisku v blízkosti môjho hotela. Úpenlivo som v modlitbe volal k Pánovi, aby ma pokarhal, ak som spravil niečo nesprávne. Modlil som sa nejako takto: „Pane, ak som uškodil tvojej cirkvi, ukáž mi to, prosím. Zjav mi, ak som učil nepravdy. Daj mi poznať, či som sa tvoj ľud usiloval spútať nejakými požiadavkami, ktoré ty nevyžaduješ!“

Ako som vo svojom „výleve“ pokračoval, zistil som, že sa obsah mojej modlitby dramaticky zmenil. Namiesto toho, aby z mojich úst vychádzali pochybnosti o mojej včerajšej zvesti, uvedomil som si, že Pána horlivo prosím o väčšie porozumenie svätej bázni. Táto prosba vyvierala z hĺbky môjho srdca a samého ma udivila jej naliehavosť. Prekvapujúco som vôbec nemal pocit, že by Boh nebol s mojím posolstvom spokojný—práve naopak. Prichádzali mi na myseľ viaceré novozmluvné pasáže Písma, ktoré hovoria o dôležitosti Božej bázne pre obdobie cirkvi. Počas tejto modlitby sa moje pochybnosti zmenili na úprimné volanie: „Otče, ukáž mi, prosím, čo to znamená mať svätú bázeň pred tebou a pomôž mi v nej žiť!“

Uvedme veci na pravú mieru. Pisatelia Novej zmluvy skutočne výroky, ktoré tento pastor použil ako základ pre kritiku môjho posolstva, napísali. To je však len polovica pravdy. Zaznamenali nám aj nasledovné slová, bez ktorých im neporozumieme správne:

- Apoštol Pavol píše: „s *bázňou* a *chvením* pracujte na svojej spáse.“ (Filipanom 2:12, dôraz pridaný autorom)
- Aj na inom mieste napomína veriacich: „Milovaní, keďže máme takéto prisľúbenia, očistíme sa od všetkých škvrn tela i ducha a v *Božej bázni* zavříšme svoje posvätenie.....“ (Druhý list Korintánom 7:1, dôraz pridaný autorom)
- V podobnom duchu píše i autor Listu Židom: „zachovávajme si milosť a pomocou nej *slúžme Bohu s úctou a bázňou*, aby sme sa mu páčili.“ (Židom 12:28, dôraz pridaný autorom)
- Apoštol Peter adresuje veriacim tieto slová: „A ak vzývate Otca, ktorý bez uprednostňovania súdi každého podľa

jeho diela, konajte v bázni, kým ste tu na zemi.“ (Prvý list Petra 1:17, Ev. pr., dôraz pridaný autorom)

- V Liste Júdu čítame: „... nad inými však majte súcit s *bázňou*.“ (List Júdu, v. 23, dôraz pridaný autorom)
- Rovnaké poslanstvo rezonuje i v slovách samotného Pána Ježiša Krista: „Nebojte sa tých, čo zabijajú telo, ale dušu nemôžu zabiť. Bojte sa skôr toho, kto môže aj dušu, aj telo zahubiť v pekle.“ (Matúš 10:28)

Podobných pasáží je, samozrejme, v Novej zmluve oveľa viac, pričom niektoré z nich spomeniem o niečo neskôr. Citoval som z nich tie, ktoré mi Duch Boží pripomenul počas modlitby na tom stavenisku. Mojmým zámerom nie je uviesť nejaký vyčerpávajúci zoznam, ale ilustrovať, že *svätá bázeň pred Pánom* je aktuálna i pre nás, kresťanov dnešnej doby.

V to spomínané ráno som si uvedomil, v čom spočívali korene chybného porozumenia toho pastora na kresťanskej konferencii. Problém bol v tom, že si poplietol význam slovných spojení „duch strachu“ s výrazom „bázeň pred Pánom“. Každý z týchto výrazov znamená niečo úplne odlišné. Tento priepastný rozdiel veľmi dobre vykresľujú udalosti, ktoré sa odohrali potom, čo Mojžiš viedol Izraelitov k vrchu Sinaj, aby sa tam stretli s Bohom.

Keď sa celý národ ocitol pod úpäťm hory, Mojžiš sa vydal sám na vrchol, aby sa tam stretol tvárou v tvár so živým Bohom. Všemohúci Boh mu osobne zjavil, prečo vyviedol mocnou rukou svoj ľud z otroctva:

Toto povieš domu Jáкова a oznámiš synom Izraela: ‚Sami ste videli, čo som urobil Egypťanom, ako som vás niesol na orľích krídlach a *priviedol k sebe*.‘ (Druhá Mojžišova 19:3-4, dôraz pridaný autorom)

Aké nádherné tajomstvo! Pán Boh vyslobodil svoj ľud z Egypta v prvom rade preto, aby ich priviedol k sebe. Vo svojej láske sa s nimi túžil osobne stretnúť a dať sa im dôverne poznať podobne ako aj Mojžišovi. Je až zarážajúce, že už o tri dni neskôr, keď Boh zostúpil na horu Sinaj, sa od neho zo strachu začali odťahovať. V hrôze kričali na Mojžiša: „Ty s nami hovor a my budeme počúvať. Nech s nami nehovorí Boh, aby sme nezomreli.“ (Druhá Mojžišova 20:19) Ten sa však usiloval Izraelitov upokojiť týmito slovami: „Nebojte sa, veď Boh vás prišiel skúšať, *aby ste sa ho báli* a nehrešili.“ (Druhá Mojžišova 20:20, dôraz pridaný autorom)

Na prvý pohľad sa nám môže výrok Božieho muža Mojžiša javiť ako protirečivý. Na jednej strane hovorí „nebojte sa“ a neskôr zas „aby ste sa ho báli“. Neusiluje sa svoje slová tak trošku prifarbiť, aby sa ľuďom zapáčil? Samozrejme že nie! Snaží sa ľuďom vysvetliť priepastný rozdiel medzi pojmami „strach z Boha“ a „posvätná úcta pred Pánom“. Ten rozdiel je naozaj enormný.

Vysvetlím to na jednoduchom príklade. Strach máme pred Bohom napríklad vtedy, keď sme sa dopustili niečoho zlého a obávame sa spravodlivého trestu. Len si spomeňte, ako sa v rajskej záhrade Adam a Eva skrývali zo strachu pred svojím Stvoriteľom potom, čo neuposlúchli jeho príkaz. Pri štúdiu Písma zistíme, že podobné správanie je typické aj pre ostatných ľudí, ktorí nechceli ísť takpovediac s kožou na trh, alebo inak povedané, nevyznali svoje poklesky Bohu.

Ak je človek naplnený Božou bázňou, nepotrebuje pred Pánom nič zakrývať. Oveľa viac ako trestu sa totiž obáva straty vzájomného dôverného vzťahu. Zreteľne nám to dokumentuje

aj náš starozmluvný príbeh o odovzdaní Desatora. Na jednej strane tu máme Izraelitov, ktorí sa od Boha stále viac vzdávajú, na strane druhej Božieho služobníka Mojžiša, ktorý sa k nemu približuje. Ak má veriaci človek Božiu bázeň, s najväčšou pravdepodobnosťou mu ani nenapadne položiť si otázku: „Aká je asi bezpečná vzdialenosť od hriechu, aby som mu nepodľahol?“ Namiesto toho razí heslo: „Chcem byť živému Bohu natoľko blízko, že hriech pre mňa stratí akýkoľvek lesk.“

Ešte prv ako si povieme, čo to vlastne svätá bázeň je a aké požehnania so sebou prináša, pozrime sa najskôr na to, čo to v žiadnom prípade nie je. *Nuž bázeň pred Pánom zaiste neznamená skrývať sa pred Bohom alebo pred ním utekať, lebo sa ho bojíme.* Bolo by načisto bláznivé domnievať sa, že si môžeme vybudovať hlboký, dôverný vzťah s niekým, pred kým máme z nejakého dôvodu strach. Božou vôľou zaiste nie je, aby sme si od neho držali odstup. V Žalmoch čítame: „Moje srdce ti pripomína tvoje slová: „Hľadajte moju tvár!“ Hľadám tvoju tvár, Hospodin.“ (Žalm 27:8) Vnímaš v týchto slovách naliehavé Božie volanie k blízkeму spoločenstvu s ním? Boh túži, aby si sa k nemu priblížil, mal s ním vzťah, smial sa spolu s ním, zdieľal sa s radosťami i starosťami a prežil s ním každučký jeden deň. Žalmista tiež píše: „Hospodin je priateľ tých, čo sa ho boja.“ (Žalm 25:14) Potrebuješ si uvedomiť, že Boh túži po hlbokom vzťahu s tebou. Uistujem ťa, že svätá bázeň v žiadnom prípade nie je zabijakom tohto vzťahu. Práve naopak—je to práve ona, čo tento vzťah ešte utužuje.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Nebojte sa, lebo Boh vás prišiel vyskúšať, aby ste mali pred ním bázeň, aby ste nehrešili.“ (Druhá Mojžišova 20:20, AMPC, voľný preklad do slovenčiny)

Hlavná myšlienka: Bázeň pred Pánom neznamená skrývať sa pred Bohom alebo pred ním utekať, pretože sa ho bojíme. Práve naopak—je to obava z toho, že jeho prítomnosť stratíme.

Podnety na zamyslenie: Čo bolo hlavným Božím motívom pre vyvedenie Izraela z Egypta? Prečo Pán vyrhol z otroctva tohto sveta mňa?

Modlitba: Nebeský Otče, ďakujem za tvoje vyslobodenie z ducha strachu prostredníctvom môjho Pána Ježiša Krista. Vlož mi, prosím, do srdca svätú bázeň, aby som proti tebe nehrešil, čo by narušilo náš dôverný vzťah, po ktorom obaja tak veľmi túžime. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Boh ma povolal do blízkeho osobného vzťahu. Nebojím sa ho, ale chcem mať pred ním bázeň, aby som proti nemu nehrešil.

Jednou z najdôležitejších a najväčších
povinností človeka ako koruny tvorstva je
bázeň pred Bohom.

CHARLES INGLIS

1. týždeň - 3. deň

3 | ČO JE TO BOŽIA BÁZEŇ

Verím, že mi dáš za pravdu, že vysvetliť pojem „Božia bázeň“ sa nedá len tak jednou vetou, odsekom, ba ani celou kapitolou knihy. Je to podobne ako s významom slovného spojenia „Božia láska“, čo je tiež prinajmenšom „šalamúnska úloha“. Potrebovali by sme na to prinajmenšom priestor aspoň viacerých kapitol, ani to by nám stopercentne nezaručilo, že jeho významu dostatočne porozumieme. Len tak medzi nami—verím, že sa vôbec nemýlim, keď poviem, že nádherné hlbiny Božej nesebeckej lásky a posvätnej úcty pred jeho majestátom budeme v nebi spoznávať po celú večnosť.

To by sme mali. Nasledujúcimi riadkami sa pokúsim priblížiť aspoň vonkajšie obrysy pojmu posvätnej bázne. Vráť sa teraz na malý moment do obdobia svojho detstva a predstav si, že si dostal maľovanku a pastelky. Keď ju náhodne na nejakej strane otvoríš, uvidíš nejaký obrázok, čo má len vonkajšie obrysy a čaká na to, že ho vymaľuješ. Kapitola, ktorú práve čítaš, je, obrazne povedané,

tiež takouto maľovankou. Nájdeš v nej vonkajšie obrysy danej témy, avšak na to, aby jej kontúry nadobudli aj skutočné farby, budeš musieť prečítať zvyšok tejto knižky. Neuspokoj sa teda len so všeobecným porozumením téme Božej bázne, ale pokračuj čítať ďalej, aby ti neušlo žiadne zo špecifických zjavení, ktoré v sebe ukrýva.

Ak si spomínaš, v predchádzajúcej kapitole sme ustanovili dôležitú pravdu, ktorá nás bude sprevádzať celou knihou. Povedali sme si, že Božia bázeň nemá v žiadnom prípade za cieľ nás od Božej prítomnosti odlúčiť, práve naopak. Správny postoj úcty pred všemohúcim Bohom nás k nemu priťahuje.

V kresťanských kruhoch sa stretieme s vysvetlením pojmu Božej bázne ako uctievania a vyvyšovania Boha. Sám som takéto slová veľakrát na vlastné uši počul od svetoznámych služobníkov evanjelia. Táto jednostranná definícia zaznievala z kazateľníc, v osobných rozhovoroch, či počas spoločného stolovania. Na začiatok je to zaiste dobré porozumenie, no určite nie vyčerpávajúce. Bolo by to, ako by sme si z Božieho charakteru vybrali len charakteristiky, ktoré sú nám takpovediac „po chuti“, ako napríklad „trpezlivosť a „dobrotivosť“ (pozri Prvý list Korinťanom 13:4) na úkor jeho svätosti a spravodlivosti. To by však znamenalo, že obraz Boží prekrútime na svoj obraz.

Vysvetlím to na príklade. Spomínam si, že v čase keď sme mali s Lisou niečo po štyridsiatke, nás navštívil zať istého uznávaného a dobre známeho kresťanského služobníka. Dôvodom jeho návštevy bolo, aby nám ponúkol možnosť investovať vo svojej obchodnej spoločnosti. Strávili sme spolu niekoľko hodín. Urobil na nás výborný dojem neveriteľne milého a seriózneho človeka. Ako sme sa však za túto možnosť spolu s manželkou

niekoľko dní modlili, mali sme o celej záležitosti pochybnosti. Vtedy sme dôvodu nášho tušenia celkom nerozumeli, no dnes ho už poznáme. Tento muž neskôr strávil dlhé roky za múrmi väznice za finančné podvody ako jeden z hlavných aktérov Ponzioho finančnej hry (druh podvodnej investorskej operácie, ktorá sľubuje neuveriteľne vysoké výnosy v krátkej dobe. Tie nie sú vytvárané reálnymi finančnými operáciami, ale sú vyplácané z vkladov neskorších investorov, pozn. pr.).

Na príklade tohto muža vidíme, že napriek neodškriepiteľnému faktu, že to bol navonok trpezlivý a láskavý človek, sa pri svojich rozhodnutiach neriadil láskou k blížnemu. V Písme čítame: „Lebo láska k Bohu je v tom, že zachovávame jeho prikázania.“ (Prvý list Jána 5:3) Krádež je sebecký akt a prestúpenie Božieho prikázania lásky (pozri Efezanom 4:28). Paradoxne sa môže dokonca i pedofil navonok prejavovať ako milý a láskavý človek, ktorý pritom ničí životy mladých ľudí. V žiadnom prípade nemôžeme povedať, že deti skutočne miluje.

Ak by sme teda chceli definovať Božiu bázeň výlučne ako uctievanie Boha, bude naše vnímanie skreslené. Načrtnime si však najskôr vonkajšie obrysy tejto témy. Tie si potom v nasledujúcich kapitolách „vymaľujeme pastelkami“ vyučovania, príkladov a príbehov z Božieho slova. Skôr než sa do toho pustíme ťa musím varovať. Nasledujúce riadky o Božej bázni ťa môžu do istej miery vystrašiť, no strach tu naozaj nie je na mieste. Som presvedčený, že ako budeš pokračovať v čítaní, zistíš, že posvätná úcta je vzácny dar lásky a ochrany od nášho Stvoriteľa, ktorý sa o nás osobne zaujíma a túži po našej blízkosti.

Novozmluvných pasáží, ktoré sa témou Božej bázne zaoberajú, máme zaiste k dispozícii celé priehŕstie. Tu je jedna z tých najvýstižnejších:

A tak keďže prijímame neotrasiteľné kráľovstvo, zachovávajme si milosť a pomocou nej slúžme Bohu *s úctou a bážňou*, aby sme sa mu páčili. Veď náš Boh je stravujúci oheň. (Židom 12:28-29, dôraz pridaný autorom).

Pri pozornejšom čítaní citovaných veršov si zaiste všimneme dva špecifické výrazy: *úcta* a *bázeň*. Vidíte? Tu je ďalší dôkaz, že posvätná *úcta* nie je len uctievanie Pána. Pri gramatickom rozbere vidíme, že tieto výrazy nie sú ani zďaleka identické, či už v slovenskom jazyku alebo v gréckej pôvodine. Novozmluvná gréčtina ich uvádza ako: *aidōs* a *eulábeia*.

Výraz *úcta* takmer dokonale vystihuje pôvodný význam prvého gréckeho slova. Kompletný výkladový slovník slov (Complete Word Study Dictionary) ho vykladá ako „hlboké obdivovanie a bázlivý rešpekt.“ Aká nádherná štvorica slov! Len samotné premýšľanie nad každým z nich nám otvorí nové obzory.

No a druhý výraz *bázeň* opäť významovo poukazuje na *údiv* nad niečím, či *očarenie* niečím. V Noahovom Websterovom slovníku v pôvodnom vydaní z roku 1828 (Noah Webster's dictionary) o jeho význame čítame: „strach, hrôza vyvolaná niečím veľkým a strašným; zasiahnuť strachom a úctou. Ovplyvňovať niekoho strachom, hrôzou alebo úctou.“ Nedaj sa, prosím, výrazmi *strach* a *hrôza* vyviesť z miery. Hoci pôvodný text Novej zmluvy používa slová v rovnakom význame, pamätaj si, že posvätná *úcta* pred Pánom nás má k nemu priťahovať a nie nás od neho vzdalovať. Automaticky sa nám na tomto mieste natíska otázka: „Môžeme uvedené výrazy interpretovať i v pozitívnom zmysle slova?“ Osobne sa domnievam, že Písmo takýto výklad na mnohých miestach umožňuje. Pozrieme sa na ne bližšie pri neskoršom „vymaľovávaní obrysov“ našej témy.

Teraz sa však zamerajme na vysvetlenie súvisiacich pojmov. Už sme si povedali, že Božia bázeň znamená hlboký *obdiv* a úplné *očarenie* Všemohúcim Bohom.

Bázeň pred ním tiež znamená *vyjadriť mu hlbokú úctu*.

Tomuto pojmu môžeme rozumieť aj v zmysle vážiť si ho, rešpektovať ho, ctíť si ho o obdivovať ho viac ako čokoľvek alebo kohokoľvek.

Božia bázeň je tiež stotožnenie sa s jeho túžbami a vôľou. Môžeme povedať, že sa prejavuje v tom, že milujeme a nenávidíme to, čo miluje a nenávidí on. Ak je niečo dôležité v jeho očiach, stane sa to prioritou i pre nás a čokoľvek Pán považuje za nepodstatné alebo menej dôležité, odsunieme na okraj svojich záujmov i my.

Božia bázeň znamená nenávidieť hriech.

Božia bázeň znamená nenávidieť každú nespravodlivosť.

Božia bázeň znamená zrieknuť sa zla v každej podobe— či už v myšlienkach, spôsobe reči a činoch. Znamená to neklamať. Znamená to vyvarovať sa akejkoľvek pretvárinky. Je to život v súlade s našimi skutočnými myšlienkami, motívmi a presvedčeniami.

Božia bázeň je život v hlbkej pokore pred Bohom i ľuďmi.

Božia bázeň je chvála, vďakyvzdanie a uctievanie Pána, ktoré mu náležite patria.

Božia bázeň je plne sa mu odovzdať.

Božia bázeň je triasť sa pred ním v svätom úžase a obdive.

Znamená to venovať našu plnú pozornosť jeho Slovu a jeho svätej prítomnosti.

Božia bázeň je poslušnosť. Tá sa neprejavuje len vnútornou túžbou, ale i hlbokým odhodlaním činiť za každých okolností jeho vôľu. Znamená to, že ak sa Boha bojíme, poslúchame ho dychtivo, dobrovoľne a bez otáľania—dokonca i vtedy, keď nevidíme žiadne výsledky alebo Božej vôli nerozumieme.

Božia bázeň je odmietnutie sťažovania sa, šomrania a reptania.

Božia bázeň je rešpekt, úcta a podriadenosť, či už priamo Bohu alebo ním povereným autoritám (v tom druhom prípade samozrejme s výnimkou, že nás nabádajú k hriechnemu konaniu).

Božia bázeň formuje naše motívy, myšlienky, slová i skutky.

Po definícii pojmu Božia bázeň sa aspoň v krátkosti zamerajme na niektoré z požehnaného ovocia, ktoré táto vzácna cnosť v našom živote produkuje. Nižšie uvádzam príklady biblických zaslúbení pre všetkých, ktorí si ju osvojili a urobili svojou prioritou.

Božia bázeň je uhoľným kameňom dôverného vzťahu s Pánom.

Ak sa ňou v živote riadime, staneme sa Božími priateľmi, ktorým zveruje svoje tajomstvá.

Božia bázeň je počiatkom múdrosti, porozumenia a poznania.

Ona nám pomáha predvídať udalosti a nechať sa Bohom viesť.

Božia bázeň je živnou pôdou pre náš duchovný rast a vnútornú premenu na obraz Krista.

Božia bázeň je čistá. Pôsobí v nás pravú svätosť.

Božia bázeň je predpokladom pre naplnený a plnohodnotný život.

Božia bázeň nám dodáva zdravú mieru sebavedomia, nebojácnosti a bezpečnosti. Vykoreňuje z nášho srdca ostatné druhy strachu, vrátane toho z ľudí.

Božia bázeň nám pomáha rozpoznať našu identitu, robí nás produktívnymi a úspešnými.

Božia bázeň nám poskytuje prístup k pomoci anjelov, zabezpečuje naplnené túžby srdca, dáva úspech, je základom dobrého charakteru, otvára nám dvere, pôsobí dlhovekosť, produktivitu, prináša radosť zo života, poskytuje pravé šťastie, dobrý pocit z kvalitne vykonanej práce, pevné zdravie a ešte oveľa, oveľa viac.

Božia bázeň pretrvá veky a nikdy nestratí zo svojej moci. Je to veľmi vzácny nebeský dar.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „A tak keďže prijímame neotrasiteľné kráľovstvo, zachovávajme si milosť a pomocou nej slúžme Bohu s úctou a bážňou, aby sme sa mu páčili. Ved' náš Boh je stravujúci oheň.“ (Židom 12:28-29)

Hlavná myšlienka: Božia bázeň sa prejavuje v tom, že milujeme a nenávidíme to, čo miluje a nenávidí Boh. Ak je niečo dôležité v jeho očiach, stane sa to prioritou i pre nás a čokoľvek Pán považuje za nepodstatné alebo menej dôležité, odsunieme na okraj svojich záujmov i my.

Podnety na zamyslenie: Čo znamená v praxi, že si cením, rešpektujem, ctím, uctievam a obdivujem Pána na prvom mieste?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, vyuč ma, prosím, bázni pred tvojím menom, Slovom, prítomnosťou a celou tvojou bytosťou. Spôsob, že si tvoju bázeň zamilujem a nájdem v nej potešenie. Duchu Svätý, pomôž mi poznávať tajomstvá posvätnej úcty. Vyučuj ma a pomôž mi činiť Božiu vôľu. Daj, nech slová, čo čítam sa pre mňa nestanú iba intelektuálnym poznaním, ale nech ma ešte väčšmi premenia na obraz Ježiša Krista. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Nech sú moje slová a zmýšľanie srdca milé Pánovi!

Všemohúci Boh je nadovšetko svätý a preto si zasluhuje našu najvyššiu úctu. Jeho meno by sme nikdy nemali spomínať ľahkovážne a bez hlbokkej pokory v srdci, ale len s posvätným obdivom voči jeho majestátu.

C. H. SPURGEON

4 | ZJAVENÁ BOŽIA PRÍTOMNOSŤ

Už sme si povedali, že Božia bázeň sa nám môže na prvý pohľad mylne javiť skôr ako prekážka na ceste za Pánom než požehnanie, ktoré nás k nemu priťahuje. Slovo *strach* v nás akosi podvedome vyvoláva pocit niečoho škodlivého či deštruktívneho. Uistujem ťa, že v tomto prípade skutočne platí, že zdanie klame. Božia bázeň je tým najlepším zdrojom sebavedomia, potešenia a ochrany pre ľudstvo ako také. Tieto pravdy si podrobnejšie rozoberieme na nasledujúcich stránkach knihy. Začnime však tým, že si tému Božej bázne rozdelíme do dvoch hlavných oblastí. Posvätná úcta pred Pánom sa prejavuje v nasledovných kontextoch:

1. bázeň pred Božou prítomnosťou a

2. bázeň pred Božím slovom

Pozrime sa teraz na obe tieto kategórie. Začnime pekne po poriadku, teda prvou z nich. Žalmista píše: „Boh je *náramne*

strašný v rade svätých a *hrozný* nad všetkých vôkol neho.“ (Žalm 89:8, Roháčkov preklad, Svätá Biblia, 1969, ďalej len Roh. pr., dôraz pridaný autorom). Všimni si, prosím, že v tomto verši sa nepíše, že Boh je „strašný“, ale jeho majestát je v tomto verši zobrazený aj príslovkou „*náramne*“. Na základe týchto slov si dovoľím tvrdiť, že Božiu prítomnosť nikdy nezakúsime tam, kde ho ľudia nectia a neobdivujú jeho majestát.

O pravdivosti týchto slov som sa presvedčil aj osobne v januári roku 1997. Bol som rečníkom celonárodnej konferencie v hlavnom meste Brazílie. Už som sa nevedel dočkať, až po prvýkrát navštívim túto úžasnú krajinu!

Priletel som v skorých ranných hodinách, čo znamenalo, že som mal dostatok času na osobnú modlitbu, prípravu a oddych v hotelovej izbe. Keď sa naše auto blížilo ku konferenčnej hale, všimol som si množstvo zaparkovaných vozidiel na príjazdových cestách a preplnené parkovisko pred budovou. Boli to neklamné znaky toho, že na konferencii bude hlava na hlave.

Po príchode ma srdečne privítalo niekoľko kresťanských vedúcich a odprevadili ma do sály. Doslova som sršal nadšením, že môžem chváliť Pána spolu so stovkami bratov a sestier v Pánovi a zvestovať im Božie slovo. Moje nadšenie malo žiaľ len veľmi krátke trvanie. Ako para nad hrncom sa vyparilo v okamihu, čo som si uvedomil, že na zhromaždení necítim žiadnu Božiu prítomnosť. Nerozumel som ani za mak ako je to možné, veď som predsa na kresťanskej konferencii, kde účinkuje aj jedna z najlepších kresťanských kapiel v celom národe.

Skôr než budem v mojom príbehu pokračovať, rád by som objasnil ešte pár ďalších skutočností o Božej prítomnosti.

Poznáme dva druhy Pánovej blízkosti. Na jednej strane tu máme Božiu všadeprítomnosť, čo je vlastnosť, ktorá patrí výlučne Bohu. Dávid o nej hovorí nasledovne: „Kam by som odišiel pred tvojím Duchom, kam by som utiekol pred tvou tvárou? Keby som vystúpil na nebesia, si tam, keby som si ustlal v podsvetí, si tam. Ani tma nie je dosť tmavá; noc ti svieti ako deň, tma ti je sľa svetlo.“ (Žalm 139:7-8, 12) Je to tá Božia blízkosť, o ktorej nám zaslúbil: „Nezanechám ťa, ani ťa neopustím.“ (Židom 13:5)

No a potom jestvuje Božia prítomnosť, ktorú nám približuje svojím výrokom samotný Pán Ježiš: „Ja ho budem milovať a *zjavím* mu seba samého.“ (Ján 14:21, dôraz pridaný autorom) Výraz *zjaviť* či *vyjaviť* pochádza z gréckeho slova *emphanizō*. Ten môžeme preložiť významom „zviditeľniť sa... intímne sa niekomu vyjaviť alebo dať poznať“. Príkladom je moment, kedy vnímame Boha svojimi zmyslami a myslou. Pán Ježiš nám prisľubuje: „Lebo kde sú zhromaždení dvaja alebo traja v mojom mene, tam som ja medzi nimi.“ (Matúš 18:20) Zaiste tu nemá na mysli Božiu všadeprítomnosť, veď potom by bol tento výrok celkom zbytočný! Hovorí o zjavenej Božej prítomnosti. Práve tá v ten večer v konferenčnej hale, kde som slúžil Božím slovom, chýbala. Keď som si to uvedomil, spýtal som sa v duchu v modlitbe Pána na príčinu: „*Drahý Duchu Boží, ako to, že nevnímam tvoju prítomnosť? V čom je problém?*“

Keď som skončil a otvoril oči, všimol som si niečo, čo mi predtým ušlo. Ako som pohľadom prechádzal po zástupe, bolo priam do očí bijúce, že väčšina z nich tam bola prítomná len fyzicky. Nevidel som, že by uctievali Pána, boli tam len ako pozorovatelia. Zarazilo ma, že niektorí veriaci tam len tak stáli s rukami vo vreckách, iní ich mali zas ledabolo prekrížené na hrudi. Bezstarostne sa okolo seba obzerali ako by sa nechumelilo

a očividne sa nudili. Sestry sa prehrabávali v kabelkách, viacerí z účastníkov konferencie sa premávali po sále alebo uháňali zohnať si nejaké občerstvenie v predajných stánkoch. Veľa ľudí sa bez hanby smialo a hlučne zhováralo. Vyzeralo to, ako by čakali na slávnostné otvorenie divadelného predstavenia. Usiloval som sa tieto neprijemné vnemy striasť z mysle v dobrej vôli, že *situácia sa o chvíľu dostane do normálu a ľudia začnú chváliť Pána*. Čakal som márne.

Myslel som si, že horšie to už určite nemôže byť. No mylil som sa. Po doznení poslednej chvály začal jeden z kresťanských vedúcich čítať pasáž Písma, nos ľuďmi to vôbec nepohlo. Situácia bola ešte dramatickejšia, nakoľko teraz polohlasné rozhovory ľudí už netlmila žiadna hudba. Neveril som vlastným očiam a lomcovala mnou veľká zlosť.

V tej chvíli som počul tichý, no zároveň rázny hlas Ducha Svätého: „*Otvorene tých ľudí pokarhaj!*“

Zakrátko ma predstavili ako hosťujúceho rečníka a vyšiel som spolu s mojím prekladateľom na pódium. Rozhodol som sa, že zvolím stratégiu mlčky uprene hľadieť na ľudí. Mojm cieľom bolo upútať pozornosť a fungovalo to znamenite. Po minúte absolútneho ticha ľudia spozorneli a divili sa, čo sa to deje. Nikto viac nechodil hore dolu po sále, pohľady všetkých sa obrátili smerom k pódiumu a v sále nastalo hrobové ticho. Vedel som, že ma všetky páry očí sledujú so zatajeným dychom.

To zhromaždenie som nezačal typickými úvodnými formalizmami: Úžasné, že som v Brazílii!“ alebo „Srdečne vám ďakujem za toto pozvanie.“ Dokonca som sa ani nepredstavil. Vážnym tónom som sa ich spýtal: „Predstavte si, že s niekým sedíte za jedným stolom. Ako by ste sa cítili, ak by vás ten človek

ignoroval ako by ste boli vzduch, hľadel by znudene do stropu alebo by sa zanietene rozprával s niekým iným?“

Po chvíli ticha som si aj sám odpovedal: „Nepáčilo by sa vám to, však?“

Potom som pokračoval: „Alebo si predstavte, že zakaždým, keď zaklopete na susedove dvere, vás privíta bez záujmu a popod nos si sklamane zašomre: ‘Ach, to si len ty!’ Išli by ste tam ešte niekedy?“

Aj na túto otázku som si po chvíli ticha odpovedal: „V žiadnom prípade!“

Napokon som to celé zaklincoval: „Myslíte si, že Pán celého vesmíru vyjaví svoju prítomnosť alebo bude hovoriť k ľuďom, ktorí si ho vôbec nevážia a nectia?“

Teraz som už takmer kričal: „Nikdy!“

Ešte som k tomu dodal: „Ak by na tomto pódiu stál prezident vašej krajiny, zaiste by ste si ho náležite uctili a so zatajeným dychom striehli na každé jeho slovo. Alebo povedzme, že by tu bol niektorý z obľúbených hráčov vášho futbalového tímu. Všetci by ste boli na nohách a dychtivo ho počúvali. Ale keď sa tu pred chvíľou čítalo Božie slovo, bolo vám to celkom ukradnuté a išlo vám to jedným uchom dnu a druhým von!“

Nasledujúcu hodinu a pol som hovoril na tému Božia bázeň. V sále bolo ticho, že by si počul špendlík spadnúť. Moje ostré a priamočiare slová nimi otriasli a počúvali ma s otvorenými ústami.

Po skončení kázne som dal nasledovnú výzvu: „Ak si veriaci a cítiš, že ti chýba Božia bázeň a túžiš to vyznať pred Pánom ako hriech, postav sa!“

Ako na povel zrazu povstalo sedemdesiatpäť percent zhromaždenia. Sta mihnutím oka a bez toho, aby som sa za ľudí modlil, naplnila halu mocná Božia prítomnosť. Všade navôkol bolo počuť vzlyky a plač. Boh sa dotýkal ľudských srdc. Aj v tomto prípade sa potvrdilo, že Božia bázeň ich od Pána neoddelila, ale pritiahla do jeho svätej blízkosti.

To, čo nasledovalo, bolo pre mňa jedným z najsilnejších zážitkov z Pánovej vinice za posledných štyridsať rokov. Viac vám o tejto slávnej skúsenosti prezradím v nasledujúcej kapitole. Na záver by som rád ešte citoval pasáž Písma, ktorá s našou témou zjavenej Pánovej slávy úzko súvisí:

Vtom som počul jeho hlas. Vzápätí som v *bezvedomí* padol tvárou na zem. Tu sa ma dotkla ruka, zatriasla mnou, takže som sa zdvihol na kolená a dlane. Povedal mi: „*Daniel, vzácnny muž*, venuj pozornosť slovám, ktoré ti hovorím. Postav sa na svoje miesto, pretože teraz som poslaný za tebou.“ Kým mi to hovoril, s *chvením* som sa postavil. (Daniel 10:9-11, dôraz pridaný autorom)

I napriek tomu, že Pán si Daniela vážil ako svojho verného služobníka, ten pred anjelom pod vplyvom Božej prítomnosti padol na zem. Triasol sa na celom tele i potom, čo mu Boží posol pomohol oprieť sa na kolená a neskôr aj postaviť sa na rovné nohy. Ak mal takýto zážitok Daniel v prítomnosti Božieho posla—anjela, ako to potom asi vyzerá v prítomnosti svätého, živého Boha?

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Boh je náramne strašný v rade svätých a hrozný nad všetkých vôkol neho.“ (Žalm 89:8, Roh. pr.)

Hlavná myšlienka: Božiu zjavenú prítomnosť zakúsime len v atmosfére najvyššej úcty a rešpektu voči jeho osobe.

Podnety na zamyslenie: Čo znamená, že sa máme v Božej prítomnosti triasť? Ako môžem túto pravdu aplikovať vtedy, keď nie je nikto na blízku? Alebo keď trávim čas s priateľmi? Prípadne keď som niekde na verejnosti? Alebo povedzme na kresťanskom zhromaždení?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusť mi, prosím, že som tvoju prítomnosť bral tak často na ľahkú váhu. Činím pokánie z toho, že som ju považoval za samozrejmosť a za niečo celkom bežné a normálne. Obmy ma, prosím, krvou Kristovou. V tejto chvíli sa pred tebou korím a prosím o milosť, aby som s tvojou pomocou dokázal tento zlý postoj zmeniť. Chcem si tvoju vzácnu prítomnosť nadovšetko vážiť a žiť s postojom úctivej bázne pred tebou. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa vyjadriť moju úctu k Bohu a jeho slovu svojimi slovami i činmi.

Skôr ako sa začnete modliť, uvedomte si,
do čej prítomnosti vstupujete, s kým sa
chystáte zhovárať a nikdy pri tom nestráťte
zo zreteľa, pred kým vlastne stojíte.

TERÉZIA Z ÁVILY

1. týždeň - 5. deň

5 | JEDEN NEZABUDNUTELNÝ VEČER

Marek nám vo svojom evanjeliu prezrádza, že Pán činil zázraky spolu s učeníkmi. Môžeme povedať, že to bola akási vzájomná duchovná spolupráca: „Pán im pomáhal a ich slovo potvrdzoval znameniami, ktoré ich sprevádzali.“ (Marek 16:20) Kristus nadprirodzene potvrdzoval kázanie evanjelia znameniami a zázrakmi. Začalo sa to po jeho vstúpení. Písmo nám nikde nehovorí, že by sa divy a nadprirodzené znamenia skončili—budú pokračovať až do jeho návratu na túto zem.

Vráťme sa teraz, ako sme sľúbili, na naše zhromaždenie v Brazílii. Na moju výzvu k pokániu za nevhodné správanie sa v Božej prítomnosti zareagovalo okolo sedemdesiatpäť percent

prítomných veriacich. So sklonenou hlavou som sa modlil týmito slovami: „Drahý Pane, potvrd' posolstvo tvojho Slova, ktoré, som dnes zvestoval.“

V okamihu som počul zo všetkých strán auditória vzlyky. Vnímal som, že vlna nádhernej Božej prítomnosti naplnila sálu a Pán očisťuje a obnovuje srdcia veriacich. I potom ako toto nádherné Božie navštívenie pominulo, panoval v sále nadpozemský pokoj.

Božia prítomnosť bola odpoveďou na zmenu postoja v srdciach ľudí. Zhromaždenie sa nemodlilo, ani nečinilo pokánie nahlas, no Pán ich navštívil aj tak. Ako som nad touto nádhernou skúsenosťou premýšľal neskôr, prišiel mi na um príbeh márnokratného syna. Keď ho natešený otec uvidel, rozbehol sa k nemu. Nečakal, že sa mu najskôr ospravedlní. Na otcove milujúce objatie stačilo, že sa jeho stratený syn spamätal a rozhodol sa vrátiť domov. Veľmi sa to podobalo udalostiam, ktorých sme boli svedkami v tejto brazílskej hale.

Boli to naozaj veľmi vzácne chvíle. Nad zhromaždením panovalo posvätné, úctivé ticho a neuveriteľne otvorená atmosféra. Viedol som ľudí k modlitbe pokánia a s hlbokou radosťou v srdci som pozoroval ich úprimné a radikálne odovzdanie sa Pánovi. Po modlitbe naplnila nádherná Božia prítomnosť sálu opäť. Pán sa dotýkal srdc ľudí ešte intenzívnejšie, pričom celé zhromaždenie vzlykalo a plakalo.

Bohu som bol veľmi vďačný za obe občerstvujúce navštívenia jeho prítomnosti. V tejto posvätnnej chvíli, preniknutej Božím pokojom, som začul šepot Svätého Ducha: *Svoju prítomnosť zjavím ešte raz.*

Keď som tieto slová oznámil do mikrofónu, stalo sa niečo, čo nikto nečakal a na čo sme neboli ani zďaleka pripravení. Božia prítomnosť prišla, ale celkom inak ako po prvé dva razy. Udialo sa niečo zvláštne, nadpozemské, čo nemožno vyjadriť slovami. Nasledovné riadky sa ti možno budú zdať pritiahnuté za vlasy alebo prikrášené. Dnes je to už viac ako dvadsaťročná história, ale stále mnohí z tých, ktorí si to zhromaždenie pamätajú, potvrdili, že to, čo budeš teraz čítať, nie je nejaká vymyslená bájka či rozprávka.

Predstav si, že si hlboko v lese a zrazu sa strhne búrka. V korunách stromov sa preháňa silný vietor. To bol pocit, ktorý sme vtedy na tom večernom zhromaždení zažili. Vietor sme síce necítili, ale jeho zvuk sme zreteľne počuli. V okamihu celá sála prepukla do horlivých modlitieb. Stovky hlasov hučali ako vodopády, no i tak nemohli prehlúšiť mocný zvuk toho vetra. Zostal som stáť v posvätnom úžase ako ohromený. Božia prítomnosť ma takmer desila. Bol som doslova ako prikovaný, neschopný slova a po celom tele som mal zimomriavky. Všade bolo cítiť obrovskú autoritu. Bolo to jednoducho niečo, čo som nikdy dovedy nezažil. Pomyslel som si: *Toto nie je už tá láskyplná prítomnosť nebeského Otca, ale mocný, slávny a svätý Kráľ nám zjavil svoju slávu.*

Zvuk toho nebeského vetra sme cítili približne poldruha minúty. Keď táto skúsenosť pominula, videl som že napravo i naľavo ľudia plačú, sú premožení Božou prítomnosťou a celé zhromaždenie sa trasie v posvätnom úžase pred Bohom. Boh sa dotýkal ľudí ešte minimálne ďalších desať minút. Len pripomínam, že všetko toto sa dialo v úplnej tichosti—za celý čas nikto neprehovoril ani slova. Následne som odovzdal slovo jednému z vedúcich a usporiadatelia ma odprevadili do auta.

V aute sa s nami viezla aj sólistka, ktorá v ten večer slúžila. Keď spolu s manželom nastúpili, okamžite z nej vyhrklo: „Tiež ste počuli ten vietor?“

Nechcel som jej okamžite pritakať—potreboval som to najskôr počuť aj z úst niekoho ďalšieho. Vyhýbavo som teda odpovedal: „Možno to bol len zvuk motorov prúdového lietadla, čo letelo príliš nízko nad halou.“ (Na vysvetlenie uvádzam, že hala bola postavená tak, že medzi stenami a stropom bola medzera, ktorá slúžila ako akýsi vetrací otvor. Nebola teda dostatočne zvukotesná pred vonkajšími zvukmi.)

Pamätám si, že ako tam tak sedela, obrátila sa na mňa s výrazom šoku v očiach a vášnivo mi oponovala: „A veruže nie! Bol to Duch Boží!“

Vášnivo sa k nej pridala i manžel, ktorý na prvý pohľad pôsobil tichším dojmom: „No lietadlo to určite nebolo!“

Položil som mu otázku: „A ako si tým môžete byť taký istý?“

Povedal mi: „Pred vstupom do haly sa stálo viacero neveriacich bezpečnostných pracovníkov a policajtov. Keď počuli zvuk vetra, utekali ozlomkrky dovnútra sály a pýtali sa členov nášho tímu, čo sa to tam deje. No a len tak mimochodom, v tom čase som sedel za mixážnym pultom (mal na starosti zvuk počas spevu svojej manželky). Svätosväte viem, že nič z toho zvuku nepochádzalo z ozvučenia. Merače decibelov nezaznamenali žiadny výkyv po celý čas, čo bolo počuť ten zvuk!“

Jeho manželka s plačom pokračovala: „Videla som vo vnútri sály oheň a všade navôkol som vnímala prítomnosť anjelov.“

Poprosil som, aby ma odviezli priamo do hotela. Počas celej jazdy nikto z nás neprehovoril. Na balkóne mojej izby som ešte potom sedel dlhé hodiny a v úžase chválil Pána. Udalosti toho večera ma načisto pohltili.

Na druhý deň ráno sme vnímali v sále celkom inú atmosféru. Vplyv nádhernej Božej prítomnosti z predchádzajúceho večera bol stále hmatateľný. Keď sa do srdc veriacich vrátila Božia bázeň, zakúšali nádhernú prítomnosť a požehnanie.

Ako som už spomínal, tieto udalosti potvrdili mnohí, ktorí ich vtedy zažili na vlastnej koži. Svoje zážitky vyjadrili písomne—či už v listoch, emailoch alebo o tom svedčili osobne. Brazíliu som opätovne navštívil v roku 2016, aby som slúžil na konferencii pre dvanásť tisíc pastorov v meste Goiânia. Hostujúci pastor ma privítal nasledovnými slovami: „Bol som tam pred dvadsiatimi rokmi, keď fúkal ten nebeský vietor. V mojom živote to bol dramatický bod zlomu.“ Dnes je tento muž vedúcim duchovným služobníkom pre sieť cirkevných zborov, ktorá sa za necelých šesťnásť rokov rozrástla na tristotisíc členov.

O tri roky neskôr, teda v roku 2019, navštívila Brazíliu aj moja manželka. Slúžila na miestnej kresťanskej konferencii. Po jednom zhromaždení k nej podišla istá vedúca služobníčka z iného hnutia a s nadšením vysvetľovala, že i ona bola na tom zhromaždení pred dvadsiatich rokov, kde vial Boží vietor. Tiež potvrdila, že po tomto zážitku sa jej život zmenil.

Božia prítomnosť je pre duchovný život veriaceho človeka nevyhnutná. Osobne som zažil obdobie, kedy som počas modlitby Božiu blízkosť takmer vôbec necítil. Radikálny bod zlomu nastal až vtedy, keď som sa začal modliť inak ako dovtedy. Nebolo to vôbec naplánované, jednoducho som chcel vyskúšať

aj iný druh modlitby. Rozhodol som sa, že počas osobného času s Pánom nebudem vyslovovať žiadne slová ani spievať. Len som v tichosti uvažoval nad Božou velebou a svätosťou. Božia prítomnosť prišla takmer okamžite. Skúsil som to teda aj na druhý deň a čuduj sa svete! Presne ten istý výsledok. A tak to pokračovalo i na tretí deň.

Prekvapene som sa Pána na dôvod tejto výraznej zmeny spýtal: „Bože, ako to, že posledné tri dni tak poľahky vstupujem do tvojej prítomnosti?“

Vnímal som tichú otázku Ducha Svätého: *Ako učil modliť sa svojich učeníkov Pán Ježiš?*

Automaticky som začal citovať slová Pánovej modlitby: „Otče náš, ktorý si na nebesiach, *posväť sa* meno tvoje...“ Prerušil som citát a nadšene vykrikol: „Heuréka! Ježiš predsa učil svojich učeníkov, aby prišli do Božej prítomnosti s postojom zbožného obdivu a úcty!“ Akoby sa mi otvorili oči.

Kráľ Dávid potvrdzuje tú istú pravdu: „S bázňou pred tebou sa budem klaňať v tvojom svätom chráme.“ (Žalm 5:8) Boh je naším Otcom, Ježiš Pánom a Spasiteľom a Duch Boží nás bezhranične miluje. Nezabúdajme však, že v Novej zmluve máme Pána opísaného aj ako „stravujúci oheň“ (Židom 12:29) O Jánovi, ktorý bol milovaným učeníkom Pána Ježiša, čítame, že padol pred ním na tvár ako mŕtvy (pozri Zjavenie Jána 1:17) a Duch Boží je ten, kto zjavuje Božiu slávnú veľbu, tak, že si to všimne celé mesto (pozri Skutky 2), trasie budovami (pozri Skutky 4) a koná mnohé iné predivné činy.

Vyššie povedané môžeme zhrnúť na nasledujúcej vety: *Božia prítomnosť sa zjavuje tam, kde je Bohu vzdávaná úcta a náležitá vážnosť.*

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Aj ja som bol medzi vami slabý, preniknutý veľkým strachom a chvením; moje slovo a moje hlásanie nespočívalo v presvedčivých slovách múdrosti, ale v dokazovaní Ducha a moci, aby sa vaša viera nezakladala na ľudskej múdrosti, ale na Božej moci.“ (Prvý list Korintňanom 2:3-5)

Hlavná myšlienka: Božia bázeň mení atmosféru. Pripravuje pôdu pre pôsobenie moci Ducha Svätého v našich životoch a životoch druhých ľudí.

Podnety na zamyslenie: Mám vieru a túžobné očakávanie, že Boh v mojom živote zjaví svoju prítomnosť a moc? Zmení nejaký môj modlitebný život skutočnosť, že mám k Bohu pristupovať s postojom posvätnéj úcty? Ako môžem zanechať moje staré zabehané chodníčky?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusť mi, prosím, ak som v minulosti nejaký obmedzoval zjavenie tvojej prítomnosti alebo som o tvojej moci pochyboval, lebo som dal príliš na názory iných ľudí. Túžim vstúpiť do tvojej prítomnosti s posvätnou úctou a dovoliť ti, aby si slobodne v mojom živote konal. Zjav pri mne svoju moc v oveľa väčšej miere ako za to dokážem v modlitbe prosieť, pochopiť to alebo to očakávať. Osláv tým môjho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista a použi ma i v mojom okolí pre svoje zámery. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Všetko je možné vtedy, ak Pánovi dôverujem a ctím si ho.

Keď raz nadíde ten slávny deň, kedy Pána
uzrieme tvárou v tvár v celej jeho svätosti
a nádhere, zarazíme sa nad tým, ako sme
o ňom mohli často krát premýšľať tak
neúctivo.

JOY DAWSON

1. týždeň - 6. deň

6 | HĽADIAC NA NEHO

Čím zreteľnejšie si uvedomujeme veľkosť nášho Stvoriteľa, tým väčší sa zvyšuje aj naša bázeň voči nemu. Nádheru jeho veleby však počas nášho pozemského života nikdy plne nevystihneme: „Veľký si, Pane, a veľkej chvály hoden, tvoju veľkosť nemožno preskúmať.“ (Žalm 145:3, Kat. pr.) Jeho sláva sa jednoducho nedá plne pochopiť, je nekonečná, bez obmedzení a prevyšuje všetko ostatné. To však neznamená, že by sme sa o to nemali vôbec pokúsiť.

Okolo roku 742 pr. n. l. zomrel judský kráľ Uzzija. V tom istom roku mal prorok Izaiáš nebeské videnie. Videl v ňom Pána sedieť na vysokom, vznešenom tróne, obklopeného slávou. Jeho majestát plnil celú obrovskú sálu, do ktorej by sa bez problémov zmestili milióny ľudí.

Tento nadpozemský zážitok naplnil proroka údivom a ohromením nad veľkosťou Stvoriteľa. Nedokázal spustiť oči zo zjavu mocných anjelov, serafov, ktorí sa vznášali nad Božím

trónom. Z perí týchto zvláštnych bytostí vychádzalo ustavičné prevolávanie Božej slávy:

Svätý, svätý, svätý je Hospodin zástupov, celá zem je plná jeho slávy. (Izaiáš 6:3)

V anglicky hovoriacich krajinách sa preslávila dobre známa starodávna duchovná pieseň, ktorej autorom je John Bacchus Dykes (anglický pastor a skladateľ duchovných piesní, ktorý sa narodil v roku 1823, pozn. pr.) a ktorá pochádza z obdobia 19. storočia. Jej slová „Svätý, svätý, svätý“ sú inšpirované práve týmto zjavením Božej slávy proroka Izaiáša. Spievala sa v cirkvi Kristovej už viac ako dve storočia na jemný a trochu „nasladlý“ nápev. Prorokovo zjavenie sa však nieslo v celkom inom duchu.

Majestátne bytosti, ktoré videl, nespievali nejakú „sladučku“ pesničku, ktorá mala Pánu Bohu trošku zlepšiť náladu. Ich volanie bolo automatická reakciou na to, čo práve zažívali. Pred očami sa im odhaľovali nové a nové hlbiny Božieho majestátu. Boli natoľko premožení Božou slávou a jeho prítomnosťou, že z celej sily volali: „Svätý, svätý, svätý...!“

Niekedy z toho mylne usudzujeme, že serafi opakovali toto zvolanie presne trikrát. Ak chce hebrejčina nejakému slovu pridať dôraz, uvedie ho dvakrát. Takže ak by sa Izaiáš usiloval toto zvolanie zvýrazniť, spomenul by ho dvakrát. Vidíme to napríklad aj na Ježišovom výroku: „Nie každý, kto mi hovorí: ‚Pane, Pane!‘ vojde do nebeského kráľovstva...“ (Matúš 7:21) Evanjelista Matúš týmto opakovaním vyjadril špeciálny dôraz v tóne Kristovej reči pri oslovení *pane*. My dnes na zvýraznenie textu na tento účel používame buď tučné písmo alebo kurzívu.

V hebrejskej pôvodine bolo nezvyklé zvýrazniť slovo tri razy. V Písme máme naozaj len zopár príkladov takýchto

vyjadrení, ktoré sa považujú za znak toho najväčšieho dôrazu. Oduševnené volanie týchto nebeských bytostí sa podobalo zvuku burácajúceho hromu, ktorý otriasol verajami dverí tejto masívnej stavby.

Keď sme sa s rodinou presťahovali do severoamerického štátu Florida, zistili sme, že v tejto geografickej oblasti je hladina spodnej vody natoľko vysoká, že domy nemôžu byť podpivničené. Staviteľ nášho domu mi dal jednu dobrú radu: „Ak by sa tu náhodou vyskytlo tornádo, ukry sa pod zárubňou dverí niektorej z miestností. Je to totiž to najstabilnejšie miesto celej stavby.“ Verím, že to nie je len číra náhoda, že nám Izaiáš špecificky zaznamenal, ktorá časť budovy sa otriasala. V jeho opise udalostí čítame, že následkom volania týchto mocných bytostí pod vplyvom stravujúcej Božej prítomnosti, sa triasli veraje chrámu. Neviem, čo sa potom dialo so zvyškom budovy... Tá sa pravdepodobne celá rúcala ako domček z karát.

Pozrime sa teraz ako na toto nadprirodzené zjavenie Božieho majestátu prorok Izaiáš zareagoval. Nepovedal nič v zmysle: „Super, takže Boh prišiel.“

Namiesto toho zúfalo volal: „Beda mi, som stratený, lebo som muž s nečistými perami.“ (Izaiáš 6:5) Pokúsim sa to dať do správnej perspektívy: Izaiáš je Boží muž a prorok, ktorý v predchádzajúcej kapitole svojej knihy neohrozene kázal: „Beda tým, čo nazývajú zlé dobrým a dobré zlým, beda tým, čo sú múdri vo vlastných očiach a tým, čo sú opilcami.“ (Izaiáš 5:20-22, voľne parafrázované autorom). Tu sa nachádzame len o kapitolu ďalej a vidíme v prorokovom správaní zásadnú zmenu. Po tom, čo zakúsil niečo z Božej veleby, už nevolá: „Beda vám, hriešnici!“, ale „Beda mi...“ (6:5) Predtým si myslel si, že to už má všetko v malíčku, no v tejto chvíli spoznáva Všemohúceho o

niečo viac. Vo svetle jeho svätosti si oveľa zreteľnejšie uvedomuje svoju nedostatočnosť. Táto skúsenosť dramaticky prehĺbila jeho postoj úcty k Bohu.

Podobné následky malo stretnutie s Božou slávou i u ďalších Božích mužov v Písme. Vezmime si za príklad takého Jóba. Boh o ňom vyhlásil: „Dobre si si všimol môjho služobníka Jóba? Veď na zemi niet nikoho ako on...“ (Jób 1:8) Ak by takéto niečo povedal Pán o nás, ako by sme na to reagovali? Nepochybujem, že by sme od radosti skákali hore-dolu. Tento muž však potom, čo zažil dotyk Božej slávy, vyriekol na Božiu adresu veľmi zvláštne slová: „Chýr o tebe sa mi dostal do ucha, ale teraz ťa na vlastné oči vidím. Preto odvolávam svoje slová a kajám sa v prachu a v popole.“ (Jób 42:5-6)

Alebo taký Ezechiel. Božiu slávu nám opísal nasledovnými slovami: „Tak vyzerala podoba Hospodinovej slávy. Keď som ju videl, padol som na tvár.“ (Ezechiel 1:28)

No a čo otec viery, Abrahám? Božie slovo nám prezrádza, že v okamihu, keď stretol Pána, „padol na tvár.“ (Prvá Mojžišova 7:3)

Keď sa Pán slávne zjavil na hore Sinaj, čítame, že Boží služobník Mojžiš v hrôze zvolal: „Som vyľakaný a trasiem sa.“ (Židom 12:21)

V podobnom duchu píše i apoštol Ján, milovaný učeník. Ten nám svoje stretnutie s osláveným Kristom zaznačil nasledovne: „Keď som ho uvidel, padol som mu k nohám ako mŕtvy...“ (Zjavenie Jána 1:17)

V Biblii nájdeme podobných pasáží oveľa viac, tieto som vybral len pre ilustráciu.

Dovolím si uviesť aj jeden príklad z nie tak dávnej cirkevnej histórie. Tomáš Akvinský písal v rokoch 1266-1273 svoje najznámejšie dielo „Teologická suma“ (Summa Theologica). Pod vplyvom istého silného zážitku s Bohom nastal v jeho živote výrazný zvrat. Vo svojich teologických rozpravách o Bohu načisto prestal. Traduje sa, že sa mu dobrý priateľ Reginald usiloval prehovoriť do duše a povzbudzoval ho, aby v tomto významnom diele pokračoval, Akvinský mu vraj odpovedal: „Moja celoživotná námaha je takmer na konci, priateľu. Po tom, čo sa mi Pán zjavil vo svojej sláve, sa mi všetko, čo som doteraz napísal, zdá len bezcennou slamkou.“

V dejinách biblického Izraela vidíme, ako sa Boh pri viacerých príležitostiach usiloval rozhorliť bázeň svojho ľudu voči nemu. Izaiáš, ktorý Božiu zjavenú slávu zakúsil na vlastnej koži, sa ich v jeho mene pýta: „Kto obsiahol ducha Hospodina a kto ho svojou radou poučal? S kým sa radil, kto ho poučal, kto ho učil ceste práva, kto mu dával vedomosti a dal mu spoznať cestu chápania? Ku komu pripodobníte Boha? A akú podobu postavíte vedľa neho?“ (Izaiáš 40:13-14, 18)

Následne sa im Boh prihovára aj priamo: „Ku komu ma chcete prirovnáť, aby som mu bol podobný?“ (Izaiáš 40:25)

Ak bol niekedy v histórii ten správny čas zobrať tieto otázky naozaj vážne, hlboko sa nad nimi zamyslieť a nielen ich ľahkovážne zahodiť za chrbát, je to práve v našej dobe. Žijeme v čase, keď nás zo všetkých strán bombarduje toľko všakovakých informácií, že nám nezostáva priestor, aby sme sa týmito životne dôležitými otázkami zaoberali. Neusilujeme sa o to, aby sme mali väčšiu Božiu bázeň, ale naháňame sa za márnosťami. Potom sa ešte divíme, že mnoho dnešných kresťanov nemá silu odolávať zvodom tohto sveta a podľahnú svetským túžbam a honbe za úspechom.

Okrem toho sme zo všetkých strán bombardovaní vplyvmi, ktoré sa usilujú získať našu pozornosť. Na dennej bázne počúvame o vynikajúcich športovcoch, slávnych hollywoodskych hercoch, nadaných hudobníkoch, „obchodníkoch roka“, charismatických lídroch a ďalších „celebritách“. Oslavujú ich v televízii, na sociálnych sieťach, v masmédiách a na iných verejných platformách. Nevieť, či si uvedomuješ, že to, čo možno na prvý pohľad vyzerá celkom nevinne, je vo svojej podstate veľmi nebezpečné. Všetky tie informácie a ľudské úspechy kradnú našu pozornosť. Napokon už nemáme čas na to najdôležitejšie, a to je odpovedať na Božie volanie priblížiť sa mu a spoznávať ho.

Niekedy na to stačí naozaj málo—len sa v tom virvare povinností a ohlušujúcich hlasov zastaviť, v tichosti načúvať a hľadiť na jeho majestátnu veľbu. Nemáme ani tušenia, ako veľmi by nás to duchovne obohatilo, posilnilo a naplnilo nebeským pokojom. Boh nám zaslúbil:

Lebo Boh, ktorý povedal: „Nech z temnôt zažiari svetlo!“, zažiaril v našich srdciach, aby priviedol na svetlo poznanie Božej slávy na tvári Ježiša Krista. (Druhý list Korintňanom 4:6)

Keď sa pred Bohom stíšime a premýšľame nad jeho slovom, môžeme vnútorným zrakom vidieť Krista. Hľadiac do jeho tváre, potom jeho sláva osvecuje naše srdcia a prehľbuje *našu bázeň* voči nemu. Rozšírime rady duchovných velikánov (napríklad Izaiáš a ostatní), ktorých sme tu spomínali. Podobne ako oni, aj my sa stretieme so živým Bohom, budeme s ním každodenne kráčať, plniť jeho vôľu, tešiť sa z naplnenia jeho zaslúbení a víťazne dobojujeme náš boj viery. No a čerešničkou na torte je, že keď hľadáme na neho, prisľubuje nám, že: „Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz.“ (Druhý list Korintňanom 3:18, Kat. pr.)

Chceš sa väčšmi podobať dnešným „celebritám“ alebo radšej tvorcovi celého vesmíru? Rozhodni sa, prosím, múdro. Dávaj si dobrý pozor na to, čo počúvaš a čomu venuješ svoju pozornosť!

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Klaňajte sa Hospodinovi v jeho svätej nádhere. Chvej sa pred ním, celá zem!“ (Žalm 96:9)

Hlavná myšlienka: Čím zreteľnejšie si uvedomujeme veľkosť nášho Stvoriteľa, tým väčšmi sa zvyšuje aj naša bázeň voči nemu.

Podnety na zamyslenie: Skús si predstaviť, čo by sa v tvojom živote zmenilo, ak by si si trikrát denne oddelil desať minút na premýšľanie o Božom majestáte. Myslíš, že by to stálo za ten čas a námahu? Bol by si efektívnejší vo svojej službe pre Pána a mal väčšiu Božiu múdrosť?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, daruj mi, prosím, čerstvé videnie Krista. Tvoje Slovo sľubuje, že keď ho vidím vo svojom srdci, premení ma to viac na jeho obraz. Kiež priamoúmerne s tým, ako zažívam tvoju slávnú prítomnosť, vzrastie i moja úcta pred tebou. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Som premieňaný na obraz Kristov od slávy k sláve.

Namiesto toho,
aby sa ľudia zachveli pred živým Bohom,
uctieva smrteľník smrteľníka.

HENRY DAVID THOREAU

7 | BOŽIA SLÁVA

Bolo by veľmi ťažké, priam nemožné, rozprávať o Božej bázni bez toho, aby sme nespomenuli aj tému *Božej slávy*. Okrajovo sme o nej hovorili v predchádzajúcej kapitole, poďme sa jej však venovať o niečo podrobnejšie.

Hriešny človek neobstojí v prítomnosti svätého Boha. Prorok Habakuk túto skúsenosť opísal nasledovne: „Žiari ako svetlo. Z rúk mu vychádzajú lúče, v nich sa skrýva jeho sila.“ (3:4) V Novej zmluve zas apoštol Pavol píše o Kristovi, že „*prebýva v neprístupnom svetle*, ktorého nikto z ľudí nevidel a ani nemôže vidieť.“ (Prvý list Timotejovi 6:16, dôraz pridaný autorom) No a v súlade s týmito výrokmi je i opis autora Listu Židom, keď píše, že náš Boh je *stravujúcim ohňom* (pozri 12:29).

Pokiaľ sa pokúsime vyššie citované pasáže pochopiť našou obmedzenou ľudskou myslou, možno nám napadne oheň. Je to síce nebezpečný živel, ale pri dodržaní bezpečnej vzdialenosti je možné sa k nemu priblížiť. Biblický opis Božej slávy sa v skutočnosti skôr podobá na nejakú veľmi jasnú žiaru, napríklad

slnečný jas. Takáto žiara je oveľa jasnejšia a k jej zdroju sa priblížiť nedá. Aj tento obraz je len slabým odvarom toho, ako nám Boha predstavuje Písmo: „Boh je svetlo a ničo v ňom nijakej tmy.“ (Prvý list Jána 1:5) Nech už je slnko akokoľvek jasné, má na svojom povrchu škrvny. Ale apoštol Pavol svoje stretnutie so vzkrieseným Kristom opísal pred kráľom Agrippom takto: „Kráľ môj, cestou som na pravé poludnie videl svetlo z neba, jasnejšie ako slnko...“ (Skutky 26:13)

Je pozoruhodné, že Pavol nevidel Krista tvárou v tvár, vnímal len svetlo, ktoré z jeho bytosti vyžarovalo. Tá žiara bola taká silná, že zatienila dokonca veľmi silné slnko, také typické pre oblasť Blízkeho Východu! Všimni si, prosím, že sa tu nehovorí, že by sa mu Pán zjavil v ranných alebo popoludňajších hodinách, ale stalo sa tak presne na pravé poludnie.

Zvyknem veľa cestovať. Občas sa stáva, že si zabudnem so sebou vziať slnečné okuliare. Na väčšine miest na zemeguli sa zaobídem aj bez nich, s výnimkou Blízkeho Východu. Keď som túto oblasť navštívil po prvýkrát, uvedomil som si, že bez ochrany očí pred slnkom som stratený. Ak som si ich nenasadil, žmúril som tak, že som nič nevidel. Sú tri hlavné dôvody, prečo je slnko v tejto oblasti také silné: suché púštne podnebie, veľmi svetlý zemský povrch, ktorý veľmi dobre odráža slnečné lúče, no a v neposlednom rade sa táto časť našej planéty nachádza blízko pri rovníku. Pálava slnka sa dala prežiť ráno alebo podvečer, no v žiadnom prípade na pravé poludnie.

Skúsme si to dať teraz do správnej perspektívy s tým, čo sme práve čítali. Podľa Pavla žiara a sláva, čo vychádza z Krista, mnohonásobne prevyšuje ostrosť Blízkovýchodného slnka!

Na základe týchto skutočností lepšie rozumieme výrokom prorokov Joela a Izaiáša, ktorí píšú, že „v deň Pánovho príchodu

slnko a mesiac sa zatmejú a hviezdy nevydajú svetla“ (pozri Izaiáš 13:11, Joel 2:1-2). Ak vyjdeš von uprostred jasnej noci, môžeš na nebi pozorovať tisíce a tisíce hviezd. Tie sa však pri východe slnka do jednej stratia. Myslíš, že sa len tak jednoducho vyparili a po jeho západe sa vrátia na svoje miesto? Samozrejme, že nie! Je to len ilustrácia toho, že žiara slnka vysoko prevyšuje svit hviezd. Znamená to, že slnko ich pri svojom východe svojou žiarou všetky zatieni.

Podobne i pri Kristovom návrate jeho sláva zatieni žiaru slnka, hoci bude stále na oblohe. Pomohlo ti to aspoň o trochu viac porozumieť veľkosti Božej slávy? Myslím, že je to aj dôvod, prečo Písmo hovorí v súvislosti s jeho druhým príchodom tieto slová: „A volali vrchom a bralám: „Padnite na nás a *ukryte nás pred tvárou* Sediaceho na tróne a pred hnevom Baránka.“ (Zjavenie Jána 6:16, dôraz pridaný autorom)

Vráťme sa však k definícii Božej slávy. Na pomoc si zoberieme Mojžišovu prosbu, s ktorou sa obrátil na Pána: „Ukáž mi svoju *slávu!*“ (Druhá Mojžišova 33:18, dôraz pridaný autorom)

Hebrejská pôvodina používa pre výraz *sláva* slovo *kabod*. Strongov Biblický slovník (Strong's Bible Dictionary) ho vysvetľuje významom „tiaž niečoho“, prípadne majestát alebo česť. Takže to, o čo tu Boží muž Mojžiš prosí, môžeme preložiť aj nejako takto: „Bože, prosím, ukáž sa mi v celej svojej nádhere (veľkosti).“ Tu je Božia odpoveď na jeho prosbu:

Ukážem ti všetku svoju dobrotu a *vyslovím pred tebou svoje meno Hospodin*. Zmilujem sa, nad kým sa chcem zmilovať, a zľutujem sa, nad kým sa chcem zľutovať. (Druhá Mojžišova 33:19, dôraz pridaný autorom)

Vo svojej odpovedi používa Boh pre slávu slovné spojenie „všetka moja dobrota“. Výraz *dobrota* v hebrejčine znamená

„dobrota v tom najširšom zmysle slova“ alebo inak povedané, je to dobrota, ktorá zahrňa celú plnosť a nič v nej nechýba.

Potom Boh pokračuje: „A vyslovím pred tebou svoje meno Hospodin“. Pred vstupom nejakého panovníka do trónnej siene dá najskôr ohlasovateľ na známosť jeho meno. Potom za zvuku fanfár vstúpi do trónnej siene kráľ v celej svojej pompe. Každému je jasné, kto tu je právoplatným vládcom. Ak by sa ale tento panovník len tak prechádzal ulicami svojho kráľovstva oblečený ako bežný smrteľník a nemal by okolo seba množstvo služobníctva, s najväčšou pravdepodobnosťou by si ho nikto ani nevšimol.

V predchádzajúcej kapitole sme si povedali, že Božia sláva sa zjavuje v Kristovej tvári. Mnohí tvrdia, že sa im Pán Ježiš zjavil. Nebudem ich tvrdenia spochybňovať, no neverím, že ho videli v celej jeho sláve. Pavol na túto tému píše tieto slová: „Teraz vidíme len akoby v zrkadle, v záhade, ale potom z tváre do tváre.“ (Prvý list Korinťanom 13:12) Jeho sláva nám zostáva skrytá, podobne ako ju v období Starej zmluvy zakrýval oblak. Dôvod je veľmi prostý—nie je možné, aby smrteľný človek uzrel Božiu slávu v plnosti a pritom nezomrel.

Mária Magdaléna bola prvou osobou, s ktorou sa vzkriesený Kristus rozprával. Paradoxom je, že sa nazdávala, že to je záhradník (pozri Ján 20:15-16). O niečo neskôr s ním na morskom brehu učeníci raňajkovali ryby, no ani oni ho nepoznali (pozri Ján 21:9-10). Emauskí učeníci kráčali na ceste s Kristom, ale „ich oči boli zastreté“ (Lukáš 24:16) Vo všetkých týchto prípadoch ľudia videli jeho tvár. To znamená, že sa im nezjavil v celej svojej sláve.

Keď sa Pán ukazoval ľuďom v období starého zákona, tiež to väčšinou nerobil v plnej sláve. Abrahámovi sa zjavil pri Mamreho duboch, avšak nie v celej nádhere (pozri Prvá Mojžišova 18:1-2).

Ani Jákob nevidel Pána v plnej sláve, keď s ním zápasil (pozri Prvá Mojžišova 32:24-30). Keď Jozua stretol Pána s taseným mečom pred Jerichom a pýtal sa ho, či patrí k nim alebo k nepriateľom, lebo ho najskôr nepoznal, padol na zem a uctieval ho. A tak by sme mohli pokračovať s ďalšími hrdinami Starej zmluvy, ako napríklad Gideon, Samsonovi rodičia a podobne.

Skúsenosť apoštola Jána bola diametrálne odlišná. Ten sa ocitol vo vytržení ducha a videl Pána v celej jeho sláve na ostrove Patmos. Pán sa mu javil ako keď slnko žiari v plnej sile a padol k jeho nohám ako mŕtvy. Akoto, že Ján mohol vidieť slávu Pánovu? Preto, že nebol v tele, ale v Duchu. Platí to aj o niektorých ďalších Božích služobníkoch, ako Izaiáš a ďalší. Mojžiš nemohol vidieť Pánovu tvár, lebo bol vo svojom fyzickom tele.

Božia sláva je jeho podstata alebo niečo, čo robí Boha Bohom. Zahŕňa to všetky jeho vlastnosti, autoritu, moc, múdrosť, teda celý jeho nevystihnuteľný a ľudskej mysli nepochopiteľný majestáť. To všetko v celej svojej plnosti a intenzite! Je to ten istý Boh, ktorý umiestnil svojimi prstami na oblohu miliardy hviezd a každú z nich pomenoval. Ten, ktorý premeral veľkosť celého vesmíru rozpätím svojej dlane. Boh, ktorý môže zobrať celú zemeguľu do svojej ruky akoby to bolo len nejaké zrníčko piesku, a ktorý môže odvážiť vo svojej dlani každú kvapku vody. Je to i ten, ktorý na svojich váhach odvážil zem a všetky hory. No zároveň je to aj ten istý Boh, ktorý prebýva v našich srdciach, a ktorý nás postupne premieňa na svoj obraz od slávy ku sláve!

Je to ten Boh, ktorý nás hlboko miluje. Nielen tak polovičato, ale tak veľmi, že túžil po spoločenstve s nami natoľko, že sa neváhal obetovať ako obeť zmierenia za naše hriechy. No povedz—nie je náš Boh úžasný?

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Ktoré v určenom čase ukáže blahoslavený a jediný Panovník, Kráľ kraľujúcich a Pán panujúcich, on, ktorý jediný má nesmrtnosť a prebýva v neprístupnom svetle, ktorého nikto z ľudí nevidel a ani nemôže vidieť. Jemu česť a večná moc. Amen“. (Prvý list Timotejovi 6:15-16)

Hlavná myšlienka: Božia sláva je jeho podstata alebo niečo, čo robí Boha Bohom. Zahŕňa to všetky jeho vlastnosti, autoritu, moc, múdrosť, teda celý jeho nevystihnuteľný a ľudskej mysli nepochopiteľný majestát. To všetko v celej svojej plnosti a intenzite!

Podnety na zamyslenie: Skús si predstaviť také silné a jasné svetlo, že pred ním neobstojí nijaká tma, tieň, nič matné alebo zahmlené. Teraz si predstav, že toto nádherné svetlo svieti v tvojom vnútri. Prečo máme niekedy tendenciu skryť pred ním naše poklesky a slabosti? Veď je to aj tak nemožné!

Modlitba: Drahý nebeský Otče, daruj mi, prosím, jasné vedomie tvojej slávy. Nedopusť, aby sa tvoja sláva stala pre mňa niečím nepodstatným, bežným, o čom premýšľam naozaj len zriedkakedy. Učiň, prosím, aby som si ju neprestajne a plne uvedomoval a aby zatienila v mojom živote všetky ostatné túžby. Daj, nech o tvojej sláve premýšľam neprestajne. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Som svetlo sveta v Kristovi a odrážam jeho slávu aj do môjho okolia.

Bud' sam sebou

DRUHÝ TÝŽDEŇ

Boha by sme sa mali báť, pretože ho milujeme. Nemali by sme ho milovať preto, lebo sa ho bojíme.

SAINT FRANCIS DE SALES

2. týždeň - 1. deň

8 | TVOJA HODNOTA

V tejto druhej časti sa budeme zaoberať veľmi dôležitými témami, ktoré majú moc zmeniť tvoj život. Skôr, než začneme, osviežme si úžasné duchovné pravdy o tom, ako veľmi nás Pán Boh miluje. Začnem možno trochu neočakávane—silným, dokonca by som povedal, že až hrôzostrašným výrokom nášho Pána Ježiša Krista. Ten bude základom nášho uvažovania v celej tejto časti. Ak by sme tieto slová vyňali z kontextu, poľahky by sme si ich mohli vysvetliť buď nesprávne, alebo by v nás mohli zakoreniť nezdravý strach, ktorý nepochádza od Pána. Povzbudzujem ťa teda, aby si ich čítal s postojom pokory a úcty pred Pánom:

Ukážem vám, koho sa máte báť. *Bojte sa toho, ktorý zabije a má moc uvrhnúť do pekla. Áno, hovorím vám: Toho sa bojte!* (Lukáš 12:5, dôraz pridaný autorom)

V tomto verši nás Pán Ježiš nabáda k *strachu pred Bohom*. Svoj príkaz dokonca opakuje. Prvé, čo v tomto vážnom výroku zaujme našu pozornosť, je pravdepodobne nasledujúce zarážajúce varovanie: „uvrhnúť do pekla“. To veru nie sú nejaké babské báchoriky, ale poriadne silný odvar! Jeho slová tu však našťastie nekončia:

Či nepredávajú päť vrabcov za dva haliere? A Boh ani na jedného z nich nezabúda. Vy však máte spočítané aj vlasy na hlave. *Nebojte sa*, vy ste *cennejší* ako mnoho vrabcov. (Lukáš 12:6-7, dôraz pridaný autorom)

Ak si dobre všimneš, zistíš, že som v tejto pasáži Písma zvýraznil niektoré výrazy šikmým písmom. Vo verši päť to je „Toho sa bojte (Boha)“ a vo verši sedem zas „nebojte sa“. Vidiš, znova tu máme čierne na bielom evidentný rozdiel medzi pojмами *svätá bázeň* a *nesprávny druh strachu pred Pánom*. Pripomeňme si opäť už starú známu pravdu, že Božia bázeň nie je to isté ako nezdravý strach pred Bohom, ktorý nás od neho vzdaluje. Bez tohto základu sa totiž ďalej nepohneme.

Ježišov výrok sa začína bez okolkov a v takmer hrôzostrašnom duchu, no pokračuje dôrazom na našu *hodnotu* pred Bohom. Jeho slová by sme mohli parafrázovať tak, že Boh nás miluje tak veľmi, že nám ponúka dar bázne pred ním. Je to totiž ona, čo nás udrží v blízkosti Darcu života. Chráni nás pred vážnym nebezpečenstvom, ktoré pre náš duchovný život *strach z ľudí* predstavuje. Ten je presným protikladom bázne pred Pánom. Oboma týmito pojмами sa budeme zaoberať na nasledujúcich stránkach, avšak najskôr si povieme niečo viac o našej *hodnote* v Božích očiach.

Ježiš hovorí, že pre Boha si taký vzácny, že dokonca spočítal vlasy tvojej hlavy. Podľa vedcov obsahuje pokožka hlavy priemerného jedinca približne stotisíc vlasov. Povedzme, že v

miestnosti sa nachádza desaťtisíc ľudí. Vedel by si odhadnúť, ktorý z nich má na hlave presne deväťdesiatdeväťtisíc päťstošesťdesiatdeväť vlasov? Ak by si aj tipoval správne, už o niekoľko minút by si bol na omyle. (Smiech). Denne totiž v priemere strácame približne päťdesiat až sto vlasov. Nie je úžasné, že Boh pozná ich presný počet v ktorúkoľvek hodinu dňa? Aké z toho pre nás plynie poučenie? V Božích očiach máme takú veľkú cenu, že o nás bez prestania premýšľa. Dávid píše:

Ako si vážim tvoje myšlienky, Bože, aký nesmierny je ich počet. Keby som ich mal spočítať, bolo by ich viac ako piesku. (Žalm 139:17-18)

Viac ako piesku! Vieš si množstvo piesku na celej zemeguli? Musel by si prejsť všetky pláže, púšte a golfové ihriská sveta. To zaiste nie je málo! Vedci a matematickí nadšenci sa však o to pokúsili. Zhodli sa na tom, že v závislosti od veľkosti a hustoty pieskových zrníčok sa v jednom metri kubickom pláže nachádza približne 15-30 miliónov pieskových zrníčok. Keby si sa pokúsil spočítať len všetok piesok pláží severoamerického štátu Florida, poriadne by si sa zapotil. No ak by si aj dokonca úspešne zrátal množstvo piesku na celej planéte, počet Božích myšlienok o tebe by prevýšil jeho množstvo!

Polož si teraz jednoduchú otázku: O čom zvyčajne premýšľaš? Nie je bežné, že rozmýšľame o niečom, čo je pre nás nedôležité alebo bezcenné. S Lisou vlastníme viacero predmetov, ktoré zvyčajne objavím v našom skladisku v čase Vianoc. Pojem *objavím* som použil zámerne kvôli tomu, že som počas roka na ne celkom pozabudol. Sú mi celý rok načisto ukradnuté, jednoducho ich nepovažujem za cenné. Ak by som sa usiloval spočítať všetky myšlienky, čo som za štyridsať rokov nášho manželstva venoval Lise, zodpovedalo by to zhruba objemu piesku, ktorý sa zmestí do polovice škatule od topánok. (Smiech). Keď si zoberieme

skutočnosť, že na ňu myslím každých 6,3 sekundy, potom by to bolo približne dvesto miliónov myšlienok. A to nehovorím o tom, že manžel, ktorý na ženu myslí takto intenzívne, by sa mal bezpochyby považovať za príklad milujúceho a vzorného manžela!

To je síce pekné, ale keď si to porovnáme s množstvom myšlienok, ktoré o nás premýšľa Boh, je to skôr na zaplakanie. Jeho myšlienky o tebe prevyšujú množstvo piesku na celej zemi! Uvedomuješ si váhu tohto zjavenia? Ak k tomu ešte pridáme skutočnosť, že na rozdiel od nás, ľudí, Boh nepreháňa a ani neklame, je to ešte o to dych vyrážajúcejšie.

Aká je naša hodnota v Božích očiach? Cenu určuje kupec. Raz môj syn navštívil športovú dražbu, aby kúpil pre spoločnosť, pre ktorú vtedy pracoval, dres Billa Russella, ktorý mal oblečený na majstrovstvách v šesťdesiatich rokoch. Dražba sa odročila, lebo najvyššia ponuka vyskočila na sumu viac ako milión amerických dolárov (okolo 972 324 EUR, pozn. pr.) Aj keď je Bill Russell v basketbalovom svete pojmom, osobne by som za jeho športový dres alebo dres iného hráča NBA (národná basketbalová asociácia je profesionálna basketbalová liga so sídlom v Spojených štátoch amerických. Považuje sa za najlepšiu ligu na svete, pozn. pr.) nevysolil viac ako pár stovák. Veď je to len kúsok šatstva, no nie?

Podstatné nie je to, nakoľko si nás cenia druhí ľudia. To by bol veľmi vratký základ. Len tak mimochodom—ak sa pozrieme na históriu ľudstva pod drobnohľadom, zistíme, že hodnotu ľudského života si ceníme naozaj minimálne. Čo tie milióny detí, ktoré boli zavraždené ešte v lone svojich matiek? Vážili sme si ich životy? Alebo dievčatá a ženy, ktoré sú súčasťou „obchodu s bielym mäsom“ kvôli sexu a prostitútky? Tí, ktorí im zničili životy, ich ocenili na pár stoviek eur.

Hlavným mravným zákonodarcom je Boh. To platí aj pre oblasť hodnoty človeka. Dokonca aj na veci, ktorým my prikladáme vážnosť, má on celkom odlišný názor: „Lebo čo je u ľudí vznešené, je ohavnosťou pred Bohom.“ (Lukáš 16:15) Z jeho úst pochádza aj nasledovný zarážajúci výrok: „Veď čo osoží človeku, ak získa hoci celý svet, ale uškodí svojmu životu? Alebo čo dá človek na výmenu za svoj život?“ (Matúš 16:26)

Na malý moment si skús predstaviť bohatstvo celého sveta. Premýšľaj o všetkých milionárskych honosných sídlach, veľkolepých stavbách, drahých kameňoch, vzácnych kovoch, bombastických autách, luxusných jachtách a súkromných lietadlách. Až sa z toho všetkého točí hlava! Podľa posledných údajov sa hodnota hrubého svetového produktu vyšplhala na neuveriteľných 85 triliónov amerických dolárov (približne 79 triliónov eur, pozn. pr.) Je to čiastka, ktorú si asi len ťažko dokážeme predstaviť. I napriek tomu nám Pán Ježiš hovorí, že hodnota ľudskej duše je neporovnateľne vyššia ako všetko bohatstvo tohto sveta!

Aká je teda tvoja hodnota v Božích očiach? Pavol píše: „Boli ste drahो vykúpení.“ (Prvý list Korinťanom 6:20) Toto je suma, ktorou ťa ocenil Pán a ktorú za teba ponúkol: „Veď Boh tak miloval svet, že *dal* svojho jednorodného Syna.“ (Ján 3:16, dôraz pridaný autorom) No myslím, že je to o trochu viac ako cena basketbalového dresu Billa Russella. (Smiech). Pre Boha máme tú najvyššiu možnú hodnotu! Veď si to len predstav: Ak by naša hodnota bola čo i len o cent nižšia ako hodnota Pána Ježiša Krista, nebol by ho za nás obetoval. Bol by to pre Boha v konečnom dôsledku veľmi nevýhodný a stratový „obchod“. Verím, že toto prirovnanie ti pomohlo aspoň o trochu lepšie porozumieť tvojej hodnote v Božích očiach.

Ako veľmi ťa teda Boh Otec miluje? Výborne to vyjadrujú na prvý pohľad tak trochu zarážajúce slová, ktorými sa Kristus pred svojou cestou na kríž modlil k svojmu nebeskému Otcovi:

... aby svet poznal, že si ma [Ježiš Kristus] ty [Boh] poslal a zamiloval si si ich *tak ako mňa*. (Ján 17:23, dôraz a výrazy v zátvorkách pridané autorom)

Toto zjavenie je doslova dych vyrážajúce! Boh ťa miluje rovnakou mierou ako svojho Syna! Možnože mi začneš oponovať, že Pán týmto výrokom *myslel len svojich prvých učeníkov*. Ďalšie Ježišove slová ťa však, ako pevne verím, vyvedú z omylu: „Neprosím však len za nich, ale aj za tých, ktorí skrze ich slovo uveria vo mňa;“ (Ján 17:20) Nezabúdaj, že i tvoja viera v Krista je priamym či nepriamym výsledkom svedectva prvých učeníkov. Maj teda vždy na pamäti, že Boh si ťa váži a miluje oveľa viac ako si vôbec dokážeš predstaviť.

Po tom, čo sme si vysvetlili túto stránku nášho Boha, si na ďalších stránkach vysvetlíme, prečo je pre náš vzťah s ním taká kľúčová práve svätá bázeň.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Ktorí sa spoliehajú na svoj majetok a vystatujú sa veľkým bohatstvom? Nikto nemôže vykúpiť ani brata, ani za seba dať Bohu cenu zmierenia, lebo priveľké je výkupné za život. Navždy sa musí zriecť toho.“ (Žalm 49:7-9)

Hlavná myšlienka: Žiadny múdry človek nespraví nevýhodný obchod, kedy zaplatí vyššiu cenu za niečo, čo takú hodnotu nemá. To platí i o Bohu. Boh dal za teba svojho jediného Syna, čo je znakom toho, že si ťa cení tak ako si cení jeho. Nezabúdaj, že rovnako vzácní sú pre neho i ľudia v tvojom okolí.

Podnety na zamyslenie: Ako sa vnímam vo svetle vyššie rozobratej pravdy o tom, že môj život má pre Ježiša obrovskú cenu? Ovplyvní táto skutočnosť nejako aj môj vzťah k ľuďom?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, z celého srdca ti ďakujem za to, že si si ma cenil tak veľmi, že si za mňa obetoval svojho Syna. Pane Ježišu, ďakujem i tebe, že si si ma vážil dokonca väčšmi ako svoj život, keď si to, čo som spravodlivo zasluhoval ja, zobral na seba. Duchu Boží, ukáž mi prosím, ako veľmi ma miluješ a ceníš si ma a pomôž mi touto láskou milovať i tých, s ktorými prichádzam do styku. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa ľudí vo svojom okolí milovať a vážiť si tak, ako aj mňa miluje a cení si Pán.

Niekedy príliš veľa hovoríme o Božej láske na úkor jeho svätosti. Zabúdame pritom, že Boh nám vo svojom Slove najskôr zjavuje svoju stravujúcu svätosť, ktorá je prameňom tejto lásky.

OSWALD CHAMBERS

2. týždeň - 2. deň

9 | STRETNUTIE, KTORÉ SA SKONČILO TRAGICKY

V prvej časti knihy sme síce hovorili o téme Božej slávy, no dotkli sme sa jej len okrajovo. Táto kapitola má za cieľ vykresliť rozličné odtiene Božej prítomnosti o niečo podrobnejšie. Poďme teda na to. Začneme obdobím, keď Izraeliti putovali po púšti a všemohúci Boh sa rozhodol prebývať vo svätostánku (Starý zákon pozná okrem svätostánku aj Stan stretávania. Svätostánok bol prenosná stavba podobná stanu, ktorá slúžila ako centrum uctievania Izraelitov počas ich pobytu v púšti.

Stan stretnutia, na druhej strane, bol dočasnou stavbou, ktorú Mojžiš postavil mimo tábora Izraelitov, ako je zaznamenané v Druhej Mojžišovej 33:7-11. Bolo to miesto, kde sa Mojžiš stretával s Bohom a dostával pokyny a vedenie pre ľudí. Stan stretávania bol v porovnaní so svätostánkom jednoduchou stavbou, ktorá pozostávala iba zo stanu a oblačného stĺpa, ktorý symbolizoval Božiu prítomnosť, pozn. pr.)

Nadaní remeselníci ho dokončili po hodinách úmornej, dômyselnej a zložitej práce. Postavili ho podľa presného plánu, ktorý Boh na hore zjavil Mojžišovi. Bol obrazom nebeského svätostánku (pozri Židom 8:1-5). Keď bol dokončený, naplnila ho slávna Božia prítomnosť:

Potom oblak zakryl svätostánok a sláva Hospodinova naplnila príbytok. Mojžiš nemohol vojsť do svätostánku, lebo na ňom spočíval oblak a sláva Hospodinova naplnila príbytok. (Druhá Mojžišova 40: 34-35, Ev. pr.)

Pri čítaní týchto veršov znova vidíme, že Boh ukryl svoju slávu pred Izraelitmi do oblaku. Rozhodol sa, že bude prebývať uprostred svojho ľudu. Musel to však spraviť im znesiteľným spôsobom. Do svätyne svätých mohol vstúpiť len raz za rok veľkňaz po obetovaní krvi zvierat. Do úradu ho vyberal sám Boh. Písmo nám prezrádza, že prvým veľkňazom bol Mojžišov brat Áron.

Raz dvaja Áronovi synovia, ktorí boli tiež kňazmi, vošli do stánku, aby obetovali „Hospodinovi *nedovolený* oheň, aký im neprikázal.“ (Tretia Mojžišova 10:1, dôraz pridaný autorom) Teológovia sa v opisoch tejto udalosti rozchádzajú, to je však pre nás v tejto chvíli nepodstatné. Nás zaujíma dôvod ich konania. Slovné spojenie *nedovolený oheň, cudzí oheň, či oheň, ktorý im Pán nepredpísal*, môžeme vykladať vo význame bežný či všedný. V kontexte to znamená, že s niečím, čo je posvätné,

nakladáme akoby to bolo celkom všedné a neprikladáme tomu náležitú dôležitosť či dôstojnosť. V tomto prípade vstúpili Áronovi synovia do slávnej Božej prítomnosti len tak, akoby sa nechumelilo. Dôsledky ich konania by nás mali duchovne prebrať a zároveň varovať:

Od Hospodina vyšľahol oheň a spálil ich, takže zomreli pred Hospodinom. (Tretia Mojžišova 10:2)

Neschopnosť rozlíšiť vážnosť tejto chvíle mala za následok okamžitú smrť dvoch mužov, ktorým sám Boh povolil pred neho predstupovať. Zasiahol ich Boh len tak škodoradostne a z nejakého rozmaru? V žiadnom prípade! Sami si boli na vine. Pokúsím sa to vysvetliť na nasledujúcom príklade. Naša planéta Zem je vzdialená od Slnka približne 150 miliónov kilometrov. Väčšina z nás si slnenie na pláži užíva. Ako by to skončilo, keby si sa rozhodol obliecť si plavky a opaľovať sa vo vzdialenosti len šesťnásť tisíc kilometrov od Slnka? Bolo by to tvoje posledné opaľovanie v živote!

Tento tak trochu za vlasy pritiahnutý príklad výstižne zobrazuje neblahý osud Áronových synov. Dopustili sa zásadnej chyby v tom, že si svätého Boha a jeho slávu príliš zovšednili. Malo to pre nich fatálne následky. Pozrime sa na slová, ktoré Mojžiš adresoval po smrti jeho dvoch synov Áronovi:

Na tých, čo prichádzajú ku mne, ukážem svoju svätosť, pred všetkým ľudom budem zvelebený. (Tretia Mojžišova 10:3)

Mojžišov výrok má večnú a univerzálnu platnosť. To znamená, že je aktuálny pre každú stvorenú bytosť, či už ľudí alebo anjelské bytosti, a že nikdy nestratí svoju platnosť. Potvrďuje to opäť pravdu, že predpokladom pre vstup do Božej prítomnosti je postoj úcty.

Vráťme sa na moment k tomu výnimočnému večernému zhromaždeniu v Brazílii. Ako som tam tak stál a vnímal to

nadprirodzené vanutie vetra, bol som plne ochromený svätým strachom. Myslel mi bičovali myšlienky typu: *John Bevere, jeden malý prešľap, jediné nesprávne slovo a je s tebou amen!*

Môžeme polemizovať o tom, či by som bol naozaj zomrel. Dosť na tom, že v Novom zákone čítame o istom manželskom páre, ktorý sa v atmosfére Božej prítomnosti dopustil vážneho prehrešku. Výsledkom bolo, že obaja na mieste zomreli. Čítaš správne—boli okamžite „mŕtvi“ v doslovnom zmysle slova—tí, čo voňajú fialky odspodu (pozri Skutky 5:1-10). Manželia, o ktorých tu je reč, pred celým cirkevným zborom prispeli finančne do zbierky. Ich na prvý pohľad chvályhodný čin nezmenil nič na tom, že ten deň bol pre nich ten posledný. Ako na tieto udalosti reagovali ostatní členovia prvej cirkvi?

Celej cirkvi a všetkých, čo o tom počuli, zmocnil sa veľký strach.
(Skutky 5:11, dôraz pridaný autorom)

Pozrime sa na tento verš o niečo podrobnejšie. Nepíše sa tu, že by „veľký strach naplnil celé mesto“. Špecificky tu čítame, že „veľký strach sa zmocnil celej cirkvi.“ A aby toho nebolo dosť, nehovorí sa tu len o „strachu“, ale o strachu s prívlastkom „veľký“. Židovskí pisatelia nemali vo zvyku preháňať tak, ako to je bežné v našej západnej kultúre. Ak teda Písmo hovorí o „veľkom“ strachu, má tým na mysli veľmi silnú prítomnosť svätej bázne.

Druhá kapitola Skutkov nám prezrádza, že po vyliatí Ducha Svätého na učeníkov, ich niektorí na základe ich správania považovali už v ranných hodinách (okolo deviatej hodiny dopoludnia) za opitých. Ako taký podnapitý človeka vyzerá? No väčšinou len tak nesedí niekde v kúte ticho ako mucha, ale správa sa ako nejaká veselá kopa. Na tom pamätnom zhromaždení v Brazílii sme i my najskôr pocítili takúto radostnú a osviežujúcu

Božiu prítomnosť. Druhýkrát sa nám ale dal v našom strede poznať ako hrozný a majestátny a jeho blízkosť vyvolávala v cirkvi hrôzu a úžas.

Pravidelne sa stretávam s otázkami: „Ako to, že dnes už ľudia v Božej prítomnosti nezomierajú ako tomu bolo v prvej cirkvi?“ To je veľmi dobrá otázka. Títo manželia klamali nielen Petrovi, ale v konečnom dôsledku i samotnému Duchu Svätému, teda tretej osobe Božej Trojice. Viete ale koľko ľudí dnes v dvadsiatom prvom storočí stále žije, aj napriek tomu, že klamali pastorom alebo vedúcim predstaviteľom cirkevného zboru? Odpoveď na náš rébus nájdeme v slovách samotného Písma, ktoré tieto udalosti tesne po smrti týchto manželov opisujú:

Ešte aj chorých vynášali na ulice a kládli ich na lôžka a nosidlá, aby aspoň Petrov tieň padol na niektorého z nich, keď tadiaľ pôjde. Aj z miest okolo Jeruzalema sa schádzalo množstvo ľudí, ktorí prinášali chorých a trápených nečistými duchmi, a všetci boli uzdravení. (Skutky 5:15-16)

To je nad mieru ohromujúce, čo povieš? Nehovorí sa tu o jednej ulici, ale o uliciach v množnom čísle. Okrem toho Pán neuzdravoval len „niektorých“, ale „všetkých“! Predstavme si teraz túto situáciu v našom kontexte. Bolo by to, akoby po návšteve apoštola Petra z nejakej nemocnice prepustili všetkých pacientov zdravých ako repa domov. Bohato by pritom stačilo, že sa Peter poprechádzal hore-dolu po nemocničných chodbách. Takáto Božia moc sa však prejavuje len tam, kde sa zjavuje jeho sláva.

Spomeňme si ešte iný príklad z Písma. Stovky rokov po smrti dvoch Áronových synov, o ktorých tu bola reč, čítame v Biblii o iných dvoch synoch—Chofnim a Pinchásovi. Zhodou okolností aj oni boli kňazi. Títo sa dopúšťali smilstva so ženami, ktoré sa zdržiavali pred vchodom do svätostánku. Dialo sa tak len necelých dvadsaťsedem metrov od miesta, kde predtým zomreli Áronovi

synovia. Okrem tohto hriechu ešte okrádali ľudí o ich almužny, ktoré Bohu prinášali. Biblia o nich hovorí: „Eliho synovia boli ničomníci. Nedbali na Hospodina a k ľudu sa nesprávali podľa kňazského poriadku.“ (Prvá Samuelova 2:12-13). Boh sa o nich vyjadril: „Preto som prisahal Eliho domu, že jeho vinu nebude možné nikdy odstrániť ani obetami, ani darmi.“ (Prvá Samuelova 3:14) Domnievam sa, že takéto slová sú to posledné, čo by si si rád z úst všemohúceho Boha na svoju adresu vypočul!

Napriek tomu, že ich správanie bolo v Božích očiach veľmi urážlivé a oveľa viac do neba volajúce ako u Áronových synov, nezomreli títo dvaja muži okamžite v svätostánku. Vysvetlenie tohto paradoxu nám ponúka nasledovná pasáž Písma: „Slovo Hospodina bolo v tých časoch vzácne a prorocké videnie zriedkavé.“ (Prvá Samuelova 3:1). To, že Slovo Pánovo bolo v tomto čase zriedkavé, ide ruka v ruke s chýbajúcou Božou prítomnosťou na tom mieste, podobne ako tomu bolo aj na zhromaždení v Brazílii. No naopak, v Mojžišových dňoch tam bola Pánova prítomnosť mocne zjavená.

Aké ponaučenie z toho pre nás vyplýva? Čím viac je na určitom mieste zjavená Božia sláva, o to väčší a skorší trest za hriech tam možno očakávať. To však ešte neznamená, že ak *aj Pán so svojim súdom otáľa, že ho nikdy nevykoná*. Apoštol Pavol to vysvetľuje takto:

Hriechy niektorých ľudí sú celkom zjavné ešte než dôjdu pred súd; u iných vyjdú najavo až na súde. (Prvý list Timotejovi 5:24)

Pravdou však zostáva, že za každých okolností by sme sa mali vyvarovať toho, aby sme k Bohu pristupovali s nesprávnym, ľahkovážnym, či príliš kamarátskym postojom. V čase, keď práve svoju slávu nezjavuje, je to paradoxne ešte nebezpečnejšie. Hrozí nám duchovná slepota v mylnej domnienke, že Boh

nemá voči nášmu nesprávnemu konaniu nijaké výhrady. Ak si nedáme pozor, začneme si myslieť, že Bohu je celkom jedno ako na tomto svete žijeme. No a o tom bude aj naša ďalšia kapitola.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Na tých, čo prichádzajú ku mne, ukážem svoju svätosť, pred všetkým ľudom budem zvelebený.“ (Tretia Mojžišova 10:3)

Hlavná myšlienka: Čím viac je na určitom mieste zjavená Božia sláva, o to väčší a skorší trest za hriech tam možno očakávať. To však ešte neznamená, že ak aj Pán so svojim súdom aj otáľa, že ho nikdy nevykoná.

Podnety na zamyslenie: Aký je môj postoj k Bohu pri modlitbe, v cirkvi, počas uctievania, počas zvesti Božieho slova a v každodennom živote? Nevypestoval som si náhodou voči nemu nejaký neúctivý prístup? Nestratil som zo zreteľa skutočnosť, že Boh nie je len môj nebeský Otec ale aj stravujúci oheň?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusti mi, prosím, ak som sa k tebe správal ľahkovážne. Možno som ťa prestal vnímať v tom správnom svetle a pristupoval som k tebe príliš familiárne. Činím z toho pokánie a nechcem, aby si bol len nejaký môj „kamoš“, ale túžim si ťa nadovšetko ctíť ako svätého Pána. Ďakujem ti, že si ku mne taký láskavý a máš so mnou veľkú trpezlivosť a môj nesprávny postoj si mi odpustil. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa ctíť si Pána bez ohľadu na to, či svoju prítomnosť práve zjavuje mocne, alebo naopak jemne.

Lebo cesty človeka
sú pred zrakom Hospodinovým,
na všetky jeho kroky dozerá.

PRÍSLOVIA 5:21, Ev. pr.

2. týždeň - 3. deň

10 | BOH SA PRÁVE NEPOZERÁ!

Už sme si povedali, že naše vnímanie Boha a jeho slávy sa odzrkadľuje na našej miere úcty pred ním. Čím vznešenejší je v našich očiach, o to väčšiu bázeň pred ním cítime. Platí to, samozrejme, i naopak: O čo menší sa nám zdá, alebo ak si ho vykreslíme antropomorfne (dáme ho na roveň človeku), o to menej sa ho budeme báť.

Myslenie tohto sveta búši a naráža na ľudskú dušu ako ohlušujúci vodopád. Jeho cieľom je, aby v ľudstve prehlušil povedomie o Bohu. Je to ako divoká horská riava, ktorej prítoky tvoria slová, myšlienky, obrazy, digitálny obsah a ďalšie prostriedky, ktoré vyvyšujú smrteľného človeka na úkor Stvoriteľa neba a zeme.

Nie je potom žiadny div, že človek bez bázne pred Bohom tomuto tlaku poľahky podľahne a začne bláznivo veriť, že Bohu je to, ako žije, načisto ukradnuté. V mysli mu víria takéto myšlienky: *Ja som predsa výnimkou; to sa mňa určite netýka; robím len to, čo aj ostatní; Bohu na mojich pohnútkach, slovách a skutkoch vôbec nezáleží; až sa to napokon vygraduje v pochabých domnienkach, že Boh je momentálne príliš zaneprázdnený, aby mal čas zaoberať sa takýmito hlúposťami a pamätať si, čo som vyviedol.*

Myslí si: „Boh zabudol, skryl si tvár, nikdy to neuvidí.“ (Žalm 10:12)

Toto nesprávne zmýšľanie má viacero odtieňov, no spoločným menovateľom sú pochybnosti o Božej moci a všemohúcnosti. Je to ako keď si myslíme, že rodičia, šéf v práci, učiteľ, tréner alebo iná autorita nepostrehli naše pochybenia, a preto si veselo môžeme robiť čo sa nám len páči. Ak sa niekto chytí do tejto rafinovanej pasce, trúfalo si namýšľa, že nikto si predsa všetky tie podrobnosti a súvislosti aj tak nemôže pamätať. Nevedomky tým podkopávajú Božiu vševedúcnosť.

Nebezpečná cesta absencie Božej bázne alebo jej potláčanie do úzadia vedie k prijatiu diablovej lži, že *Boh ich motívy, slová, či skutky nevidí*. Už predstava sama o sebe, že Boh sa práve nedíva, je príšerná. No myšlienka, že *je slepý*, je už naozaj extrém!

Len tak medzi nami—skryť naše slová, skutky, či pohnútky pred inými ľuďmi nie je až také ťažké. Môžeme predsa konať v skrytosti a potajomky. Domnievať sa však, že takáto stratégia funguje aj pred Bohom, je v skutku bláznivé! Ak sa tento sebaklam zahniezdi či už vedome alebo nevedome v našom srdci, koledujeme si o veľký malér. Biblia nás predtým rázne varuje:

Beda tým, čo pred Hospodinom hlboko ukrývajú svoj zámer, svoje skutky v tme a hovoria: „Kto nás vidí a kto o nás vie?“ (Izaiáš 29:15)

Možno ti ako prvé po prečítaní týchto slov napadne, že prorok adresoval tieto slová bezbožníkom a neveriacim—tým, ktorí nenavštevujú cirkev alebo kresťanské zhromaždenia. Pravdepodobne ťa svojim tvrdením prekvapím, no tento výrok je určený v prvom rade *úprimne veriacim ľuďom*. Potvrdzujú to slová predchádzajúceho verša:

Pán povedal: „Pretože sa mi tento ľud chce stať blízkym iba svojimi ústami a ctí si ma iba svojimi perami, no jeho srdce je ďaleko odo mňa a jeho bázeň voči mne je naučeným ľudským príkazom...“ (Izaiáš 29:13)

Dovoľ mi zakomponovať túto biblickú pasáž do nášho moderného kontextu. V tom prípade by sme mohli povedať, že jej napomenutie je určené úprimne veriacim kresťanom, ktorí majú osobný vzťah s Ježišom. Uctievať ho svojimi slovami, navštevujú kresťanské konferencie, počúvajú chvály na Spotify—no i napriek tomu niekde v kútiku duše veria bláznivej predstave, že Pán ich skutky a myšlienky *nevidí*. V skutočnosti sú na tom oveľa horšie ako mnohí, ktorí Krista nepoznajú. Nielenže veria tejto do neba volajúcej lži, no ešte k tomu si svoje bláznovstvo vôbec neuvedomujú.

Možno mi budeš protirečiť: „Také niečo nie je predsa možné!“ Posvietme si teda na našich manželov, o ktorých bola predchádzajúca kapitola—na Ananiáša a Zafiru (pozri Skutky 5). Na to, aby sme porozumeli ich bláznivému a nanajvýš nepochopiteľnému konaniu, potrebujeme poznať kontext a pôvod ich konania. Ich príbeh sa začína už o kapitolu skôr, teda vo štvrtej kapitole Skutkov:

Aj Jozef, ktorému apoštoli dali prímenie Barnabáš, čo v preklade znamená Syn útechy, levita, pôvodom Cyperčan, mal pole, predal ho, priniesol peniaze a položil ich k nohám apoštolov. (Skutky 4:36-37)

V tomto čase sa Cyprus vyznačoval veľkým bohatstvom, oplýval množstvom drahých kameňov, ťažila sa tu meď a železná ruda a ostrov mal bohaté zásoby dreva. Preslávil sa napríklad produkciou kvetov, ovocia, vína a oleja. Každý vlastník pôdy na tomto ostrove bol bezpochyby boháč.

Predstav si, že bohatý levita z Cypru daruje verejne pred celým cirkevným zhromaždením veľký finančný obnos, ktorý obdržal z predaja pôdy. Tu je to, čo potom nasledovalo:

Aj istý muž, menom Ananiáš, predal so svojou manželkou Zafirou pozemok. (Skutky 5:1, Kat. pr.)

Všimni si prvé slovo v tomto verši, „aj“. Je to spojka, ktorá spája dve rôzne myšlienky či výroky. Ak by autor začal písať novú kapitolu, čitateľ by sa mohol domnievať, že nijako nesúvisí s udalosťami tej predchádzajúcej.

Len si to predstav! Tento bohatý nováčik v zbore prinesie verejne obrovský milodar. Jeho skutok vyprovokoval u tohto manželského páru radikálnu reakciu—aj oni okamžite predali svoje pole a...

S manželkiným vedomím si [Ananiáš] časť peňazí odložil a zvyšok priniesol a položil apoštolom k nohám. (Skutky 5:2, výraz v zátvorke pridaný autorom)

Čo ich primälo k tomuto skutku? Nemohlo to byť napríklad tak, že dosiaľ v cirkvi práve oni dávali tie najštedrejšie milodary? Ak je táto hypotéza pravdivá, boli za to pred celým zborom

vo veľkej vážnosti. Medzi duchovné dary, ktoré Pán Boh dáva svojim deťom, nepatria len dary služby, zvestovania Božieho slova, pohostinnosti, vyučovania, duchovného vodcovstva, ale v tomto zozname má právoplatné miesto aj dar dávania (pozri Druhý list Korinťanom 9:12-13). Môžeme predpokladať, že si na svojej povesti štedrých darcov zakladali možno až príliš a cítili sa týmto „prišelcom“ ohrození. Veď ako mali slúžiť chudobným a evanjelizovať, keď sa všetci začali oslavovať tohto neznámeho chlapíka?

Nie je teda vylúčené, že sa pod vplyvom žiarlivosti a strachu, že stratia svoju vážnosť, rozhodli predať pole, ktoré bolo pravdepodobne ich najväčším majetkom. Sami pre seba si tento čin zdôvodňovali možno nejakú takto: „Tolko peňazí predsa nemôžeme dať do cirkvi. Potrebujeme ale *vyzerat'*, že sme dali aj posledný halier. Darujme len nejakú čiastku, ale otvorene vyznajme, že je to celá kúpno predajná suma.“ V tomto prekrútenom zmýšľaní ich možno ešte utvrdzovala skutočnosť, že ich štedrý dar rozhorlí k podobným činom aj ostatných veriacich.

Svoje dobré meno títo manželia nadradili nad pravdu a boli zvedení. Ako si vôbec mohli myslieť, že ich Boh nevidí? Bez akejkoľvek hanby sa na tejto nehanebnosti dopredu dohodli. V kútiku duše sa upokojovali slovami: „*Kto nás vidí, kto nás pozná?*“ (Izaiáš 29:15, Ev. pr., dôraz pridaný autorom) Za túto domýšľavosť však zaplatili príliš draho—vlastným životom.

Pýtam sa, ako je vôbec možné, že dvaja úprimní veriaci, ktorí na vlastnej koži predtým zakúsili toľko Božích zázrakov—vietor z neba, ktorý otriasol celým mestom, tisíce spasených duší na neplánovaných zhromaždeniach, uzdravenie chromého,

Božiu moc, čo otriasla budovou a mnoho iných, mohli veriť, že Boh nepozná pohnútky ich srdc?

Alebo si zoberme prvých ľudí, Adama a Evu. Ako sa mohli tam, v rajskej záhrade, kde sa pravidelne stretávali s Bohom, nazdávať, že sa pred ním po svojej neposlušnosti ukryjú? (pozri Prvá Mojžišova 3:8)

No a ako mohli Izraeliti povedať: „Hospodin nevidí?“
(Ezechiel 9:9, 8:12)

Ruku na srdce. Nenazdávame sa niekedy bláznivo i my sami, že Pán naše hriešne srdcia nevidí?

Suma sumárum, všetky tieto príklady majú spoločného menovateľa. Je ním nedostatok Božej bázne. Čím menej jej máme, tým menšiu moc Bohu pripisujeme. Najhoršie na tom je, že o tom ani nevieme. Naše rozlišovacie schopnosti časom načisto otupeli. No a práve takýmto smutným stavom hriešneho človeka sa budeme zaoberať v najbližších kapitolách.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Všetky cirkvi spoznajú, že ja som ten, čo skúma vnútro i srdcia, a každému z vás odplatím podľa jeho skutkov.“ (Zjavenie Jána 2:23)

Hlavná myšlienka: Boh dokonale pozná nielen naše skutky, ale aj motívy a pohnútky, z ktorých sa zrodili.

Podnety na zamyslenie: Uvedomujem si každodenne, že Boh pozná i moje najtajnejšie myšlienky, motívy a pohnútky? Ako by som mohol toto povedomie vo svojom živote ešte zvýšiť?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, prečisti, prosím, moje motívy a pohnútky. Nech sa moje myšlienky, túžby, slová a skutky riadia vedomím tvojej vševedúcnosti. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa žiť s plným vedomím, že Boh pozná moje pohnútky, myšlienky, slová a skutky.

Prečo sa tento ľud
sústavne odvracia?

JEREMIÁŠ 8:5

2. týždeň - 4. deň

11 | BÁZEŇ A CHVENIE

Mocná Božia prítomnosť a prísny súd nad Ananiášom a Zafírou spôsobil, že prvých kresťanov zachvátil „veľký strach“. Znova si pripomeňme, že v tomto texte sa nespomína, že by strach naplnil obyvateľov toho *mesta*. Udialo sa to v *cirkvi* Kristovej! Pozrime sa najskôr na význam slovného spojenia *veľký strach* v novozmluvnej gréčtine. Pomôže nám to lepšie porozumieť hĺbke toho, čo sa tu vlastne odohralo. Začnime prídavným menom *veľký*. V gréčtine je to *mégas* a znamená „horný rozsah stupnice... do veľkej miery, intenzívny, strašný.“ Odvodzujeme od neho i cudzie slovo v slovenčine *mega*. Daný výraz by sme mohli hovorovo preložiť aj ako „megastrach“. Nezabúdaj, prosím, že Písmo nezveličuje.

Druhý výraz, strach, je v gréčtine *phóbos* a extenzívne sa používa na vyjadrenie slovného spojenia *posvätná bázeň*

v Novej zmluve. Slovník ho vysvetľuje ako „strach, hrôza, úcta, rešpekt, česť.“ Iný výkladový slovník ho zas definuje ako „hlboký rešpekt a bázeň pred božstvom—úcta, úžas.“ Tu sa teda znova stretávame už so známymi výrazmi *úžas* a *hrôza*, ktoré naznačujú hlboký strach. Apoštol Pavol tieto výrazy používa napríklad v nasledovnej pasáži:

Preto, moji milovaní, ako ste vždy boli poslušní, a to nielen v mojej prítomnosti, ale ešte väčšmi teraz, v mojej neprítomnosti, s *bázňou* a *chvením* pracujte na svojej spáse. Veď Boh pôsobí vo vás, že chcete i konáte, čo sa jemu páči. (Filipanom 2:12-13, dôraz pridaný autorom)

Pracovať na našom spasení nemáme s *láskou* a *láskavosťou*, ale s *bázňou* a *chvením*. Váhu našej téme ešte pridáva nové slovo, ktoré sme tu dosiaľ nemali: chvenie alebo trasenie. V novozmluvnej gréčtine je tento výraz *trómos* a môžeme ho vysvetliť významom „triasť sa od strachu, hrôzy... alebo hlboká úcta, rešpekt, hlboký strach.“ Slovné spojenie z citovanej pasáže z Listu Filipanom sa v podaní toho istého autora, apoštola Pavla, vyskytuje v Novej zmluve dokonca štyrikrát.

Zaiste sme významu slovného spojenia *svätá bázeň* nevenovali dostatok priestoru, ale i základné znalosti tejto témy by mali postačiť na to, aby sme si položili vážnu otázku. Ako je možné, že toľkí učitelia Božieho slova obmedzujú jeho význam len na „chválu a uctievanie Pána“? Veď len v tejto kapitole si nemôžeme nevšimnúť, že Písmo používa v tejto súvislosti veľmi expresívne výrazy. Na obcerstvenie pamäte ich teraz uvediem: „megastrach“, úžas, hrôza, hlboký rešpekt, chvenie (trasenie) a hlboký strach.

Toto nie je len popis nejakej menej významnej oblasti nášho kresťanského života. Tieto verše hovoria priamo o *našej spáse*.

Skutočnosťou, že máme na nej pracovať, má Biblia na mysli naše vyvinuté úsilie v spolupráci s Duchom Svätým. Cieľom je, aby sme v plnosti zakúsili všetko, čo pre nás náš Pán na kríži vybojoval. Ustanovme si teda nasledujúcu pravdu: *Strach a chvenie nám pomáhajú rásť v našom spasení.*

Ako je potom možné, že téma posvätnej bázne nepatrí medzi kľúčové okruhy kázania a vyučovania v našich cirkevných zboroch, skupinkách a biblických školách? Len tak mimochodom—nie je to náhodou aj hlavná príčina toho, že v našej západnej civilizácii máme toľko polovičatých kresťanov, ktorí nenesú ovocie? Písmo nás dôsledne varuje pred „veľkým odpadnutím“ od viery, ktoré nastane v posledných časoch. Pavol píše, že predtým, ako sa zjaví antikrist, musí „najprv prísť odpadnutie [ak nenastane predpovedané veľké odpadnutie tých, ktorí sa hlásia ku kresťanstvu].“ (Druhý list Tesaloničanom 2:3, AMPC, voľný preklad do slovenčiny). Nebude koreňom tohto veľkého odpadnutia práve naše potláčanie posvätnej úcty do úzadia? Osobne si myslím, že áno (netvrším, že mám patent na rozum, ale mám aspoň aké také duchovné poznanie, keďže Pánovi už slúžim nejaký ten piatok a kážem Božieho slovo po celej severnej Amerike a v ďalších šesťdesiatich krajinách sveta).

Podme si teraz všetko, čo sme tu zatiaľ popísali, ešte trochu rozvinúť. Učenie o „večnom súde“ je jedným zo základných a kľúčových učení kresťanstva. Prečítaj si, prosím, pozorne nasledovné slová:

Preto nechajme teraz *začiatky* učenia o Kristovi a venujme sa tomu, čo vedie k dokonalosti. Nekladme znova *základy* o pokání z mŕtvych skutkov a o viere v Boha, z učenia o krstoch, kladení rúk, zmŕtvychvstání a o večnom súde. (Židom 6:1-2, dôraz pridaný autorom)

Je neodškriepiteľnou skutočnosťou, že všetci raz zo svojho života vydáme pred Bohom počet. Výsledok tohto súdu je nemenný. Pre veriacich sa tento súd podľa Písma nazýva „Kristov súdny stolec“ (niekedy aj „súdna stolica Kristova“). Pozrime sa na naše zvýraznené slová vo vyššie citovaných veršoch z Listu Židom. Prvé z nich je začiatky. Čo sa učia deti v základnej škole? No predsa čítať, písať, počítať a iné základné vedomosti a zručnosti. Je to taký pomyselný základ pre naše ďalšie vzdelávanie. Myslíš, že by bolo možné úspešne absolvovať strednú, či vysokú školu bez zvládnutia základov čítania, písania, či matematiky? Nemyslím...

Za roky kresťanskej služby som zistil zarážajúcu skutočnosť. Veľa veriacich kresťanov nemá ani tušenia, že raz prídu na súd. Možnože tento výraz aspoň poznajú, no hlbšie mu nerozumejú a nijako sa nad ním nezamýšľajú. Je to, ako by sme vedeli, že vedomosti zo základnej školy sú pre život dôležité, ale by sme z nich prepadli. Pýtam sa teda: Ako môžu kresťania rásť vo viere bez toho, že by sa s touto *základnou* pravdou oboznámili?

Zoberme si teraz náš druhý zvýraznený výraz, *základy*. Stavba bez základov je nezmysel. Pri prvej búrke a nárazoch vetra by sa zrútila. V duchovnom zmysle môže stavenie bez základov predstavovať odpadnutie od viery. Podľa štatistík kresťanskej organizácie pre prieskum verejnej mienky Barna Group v rokoch 2000-2020 opustilo vieru viac než štyridsať miliónov Američanov! Polovica z nich sa dnes hlási k ateizmu, či agnosticizmu. Čo ak tieto katastrofické čísla majú na svedomí práve vážne medzery v porozumení tomuto *základnému* učeniu?

Pozrime sa teda bližšie na tému súdu, ktorý očakáva kresťanov:

Sme však plní dôvery a chceme radšej odísť z tela a bývať u Pána. (Druhý list Korintňanom 5:8)

Tento text nás nenecháva na pochybách o tom, že Pavol píše výlučne veriacim kresťanom. Ak by zomrel (nebol by prítomný v tele) neveriaci, nie je možné, aby bol s Pánom.

Preto či prebývame (v tele), a či sa vystahujeme (z neho), snažíme sa *byť Mu príjemní*. (Druhý list Korinťanom 5:9, Ev. pr., dôraz pridaný autorom)

Keď boli naši synovia ešte tínedžeri, usilovali sme sa ich spolu s Lisou viesť k zbožnosti. Jednou z hlavných úloh bolo pomôcť im zbaviť sa neudu privilegovanosti. Raz večer som im povedal: „Chlapci, nech by ste urobili čokoľvek dobré alebo zlé, nijako to našu lásku voči vám neovplyvní.“

Potom som pokračoval: „To však neznamená, že nenesiete zodpovednosť za to, či sme s vami *spokojní* alebo nie.“ Toto im načisto vyrazilo dych.

Podobne to funguje i v našom vzťahu s Pánom. Naše skutky nemôžu ovplyvniť veľkosť Božej lásky voči nám. Na druhej strane si potrebujeme uvedomiť, že na tom, ako žijeme, záleží. Potvrďuje to i apoštol Pavol a zdôvodňuje nasledovne:

Všetci sa totiž musíme ukázať [my veriaci] pred Kristovým súdnym stolcom, aby si každý odniesol odplatu podľa toho, čo vykonal, kým bol v tele — či dobré, alebo zlé. Keďže poznáme *bázeň pred Pánom*, presvedčame ľudí... (Druhý list Korinťanom 5:10-11, dôraz a výraz v zátvorke pridané autorom)

Pred Kristovým súdnym stolcom nebudeme súdení za hriechy, z ktorých sme už učinili pokánie. Tie sú naveky zmyté krvou Božieho Baránka. Boh o nich hovorí: „Ako je vzdialený východ od západu, tak vzdaluje od nás naše neprávosti.“ (Žalm 103:12). Písmo túto pravdu potvrdzuje aj v Novej zmluve: „Pretože sa zľutujem nad ich neprávosťami a na ich hriechy si viac nespomeniem.“ (Židom 8:12)

Čo sa teda bude na tomto súde prejednávať? Spôsob nášho kresťanského života, teda naše *dobré* i *zlé* skutky.

Je zaujímavé, že Pavol k téme súdu veriacich pridáva výraz „*bázeň* pred Pánom“ (niektoré cudzojazyčné preklady tu používajú výrazy *hrôza* alebo *veľký strach*, čo je bližšie ku gréckej pôvodine, pozn. pr.). Grécky výraz pre *hrôzu* je *phóbos*. Rovnaké slovo sa používa aj pri opise reakcie prvej cirkvi na udalosti s Ananiášom a Zafrou. Mohol by byť ich príbeh akousi predzvestou súdu veriacich? Túto otázku sa budeme usilovať zodpovedať v nasledujúcich kapitolách.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Aby ste chodili (žili a správali sa) spôsobom hodným Pána, plne sa mu páčili a chceli sa mu páčiť vo všetkom a prinášali ovocie v každom dobrom skutku.“ (Kolosanom 1:10, AMPC, voľný preklad do slovenčiny)

Hlavná myšlienka: Tvoje skutky nemôžu nijako ovplyvniť veľkosť Božej lásky k tebe. Si však zodpovedný za to, ako žiješ.

Podnety na zamyslenie: Páči sa môj život Pánovi? Ako zistím, čo sa mu líbi a čo naopak nenávidí?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, zjav mi, prosím, prostredníctvom tvojho svätého Slova a Ducha, čo ti je príjemné a čo sa ti naopak nepáči. Kiež je hlbokou túžbou môjho srdca sa ti vo všetkom líbiť. Tak ťa lepšie spoznám a budem žiť na tvoju slávu. Nech ma toto úpenlivé volanie srdca pripraví na stretnutie s tebou v ten slávny deň, keď ťa uzriem tvárou v tvár, aby som prijal večnú odplatu. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Najhlbšou túžbou môjho srdca je líbiť sa Pánovi a žiť každodenne k jeho oslave. On pôsobí moje chcenie i činenie.

Na Bohu je zaujímavé to, že ak sa bojíš jeho,
nebojíš sa už ničoho iného a ak sa nebojíš
jeho, bojíš sa všetkého ostatného.

OSWALD CHAMBERS

2. týždeň - 5. deň

12 | „CHYTĽAVÉ“ POKRYTECTVO

Vráťme sa ešte na malú chvíľu k nášmu manželskému páru, ktorý zomrel v Skutkoch. Domnievam sa, že ich tragický koniec nemalo ani tak na svedomí ich konanie, veď len priniesli milodar do zbierky. Podporovať Božie dielo našimi financiami je zaiste zbožný, svätý a nádherný čin, no nie? Skutočný problém spočíval v motivácii ich činu—v tomto prípade to bolo s najväčšou pravdepodobnosťou dobré meno.

Pre nás z toho vyvstáva dôležitá otázka: Budú sa na večnom súde posudzovať len naše slová a skutky, alebo aj naše skryté myšlienky a motívy?

Začnime varovnými slovami nášho Pána, ktoré adresoval svojim učeníkom:

Medzitým sa zhromaždili tisícové zástupy, takže ľudia až šliapali po sebe navzájom. Ježiš začal hovoriť najprv svojim učeníkom: „Chráňte sa kvasu farizejov, čiže *pokrytectva*. Veď nič nie je také

zahalené, aby nebolo odhalené, a nič nie je natolko skryté, aby nevyšlo najavo. (Lukáš 12:1-2, dôraz pridaný autorom)

Tieto dva verše v sebe ukrývajú veľké poklady. Len si to predstav! Povedzme, že kážeš Božie slovo a príde si ťa vypočuť „tisícový“ zástup. To je sen každého kazateľa! Pán Ježiš sa práve v takejto situácii ocitol. Ako zareagoval? Nepošepkal svojmu tímu: „Chlapci, tak toto je ono! Idem na to!“ Namiesto toho spravil tri zaujímavé kroky:

Najskôr túto príležitosť využil, aby ich naučil dôležitú lekciu. Chcel im ukázať, aké dôležité je sa za žiadnych okolností nenechať ovládnuť situáciou. Týchto budúcich duchovných vodcov varuje slovami i svojím príkladom pred *pokrytectvom*. Je to podstatné meno, ktoré je v gréckom origináli *hupókrisis* a môžeme ho vysvetliť v zmysle „vzbudiť dojem falošných zámerov a pohnútok, ktoré sú v priamom protiklade so skutočnosťou.“

Farizeji boli majstrami v pokrytectve. Konali v pretvárke a aby sa pred všetkými ukázali. Ježiš však svojich učeníkov pred touto pascou varuje a svojich nasledovníkov povzbudzuje k pridržaniu sa čistých motívov. Hlása, aby sme popularitu alebo uznanie ľudí nedali na prvé miesto, ale spoliehali sa na vedenie Ducha Svätého a za žiadnych okolností sa neodklonili od pravdy v tom, čo hovoríme alebo konáme.

Po druhé, Ježiš upozorňuje, že pokrytectvo je ako mor či nákazlivá choroba. Na ilustráciu jeho rýchleho šírenia používa príklad kvasu, čo nakvasí celé cesto. Na rozdiel od kvasu však pokrytectvo pre naše duše predstavuje veľké nebezpečenstvo.

No a do tretice zdôrazňuje, že žiadne pokrytectvo sa nedá udržať v tajnosti. Nastane čas, kedy budú skutočné motívy

našich slov a skutkov zjavené. Tu je jeho rada ako ochrániť svoje srdce pred nečistými motívmi:

Vám, svojim priateľom, hovorím: Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo a potom už nič viac nemôžu urobiť! Ukážem vám, koho sa máte báť. Bojte sa toho, ktorý zabije a má moc uvrhnúť do pekla. Áno, hovorím vám: Toho sa bojte! (Lukáš 12:4-5)

Pripomeňme si, že výraz, ktorý tu Ježiš používa pre *strach*, je sloveso *phobéō*, odvodené od podstatného mena *phóbos*, ktoré sme si rozobrali v predchádzajúcej kapitole. Jeho slovesný tvar *phobéō* môžeme interpretovať v zmysle „naháňať strach, desiť, vystrašiť.“ Ježiš dokonca hovorí, že ak nebudeme venovať dostatočnú pozornosť posvätnej úcte, „budeme uvrhnutí do pekla“. To by nás malo duchovne prebrať. Pri čítaní týchto riadkov si potrebujeme uvedomiť dôležitosť bázne pred Bohom, a že to nie je len uctievanie Pána, ale niečo oveľa, oveľa viac.

Pán Ježiš nás napomína, aby sme sa namiesto ľudí báli Boha. Alebo zjednodušene povedané, *Božia bázeň nás oslobodzuje od strachu z ľudí a naopak, strach z ľudí nás zotročuje tým, že posvätnú bázeň z našich životov vytláča*. Nie je možné báť sa ľudí bez toho, aby to neovplyvnilo naše pohnútky. Zamysli sa teraz nad „strachom z ľudí“ v zmysle „bázne pred Pánom“. Strach z ľudí nie je teda nejaká fóbia alebo skrývanie sa pred ľuďmi. Skôr by sme ho mohli definovať ako úsilie zapáčiť sa nášmu okoliu s túžbou po uspokojení vlastného ega, zabezpečenia si ochrany, či získania určitej výhody. Tento strach v našich životoch vytvára živnú pôdu pre kvas pokrytectva. Zmyslom života takéhoto človeka je potom otrocká snaha páčiť sa za každých okolností ľuďom.

Znovu pripomínam, že skutok Ananiáša a Zafiry nebol vo svojej podstate nijako trestuhodný. Danú udalosť však uvidíme v celkom odlišnom svetle, ak zoberieme na zreteľ motiváciu ich konania. V tomto prípade to bolo vytvoriť si pred ľuďmi dobré meno alebo inak povedané „ukázať sa“. Podobne aj naše skutky a slová sa môžu navonok trblietať v tej najväčšej nádhere, no ak nie sú motivované posvätnou bázňou, sú pred Bohom hriechne.

V osemdesiatich rokoch minulého storočia som slúžil v mojom domácom zbore. Spomínam si, že v tomto období som bol ešte veľmi obmedzený strachom z ľudí. Uvedomil som si to až potom, čo mi na to Duch Boží poukázal. Bolo to v čase, keď som už mal v našej mega cirkvi pomerne vysoké postavenie. Pri rozhovoroch s ľuďmi som sa k nim zakaždým správal veľmi milo, rozdával poklony napravo i naľavo a to dokonca i vtedy, keď to naozaj nebolo namieste. Konfrontácia mi nevoňala a usiloval som sa jej vyhnúť ako čert krížu. Moje ego pohľadzali aj početné správy, čo sa mi z času na čas dostali do uší. Ach, znelo mi to ako tá najsladšia pieseň, v ktorej sa spievalo o tom, že som jedným z najláskavejších mužov v našom zbore. No jednoducho paráda!

Raz mi však Pán počas modlitby povedal tieto slová: „Synu, idú o tebe chýry, že si milujúci a láskavý človek.“ Zarazilo ma, že tón, akým mi to povedal, nebol ani zďaleka povzbudzujúci alebo pochvalný.

Opatrne som na to odpovedal: „Áno, Pane, je to pravda...“

Božia odpoveď ma šokovala: „A vieš vôbec, čo je dôvodom tvojich nasladlých a pochlebovačských rečí, ktoré ľuďom hovoríš aj vtedy, keď si to nezaslúžia?“

„Čo, Pane?“

„Tvoj strach z odmietnutia. V konečnom dôsledku ti ani tak nejde o nich ako skôr o seba. Pretože ak by si mal tých ľudí skutočne rád, nestaral by si sa o to, ako na tvoje slová zareagujú, ale povedal by si im pravdu.“ Zostal som tam stáť s otvorenými ústami. Ľudia ma považovali za milujúceho človeka, no pod povrchom sa skrývala príšerná pravda.

Prvá cirkev tiež pokladala Ananiáša a Zafiru za zbožných ľudí. Tento fakt ešte umocňoval ich verejný dar do zbierky v prítomnosti cirkevných vedúcich, ktorý nebol vôbec malý. Napokon boli však odhalené ich skutočné pohnútky. V tomto svetle boli aj moje motívy nanajvýš egoistické. Môžem bez škrupúl povedať, že to bol učebnicový príklad pokrytectva.

Ukazovať svoju zbožnosť navonok a pritom zakrývať sebecké motívy, je pomerne jednoduché. Paradoxne je možné zasiahnuť zvestou Božieho slova celé masy a byť pritom motivovaný sebeckými ambíciami (pozri Filipanom 1:15-16). Môžeme dávať obrovské almužny chudobným, ale robiť to bez lásky (pozri Prvý list Korinťanom 13:3). Môžeme viesť kresťanské zhromaždenie v chvále a uctievaní so skrytou túžbou presláviť sa. Naoko sa môžeme k ľuďom správať láskavo, no v skrytosti nimi pohrdať, či kritizovať ich. Zdanlivo môžeme prejať hlboký zármutok, že nejaký pastor musel svoj úrad pre morálne zlyhanie opustiť, no zároveň sa v srdci radosť, že presne toto si zaslúžil. Môžeme navonok pôsobiť pokorne a vyhlasovať: „Bohu patrí sláva“, no zároveň v skrytosti milovať uznanie a pochvalu od druhých ľudí. A tak by sme mohli v tomto zozname pokračovať.

Tu je pravda čierne na bielom: Žiaden motív ani pohnútku nemôžu byť skryté pred Bohom a príde čas, kedy vyjdú najavo. Spýtajme sa však: Sme si tejto pravdy vedomí aj my sami? Božia bázeň nám pomáha posvietiť si na naše skutočné pohnútky, čo nás v konečnom dôsledku ochráni pred tým, aby sme upadli do pasce pokrytectva.

Prví kresťania boli nad tým, čo sa stalo Ananiášovi a jeho manželke, šokovaní, presne tak ako aj oni sami. Nedostatok posvätnej úcty k Bohu im zaslepil oči tak, že nevideli hriechne zmýšľanie svojho srdca. Znova sa teda pýtam, či ich príbeh nie je pre nás obrazom vážnosti Božieho súdu. Bližšie sa tejto téme budeme venovať v nasledujúcej kapitole.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Ved' Božie slovo je živé a účinné, ostrejšie ako akýkoľvek dvojsečný meč. Preniká až po oddelenie duše od ducha a kíbov od špiku a rozsudzuje túžby a úmysly srdca.“ (Židom 4:12)

Hlavná myšlienka: Božia bázeň nám pomáha „posvietiť si“ na naše skutočné pohnútky, čo nás v konečnom dôsledku ochráni pred tým, aby sme upadli do pasce pokrytectva.

Podnety na zamyslenie: Ako ma moja túžba po osobnom uspokojení bezpečnosti, či výhodách tlačí k tendencii páčiť sa ľuďom? Nemám k tomu náhodou sklony hlavne v období, keď sa nachádzam pod tlakom? Aké oblasti môjho života utrpeli tým, že som pre strach z ľudí upustil zo svojich zásad?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusti mi, prosím, keď som sa na základe sebeckých motívov usiloval zapáčiť iným ľuďom. Duchu Svätý, pomôž mi odhaliť oblasti, kde tomuto nešváru poľahky podľahnem. Činím pokánie z toho, že som dopustil, aby sa zdrojom mojej radosti a šťastia namiesto Krista stali smrteľní ľudia. Naplň ma svätou bázňou, aby som iných ľudí miloval v pravde a neupadol do pasce pokrytectva. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa ľuďom vôkol mňa preukazovať lásku tak, že im budem hovoriť za každých okolností pravdu a budem mať na pamäti ich najväčšie dobro a nie moje sebecké pohnútky.

Lebo všetci sa musíme zjaviť
a byť odhalení takí, akí sme,
pred Kristovým súdnym stolcom.

DRUHÝ LIST KORINŤANOM 5:10

(AMPC, voľný preklad do slovenčiny)

2. týždeň - 6. deň

13 | TRI SEBAOBRAZY

Dobre si, prosím, všimni vo vyššie citovanom verši slovné spojenie „byť odhalený takí, akí sme“. Môžeme povedať, že každý človek je v živote ovplyvnený tromi rozličnými sebaobrazmi: prvý je to, ako *ho vnímajú druhí ľudia*, druhý je *zas ako by chcel, aby ho videli* a potom tu máme *skutočný obraz*. *Skutočný obraz* je naše ozajstné ja. Tohto skrytého človeka možno nevidia ľudia okolo nás, no Boh ho dokonale pozná. Je to aj obraz, ktorý bude verejne odhalený pred očami všetkých, keď raz budeme stáť pred súdnym Kristovým stolcom.

Zoberme si za príklad nášho Pána Ježiša Krista. Ľudia ho často nechápali, falošne obviňovali, nazývali ho žráčom a pijanom, označili ho za heretika, či dokonca o ňom vyhlasovali, že je posadnutý démonom. Mnohí ľudia, vrátane duchovných vodcov národa, ho zavrhlí a nechceli s ním mať nič spoločné. Môžeme teda povedať, že ľudia, a to zvlášť vysokopostavení vodcovia, nemali o ňom príliš vysokú mienku.

Jeho nevlastní bratia, ktorí o ňom na začiatku pochybovali, ho nútili, aby sa riadil *predstavami druhých ľudí*: „Tu mu jeho bratia povedali: „Odíď odtiaľto a choď do Judska, aby aj tvoji učeníci videli skutky, ktoré konáš! Veď nikto nerobí nič v skrytosti, ale chce byť verejne známy. Ak robíš takéto veci, ukáž sa svetu.“ (Ján 7:3-4) Ovládala ich túžba páčiť sa ľuďom a týmto otrockým zmýšľaním chceli nakaziť i jeho.

Ježišov *skutočný* obraz sa však od toho, ako ho *vnímali* ostatní, diametrálne odlišoval: „On je obraz neviditeľného Boha, prvorodený všetkého tvorstva.“ (Kolosanom 1:15) Napriek tomu, že ho zástupy zavrhlí, všemohúci Boh sa za neho verejne prihovril: „Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie.“ (Matúš 3:17) Takže jeho skutočný obraz bol dôležitejší ako *predstavy druhých ľudí*.

Keď Kristus kráčal po tejto zemi, za nič na svete sa nechcel sám ostrými laktami dostať do popredia, ani sa nejako zviditeľniť. Potom, čo niekoho uzdravil, veľakrát čítame, že mu povedal: „Dbajte o to, aby sa to nikto nedozvedel.“ (Matúš 9:30) Vyhýbal sa popularite, budovaniu si dobrej povesti a uznania od ľudí. Zakaždým, keď ho zástupy chceli korunovať za kráľa, sa stiahol do úzadia. Nemal na tvári žiadnu masku pretváranky, nepodporoval nijaké klamné ilúzie a bol vždy priamočiary. Mal záľubu v bázni pred Otcom a svoj pohľad neustále upretý na neho.

I my by sme mali na svojom živote odzrkadľovať Kristov charakter. Ak z hĺbky duše milujeme pravdu a usilujeme sa podľa nej aj žiť, vyhýbame sa sebarealizácii či zachovaniu dobrého mena, budeme žiť v slobode. Adam a Eva sú výborným príkladom sebeckého správania. Po páde do hriechu o nich

čítame nasledovné slová: „Obom sa otvorili oči a spoznali, že sú nahí.“ (Prvá Mojžišova 3:7, niektoré cudzojazyčné preklady tu uvádzajú, že sa hanbili, pozn. pr.) Tým najdôležitejším už nebol pre nich Boh, ale oni sami. Vo svojej sile sa usilovali vylízať z niečoho, čo si predtým nevšimli, no teraz sa im to javilo ako veľký problém—*zakryť* svoju nahotu. V našom živote sa tento vzorec správania môže prejaviť odlišne, no pôvod má rovnaký. Človek, ktorý je zameraný na seba, sa bude usilovať vytvoriť o sebe obraz, ktorý by *prekryl* jeho slabé stránky a nedostatky. Ježišova smrť na kríži nás ale od takéhoto otroctva vyslobodila. Pavol píše: „My sa však neodvažujeme zaradiť sa medzi tých, či porovnávať sa s tými, čo odporúčajú samých seba; veď sú nerozumní, keď sa merajú podľa seba a porovnávajú sa sami so sebou.“ (Druhý list Korinťanom 10:12)

Ak svoju hodnotu odvodzujeme od porovnávania sa s ostatnými, zameriame sa príliš na naše nedostatky. Potom sa budeme usilovať ich pred druhými *zakryť* alebo sa ukázať v lepšom svetle. Takže opäť sú problémom naše nesprávne motívy a pohnútky. Žijeme vo svete, kde to, ako nás *vnímajú ľudia*, má oveľa väčšiu váhu ako naše *skutočné ja*. Pod tlakom takýchto očakávaní môžeme poľahky sklznúť do nebezpečného nikdy nekončiaceho kolotoča si za každých okolností zachovať dobré meno. Našu energiu sústredíme na to, ako vyzeráme, na naše spoločenské postavenie, akademické tituly, obľúbenosť, prijatie druhými a tak ďalej. Spoločným menovateľom je túžba *zakryť* naše slabé stránky a nedostatky.

Vedel si, že v deň súdu nebudeme posudzovaní podľa takéhoto umelo vytvoreného obrazu, ale *skutočného ja*, teda inými slovami, podľa našich motívov a pohnútok?

Preto nesúďte nič predčasne, kým nepríde Pán. On vynesie na svetlo, čo je skryté v tme, a odhalí zámery srdca. Potom každý dostane *pochvalu* od Boha. (Prvý list Korinťanom 4:5, dôraz pridaný autorom)

Mnohí veriaci si tento verš zľahčujú a tvrdia, že sa vzťahuje na súd neveriacich. Ja si to však nemyslím. Je nepravdepodobné, aby neveriaci prijali za svoj život pochvalu od Pána, nemyslíš? Písmo tu má na mysli nás, veriacich.

Ako sa asi budeš cítiť, keď v ten deň vyjde pred celým nebom na povrch „to, čo je skryté v tme“ a „tajné zámery srdca“? Nepochybujem, že ťa zachváti svätá bázeň. Možno to je i dôvod, prečo apoštol Pavol na istom mieste nazýva súd veriacich aj ako „hrozný deň Pánov“. Keď si to uvedomíme, malo by to v nás vypôsobiť svätý strach. Ten nám pomôže nestraťiť ostražitosť a žiť v súlade s našim *skutočným* ja. Platí to žiaľ i v negatívnom zmysle slova: O čo menšiu bázeň voči Bohu máme, o to viac budeme žiť podľa *predstáv* druhých ľudí alebo obrazne povedané, budeme tancovať ako budú pískať.

Do tejto nepriateľovej pasce upadli aj Ananiáš a Zafira. Viac im záležalo *na dobrom mene* pred svojimi „konkurentmi“, priateľmi, spoluveriacimi, či vedúcimi zboru.

Podme si pre lepšie porozumenie aj ich príbeh dať do moderného kontextu. Cirkve vtedy jestvovala ešte len niekoľko mesiacov. Apoštoli a členovia cirkvi sa usilovali nájsť obdarovaných služobníkov, ktorí by boli zodpovední za rozličné odvetvia duchovnej služby v zbere.

Deň, keď Ananiáš a Zafira prijali spasenie a odpustenie hriechov, bol pre nich dňom neopísateľnej radosti. Boli hlboko dotknutí Božou láskou a milujúcim spoločenstvom bratov a sestier.

No netrvalo dlho a svoju pozornosť zamerali celkom opačným smerom. Stojí za zmienku, že celé sa to možno začalo preto, že si ich Boh používal v službe—počas zbierok, dával im pre zhromaždenie prorocké posolstvá alebo obdarovanie viest' ľudí v uctievaní a oslave Boha. To presne nevieme. Pravdepodobne ich tešil pocit uspokojenia zo služby a uznanie od vedúcich cirkvi. Vyplavilo to v nich endorfíny, ktoré so sebou priniesli vzrušujúce pocity šťastia a uspokojenia.

Ako čas bežal, stávali sa stále známejšími v duchovných kruhoch. Aby si však svoju novo získanú dobrú povest' udržali, potrebovali *zakryť* svoje kontroverzné konanie na prvý pohľad nevinnými slovami a činmi. Možno prechádzali obdobím, keď v ich domácnosti boli vážne nezhody a hádky na dennom poriadku. Doma to možno vrelo, ale na zhromaždení *predstierali*, že je všetko v najlepšom poriadku. Za nič na svete nemohli predsa dopustiť, aby si ich bratia a sestry v Pánovi niečo všimli. To by predsa narušilo ich *dokonalý obraz v očiach iných*, a preto *predstierali*, že sú milujúcimi a starostlivými manželmi.

Na Instagram a Tik Tok nahráli fotky a videá, ako sa zaľúbene objímajú, usmievajú a tešia zo spoločných aktivít. Popisy pod obrázkami boli možno niečo v zmysle: „Sen sa stal realitou“ alebo „Ciele vzťahu“ alebo „Život s ním/s ňou je nádherný!“ Okrem toho na ich účte by ste našli aj mnohé iné príspevky, ktoré mali navodiť predstavu, že sú úspešní (pričom opak bol pravdou), že ich podnikanie prekvitá (no ono bolo skôr tesne pred bankrotom), majú nádherné deti (ktorých správanie bolo v skutočnosti vzdorovité, privilegované a sebecké) a podobné dôkazy o tom, že si žijú ako v raji. Vyzeralo, že ich stratégia zabrala, čo potvrdzovali ich noví sledovatelia na sociálnych sieťach.

Ananiáš so Zafirou sa veľmi rýchlo priučili umeniu ako si *vytvoriť super imidž v očiach druhých*. Na začiatku to vyzeralo ako nevinná zábavka, no ako sa ich pokrytectvo zväčšovalo, vytrácala sa aj ich bázeň pred živým Bohom. Stratili zdravý úsudok, že by ich dvojtvárnosť mohla byť zlá. Všetko vyzeralo navonok super, tešili sa dobrej povesti a chýru, že sú najštedrejšími darcami v cirkevnom zbore.

No čo sa nestalo? Kde sa vzal, tu sa vzal, objavil sa akýsi „prišelec“ Barnabáš. Aj on priniesol verejne svoj milodar cirkvi. Všetci bratia a sestry sa teraz zamerali na neho. Vyzeralo to, že tento holobriadok, ktorému ešte neuschlo mlieko na brade, ich tromfol a ich *imidž* sa ocitol v nebezpečenstve. Žiaľ, ich umelo vytvorený sebaobraz bol už veľmi silný a nemohli sa ho za žiadnu cenu vzdať. No a zvyšok už poznáme...

To, čo na začiatku vyzeralo nevinne, ba dokonca motivačne pre iných spoluveriacich, ich nakoniec zviedlo na scestie. Čo ak nám dal Duch Svätý tento príklad do Písma preto, aby sme si uvedomili, že Boh ani náš súd nebude brať na ľahkú váhu? Pavol píše:

Hriechy niektorých ľudí sú nápadné (otvorene viditeľné všetkým očiам), idú pred nimi na súd a vopred oznamujú ich rozsudok; ale hriechy iných sa objavia neskôr [nasledujúc páchatela k súdu a prichádzajúc tam na oči]. (Prvý list Timotejovi 5:24, AMPC, voľný preklad do slovenčiny)

Aj hriech Ananiáša a jeho manželky bol v ten zvláštny deň zjavený pred všetkými. Súdnad nimi bol vykonaný okamžite. Mali by sme si uvedomiť, že hriechy väčšiny ľudí sa zjavujú (budú súdené) až neskôr. Nezabúdaj ani na to, čo sme si už povedali, že Boh ich v prvom rade odsúdil za skrytý motív ich činu a nie za čin samotný.

Na druhej strane je dobrou správou, že zo svojich nesprávnych motívov môžeme stále urobiť pokánie. Boh nám ich nielen odpustí, ale ak ho o to požiadame, vráti nám aj povedomie svätej bázne. Obnoví našu myseľ pomocou Písma, aby naše motívy boli čisté a nefalšované.

===== Osobná aplikácia =====

Biblická inšpirácia: „Lebo nič nie je také skryté, aby nevyšlo najavo, ani také utajené, aby sa neprezradilo a nedostalo sa na verejnosť.“ (Lukáš 8:17)

Hlavná myšlienka: Každý človek je v živote ovplyvnený tromi rozličnými sebaobrazmi: prvý je to, ako *ho vnímajú druhí ľudia*, druhý je zas ako by *chcel, aby ho videli* a potom tu máme *skutočný obraz*.

Podnety na zamyslenie: Ku ktorému sebaobrazu inklinujem ja? Riadim sa v živote pravdou alebo mám naopak tendenciu klamať a vytvárať pred ľuďmi o sebe falošný obraz? Je môj postoj k blízkym úprimný a priamy?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, vyznávam ti, že som sa viac starostil o to, čo si o mne myslia druhí. Aby som sa pred nimi ukázal v tom najlepšom svetle, často som sa uchýľoval k lži a pretvárke. Odpusť mi, prosím, všetky situácie, kedy som upustil zo svojich zásad. Očisti moje motívy a pohnútky. Učiň, aby pre mňa bolo to, čo si myslí Kristus dôležitejšie ako túžba páčiť sa druhým ľuďom, a aby som nemal na zreteli len moje vlastné dobro, ale dobro iných ľudí.

Vyznanie: Dávam sa pod vplyv Božieho slova, ktoré osvecuje všetky skryté myšlienky a úmysly. Ono je dvojsečný meč.

Ked' sa do nášho srdca nastahuje skutočná bázeň pred Bohom, vyženie z neho strach zo smrti i súdu. Je to bázeň, ktorá je duši ľahká a príjemná, dáva jej odpočinutie namiesto vyčerpanosti.

A. W. TOZER a HARRY VERPLOEGH

2. týždeň - 7. deň

14 | ROZHODNUTIA S VEČNÝMI NÁSLEDKAMI

Ak by sme položili na misky váh náš pozemský život a porovnali ho s večnosťou, bol by ten prvý ako para, čo sa rýchlo pomíne. Pokiaľ by sme ho dali do matematickej perspektívy, dostaneme ešte výstižnejší obraz. Každé číslo vydelené nekonečnom je nula. Podobne aj tých nejakých osemdesiat či deväťdesiat rokov ľudského života je v porovnaní s večnosťou celkom zanedbateľných. Toto zjavenie by nám malo pomôcť zamerať sa na to, čo trvá večne.

Aj verdikt, ktorý Pán Ježiš pred súdnou stolicou vyriekne v deň nášho súdu, je *večný* (pozri Židom 6:1-2). Zjednodušene povedané, toto rozhodnutie nebude možné nijako meniť

či upravovať. Taktiež môžeme tvrdiť, že to, či prijmem Kristovu obeť na kríži, predurčí, *kde strávime večnosť*—v nebi alebo naopak v pekle. Ale je to náš kresťanský život po obrátení, ktorý rozhodne o tom, *ako* tam budeme žiť.

Mnoho ľudí má predstavu, že nebo je miesto, kde prebýva akási neurčitá atmosféra lásky, pokoja a harmónie, bez prítomnosti utrpenia. Myslia si, že veriaci tam vyzerajú ako nejaké éterické bytosti, ktoré sa vznášajú na obláčikoch, hrajú na harfy a len si tak lenivo vychutnávajú hrozno. Potom tu máme aj takých, čo si nebo predstavujú ako nejaké nudné, nikdy nekončiace kresťanské zhromaždenie, ktoré spieva Bohu na slávu. Takéto mylné predstavy neba nám potom kazia nadšenie z tohto radostného očakávania.

Sú to ale samé babské výmysly, ktoré nemajú žiadny základ v Božom slove. V skutočnosti je aj ten najkrajší a najnaplnenejší pozemský život len slabým odvarom toho, čo zakúsime na večnosti. Osobne sa domnievam, že tam budú napríklad občianske verejnoprospešné komunity, budú sa tam stavať mestá, bude tam potrebné spravovanie národov, galaxie na preskúmanie a nespočetne veľa možností, ktoré v našom obmedzenom svete nemáme k dispozícii. Božie večné mesto bude tiež potrebovať svojich správcov. Pozri sa teda na Kristov súdny stolec skôr ako na pohovor, ktorý rozhodne o tom, akú funkciu vo večnom meste v novom nebi a zemi zaujmeš.

S týmto vedomím sa teraz zamyslime nad tým, ako bude náš pozemský život na tomto súde posudzovaný:

Lebo všetci sa musíme zjaviť a byť odhalení takí, akí sme, pred Kristovým súdnym stolcom, aby každý dostal [svoju odmenu] podľa toho, čo vykonal v tele, či už dobré alebo zlé [vzhľadom na to, aký bol jeho cieľ a motív a čo dosiahol, čím sa zaoberal

a čomu venoval svoju pozornosť]. (Druhý list Korinťanom 5:10, AMPC, voľný preklad do slovenčiny)

Podľa učenia Písma vieme, že ak sme prijali zástupnú obeť Krista, hriechy, ktoré by nás inak odsúdili na večné zahynutie, boli zmyté v krvi Kristovej (pozri Židom 8:12). To však neznamená, že sa na súde pre veriacich ľudí nebudeme musieť zodpovedať za zlé skutky, ktoré sme na tejto zemi vykonali. Túto skutočnosť by sme teda nemali v žiadnom prípade brať a ľahkú váhu.

Gréčtina používa pre výraz *zlé* slovo *kakós*. Ten môžeme vyložiť ako „vzťahujúce sa na to, čo je zlé, s významom nebezpečné a škodlivé“, ale aj ako „ustúpiť, odísť a stiahnuť sa v boji.“ Je zaujímavé, že sa používa v negatívnom význame nielen ako následok našich nesprávnych činov, ale keď sa od niečoho odťahujeme alebo ustupujeme, teda to, čo nerobíme. Môžeme povedať, že to zahŕňa nielen naše zlé činy, ale i *nevyužité* príležitosti. Božia bázeň drží náš pohľad neustále upriamený na priority Božieho kráľovstva a pomáha nám vyvarovať sa akýchkoľvek motívov alebo skutkov, ktoré škodia našim súrodencom v Kristovi, ktorých Boh miluje rovnako ako aj nás.

Na jednom mieste nás Božie slovo nazýva „staviteľmi“. Myslí sa tým obraz najatých robotníkov, ktorí budujú Božiu stavbu, ktorú si objednal podľa svojho projektu, a v ktorej plánuje naveky bývať. Tento jeho dom sa nazýva aj *Sion* (pozri Žalm 132:13-14) a je postavený zo živých kameňov, čo sú všetci veriaci (pozri Prvý list Petra 2:5). Pričom základným kameňom tejto stavby je sám Ježiš Kristus (pozri Izaiáš 28:16).

Pavol našu úlohu na tomto diele opisuje veľmi jasne: „Veď sme jeho dielo, stворení v Kristovi Ježišovi na to, *aby sme konali*

dobré skutky, ktoré nám Boh už vopred pripravil.“ (Efezanom 2:10, dôraz pridaný autorom). Všimni si, že Pavol na vyjadrenie nášho poslania nepoužíva slovné spojenie *mali by sme konať*, ale že *máme konať*. Ak sa však spod tejto povinnosti usilujeme vyslobodiť a začneme žiť na základe túžob po premenlivom osobnom zisku, bude to v Božích očiach považované za jedno zo „zlých“ správání.

Okrem toho Pavol píše i nasledovné slová: „Ale každý nech si dá pozor, ako na ňom stavia.“ (Prvý list Korinťanom 3:10) Z toho je zrejmé, že na tom, ako Božie dielo stavíme, skutočne záleží. Budujeme ho pomocou večného a nemenného Božieho slova alebo na druhej strane sme ovplyvnení duchom tohto sveta? Stavíme v spolupráci s Duchom Svätým alebo na základe svojich sebeckých ambícií? Pavol pokračuje takto:

Ak však na tomto základe stavia niekto zlato, striebro, drahokamy, drevo, seno, slamu, dielo každého vyjde najavo. Ten deň to ukáže, pretože sa zjaví v ohni, a sám oheň preskúša dielo každého, aké je. (Prvý list Korinťanom 3:12-13)

Bezpochyby jestvuje veľa spôsobov ako využiť čas, ktorý sme darom dostali od Pána. Materiál, ktorý pred Bohom neobstojí a zhorí je napríklad to, ak žijeme pre tento pominuteľný svet a vlastný prospech. Ak sa na druhej strane usilujeme nezištne budovať jeho večné kráľovstvo, Boh to považuje za materiál, ktorý vytrvá, a ktorý on sám prečistí. Ten oheň, čo preskúma kvalitu nášho života, je slovo Božie. Teda bude posudzovať, či všetky naše slová, motívy a skutky korešpondujú s jeho posolstvom.

Potom Pavol pokračuje nasledovne: „Ak dielo, ktoré niekto postavil, vydrží, dostane odmenu.“ (v. 14) To znamená, že ak naše skutky a námaha na tejto zemi vychádzajú z poslušnosti

voči jeho Slovu a podriadenosti sa Božej vôli, na súde obstoja. Všimni si tu, prosím, dve veci. Prvou z nich je skutočnosť, že naše dielo sa bude posudzovať podľa toho, do akej miery sme ovplyvnili životy druhých ľudí a ako sme na to využili dary, ktoré nám Pán Boh pre budovanie jeho kráľovstva na tejto zemi daroval. Druhou z nich je, že miera našej večnej odmeny rozhodne o tom, akú pozíciu v ňom zaujmeme.

Pavol napísal aj tieto zarážajúce slová:

„Ak niekoho dielo zhorí, utrpí škodu; sám však bude zachránený, ale tiež akoby cez oheň. (Prvý list Korinťanom 3:15, dôraz pridaný autorom, niektoré cudzojazyčné preklady uvádzajú namiesto slovného spojenia utrpí škodu, spojenie veľkú škodu, pozn. pr.)

Tento verš nám ponúka mnohé bohaté zjavenia. Všimni si napríklad, že sa tu hovorí, že staviteľ *sa zachráni*. Z toho usudzujeme, že sa tu nepíše o človeku, ktorý neprijal Krista a skončí v ohnivom jazere, ale o niekom, kto bude naveky prebývať v Božom kráľovstve.

Všimnime si aj to, že jeho strata je enormná. Gréčtina tu používa výraz, ktorý znamená trest alebo stratu. Väčšina teológov sa neprikláňa k prvej možnosti, že by to bol trest. Osobne v tom s nimi súhlasím. Na druhej strane toto slovo má význam aj veľkej straty. Túto stratu nielenže na súde pocítíme, ale ona ovplyvní to, ako strávime večnosť.

No a po tretie, na tomto príklade vidíme, že táto osoba z toho ohnivého pekla vyviazne naozaj takpovediac len o chl. Aj na tento príklad sa pozrime očami dnešného moderného človeka. Na západe je bežnou praxou, že sa po určitom množstve odpracovaných rokov pripravujeme na dôchodok (osobne sa

veľmi k tejto mentalite neprikláňam, lebo odchod do dôchodku sa spája s tým, že sa vzdáme svojich povinností, čo sme si už definovali ako niečo „zlé“ [*kakós*]. Na druhej strane to je príklad, ktorý je nám blízky, a preto ho použijem, pozn. autora).

Skús si to teda predstaviť. Prišiel ten vytúžený deň, keď osoba odchádza do dôchodku. Ako na potvoru, v ten istý deň skrachujú všetky banky. Z dôchodku nie je nič! Tomuto človeku zostalo len zopár bankoviek v peňaženke. Aby toho nebolo dosť, v ten istý deň skrachuje aj Sociálna poisťovňa, ktorá o ňom vedie záznamy odpracovaných rokov. Práve vtedy do tla zhorí aj jeho dom a zachráni si len holý život. Tento novopečený dôchodca stratil úplne všetko. Bol by to načisto hororový scenár. Podobne však apoštol Pavol opisuje okolnosti, ktoré budú sprevádzať niektorých kresťanov pri vstupe do večnosti. Nebude to trvať len nejakých dvadsaťpäť rokov, čo je priemerná dĺžka poberania dôchodkových dávok, ale celú večnosť.

Pavol tu opäť pripomína, že veriaci sa zachráni, ale celé jeho dielo zhorí a je nenávratne stratené. Pamätaj, že tento súd (rozhodnutie, či verdikt) je večný. Pochop ma, prosím, správne. Spása je sama o sebe zaiste veľmi dôležitý dar a určite je to tá lepšia alternatíva ako skončiť naveky v ohnivom jazere. Budeme sa z toho tešiť celú večnosť, no zároveň nás bude prenasledovať pocit zmareného či nenaplneného života.

Nečudo teda, že Pavol vo svojom napomínaní pokračuje: „Keďže poznáme *bázeň pred Pánom*, presvedčame ľudí.“ (Druhý list Korinťanom 5:11, dôraz pridaný autorom) Z hĺbky srdca si prajem, aby ťa tento svätý strach, o ktorom tu Pavol píše, inšpiroval žiť naplno pre Pána. Kiež ho nepremárniš na márnosti, ani úsilie žiť podľa očakávaní druhých ľudí v snahe

zapáčiť sa im! Túžim po tom, aby si ten vzácny Boží dar času podriadil poslušnosti jeho Slovu a Duchu a priniesol hojné ovocie na jeho slávu.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Všetci sa totiž musíme ukázať pred Kristovým súdnym stolcom, aby si každý odniesol odplatu podľa toho, čo vykonal, kým bol v tele—či dobré, alebo zlé. Keďže poznáme bázeň pred Pánom, presvedčame ľudí.“ (Druhý list Korintťanom 5:10-11)

Hlavná myšlienka: To, či prijmeme Kristovu obeť na kríži, predurčí, kde strávime večnosť—v nebi alebo naopak, v pekle. Ale je to náš kresťanský život po obrátení, ktorý rozhodne o tom, *ako* tam budeme žiť.

Podnety na zamyslenie: Usilujem sa každodenne o budovanie toho, čo trvá večne—investujem do druhých ľudí, slúžim im v pravde a láske—alebo skôr sústredím svoju silu, energiu a čas na budovanie svojho vlastného ja?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusti mi, prosím, že som tolko svojej energie, sily a času venoval časným a pominuteľným hodnotám. Nauč ma ako každodenne budovať tvoje kráľovstvo na tejto zemi. Pomôž mi, aby som pozornosť ľudí, s ktorými prichádzam do styku obracal k tomu, čo je večné. Ďakujem ti za to v mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa vyhľadávať a zameriavať sa na konanie toho, čo zanechá večnú stopu namiesto pominuteľných márností tohto sveta.

Přitahující svátost'

TŘETÍ TÝŽDEŇ

Telesný človek sa nebojí Boha, ale človeka.

Silný kresťan sa bojí Boha, nie človeka.

Slabý kresťan sa zas bojí človeka príliš
a Boha primálo.

JOHN FLAVEL

3. týždeň - 1. deň

15 | STRACH Z ĽUDÍ

Svätosť znamená sa Bohu úplne odovzdať alebo „oddelenie sa pre Boha“. Má taký široký význam, že by sa o ňom mohli popísať celé knihy. Na týchto stránkach sa pozrieme aspoň na tie najdôležitejšie skutočnosti, keďže Božia bázeň je neoddeliteľnou súčasťou svätosti. Predtým ako sa do toho pustíme, musím zdôrazniť, že skutočná svätosť nás nikdy nezväzuje ani neobmedzuje, ale ponúka nám nádhernú slobodu.

Ako som už spomínal, je pravdepodobné, že súd nad Ananiášom a Zafírou je akousi „ochutnávkou“ toho, čo zažije každý človek v súdny deň—v deň, kedy bude zo svojho života vydávať počet. Natíska sa nám však dotieravá otázka: „Ako obídu títo manželia na večnom súde? Budú patriť medzi veriacich, ktorí utrpeli „veľkú stratu“, ale stále budú v nebi, alebo naopak skončia v pekle, naveky odlúčení od Boha?“

Niektorí teológovia sa zastávajú práve tejto druhej alternatívy a svoje dôvodenie stavajú na Ježišovom varovaní: „Kto by sa však rúhal Duchu Svätému, tomu nebude odpustené naveky, ale je vinný večným hriechom.“ (Marek 3:29) Takýto výklad je ale prinajmenšom diskutabilný. Význam slovesa *rúhať sa* znamená „poškodiť svojimi slovami dobrú povesť osoby.“ Je neodškriepiteľným faktom, že títo manželia síce klamali Duchu Svätému, no kategória rúhania sa, sa na nich nevzťahuje. Ich príbeh má skôr otvorený koniec. To, čo ich postihlo, však nie je v žiadnom prípade závideniahodné.

Ponúka nám Písmo aj príklad človeka, ktorý sa síce do neba dostane, ale za cenu, že utrpí stratu? Domnievam sa, že áno. Apoštol Pavol sa na túto tému vyjadruje nasledovne:

Ide mi azda teraz o priazeň ľudí alebo Boha? Alebo sa usilujem zapáčiť ľuďom? Keby som sa ešte chcel páčiť ľuďom, nebol by som Kristovým služobníkom. (Galatánom 1:10)

To sú zaiste veľmi vážne slová! Ak svoju výsadu slúžiť Kristovi využívame na sebecké ciele, v tomto prípade snahu zapáčiť sa ľuďom, tak ju vlastne degradujeme. Urobíme všetko preto, aby sme pred druhými vyzerali v čo najlepšom svetle. Pavol sa od takéhoto nehanebného konania zreteľne dištancuje a i my by sme mali nasledovať jeho príklad.

Apoštol Pavol žil nepochybne v hlbokkej bázni pred Pánom. Nezabúdaj, že slová, ktoré sme tu už prv citovali, boli práve jeho: „S bázňou a chvením pracujte na svojej spáse.“ (Filipánom 2:12) Po celý svoj život žil podľa skutočného ja a nie podľa *očakávaní druhých ľudí*. Tým si pred Kristom zachoval svätosť a poslušnosť, a to aj napriek tomu, že veľakrát musel čeliť sklamaniam, opozícii a odmietnutiu ľudí.

Nikdy by sme nemali zabúdať na nasledovnú dôležitú pravdu: *Budeš slúžiť tomu, pred kým máš strach alebo rešpekt!* V praxi to znamená, že ak sa bojíš Boha, budeš slúžiť jemu. No ak sa bojíš človeka, budeš vykonávať jeho príkazy. Je poľutovaniahodné, že až pričasto sa usilujeme, aby sme sa nejako človeka nedotkli a aby sme ho nedajbože neurazili. Bojíme sa viac človeka, ktorého vidíme, ako neviditeľného Boha. O to viac to platí vtedy, keď si chceme stoj čo stoj „kúpiť“ niečiu lásku či priazeň. Písmo nás pred takýmto konaním varuje: „Strach pred ľuďmi kladie osídlo, ale kto dúfa v Hospodina, bude chránený.“ (Príslovia 29:25, Ev. pr., niektoré cudzojazyčné preklady tento verš prekladajú nasledovne: „Je nebezpečné venovať pozornosť tomu, čo si o nás myslia druhí ľudia“, pozn. pr.) Do tejto pasce sa chytili aj Ananiáš so Zafirou.

Viem si dobre predstaviť, ako asi apoštola Pavla rozhorčilo neprístojné správanie kresťanských vedúcich, ktorého bol svedkom. Inšpirovalo ho dokonca k napísaniu káravých slov na ich adresu v tej istej epištole:

Keď však Peter prišiel do Antiochie, musel som ho verejne pokarhať, pretože si to ozaj zaslúžil. Prišli k nám totiž niektorí bratia od apoštola Jakuba z Jeruzalema, ktorí veľmi úzkostlivo dbali na dodržiavanie obriezky a iných Mojžišových zákonov. Predtým Peter pokojne stoloval s neobrezanými kresťanmi. Teraz sa však zlakol, čo by na to povedali tí „pravoverní“, a začal sa od nich izolovať. Po ňom sa takisto správali aj ďalší kresťania zo Židov, dokonca aj Barnabáš sa dal strhnúť týmto pokrytectvom. Keď som to videl, hneď mi bolo jasné, že to nie je v súlade s evanjeliom. Preto som povedal Petrovi verejne pred všetkými: „Ty si rodom Žid, ale zákon už dávno nedodržiavaš. Prečo chceš zrazu svojím správaním nútiť bratov z pohanov, aby zachovávali židovské predpisy? (Galaťanom 2:11-14, preklad Nádej pre každého, Creativpress, 1993, ďalej len NPK)

Dôvodom správania Petra, Barnabáša a iných veriacich zo Židov bola obava, čo si o nich pomyslia ľudia, ktorých si vážili. Výsledkom bolo ich pokrytectvo. Iniciátorom bol Peter, no pridali sa k nemu aj ostatní. Ich snaha *vyzerat dobre pred druhými* zatlačila do úzadia ich zásady a výsledkom bolo toto neprijateľné správanie.

Na rozdiel od nich Pavol zo svojich zásad za žiadnu cenu neupustil. Petra, Barnabáša a ostatných „vinníkov“ otvorene pokarhal za to, že podľahli tlaku urobiť na druhých dojem. Bez škrupúl im vmietol do tváre, že keď tam konzervatívni kresťanskí vodcovia zo Židov neboli, riadili sa Peter a jeho spoločníci tým, čo cítili v srdci, *svojím skutočným ja*. Správali sa ako praví Kristovi nasledovníci, ktorí bez výhrad prijímajú, milujú a stýkajú sa s novoobrátenými bratmi a sestrami z kruhov pohanov. No len čo sa však situácia zmenila, neváhal Peter a jeho druhovia v snahe *zapáčiť sa* týmto kresťanským vedúcim zmeniť svoje správanie. Spôsobilo to mnoho škody.

O tom, že Peter je v nebi, samozrejme nepochybujeme. Jeho príklad nám ale slúži ako výstraha, koľko zla a nešťastia môžu napáchať naše nesprávne motívy, slová a skutky. A ako sme už povedali, budú súdené pred súdnym Kristovým stolcom. Preto sa potrebujeme neprestajne držať zásady páčiť sa vo všetkom Pánovi. To nám pomôže žiť v pravde a ochráni nás to pred tým, aby sme sa zamerali na to, čo si o nás myslia druhí a *ako pred nimi vyzeráme*. Je to veľmi dôležitá súčasť skutočnej svätosti. Prečítaj si, prosím, pozorne nasledovné verše Písma z Listu Židom:

Lebo živé je Božie slovo, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč; preniká až tam, kde sa delí duša a duch, kĺby a špik a posudzuje pocity a myšlienky srdca. Nieto tvora, ktorý by bol preňho neviditeľný. Všetko je obnažené a odkryté pred očami

toho, ktorému sa budeme zodpovedať. (Židom 4:12-13, Botekov preklad, Sväté Písmo – Jeruzalemská Biblia, Dobrá kniha, 2009, ďalej len Bot. pr.)

Prehovorili tieto slová k tvojmu srdcu? No ak si si povedal, že ich predsa dobre poznáš a len si ich preletel, prečítaj si ich, prosím, pozorne a pomaly ešte raz.

Hovorí sa tu, že Božie slovo preniká dokonca do našich najvnútornejších myšlienok a túžob. V jeho svetle vidíme svoje skutočné ja. Ak ho počúvame a poslúchame, ochráni nás od sebaklamu a myšlienok, ktoré dávajú vzrast bezbožnosti a hriechu ako napríklad: *Boh nás nevidí*.

Ak sa ním poslušne riadime, nestratíme ani Božiu bázeň. Pomáha nám lepšie si uvedomiť, že „Všetko je obnažené a odkryté pred očami toho, ktorému sa budeme zodpovedať.“ (Židom 4:13) Nazdávam sa, že teraz už lepšie rozumieš, prečo nás Duch Boží nabáda:

Syn môj [alebo dcéra moja], ak prijmeš moje výroky, ak budeš zachovávať moje prikázania a napínať ucho za múdrosťou, prikláňať svoje srdce za rozumnosťou, keď budeš prosiť o rozum, hlasne sa dovolávať rozumnosti, ak ju budeš hľadať ako striebro a slediť za ňou ako za skrytými pokladmi, potom porozumieš bázni pred Hospodinom a nájdeš Božie poznanie. (Príslovia 2:1-5, výraz v zátvorke doplnený autorom)

Prijať Božie slovo do nášho vnútra—srdca, teda miesta, odkiaľ vychádzajú naše motívy a pohnútky, je zaiste to najmúdrejšie, čo môžeme spraviť. Len keď si ho nadovšetko ceníme a poslúchame ho, stojíme na *pevnom*, neotrastiteľnom základe. Keď chceme vo všetkom činiť jeho vôľu, žijeme v bázni pred Pánom a neupadneme do pasce ľúbiť sa ľuďom. Pán nám potom

dáva milosť a silu, aby sme sa od svojich zásad a od cesty pravdy neodchýlili a zotrvali pevne ukotvení v ňom.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Hospodina mocností pokladajte za svätého, nech je On vašim postrachom a ľakom. On bude svätyňou, kameňom úrazu a skalou na potknutie pre oba domy Izraela, pascou a osídлом pre obyvateľov Jeruzalema.“ (Izaiáš 8:13-14, Ev. pr.)

Hlavná myšlienka: Budeš slúžiť tomu, koho sa bojíš. Ak sa bojíš Boha, budeš slúžiť jemu. No ak sa bojíš človeka, budeš vykonávať jeho príkazy. Ak si služobník ľudí, nemôžeš byť i pravý služobník Krista Ježiša.

Podnety na zamyslenie: Prečo sa niekedy usilujem väčšmi neuraziť smrteľného človeka, ktorého vidím, ako všemohúceho Boha, ktorého nevidím? Prečo viac ako po Božej láske, prijatí a spoločenstve, túžim po láske, prijatí a spoločenstve ľudí?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusti mi, prosím, že som pričasto hľadal prijatie od ľudí a namiesto toho, aby som sa snažil páčiť tebe. Rozhodujem sa žiť vo svätosti a v plnej odovzdanosti tebe. Buď odteraz ty sám tým, komu sa budem chcieť ľúbiť a poslúchať. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Som služobník Kristov. Túžim sa viac ľúbiť jemu ako ľuďom.

Ak sa človek bojí Boha, prejaví sa to v skutkoch i v zbožnosti. Nebude sa len modliť a pritom zanedbávať službu druhým a ani nebude len slúžiť a pritom zabúdať na vzťah s Pánom.

MATTHEW HENRY

16 | ACH, TÁ PRIVILEGOVANOSŤ!

Epištola Galaťanom bola napísaná okolo roku 49 n.l., z čoho môžeme usudzovať, že Pavol pokarhal Petra a ďalších vedúcich niekedy pred týmto dátumom. Viac ako o desať rokov neskôr, približne v roku 63 n.l., napísal apoštol Peter svoj prvý list. Pri jeho písaní mal zaiste ešte v živej pamäti ostré slová napomenutia, ktoré si vypočul v Galatskom cirkevnom zbore. Vo svojej epištole píše:

A ako poslušné deti nepripodobňujte sa predošlým žiadostiam z čias nevedomosti. A ak vzývate Otca, ktorý bez uprednostňovania súdi každého podľa jeho diela, *konajte v bázni*, kým ste tu na zemi. (Prvý list Petra 1:14, 17, dôraz pridaný autorom)

Niet pochyb o tom, že slová tohto listu sú adresované kresťanom—ľuďom, ktorí zapreli seba, boli ukrižovaní svetu

a naplno sa odovzdali Kristovi. Potvrdzujú to aj ďalšie pasáže Písma (pozri Matúš 16:24; Marek 8:34; Lukáš 9:23; Galaťanom 6:14). V momente obrátenia získavame Božiu prirodzenosť. Ak sa jej pridržame, budeme sa riadiť Božím slovom, a tak s pomocou jeho Ducha zvíťazíme nad našimi telesnými žiadosťami (pozri Druhý list Petra 1:4).

Apoštol nás varuje, aby sme sa nevrátili späť do spôsobu života, kde nás kontrolovala naša stará hriešna prirodzenosť. Tou najsilnejšou túžbou nášho starého ja, je *zachovať si život* (svoje ja), alebo inak povedané, ochrániť samého seba. Je to zároveň aj hlavná hnacia sila, ktorá nás pod vplyvom strachu z ľudí núti vyzeráť pred nimi čo najlepšie. Práve ona sa stala koreňom Petrovho, Ananiášovho, Zafirinho, Barnabášovho hriechu a pokleskov iných ľudí.

Peter nás varuje, že ak takýmto túžbam podľahneme, vypomstí sa nám to—či už v tomto živote alebo potom na večnosti. Ak sa naopak túžime páčiť Bohu, neminie nás odmena. Peter do svojej rozpravy vložil aj jedno zaujímavé varovanie: *Boh súdi bez akéhokoľvek uprednostňovania* (nie je prijímačom osôb). Pozrime sa na tento výrok podrobnejšie.

Pán Ježiš daroval tomuto apoštolovi naozaj mocnú službu. No aj napriek tomu, že bol jedným z hlavných vedúcich prvotnej cirkvi, pred rokmi v Antiochii spolu s ďalšími vedúcimi zboru upadol do pasce vyzdvihovania svojho ja. Možno ho prebrali práve ostré slová apoštola Pavla a na ich základe od základu úprimne svoje motívy a činy prehodnotil. Môžeme povedať, že Peter sa musel postaviť koreňu svojho pokrytectva takpovediac čelom.

Niečo podobné zažili i mnohí iní biblickí hrdinovia, ako napríklad kráľ Saul či kráľ Dávid. Aj starozmluvný Saul pod vplyvom strachu z človeka—túžil sa blysnúť pred svojou armádou, neuposlúchol priame Božie nariadenie. No a podobne aj Dávid, potom, čo sa dopustil cudzoložstva, sa neštítal ani vraždy manžela ženy, ktorú zvedol. Pod tlakom strachu z ľudí si ratoval kožu. Obaja títo vodcovia dostali zaslúžený trest. Saul prišiel o kráľovstvo. Dávid musel bojovať až do konca života. Problémom bola ich domýšľavosť. Obaja sa domnievali, že ako Boží miláčikovia si predsa môžu čo-to dovoliť. Upustili zo zbožných zásad, zhrešili a neposlúchli Boha.

Peter až pridobre vedel, aké ľahké je do tejto pasce upadnúť. Preto nás rázne varuje pred „privilegovanosťou“, ktorá nás zaslepí natoľko, že si myslíme, že nás Boh za náš hriech nebude brať na zodpovednosť. Sú to takéto a im podobné myšlienky: „Ja predsa horlivo pracujem pre Pána“, „za roky som prispel pre dielo Božieho kráľovstva veľkými finančnými sumami“, „dlhé roky som zápasil za Božie dielo na modlitbách“ alebo „moja služba vedúceho cirkvi nesie hojné ovocie“. Takéto bláznivé reči nemajú konca-kraja, no môžeme ich zhrnúť do jednej, jedinej vety: *Mne predsa všetko prejde*. Kde je však bázeň pred Bohom?

Peter si neskôr sám lepšie uvedomil hlboký význam Ježišových slov: „Tak aj vy, keď urobíte všetko, čo vám bolo prikázané, povedzte: ‚Sme neužitoční sluhovia. Urobili sme, čo sme boli povinní urobiť.‘“ (Lukáš 17:10) V gréčtine sa výraz „nehodný“ používa vo význame „ten, kto si nezasluhuje zvláštnu pochvalu, či uznanie.“ Aj keby sme boli tými najhorlivejšími služobníkmi evanjelia, nikdy by sa v našom srdci nemala zahniezdiť privilegovanosť. Koľkí úprimní veriaci a dokonca i kresťanskí vedúci do tejto pasce spadli!

Peter už písal svoje epištoly zo skúseností a zjavení, ktoré prijal. Uvedomil si, že najlepšou prevenciou na strach pred ľuďmi, je zbožná úcta pred Pánom. Myslí sa tým hlboký rešpekt a úžas pred jeho majestátom. Toto zjavenie nám ponúka kľúč k tomu, aby sme o výsledky svojej námahy na Božej vinici neprišli, ale prijali za svoje dielo pre Pána odplatu.

Vo svetle týchto riadkov sa teraz pozrieme na Ježišovo učenie o „úzkej bráne a ceste“. Ukryva sa v ňom zjavenie, ktoré by nás malo duchovne prebrať zo spánku:

Vchádzajte tesnou bránou! Veď priestranná brána a široká cesta *vedú* do záhuby a mnoho je tých, čo ňou vchádzajú. Do života *vedie* tesná brána a úzka cesta, a málo je tých, čo ju nachádzajú. (Matúš 7:13-14, dôraz pridaný autorom)

Tieto verše hovoria o úzkej alebo tesnej bráne. Väčšina veriacich sa zhoduje na tom, že je to zmienka na vstup do večného života cez Ježiša Krista. Súhlasím s nimi.

„Cestou“ v tomto texte však väčšina kresťanov rozumie cestu neveriacich ľudí, ktorej koniec je zahynutie. Ak si tieto verše prečítaš pozornejšie, všimneš si, že na túto cestu sa vydáme len *vstupom cez bránu* a nie opačne. Leon Morris to komentuje nasledovne: „Skôr, než sa vydáme na cestu, potrebujeme prejsť vstupnou bránou (odovzdáme svoj život Kristovi).“ To teda skôr poukazuje na skutočnosť, že sa tu hovorí o našom nasledovaní Krista po obrátení. Práve o tejto ceste sa on sám vyjadruje ako o tesnej, úzkej, či ťažkej.

Učenie o milosti, ktoré sa v cirkvi na západe rozmohlo ako rakovina, sa usiluje túto cestu rozšíriť. Drzo si vykrikuje: „Boh nám zo svojej milosti odpustí všetky minulé, prítomné i budúce hriechy!“ To je samozrejme pravda, ale len vtedy, ak to

pochopíme v tých správnych súvislostiach. Títo učitelia nám to však servírujú tak, že sa zdá, že si môžeme robiť, čo len chceme (podobne ako ľudia vo svete) a aj napriek tomu sa tešiť z úzkeho spoločenstva s Pánom. Takéto a im podobné učenia však ostro vyvracajú ďalšie slová Petrovho výroku, ktorý sme citovali vyššie:

Ako poslušné deti nedajte sa ovládať niekdajšími žiadosťami z čias vašej nevedomosti. Ale ako Svätý je ten, ktorý vás povolal, *buďte aj vy svätí* vo všetkom svojom počínaní, ako je napísané: Buďte svätí, lebo ja som svätý. (Prvý list Petra 1:14-16, Bot. pr., dôraz pridaný autorom)

V tomto kontexte vidíme, že svätosť nie je len nejaké zbožné „odporúčanie“ pre náš kresťanský život, ale jednoznačný „príkaz“. Zaiste mi dáš za pravdu, že neuposlúchnuť Boží príkaz je číre bláznovstvo. Všimnime si, že Peter v týchto veršoch nehovorí o našom postavení v Kristovi, ale o tom, ako žijeme. Ku zbožnému životu však potrebujeme mať *phóbos* (svätý strach). Boh nám daroval dve úžasné pravdy, ktoré nám na tejto úzkej ceste pomôžu vyhnúť sa dvom nebezpečným extrémom. Prvým nesprávnym učením alebo extrémom je *zákonníctvo* a tým druhým zas *bezzákonnosť*.

V minulosti upadlo mnoho cirkevných zborov do prvého extrému, ktorým je *zákonníctvo*. Toto učenie sa vyznačovalo kladením prílišného dôrazu na svätosť, ktorá mala svoj pôvod v ľudských požiadavkách a nariadeniach a nezakladala sa na svätom Písme. Kázali falošné evanjelium spasenia zo skutkov zákona. Ľudia vnímali toto jarmo ako ťažké bremeno, mnohí zostali znechutení, a viacerí dokonca odpadli od viery. Z tejto nebezpečnej priekopy nás vyslobodila úžasná Božia pravda: *Boh je dobrý*. Mnohí veriaci zakúsili nádhernú slobodu potom, čo poznali hĺbku Božej *lásky*.

No dopustili sme sa, žiaľ, školáckej chyby, alebo ako sa hovorí, „z extrému do extrému“. Natolko sme sa usilovali vzdialiť sa od extrému zákonníctva, že sme sa dostali do opačného extrému, ktorým je *bezzákonnosť*. Jej nebezpečenstvo spočíva v tom, že sa nám usiluje nahovoriť, že Božia milosť je taká veľká, že bez ohľadu na to, koľko hrešíme, Boh nám vo svojej láske zakaždým odpustí. Razí heslo: „Všetko je dovolené, pokojne ži podľa žiadostí tela a neumŕtvuj ich novým životom v tebe.“ Táto lož spôsobila, že mnohí kresťania dnes nezakúšajú vo svojom živote Božiu prítomnosť, požehnanie a jeho moc.

Svätosť nie je bremeno. Dáva nám slobodu, aby sme si užívali Božiu prítomnosť i požehnanie tohto života, ktoré nám daroval. Nikdy by sme ale nemali zabúdať, že sme boli povolani k tomu, aby sme žili životy hodné Krista, ktorý nás zachránil. To dokážeme len pomocou Božej bázne. Rozprava na túto tému je obsahom ďalších kapitol tejto knihy.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Bude tam chodník, cesta, tá, čo sa bude volať svätou cestou, po ktorej nečistý neprejde, bude iba pre môj ľud, čo po nej pôjde, a jednoduchí na nej nezblúdia.“ (Izaiáš 35:8)

Hlavná myšlienka: Poznanie hĺbky Božej lásky nás chráni pred extrémom zákonníctva. Podobne nás zas Božia bázeň stráži pred pádom do pasce bezzákonnosti. Bázeň pred Hospodinom ma udrží na ceste pravej, nefalšovanej svätosti.

Podnety na zamyslenie: Prečo niekedy strácam zo zreteľa dôležitosť pridržať sa Božej bázne a zhreším? Môžem si nejako svojou duchovnou službou pre Pána ospravedlniť, že sa neriadim Božím prikázaním, aby som bol svätý ako on? Ako moja privilegovanosť prispela k tomu, že som upadol do zákonníctva?

Modlitba: Drahý Pane, odpusti mi, prosím, že som si bláznivo namýšľal, že moje hriechy prehliadneš preto, že ti slúžim. V tejto chvíli z toho činím pokánie a rozhodujem sa zobrať vážne tvoj príkaz, aby som bol svätý ako ty. Chcem poznať tvoju lásku i bázeň pred tebou, ktoré idú ruka v ruke. Potom podľa tvojho slova nezblúdím z tej správnej cesty. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa byť svätý ako je aj Boh svätý!

Dietky, bojte sa Boha—
varujte sa každého zla
a majte stravujúcu túžbu činiť dobré.

WILLIAM PENN

3. týždeň - 3. deň

17 | STRÁŇ SA ZLÉHO!

Boh nám daroval bázeň pred ním preto, aby sme až do konca zotrvali na ceste viery. Len on je zdrojom večného života, lásky, radosti, pokoja, dobroty, nádeje a ďalších požehnaní zhora. Vždy, keď ho opúšťame, približujeme sa k smrti, temnote a napokon i k večnému zahynutiu. Písmo nám hovorí: „Báznou pred Hospodinom vyhneme sa zlému.“ (Príslovia 16:6, Ev. pr.)

Na konci osemdesiatych rokov sa prevalila korupčná kauza istého televízneho evanjelistu. Jeho príbeh bol natolko medializovaný, že sa o ňom hovorilo všade. Keď sa na jeho pochybenia prišlo, bola jeho celosvetová služba práve na výslni. Zasahovali evanjeliom státisíce ľudí po celom svete a nadmieru sa im darilo i finančne. Najviac sa však tento Boží služobník zviditeľnil práve medializovaním svojho prípadu. Spravodajské médiá sa prioritne zaoberali jeho korupčnými kauzami,

dokumentovaním celého súdneho procesu, vynesenia rozsudku a napokon uväznením.

Bol odsúdený na štyridsaťpäť rokov za mrežami. Neskôr sa proti tomuto rozsudku odvolal a trest mu zmiernili na päť rokov. V roku 1994, keď už sedel vo väznici štvrtý rok, mala moja asistentka neočakávaný telefonát. Na linke nebol nikto iný, ako tento služobník. Hoci ma osobne nepoznal, niekto mu daroval výťahok mojej knihy *Bože, kde si?!* (v angl. origináli *God, Where are You?!*, predtým vyšla v angličtine pod názvom *Victory in the Wildernes*, pozn. pr.). Mal možnosť si tento titul vo väznici prečítať a bol ním veľmi požehnaný. Cez moju sekretárku mi odkázal, aby som ho prišiel osobne navštíviť do nápravno- výchovného zariadenia, kde si odpykával svoj trest.

Pozvanie som prijal a dodnes to neľutujem. Stretol sa so mnou v priestore pre návštevy vo svojom väzenskom oblečení. Podišiel ku mne, pevne a dlho ma objal. Následne ma schmatol za ramená a so slzami v očiach nedočkavo vyhrkol otázku: „Tú knižku si napísal sám, alebo ju pre teba napísal niekto iný?“

Reagoval som: „Som autorom. Na vlastnej koži som zakúsil mnoho trápenia, no to sa zaiste nedá porovnávať s tým, čo si si musel zažiť ty.“

Vydýchol si a nadšene zvolal: „Ach, máme toho toľko, čo musíme prebrať, no žiaľ máme na to len krátkych deväťdesiat minút!“

Videl som ho po prvý raz v živote a teda nečudo, že som nebol celkom vo svojej koži. Tento muž bol na verejnosti natolko zhanobený, že som vlastne ani celkom nevedel, čo si o ňom myslieť. No len čo sme sa posadili, celkom ma odzbrojil svojou

úvodnou vetou. Pozrel sa mi priamo do očí a s povzdychom povedal: „John, tento pobyt za mrežami bol v konečnom dôsledku prejavom úžasnej Božej milosti a nie súdu. Ak by ma Boh nebol v živote zastavil, pokračoval by som rovnými nohami do pekla.“

To ma prebralo. Otvoril predo mnou svoje srdce a hovoril o svojich zlých činoch a o tom, ako ho z toho všetkého Pán slávne vyslobodil. Okamžite som vedel, že predo mnou sedí úprimný, zlomený a skrúšený brat v Kristovi. Potom mi povedal o procese Božieho vyslobodenia, ktoré počas prvého roku odpykávania si trestu z Pánovej milosti zakúsil.

Prezradil mi, že sa každodenne venoval hodiny osobnej i spoločnej modlitbe a čítaniu Písma. S nadšením mi rozprával o väzenskom cirkevnom zbore a pastorovi, ktorý si tam tiež odpykával trest. Bolo zrejmé, že na pastora mal najlepšie predpoklady práve on, preto som sa ho na to spýtal. Skromne na to reagoval, že túto zodpovednosť nechce na svoje plecia zobrať skôr ako Pán prečistí jeho charakter. Povedal: „Vieš, John, predtým som bol majstrom v manipulácii druhých a nerád by som to tejto neresti upadol nanovo.“

Na to sa nedalo nič namietat'. Po prepustení z väzenia sa pridol k istej misijnej organizácii v severoamerickom meste Los Angeles so zameraním na službu ľuďom bez domova. Dva roky slúžil týmto ľuďom v úplnom ústraní. Prišlo mu to vhod, lebo práve oni nemali o jeho neslávne slávnej minulosti ani tušenia.

Keď som ho počúval už celých dvadsať minút (čo je dosť dlho na to, aby sme sa trochu oľukali), začal som mu klásť otázky: „Čo spôsobilo, že si stratil lásku ku Kristovi?“

Spýtal som sa to preto, lebo na začiatku jeho služby Ježišova láska z neho priam sršala. Jeho horlivosť pre Božie záležitosti si každý hneď všimol.

Pozrel sa mi rovno do očí a úprimne povedal: „Lásku ku Kristovi som nikdy nestratil.“

Čakal som všetko, len toto nie: „Ako si dovoľí tvrdiť takúto nehoráznu lož!“, myslel som si v duchu. Oboril som sa na neho: „Čo to tu táraš? Veď sedem rokov predtým ako si bol odsúdený za korupciu si sa dopustil aj cudzoložstva! To mi chceš nahovoriť, že celých tých sedem rokov si miloval Krista?!“

Nepohol ani brvou a pokojným tónom odpovedal: „Hovorím úplnú pravdu, John! Nikdy som Pána neprestal milovať.“

Keď videl zmätok na mojej tvári, na chvíľu sa odmlčal a konečne išiel k veci: „Vieš, problém bol v tom, že som nemal bázeň pred Bohom. Áno, Ježiša som z hĺbky mojej duše stále miloval, no chýbala mi úcta pred živým Bohom.“

Jeho slová mi načisto vyrazili dych. Celých pätnásť sekúnd som sa nezmohol na slovo. Napokon to ešte zaklincoval nasledovným výrokom, ktorý mi ani dnes neschádza z mysle: „John, v Amerike máme milióny kresťanov ako ja—milujú Ježiša, ale neboja sa Boha.“

Viem, že jeho ústami vtedy hovoril Pán. Táto pravda mi vniesla svetlo do toľkých nezodpovedaných otázok. Ako som nad tým premýšľal, uvedomil som si, že zároveň vystihol aj hlavný dôvod, prečo toľko kresťanov v severnej Amerike odpadlo od viery. Od toho rozhovoru už pretieklo v potoku veľa vody a tieto smutné čísla ešte narástli geometrickým radom.

Písmo nás v tejto oblasti nenecháva na pochybách—prvým predpokladom pre dôverný vzťah s Pánom je naša bázeň pred ním. Bez nej bude náš Kristus len nejakou falošnou „napodobeninou“ a nie skutočným Pánom slávy. Niekedy je náš obraz Spasiteľa načisto prevrátený. Podrobnejšie sa touto problematikou budeme zaoberať na ďalších stránkach. Dovoľ mi však najskôr spomenúť dva skutočné príbehy, na ktorých ti ukážem, čo tým myslím.

V procese písania tejto knihy som sa dopyčul veľmi smutné novinky o istej mladej žene, ktorú som poznal už od útleho detstva. Rodičia ju viedli ku viere a neskôr sa sama rozhodla pre Pána, no jej životný štýl bol veľmi morálne uvoľnený. Inak povedané, hovorilo sa o nej, že má slabosť na mužov. Celkom nedávno pridala na svoj instagramový status správu, že Ježiš ju po celý čas, čo si dala spraviť umelý potrat, držal za ruku. Nie je mi pritom celkom jasné o akom Ježišovi to vlastne hovorila...

Iná mladá dievčina, ktorá mala zbožného manžela mi povedala, že Pán jej osobne zaslúbil, že ak sa s ním rozvedie, on sa o ňu postará. Tento nerozvážny krok naozaj spravila. Jeho výsledkom však nebolo nič iné, len zničené životy—bývalého manžela, detí, príbuzných a priateľov. O to zarážajúcejšie pre mňa bolo zistenie, že dôvodom, podania žiadosti o rozvod nebolo fyzické násilie, manželova nevera alebo vážne finančné problémy. Jednoducho zistila, že ho viac neľúbi—aspoň takto svoje dôvody aj sama opísala. Dokonca predo mnou priznala, že jej bývalý manžel bol milujúci a starostlivý muž a otec. Takže sa aj v tomto prípade pýtam, o akom Kristovi to hovorila?

Pre krátkosť priestoru som uviedol len dva príklady ľudí, ktorí na jednej strane nehanebne tvrdia, že majú osobný

vzťah s Pánom, ale ich životy žiaľ svedčia o opaku. Natíska sa nám otázka, ako je možné, že upadli do takéhoto sebaklamu? Domnievam sa, že korene treba hľadať v nedostatku bázne pred Pánom:

A preto moji milovaní, ako ste vždy poslúchli, a nielen v mojej prítomnosti, ale oveľa viac teraz v mojej neprítomnosti, s bázňou a chvením pracujte na svojej spáse. (Filipanom 2:12, Kat. pr.)

Pavol tu nepíše, že máme rásť v svojom spasení pomocou *lásky a láskavosti*. Obe mladé hrdinky z našich príbehov boli tiež milujúce a láskavé, všakže? Nikto im predsa nemôže odoprieť, ani to, že verne slúžili Pánovi a mnoho rokov boli súčasťou cirkvi. Čo sa teda stalo? Chýbala im cnosť, ktorej nedostatok spôsobil i pád toho televízneho evanjelistu. Od hriechu nás totiž neochráni láska, ale bázeň pred Pánom. Láska k Bohu nás priťahuje bližšie k nemu, ale bázeň pred ním nás drží v bezpečnej vzdialenosti od zla, čo na nás číha na každom rohu s cieľom zničiť naše životy.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Mať bázeň pred Hospodinom znamená nenávidieť zlo. Neznášam pýchu, nadutosť, cestu zla a ústa, čo prekrúcajú.“ (Príslovia 8:13)

Hlavná myšlienka: Boh nám vo svojej láske daruje posvätnú úctu k nemu, aby sme sa od neho nevzdialili. V okamihu, keď si začneme pred hriechom zakrývať oči a viac ho už nemáme v nenávisti, začneme sa Bohu vzdávať.

Podnety na zamyslenie: Od viery kresťan neodpadne vo chvíli, keď sa dopustí hriechu cudzoložstva. Nedeje sa to ani v momente, keď spreneverí financie svojho zamestnávateľa. Nastalo to už oveľa skôr a to vo chvíli, keď sa staviame laxne k hriechu, za ktorý náš Spasiteľ zaplatil takú vysokú cenu. Ktoré z nerestí, z ktorých ma svojou vykupiteľskou smrťou Kristus oslobodil, vo svojom živote stále ľahkovážne trpím?

Modlitba: Drahý Pane, odpusti mi, prosím, že som toleroval hriech nielen v mojom živote, ale aj v životoch mojich blízkych. Očisti ma od môjho hriechu, keď som ich v láske neodvrátil od nesprávnej cesty. Ďakujem, že si ma vypočul. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa milovať ľudí, lebo aj Boh ich miluje. Na druhej strane chcem tiež nenávidieť hriech, ktorí ničia ľudské životy.

Kráčal som v твоjich šľapajach,
nohy sa mi nepošmykli.

ŽALM 17:5

18 | STÁLOSŤ

V roku 1994 som mal dve skúsenosti, ktoré som tu spomínam. Stali sa pre mňa akýmsi katalyzátorom mojej túžby lepšie porozumieť téme Božej bázne. Najskôr to bolo zhromaždenie, na ktorom domáci pastor verejne kritizoval môj pohľad na svätý strach pred Pánom, no a potom návšteva toho televízneho evanjelistu vo väzení. Každá z nich mi pomohla tejto bohatej téme porozumieť z iného uhla pohľadu.

Pre zaujímavosť spomeniem, že cirkevný zbor, o ktorom tu je reč, bol v čase, keď som tam slúžil široko-ďaleko, tou najväčšou a najvplyvnejšou kresťanskou cirkvou. Dnes by ste ju však hľadali márne—zanikla. Dokonca ani ten pastor, ktorý svoje ovečky učil, že kresťania Novej zmluvy sa nemajú v žiadnom prípade Pána Boha báť, odišiel z duchovnej služby. Boží služobník z väzenia síce svoju rozsiahlu službu stratil, no vďaka tomu, že si uvedomil dôležitosť bázne pred Pánom, zotrval na správnej ceste a dnes verne slúži Pánovi. Založil kresťanskú organizáciu, ktorá je veľkým požehnaním pre mnohých ľudí.

Na príklade týchto dvoch na prvý pohľad nesúvisiacich príbehov, zreteľne vidíme, ako prítomnosť alebo neprítomnosť Božej bázne v našich životoch rozhodne, či odoláme tlakom a pokušeniam a zostaneme verní Pánovi a jeho povolaniu. Mohli by sme to celé zhrnúť jedným slovom: *stálosť*. Prednedávnom mi jeden známy pastor rozprával o tom, čo sa dozvedel z rozhovoru s istým profesorom teológie, ktorý študoval v Písme ľudí, ktorých si Boh povolal. Zistil prekvapujúce skutočnosti— až sedemdesiatpäť percent z nich Božie poslanie plne nenaplnilo a mnohí skončili tragicky. V kontexte správ o služobníkoch, ktorí odišli zo služby a výsledkov tohto výskumu, je to práve *stálosť*, na ktorú potrebujeme upriamiť pozornosť.

Niekedy na konci deväťdesiatich rokov sa mi toto presvedčenie o dôležitosti Božej bázne ako predpokladu našej stálosti v službe pre Pána potvrdilo znova. Slúžil som v hlavnom meste Malajzie, Kuala Lumpur. Práve prebiehalo naše posledné, desiate zhromaždenie a sála praskala vo švíkoch. Prišli návštevníci z celej krajiny. Na konci posolstva mnohí z nich reagovali na výzvu dať sa plne Pánovi do služby. Ľudia stáli v pätrade pred širokým pódium a dychtivo očakávali, že sa za nich pomodlíme.

Ako som schádzal dolu schodmi, vnímal som hmatateľnú Božiu prítomnosť. Sála sa naplnila Božou láskou a radosťou. Ľudia, ktorí čakali na modlitbu, sa najskôr začali usmievať a neskôr z celej duše smiať—vlna radosti sa rýchlo rozšírila na všetkých, čo stáli pred pódium. Bolo evidentné, že nebeský Otec sa rozhodol občerstviť svoje deti. Zistil som, že sa môžem celkom stiahnuť do úzadia. Sedel som na okraji pódia a s nadšením sledoval ako Boh posilňuje a žehná svoje deti.

Mohlo ubehnúť približne päť alebo sedem minút, Božia prítomnosť ustúpila a nastalo posvätné ticho. Celé zhromaždenie

mlčalo a užívalo si tento nádherný pokoj. O chvíľu nás však Božia prítomnosť navštívila znova, ale úplne inak. Bolo to veľmi podobné tomu zhromaždeniu v Brazílii. Stál som tam ako prikovaný a očakával, čo sa bude diať. Božia prítomnosť sa stále viac zintenzívňovala. Necítili sme žiaden vietor, ale Boh medzi nami zjavoval svoju autoritu a majestát. Veriaci, ktorí sa ešte pred chvíľou uvoľnili smiali, akoby na povel takmer naraz vypukli v hlboký plač.

Božia prítomnosť ďalej silnela a spolu s ňou i intenzita nárekov veriacich. Vyzeralo to, akoby títo prirodzene tichí aziati boli krstení Božím ohňom. Žiadne slová nevystihnú špeciálnosť toho okamihu a mojím zámerom ani nie je deliť sa s podrobnosťami toho, čo sa presne dialo. No jedno bolo vskutku nezabudnuteľné—veleba jeho prítomnosti. Nakoniec bola medzi nami natoľko silná, že sme to takmer nezniesli.

Na základe tejto skúsenosti som si lepšie uvedomil rozdiel medzi našou dušou a duchom. Božie slovo samo o sebe hovorí: „Preniká až po oddelenie duše od ducha.“ (Židom 4:12) Moja myseľ (duša) hovorila: *Viac Božej prítomnosti už skutočne nezvládnem! Bože, toto je už príliš!* No na druhej strane moje srdce (duch) volalo: *Pane, prosím, nech tvoja prítomnosť nikdy neodíde!*

Presne ako vtedy v Brazílii mi myslou preblesla nasledovná myšlienka: *John Bevere, jeden malý prešľap, jediné nesprávne slovo a je s tebou amen!* Ani teraz som nevedel, či by som naozaj zomrel, no bolo mi jasné, že danú situáciu netreba podceňovať.

Táto Božia prítomnosť trvala v zhromaždení tak tri alebo štyri minúty a potom odišla. Ako na povel všetci stíchli a ja som napokon zhromaždenie v tejto atmosfére aj ukončil.

Pri východe z budovy panovala v sále stále táto slávnostná, pokojná a úctivá atmosféra. Ako som opúšťal zhromaždenie, prehodil som pár slov s manželmi z Indie. Na oboch bolo badateľné, že sa ich Pán mocne dotkol. Chvíľu sme len tak na seba v tichosti hľadeli, a potom manželka potichu povedala: „John, cítim sa v srdci taká čistá.“ Jej manžel len ticho prikývol.

Pri jej slovách moje srdce poskočilo. Konečne niekto vyjadril moje pocity, ktoré som mal vtedy v Brazílii a teraz i tu, v Malajzii. Rezervovane som na to reagoval: „Áno, aj ja sa cítim podobne.“ Následne sme sa rozišli, no slová tejto sestry mi v ten večer ešte dlho v rezonovali v mysli.

Nasledujúce ráno som sa v mojej hotelovej izbe pripravoval na basketbalový zápas s mladými služobníkmi zo zboru a z biblickej školy. Odrazu som vnímal ako mi Duch Svätý hovorí, aby som si prečítal devätnásty žalm.

Otvoril som si Bibliu na tomto mieste a začal čítať. Keď som prišiel po verš deväť, stálo tam:

Bázeň pred Pánom je *čistá* a *trvá naveky*. (Žalm 19:9, AMPC, voľný preklad do slovenčiny, dôraz pridaný autorom)

Od vzrušenia som takmer kričal: „To je presne ono!“ Boží výrok sa presne zhodoval so slovami ženy, s ktorou som sa včera stretol. Nevychádzal som z úžasu. Na tom zhromaždení sa Boh manifestoval neopísateľnou čistotou, ktorú sme v našich dušiach vnímali.

Zrazu ma upútalo slovné spojenie „trvá naveky“. Duch Svätý ku mne prehovoril:

Synu, Lucifer viedol k chvále a uctievaniu pred mojím trónom v nebi všetky nebeské zástupy. Bol k tomu vyvolený a pomazaný. Prebýval v mojej blízkosti, videl moju slávu, ale nebál sa ma a preto pred mojím trónom nezotrval naveky (pozri Ezechiel 28:13-17).

Aj jedna tretina anjelov videla moju slávu, no aj napriek tomu sa pridala k Luciferovi. Nemali predou mnou bázeň a teda v mojej prítomnosti nezostali naveky (pozri Zjavenie Jána 12:4, 7).

Podobne i Adam s Evou kráčali za popoludňajšieho vánku v mojej prítomnosti. Nebáli sa ma však a boli z rajskej záhrady vyhnaní.

Synu, pamätaj si, že každé stvorenie, ktoré bude naveky v nebi, musí prejsť duchovným testom bázne predou mnou (pozri Prvá Mojžišova 3:8).

Akoby sa mi otvorili oči. V mysli sa mi premietli desiatky pastorov, ktorí prestali prinášať ovocie na Božiu slávu alebo ktorí svoj „beh o cenu“ nedobehli. Mnohí z nich síce začali ako horliví nasledovníci Krista, milovali Pána z celej sily, poslúchali ho a obetovali svoje pohodlie a čas pre službu Božej cirkvi. Dnes sú na pokraji svojich síl, opovrhujú Božím slovom a sú medzi nimi i takí, ktorí opustili Pánovu vinicu nadobro. Problémom bolo, že nevytrvali.

No a potom som si predstavil Božích služobníkov, ktorí Pánovi stále slúžia, ale Božie dielo nekonajú úprimne. Duchovnú službu Považujú skôr za stupienok k obohateniu alebo získaniu nejakých výhod. Niektorí sa stali sexuálnymi predátormi a svoje postavenie využili na zneužitie nevinných žien a dievčat. Z iných sa „vyklúli“ samozvaní kresťanskí učitelia, ktorí si účtujú astronomické sumy za prípravu nebiblických posolstiev. Svojím učením sa usilujú naivné „ovečky“ zmanipulovať ku štedrým

zbierkam alebo tvrdia, že prijali prorocké slová priamo od Pána, no v skutočnosti si o ľuďoch najprv zistili informácie, ktoré im potom predkladajú ako slová od Pána. Spôsoby duchovnej korupcie sú takmer nevyčerpatelné.

Ako je možné, že služobník, ktorý začína slúžiť Pánovi s čistým srdcom, sa takto zvrhne? Prečo v ich živote nevidíme duchovnú stálosť a efektivitu? Je to nedostatok Božej bázne. Cnosť, v ktorej sa Pán Ježiš tak kochal, buď berú ako samozrejmosť, alebo ju vedome potláčajú do úzadia (ako v prípade nášho pastora z juhovýchodu Spojených štátov amerických). Odmietajú to, čo Boh sám nazýva „svojím pokladom“, a dokonca k tomuto nebezpečnú trendu vedú aj tých, čo ich počúvajú. Pozrime sa, čo Písmo hovorí na tému Božej bázne a stálosti:

Blahoslavený muž, ktorý sa bojí Hospodina a v jeho príkazoch má veľkú záľubu. Hojnosť a bohatstvo je v jeho dome, jeho spravodlivosť trvá navždy. Nikdy sa nezachveje. Vo večnej pamäti bude spravodlivý. (Žalm 112: 1, 3, 6)

Zaiste nepotrebujeme zakúsiť nejakú osobnú tragédiu, aby sme si uvedomili dôležitosť Božej bázne. Pokiaľ chceš teda vo svojom živote vidieť hojné a trvalé ovocie, začni aj ty považovať Božiu bázeň za svoj poklad.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „No Hospodinova milosť je od vekov naveky nad tými, čo sa ho boja.“ (Žalm 103:17)

Hlavná myšlienka: Každé stvorenie, ktoré bude naveky v nebi, sa musí osvedčiť v Bázni božej.

Podnety na zamyslenie: Jedným zo znakov úspešného života je nielen dobre začať, ale aj skončiť. Božia bázeň trvá naveky. Ako sa práve ona môže stať dôležitou súčasťou môjho života a akýmsi pomyselným filtrom pre moje slová a činy?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, Tvoje slovo sľubuje, že ma môžeš zachrániť od pádu a priviesť nepoškvrneného s veľkou radosťou do tvojej večnej slávy. Deje sa to skrze Kristove vykupiteľské dielo na kríži v spolupráci s posvätnou úctou, ktorá mi pomôže zotrvať vo viere. Daj, nech v mojom srdci vždycky prebýva tvoja bázeň, aby som nikdy nestratil tvoju prítomnosť. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Ctím si Pána a preto budem naveky bývať v Božom dome.

Ak sa neraduješ z toho, že tvoj nebeský
Otec je trikrát svätý Boh, si duchovne mŕtvy.

Nezáleží na tom, že navštevuješ cirkev
alebo kresťanskú školu. Ak sa netešíš z Božej
svätosti, Boha nepoznáš, nemiluješ ho a si
mu vzdialený.

R. C. SPROUL

19 | OČISTIME SI SRDCIA!

„Bázeň pred Pánom je *čistá* a *trvá naveky*. (Žalm 19:9, AMPC, voľný preklad do slovenčiny, dôraz pridaný autorom) Tento verš poukazuje na dvojaké nádherné ovocie bázne pred Pánom, pričom každé z nich je veľmi dôležité. Je to *čistota* a *stálosť*. V tejto kapitole sa zameriame na prvé z týchto požehnaní. Tomu druhému dáme priestor v ďalšej kapitole. Pavol píše:

Milovaní, keďže máme takéto prislúbenia, *očistíme sa* od všetkých škvrn tela i ducha a v Božej bázni *završíme* svoje *posvätenie*. (Druhý list Korinťanom 7:1)

Pavol píše presne o rovnakých pravdách ako aj žalmista, len s tým rozdielom, že nám o nich prezrádza o niečo viac podrobností. Začnem tvrdením, že paradoxne pravá svätosť nevyviera z Božej lásky, ale z bázne pred ním. Spomeň si na nášho evanjelistu, ktorý sa aj napriek tomu, že Pána vrúcne miloval, dopustil vážnych pochybení. No krátko na to, čo si uvedomil dôležitosť úcty

pred Pánom, zakúsil radikálnu zmenu. V konečnom dôsledku to dodalo jeho osobnému vzťahu s Kristom oveľa väčšiu hĺbku. Vedel si, že pravdy, ktoré sa on naučil z vlastnej skúsenosti alebo takpovediac na vlastných chybách, nám Písmo odhaľuje dávno?

Zaiste budeš súhlasiť, že téma svätosti sa dnes veľmi „nenosí“. Možno je to preto, že sa nám s ňou nespájajú práve povznesené a euforické pocity, za ktorými sa v dnešnej dobe tak pachtíme. Pri vyslovení výrazov svätosť či posvätenie, predstavíme si nejaké odpudzujúce zákonnícke nariadenia alebo cnosť, ktorá je síce chvályhodná, no je len pre svätcov a asketikov toho najhrubšieho zrna. C. S. Lewis sa na adresu takýchto kresťanov vyjadril: „Ludia, ktorí tvrdia, že svätosť je nudná, o nej vedia naozaj pramálo. Ak sa s ňou raz zoznámime, zistíme, že... je neodolateľná. Nasledujúce riadky teda nebudú nejaké nudné sväťuškárske reči, ale nádherná a príťažlivá hodnota.“

Už sme si povedali, že základným významom slova svätosť je „oddelenie sa pre Boha“. Odovzdanosť Bohu a svätosť kráčajú ruka v ruke. Požiadavku a nevyhnutnosť čistoty ako súčasť oddelenia sa pre Pána vysvetlím na príklade nevesty. Nevesta v deň svojho sobáša vyjadruje, že spomedzi všetkých mužov na tejto zemi sa plne rozhodla patriť len jednému jedinému. Vidiš?—mrvná čistota. Je zaujímavé, že i po našom obrátení nás Pavol vyzýva k očisteniu. Nepíše, že nás očistí „krv Pána Ježiša Krista“. To je samozrejme pravda. Nemýľme si však pojmy s dojmami. Problém je, ak si zameníme význam slov *ospravedlnenie* a *posvätenie*, známe aj ako odveká dilema *viery* a *skutkov*.

Vo chvíli, keď sme zo svojho predošlého života učinili pred Bohom pokánie, pozvali do srdca Pána Ježiša ako svojho Pána,

obmyl nás zo všetkých hriechov. Môžeme obrazne povedať, že Boh ich pochoval v mori zabudnutia a viac si na ne nespomína. Božie dielo odpustenia je dokonané, dokonalé a nie je možné k nemu celkom nič pridať. Nedá sa nijako zaslúžiť, je to Boží dar. To, čo som tu opísal sa v teológii nazýva aj *ospravedlnenie*.

Potrebuje si ale uvedomiť, že vo chvíli, keď sme svoj život odovzdali Pánovi a prijali jeho ospravedlnenie, Boh začal v nás konať aj dielo *posvätenia*. Môžeme zjednodušene povedať, že posvätenie znamená, že nový život, ktorý nám Boh daroval, sa začína prirodzene *prejavovať* aj *navonok* v našom spôsobe života. Presne toto mal Pavol na mysli, keď veriacim vo Filipách adresoval nasledovné slová:

Preto, moji milovaní, ako ste vždy boli poslušní, a to nielen v mojej prítomnosti, ale ešte väčšmi teraz, v mojej neprítomnosti, s bážňou a chvením *pracujte* na svojej spáse. Veď Boh pôsobí vo vás, že *chcete* i *konáte*, čo sa jemu páči. (Filipanom 2:12-13, dôraz pridaný autorom)

To samozrejme nemení nič na skutočnosti, že je to dielo Božej milosti a nie naše vlastné nábožné snaženie. Len Boh nám dáva vôľu a schopnosť k dobrým skutkom. Ak chceme žiť k jeho oslave, nejde to bez toho, že by sme priložili ruku k dielu. Na tom zhromaždení v Brazílii bolo obnovenie bázne pred Pánom dverami, ktoré ľuďom pomohli vstúpiť do Božej prítomnosti a prijať jeho požehnanie. Ani my nemôžeme žiť v poslušnosti Bohu a jeho Slovu bez bázne pred Pánom.

V našom západnom kresťanstve je rozšírené nebezpečné učenie, ktoré dáva ospravedlnenie a posvätenie na jednu úroveň. Inými slovami hlása, že „môžeme len tak sedieť so založenými rukami, veď Kristus už všetko dokonal na kríži za nás“. Jeho protagonisti sa oháňajú tým, že nezáleží na tom ako žijeme—sme

svätí, lebo Kristus je naším posvätením. Citujú novozmluvné texty, no vytrhli ich z kontextu správneho porozumenia rozdielu medzi naším *postavením pred Pánom* (vierou) a *posvätením* (skutkami). Vysvetlím, čo tým myslím.

Spravodlivosť získaná vďaka ospravedlneniu nie je naša vlastná. Je to večná, dokonalá spravodlivosť nášho veľkého sprostredkovateľa Ježiša Krista, nám pripočítaná a nami privlastnená skrze vieru: „Tak, ako si nás v ňom vyvolil pred založením sveta, aby sme boli *svätí* a bezvadní pred ním, v láske.“ (Efezanom 1:4, Roh. pr., dôraz pridaný autorom) Ničím sme si ju nezaslúžili. Apoštol Pavel na túto tému ďalej píše: „Vy ste však z neho v Ježišovi Kristovi, ktorý sa nám stal múdrosťou od Boha, spravodlivosťou a posvätením i vykúpením.“ (Prvý list Korinťanom 1:30)

Druhého októbra roku 1982 som uzatvoril s Lisou, rodenou Toscano, manželskú zmluvu. V ten slávnostný deň sa jej priezvisko zmenilo na Beverová. V deň nášho sobáša *sa stala* mojou manželkou. Na jej postavení sa nič nezmenilo a ani nikdy nezmení—je konštantné. Môžeme tvrdiť, že v deň svadby bolo jej nové postavenie úplné a dokonalé. Prenesme si teraz tento obraz do duchovnej roviny. Ospravedlnenie je ukončené a kompletné; človek je dokonale ospravedlnený vo chvíli, keď uverí. V ospravedlnení nie je možné rásť a nie je možné ho prehlbovať: už vo chvíli, keď vo viere prichádzame ku Kristovi, sme ospravedlnení rovnakou mierou, akou budeme ospravedlnení po celú večnosť.

No tu sa to celé ani zďaleka nekončí. Keď sa Lisa stala mojou právoplatnou manželkou, jej život sa radikálne *zmenil*. Pred uzatvorením manželstva chodila s viacerými chalanmi, nemala

problém dať im svoje telefónne číslo a robila si, čo sa jej zapáčilo, no skrátka žila si ako bežná mladá slobodná slečna. Dňom našej svadby sa však všetko zmenilo. Proces zmeny pokračoval celé roky. Apoštol Peter píše:

[Žite] ako deti poslušnosti [voči Bohu]; nepripodobňujte sa zlým túžbam [ktoré vás ovládali] vo vašej predchádzajúcej nevedomosti [keď ste nepoznali požiadavky evanjelia]. Ale ako je svätý ten, ktorý vás povolal, tak aj vy sami buďte *svätí* vo všetkom svojom správaní a spôsobe života. Veď je napísané: Vy buďte *svätí*, lebo ja som svätý. (Prvý list Petra 1:14-16, AMPC, voľný preklad do slovenčiny, dôraz pridaný autorom)

Všimni si, prosím, že Peter v týchto veršoch nepíše o našom *ospravedlnení*, ale o našom *posvätení*—máme sa očistiť od našich zlých túžob. Je evidentné, že tu má na mysli postupné dielo nášho posvätenia, v ktorom budeme rásť po celý svoj život a nie ospravedlnenie, ktoré sme prijali zdarma a ktoré je ukončené a kompletné.

Písmo nám v Novej zmluve ponúka široké priehrštie veršov, ktoré hovoria práve o našom *posvätení* po obrátení, alebo ak chceš, o našich skutkoch. Pre príklad uvediem aspoň nasledovnú pasáž:

Lebo toto je Božia vôľa: vaše posvätenie; aby ste sa zdržiavali smilstva, aby každý z vás *vedel používať telo, ktoré mu náleží, sväto a úctivo*, nie v náruživej žiadostivosti ako pohania, ktorí nepoznajú Boha. (Prvý list Tesaloničanom 4:3-5, Bot. pr., dôraz pridaný autorom)

Nedávno som sa po nedelňom zhromaždení stretol s mužom, ktorý mi povedal: „Zatiaľ síce nie som ženatý, ale spávam so ženami. Žiť v celibáte sa predsa nedá! Niekedy sekám pár mesiacov dobrotu, no potom do tohto neduhu spadnem znova.

Neviem, prečo to spomínam—chcel som sa vás predsa len spýtať, prečo sa mi nedarí v podnikaní...”

Zostal som ako obarený. To sme už v kresťanstve dospeli tak ďaleko, že hlásame bludné učenie o nekonečnej Božej milosti, že našim ovečkám z kazateľníc hovoríme, že môžu žiť v otvorenom hriechu, a aj napriek tomu si užívať Božiu blízkosť a jeho požehnanie?! Aj mojej manželky sa raz na ženskej kresťanskej konferencii v bloku otázok a odpovedí istá účastníčka spýtala: „Manžela veľmi milujem, ale je stále na služobných cestách. A tak v jeho neprítomnosti spávam s druhými mužmi. Ako sa mám zachovať? Mám sa mu s tým priznať?“

Obe ženy svätosväte verili, že poznajú Pána. Len neviem, či to bol ten, ktorý sedí po Božej pravici alebo jeho napodobenina, či nejaký „klaun“? Tieto príklady sú naozaj len takou kvapkou v mori. Podobných príbehov som si v poslednom čase vypočul viac než dosť. Ako je možné, že naše povolanie ku svätému kresťanskému životu bolo takto zdegradované? Pavol s veriacimi nezachádzal v rukavičkách, keď im napísal tieto varovné slová: „Kto teda toto odmieta, neodmieta človeka, ale Boha, ktorý vám dáva svojho Svätého Ducha.“ (Prvý list Tesaloničanom 4:8)

Spomeň si, čo sme si povedali o svätosti v úvode tejto kapitoly. Svätosť nie je niečo nudné a zákonnícke, ale je nanajvýš príťažlivá a okúzľujúca.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Kto hovorí: „Poznám ho“, ale nezachováva jeho prikázania, je klamár a niet v ňom pravdy.“ (Prvý list Jána 2:4).

Hlavná myšlienka: Posvätenie znamená, že nový život, ktorý nám Boh daroval, sa začína prirodzene prejavovať aj navonok v našom spôsobe života.

Podnety na zamyslenie: V posvätení nadobúdajú naše skutky veľký význam a Boh nás vyzýva, aby sme bojovali, bdeli, modlili sa, usilovne sa snažili a namáhali. Verím tomu alebo som tento príkaz Písma ignoroval, lebo som si zamenil moje ospravedlnenie s posvätením? Prípadne som dovolil pokleskom z minulosti, aby ma na ceste posvätenia pribzdili? Ako si môžem túto pravdu nanovo osvojiť a začať sa ňou v živote aj riadiť?

Modlitba: Drahý Pane, pôsob vo mne, prosím, aby som mal nielen túžbu, ale aj žil tak, aby som sa ti vo všetkom páčil. Nech je na mojom živote viditeľná zmena, ktorá sa odohrala po prijatí tvojho spasiteľného diela v mojom srdci. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Na svojej spáse pracujem s bážňou a chvením.

A vaše nohy nech kráčajú
po priamych chodníkoch...
usilujte sa... o posvätenie,
bez ktorého nikto neuvidí Pána.

ŽIDOM 12:13-14

3. týždeň - 6. deň

20 | NAJDÔLEŽITEJŠIA TÚŽBA

Cielom našej viery nie je svätosť ako taká, tá je len vstupnou bránou k niečomu oveľa dôležitejšiemu. Pozrime sa teraz na príťažlivosť tejto cnosti pomocou úvodného citátu tejto kapitoly z Listu Židom, len z iného prekladu:

Stíhajte... posvätenie, bez ktorého nikto neuvidí Pána. (Židom 12:14, Roh. pr.)

Výraz „stíhať“ (alebo ako niektoré preklady uvádzajú usilovať sa, hľadať) sa odvodzuje od gréckeho slova *diōkō*. Znamená to „robiť niečo s vypätím všetkých síl a z celého srdca.“ Ak si oba naše texty z rôznych prekladov prečítame so zreteľom na význam tohto slova, nemôžeme si nevšimnúť, že hovoria o hľadaní svätosti v našom živote z celého srdca a nielen tak polovičato.

Najskôr si však potrebujeme ujasniť, či hovoríme o našom *ospravedlnení* alebo o našom *posvätení*. Na pomoc si zoberme opäť príklad môjho manželstva s Lisou. Ako by znelo, ak by Lisa svojej dobrej priateľke povedala: „Z celého srdca sa usilujem, aby som bola Johnovou manželkou!“

Azda by jej kamarátka žartovne pripomenula, že to je čistý nezmysel: „Ale Lisa, veď jeho ženou si už predsa odo dňa sobášu!“

Nie je logické, aby sa manželka usilovala získať *postavenie*, ktoré jej už dávno právoplatne náleží! To ale neznamená, že sa nemá v tejto úlohe neustále *zdokonaľovať*. Vidiš? Podobne to funguje aj so svätosťou—naším cieľom nie je upevniť si *postavenie*, ktoré nám Boh daroval a ktoré je stále v platnosti. To, na čom máme pracovať, je naša snaha žiť „*život hodný Pána*“ (pozri Kolosanom 1:10).

Písmo nás v tejto oblasti nenecháva na pochybách. Ak Boží príkaz žiť čistý a svätý životom neberieme do úvahy, *neprídeme do Božieho kráľovstva*. To je veľmi vážne tvrdenie a zasluhuje si našu náležitú pozornosť. Okrem tejto transcendentnej dimenzie sa ale potrebujeme zamerať aj na fatálne imanentné následky takéhoto neuváženého konania.

Som občanom Spojených štátov amerických, a tak môžem v istom zmysle tvrdiť, že mám k prezidentovi tejto krajiny určitý „vzťah“. Spolu s ostatnými občanmi spadám pod sféru jeho vplyvu. Aj napriek tomu som sa s ním alebo iným americkým prezidentom nikdy osobne nestretol.

No sú aj šťastlivci, ktorí sa s prezidentom dobre poznajú alebo pre neho pracujú, a teda ho pravidelne *stretávajú*. Ja ho poznám

len ako politického predstaviteľa Spojených štátov amerických, no na rozdiel odo mňa ho títo ľudia ho poznajú osobne.

Milióny veriacich patria pod Kristovu nadvládu—ochraňuje ich, miluje ich, stará sa o ich potreby. To ešte neznamená, že sa s ním pravidelne *stretávajú* alebo inak povedané, že zažívajú jeho *zjavenú prítomnosť*.

Tisícim brazílskych kresťanov, o ktorých tu bola reč, chýbala Božia bázeň, a preto nemohli zakúsiť jeho prítomnosť. Keď to vyznali, bola im udelená „audiencia“ u Kráľa. Potrebujeme si s novou dôležitosťou uvedomiť, že ak nám chýba Božia bázeň a je nám celkom jedno ako na tejto zemi žijeme, nemôžeme očakávať vzácne privilegium prísľubu Božej prítomnosti. Pán Ježiš to povedal jasne: „Kto prijal moje prikázania a zachováva ich... aj ja ho budem milovať a zjavím mu seba samého.“ (Ján 14:21)

Podľa Ježišových slov môžeme *bez posvätenia na spoločenstvo s Pánom a jeho prítomnosť načisto zabudnúť*. Možno o ňom máme určité teoretické znalosti, podobne ako v mojom prípade vo vzťahu k prezidentovi. Skôr, či neskôr však dospejeme do bodu, že si vytvoríme akúsi náhradu, či karikatúru Krista. Apoštol Jakub nás napomína, aby sme neklamali sami seba: „Budte uskutočňovateľmi slova, nielen poslucháčmi, ktorí klamú sami seba.“ (List Jakuba 1:22)

Druhý dôvod, prečo je pre náš duchovný život posvätenie také dôležité, je rovnako legitímny. Ak Krista „nevidíme“, alebo inak povedané, nie sme v jeho prítomnosti, nemôžeme sa mu ani podobať. Apoštol Pavol píše, že je Božou vôľou, aby sme boli premieňaní na jeho obraz: „... Premieňame sa na taký istý

obraz v stále väčšej sláve...“ (Druhý list Korintňanom 3:18) Písmo tým má na mysli, že nový život, ktorý sme prijali sa postupne manifestuje aj viditeľným spôsobom v tom, ako žijeme.

Naše posvätenie nie je len akási vonkajšia maska, ako tomu bolo napríklad u farizejov. O tých Pán Ježiš hovorí: „Tak aj vy sa zvonka zdáte ľuďom spravodlivými, zatiaľ čo vnútri ste plní pokrytectva a nepravosti.“ (Matúš 23:28) Ich nečisté a prevrátené motívy prirovnáva k rozkladajúcej sa mŕtvole. Chýbala im bázeň pred Bohom, a preto si zakladali na vonkajšej spravodlivosti a na tom, aby sa ukázali v tom najlepšom svetle. Neuvedomovali si, že skutočná svätosť musí vychádzať zvnútra. Vo svojej domýšľavosti sa domnievali, že poznajú Boha. Paradoxne nerozpoznali Stvoriteľa, ktorý stál rovno pred nimi, neustále sa protivili jeho vôli. Upadli do sebaklamu.

Dodnes sa na tom nič nezmenilo. Aj naša svätosť musí vychádzať z nášho vnútra—miesta, kde sídlia naše myšlienky, motívy a pohnútky. To sa potom prirodzene prejaví aj navonok. Preto aj Pán Ježiš vo svojej Reči na vrchu blahoslaví nevinných: „Blahoslavení čistého srdca, lebo onividia Boha.“ (Matúš 5:8) Ak ho nevidíme, zasekneme sa v bludnom kruhu, nebudeme premenení, nezakúsime pravú svätosť a v konečnom dôsledku nebudeme nášho Pána poznať.

Nestačí, aby sme mali len formu pobožnosti a popierali moc zmeny nášho srdca. Potrebujeme túžiť po pravde v našom vnútri (motívy a pohnútky). Apoštol Jakub dôrazne napomínal veriacich, ktorí nevenovali dôležitú pozornosť posväteniu. Píše:

... prosíte, ale nedostávate, lebo prosíte zle; chcete to premárniť podľa svojich zlých žiadostí. *Cudzoložnice*, či neviete,

že priateľstvo so svetom je nepriateľstvom proti Bohu? Kto teda chce byť priateľom sveta, prejavuje sa ako nepriateľ Boha. (List Jakuba 4:3-4, dôraz pridaný autorom)

Jakub tu používa výraz *cudzoložník*, teda človek, ktorý poruší manželský sľub vernosti. Pán Boh často vyjadruje obraz našej zmluvy s ním práve manželskou zmluvou. Ježiš je ženích a cirkev jeho nevesta. Apoštol Pavol píše, že manželstvo muža a ženy je obraz duchovnej jednoty medzi Kristom a jeho cirkvou (pozri Efežanom 5:31-32).

Ludia bez Krista sa naháňajú za osobnými cieľmi, žijú podľa očakávaní druhých ľudí v klamnej túžbe o zachovanie toho najlepšieho sebaobrazu. Ak sa im chceme podobať a zabudneme pri tom na svätosť, Boh nás nazýva cudzoložníkmi. Pre nášho Manžela je to taká veľká urážka, že sa stávame dokonca jeho nepriateľmi. Jakub vo svojom výroku pokračuje: „Očistite si ruky, hriešnici, a vy, vnútorne rozpoltení, posväťte si srdcia!“ (List Jakuba 4:8) Očistiť si srdcia môžeme len pomocou Božej bázne, ktorá nás vedie ku hľadaniu skutočnej a nefalšovanej svätosti.

S Lisou sme zosobášení už vyše štyridsať rokov. Mám veľmi silné osobné dôvody, prečo som ju nikdy nepodviedol. Tým najdôležitejším je to, že mám bázeň pred Pánom. Uzatvoril som s ňou zmluvu pred Bohom, že ju budem milovať a starať sa o ňu bez ohľadu na to, či moja snaha bude opätovaná alebo nie.

Ďalší dôvod je to, že za nič na svete by som nechcel narušiť ten nádherný blízky vzťah, ktorý si užívame. Páči sa mi, že mi plne dôveruje a delí sa so mnou aj s tými najtajnejšími zákutiami svojho srdca.

S Kristom je to podobne. Hlavný dôvod, prečo ho nechcem podvádzať je, že nechcem narušiť ten nádherný a blízky vzťah, ktorý medzi nami panuje. Milujem jeho blízkosť a osobné rozhovory, ktoré spolu vedieme. Veľmi si vážim chvíle, keď mi zveruje tajomstvá, o ktorých som predtým nemal ani tušenia. Možno to je ten dôvod, prečo nám Písmo hovorí:

Tajomstvo Hospodinovo je známe tým, ktorí sa ho boja, a jeho zmluva je nato, aby im ju dal vedieť. (Žalm 25:14, Roh. pr., dôraz pridaný autorom)

V tejto kapitole sme sa len vydali na spoznávanie atraktívnej a priťahujúcej stránky svätosti. V tej nasledujúcej sa na to zameriame o niečo podrobnejšie.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Kto má rád čisté srdce a láskavé pery, bude priateľom kráľa.“ (Príslovia 22:11)

Hlavná myšlienka: Bez usilovného hľadania posvätenia nemôžeme vojsť do Božej prítomnosti. Bod zlomu nenastáva vtedy, keď dosiahneme úplnú dokonalosť, ale vo chvíli, keď sa to stane najvnútornejšou túžbou nášho srdca.

Podnety na zamyslenie: Boh najlepšie pozná moje srdce, a teda veľmi dobre vie, či sa usilujem o svätosť, alebo si svoju náklonnosť ku svetským žiadostiam stále dookola ospravedlňujem dosiahnutými duchovnými úspechmi. Všetko sa začína pohnútkami môjho srdca. Budem sa usilovať o čistotu srdca a mysle, z ktorých potom pramení aj zmena správania? Budem v tom pokračovať aj vtedy, ak by to nikto v mojom okolí nerobil?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusti mi, prosím, že som nehľadal dostatočne moje posvätenie. Uvedomujem si, že je to dôležitá podmienka pre spoločenstvo s tebou. Obmy ma z každého svetského správania a márností Kristovou krvou. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Usilujem sa z celej sily o posvätenie. Chcem byť svätý ako je svätý Boh.

Životný chodník statočného človeka
je priamy, lebo ty urovnávaš cestu
spravodlivého.

IZAIÁŠ 26:7, Bot. pr.

3. týždeň - 7. deň

21 | TÚŽBA I ZMOCNENIE

Možno pri čítaní týchto riadkov roníš krokodílie slzy, že aj napriek *túžbe* žiť čistý a svätý život, sa ti to príliš nedarilo. Chcel by si si užívať Božiu blízkosť, ale máš problém Boha poslúchať. Predtým ako budeme pokračovať, ti chcem pripomenúť nasledovnú pravdu: Boh po tebe túži oveľa viac ako ty po ňom. Je s tebou, nie proti tebe! Takže hlavu hore!

Možnože tvoj hlavný problém spočíva v tom, že si sa *snažil* vo vlastnej sile. Božie prikázania nebudeme nikdy schopní dodržiavať sami zo svojej sily. Potrebujeme Božiu pomoc prostredníctvom jeho milosti. Keď sa povie milosť, vybaví sa nám automaticky spasiteľná milosť Pána Ježiša Krista, ktorá nás vyslobodila spod požiadaviek zákona. No uvedomujeme si, že presne tá istá milosť, ktorá nás znovuzrodila, nám dáva aj silu žiť vo víťazstve nad hriechom (pozri Rimanom 6:6-7)?

Častokrát pri čítaní Pavlovho príkazu, aby sme sa očistili od každej poškrvny tela a ducha, zabúdame na predchádzajúce verše:

Ako spolupracovníci vás napomíname, aby ste Božiu milosť neprijímali nadarmo. Veď hovorí: V príhodnom čase som ťa vypočul a v deň spásy som ti pomohol. (Druhý list Korinťanom 6:1-2)

Ten príhodný, alebo ak chceš, správny čas, nastal. Znamená to, že s Božou pomocou môžeme žiť čistý a svätý život. Nanešťastie nie vždy si uvedomujeme plnú moc Kristovej milosti. Káže sa o nej v súvislosti s naším spasením, odpustením hriechov, omilostením spod trestu za hriechy a ako nezaslúženom Božom dare. Všetko z toho je, samozrejme, pravda. Pramálo sa už ale hovorí o milosti ako Božej moci alebo zmocnení k niečomu. Pán na prosby apoštola Pavla odpovedal: „Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti.“ (Druhý list Korinťanom 12:9) Zjednodušene by sme to mohli parafrázovať nejakým takto: „Pavol, k tomu, čo nevládzeš urobiť vo svojej sile, ti dám prostredníctvom mojej milosti silu ja.“

Peter to tiež potvrdzuje na inom mieste: „Milosť... nech sa rozhojňuje medzi vami... Jeho božská moc [milosť] nám darovala všetko potrebné pre život a nábožnosť.“ (Druhý list Petra 1:2-3, výraz v zátvorke pridaný autorom) Preklad Nádej pre každého to vyjadruje ešte zrozumiteľnejšie: „Pán Boh nám dal vo svojej moci [milosti] všetko, čo potrebujeme pre ozajstný život viery.“ Vidiš? Milosť nám dáva silu k čistému životu pred Pánom.

Prečo je to pre náš duchovný život také dôležité? Kresťanstvo je život vo viere, alebo ak chceš, aj „slovo viery“ (pozri Rimanom 10:8). Inými slovami, bez viery nemôžeme od Boha nič prijať.

Naša viera rastie, keď prijímame Božie slovo. No najskôr mu potrebujeme aj porozumieť. Ak o Božom prísľube, že nás zmocní svojou milosťou, nevieme, budeme sa usilovať plniť Božiu vôľu vo vlastnej sile. Výsledkom bude prázdny a neplodný život.

Vysvetlime si to na príklade nášho znovuzrodenia. Je mnoho nespasených ľudí, ktorí veria, že Boh môže zachrániť. Ak však neučinia pokánie a neuveria dobrej správe evanjelia, túto spasiteľnú milosť nikdy nezakúsia. Podobne to platí aj pre oblasť nášho posvätenia. Veľa kresťanov verí, že Boh nás môže zmocniť k čistému životu, ale nič im to neprospeje, pokiaľ sa tejto *moci pevne nechytia*.

Pavol prosil Korintských kresťanov, aby: „Božiu milosť neprijímali nadarmo.“ (Druhý list Korintčanom 6:1) Čo to znamená prijať niečo nadarmo? Môžeme povedať, že to je nevyužiť plný potenciál, ktorý sa nám ponúka. Povedzme, že niekto dostane náradie na obrábanie pôdy a osivo. Dostal možnosť toto semeno zasieť a zabezpečiť si tak dostatok potravy na prežitie. Pokiaľ ale pôdu nechá ležať len tak ladom, zomrie od hladu. Po smrti o ňom susedia povedia, že to náradie a osivo prijal nadarmo.

To je presne to, o čom tu Pavol píše. Boh ti dal svoju milosť žiť podľa jeho prikázaní. Nedovoľ, aby nedostatok viery túto úžasnú moc v tvojom živote zabrzdil.

Ak by Božia milosť bola limitovaná len na spasenie, odpustenie našich hriechov a bola pre nás akousi vstupenkou do neba, ako to s obľubou na západe hlásame, len ťažko by sme potom mohli tvrdiť, že sme ju prijali nadarmo.

No Pavlove slová majú hlboký zmysel. Korintský zbor upadol do svetského spôsobu života a chýbala im túžba po posvätení. Pavol to vo svojom liste opätovne zdôrazňuje aj na inom mieste: „... A aby som nemusel oplakávať mnohých z tých, čo predtým zhrešili a nekajali sa z nečistoty, smilstva a bezuzdnosti, ktorej sa dopustili...“ (Druhý list Korinťanom 12:21) V šiestej kapitole Pavol začína tým, že ich naliehavo prosí, aby nebrali Božiu milosť nadarmo, potom napísal stať o tom, ako veľmi ich miluje v Kristovi a prečo mu túto lásku neopätovali. No a napokon sa opätovne vracia k hlavnej myšlienke, ktorou aj začal. S bolesťou v srdci píše, že ich podceňovanie Božej milosti bolo porovnateľné s neveriacimi, ktorí ich negatívne ovplyvnili:

Nespriahajte sa s neveriacimi. Čo môže mať spoločné svetlo s tmou, spravodlivosť s bezprávím? (Druhý list Korinťanom, NPK)

Je rozdiel medzi tým, ak sa snažíme získať ľudí zo sveta pre Krista a tým, ak sa im prispôbíme natolko, že nás ich svetské zmýšľanie a spôsob života dramaticky ovplyvnia. Pokiaľ si nedáme pozor, môžeme sa dostať na scestie a odpadnúť od viery. Písmo si tu neberie servítku, ale nazýva to duchovným cudzoložstvom.

Následne Pavol týmto telesným veriacim pripomína, že sú príbytkom živého Boha. Tu je to, po čom Boh túži: „... v nich prebývať a medzi nimi prechádzať sa, a budem ich Bohom a oni budú mojím ľudom. Preto vyjdite spomedzi nich a oddeľte sa, hovorí Pán, nečistého sa nedotýkajte a ja vás prijmem.“ (Druhý list Korinťanom 6:16-17)

Opäť tu vidíme, že Boh nám sľubuje svoju zjavenú prítomnosť, no ešte v oveľa intenzívnejšej miere. Nehovorí, že nás občas navštívi, ale že bude prebývať v nás a s nami! Potvrďuje to už

zmienenú pravdu, že na to, aby sme *poznali Boha* (zažili jeho zjavenú prítomnosť), musia byť splnené určité predpoklady. Ak sa budeme zdržiavať sebeckých svetských túžob, Boh nám udeľuje večnú „audienciu“ u Kráľa—„budete mojimi hosťami“. Platí to i naopak: ak si zašpiníme ruky nečistotou tohto sveta, nepustí nás k sebe. Pavol to zakončuje nasledovnými slovami:

Milovaní, keďže máme takéto prislúbenia, očistíme sa od všetkých škvrn tela i ducha a v Božej bázni završíme svoje posvätenie. (Druhý list Korinťanom 7:1)

V tomto svetle lepšie rozumieme aj Pavlovým slovám, ktoré adresoval kresťanom vo Filipách: „S bázňou a chvením pracujte na svojej spáse. Veď Boh pôsobí vo vás, že chcete i konáte, čo sa jemu páči.“ (Filipianom 2:12-13) Božia bázeň nám dáva *chcenie* (túžbu) a milosť nášho Pána Ježiša Krista zas *činenie* (zmocňuje nás k tomu).

Ak nám táto zbožná túžba chýba (nemáme bázeň pred Pánom), nebudeme sa spoliehať na Božiu pomoc žiť čistý a svätý život, a teda sme v konečnom dôsledku prijali Božiu milosť nadarmo. Preto je úcta pred ním taká dôležitá pre našu efektivitu a stálosť.

Dúfam, že teraz už vidíš, že čistota je dôležitou súčasťou svätosti, no je to ešte oveľa, oveľa viac. Znovu pripomínam, že svätosť môžeme vyjadriť ako *plne sa zasvätiť* alebo *odovzdať Bohu*. Svätosť je ako keď sa žena vydá a celkom sa odovzdá svojmu manželovi. Toto seabvydanie zahŕňa jej čistotu nielen v postavení, ale aj v správaní. Konečným cieľom je plne sa odovzdať ženíchovi, čo samozrejme zahŕňa aj čistotu.

Skutočná svätosť otvára dvere k hlbokému a dôvernému vzťahu s Pánom. To je práve tá jej *príťahujúca* črta, o ktorej budú

pojednávať naše ďalšie stránky. Najskôr si však potrebujeme vysvetliť, ako sa to, že žijeme plne pre svojho Ženicha, prejavuje v každodennom živote. Odpoveď pozostáva z jedného slova: *poslušnosť*.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Posilňuj sa milosťou v Ježišovi Kristovi.“
(Druhý list Timotejovi 2:1)

Hlavná myšlienka: Ak nevieme o Božom zmocnení, budeme sa usilovať žiť podľa Božích požiadaviek vo vlastnej sile. V tom prípade sme ale Božiu milosť prijali nadarmo.

Podnety na zamyslenie: *Usiloval* som sa už v minulosti žiť svätým životom, no veľmi sa mi to nedarilo? Nebolo to náhodou preto, že som sa snažil vo vlastnej sile a neočakával som, že ma Boh k tomu zmocní prostredníctvom svojej milosti? Ak som odpovedal kladne, ako to môžem zmeniť?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, uvedomujem si, že zbožný život v plnosti tvojej prítomnosti je výsledkom tvojej zmocňujúcej milosti. Odpusti mi, keď som sa ho snažil žiť svojimi vlastnými silami a schopnosťami. Oddnes chcem očakávať na tvoju milosť, aby mi pomohla žiť plne pre teba životom, ktorý ťa oslávi na tejto zemi. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Božia bázeň ma vedie k túžbe po posvätení a Božia milosť mi pomôže žiť tento čistý a svätý život.

MessengerX

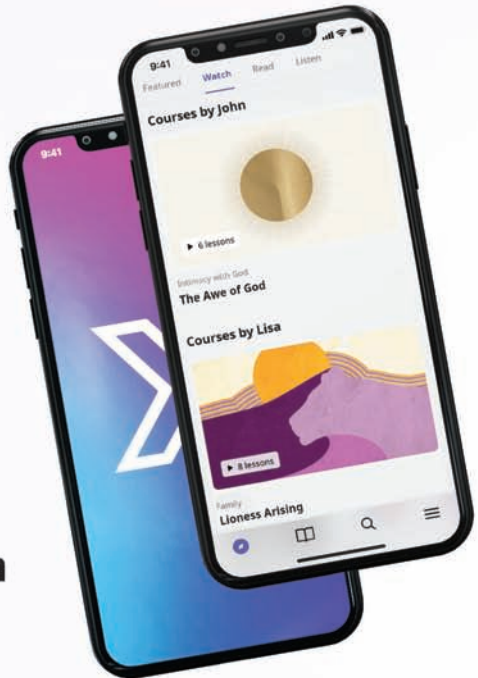
Mobilná aplikácia pre duchovný rast pre každého, kdekoľvek

Úplne zdarma!

Stačí, ak si ju stiahnete do vášho mobilného zariadenia!
Alebo využijete jej internetovú verziu dostupnú na stránke:

MessengerX.com

Aplikácia je dostupná vo viac ako 125 jazykoch a ponúka

Prístup k obsahu a jeho sťahovanie vo viac ako 125 jazykoch.

Možnosť zdieľania s priateľmi a založenia vlastnej učenickej skupinky.

Pravidelne aktualizovaný obsah.

Pozerajte. Čítajte. Počúvajte.

Objavte kompletnú knižnicu Messenger obsahujúcu všetky materiály o učeníctve vrátane elektronických kníh, audiokníh, krátkych filmov, video vyučovaní a ďalšieho obsahu, ktorý môžete prostredníctvom vašich mobilných zariadení prezerat', čítať či počúvať.

Investujte do toho najdôležitejšieho.

Získajte vyučovania na témy, ako napríklad: vzťahy v rodine, budovanie zdravých vzťahov, ako nájsť svoje povolanie, vyslobodenie z pornografie, ako rásť vo viere, ako počuť Boží hlas, tajomstvo úspešného manažéra a ešte oveľa viac.

Cesta vášho duchovného rastu

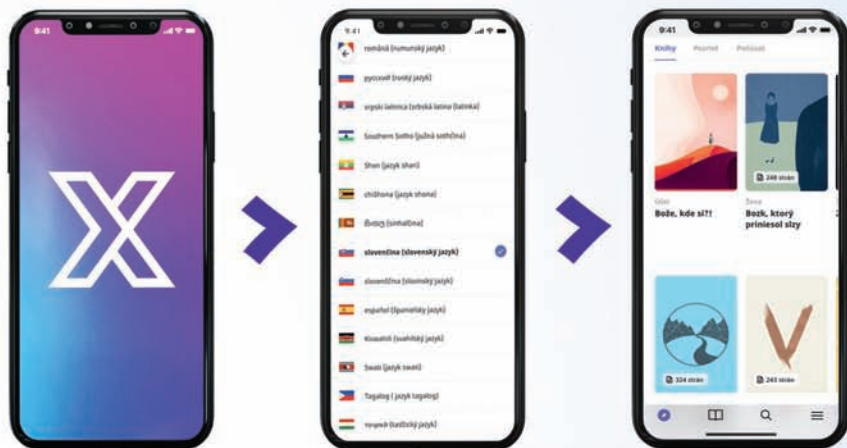
MessengerX vám túži pomôcť posunúť sa o kúsok vpred práve prostredníctvom strategických krokov pre váš duchovný rast a za pomoci vysoko účinných metód, ktoré vám pomôžu, aby ste došli až do cieľa.

Nové vychytávky, ktoré si jednoducho zamilujete!

- Jednoduché a nenáročné nástroje pre zdieľanie, ktoré vám nielenže pomôžu zdieľať obsah, ale umožnia vytvoriť si aj svoje vlastné učenicke skupinky.
- Chromecast a Airplay pre vašu obľúbenú televíziu so smart funkciami.
- Možnosť uložiť si vaše obľúbené položky do súboru knižnice, aby ste sa k nim kedykoľvek bez problémov dostali.
- Možnosť stiahnuť si súbor priamo do vášho zariadenia, aby vám bol k dispozícii aj bez sieťového pripojenia.
- Je vám k dispozícii široký výber možností, ako aj filtračné nástroje, ktoré vám pomôžu bez problémov nájsť práve to, čo hľadáte.
- Automatické prehrávanie jednotlivých kapitol audiokníh, audio Biblií a dokonca aj chvál, a to všetko vo vašom vlastnom jazyku!

MessengerX - jednoducho 1-2-3!

- 1 Stiahnite si mobilnú aplikáciu **MessengerX** prostredníctvom App Store alebo Google Play.
- 2 Vytvorte si váš účet a následne si zvolte niektorý z dostupných jazykov.
- 3 A teraz už jednoducho prehliadajte, čítajte, sledujte, počúvajte, sťahujte a zdieľajte váš obľúbený obsah.

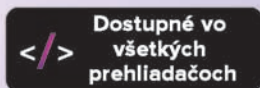
Budujte seba, budujte druhých

Pokiaľ sa pridáte k platforme **MessengerX** prispějete tak k zdieľaniu jej obsahu v dostupných jazykoch ľuďom po celom svete.

Každý si totiž zaslúži počuť!

MessengerX.com

Náš vzt'ah k Božímu slovu

ŠTVRTÝ TÝŽDEŇ

Vod' ma cestou
svojich prikázaní,
lebo v tom
mám záľubu.

ŽALM 119:35

22 | BÁZEŇ PRED BOŽÍM SLOVOM

V prvej časti sme si povedali, že Božiu bázeň môžeme rozdeliť do dvoch hlavných kategórií—bázeň pred jeho prítomnosťou a bázeň, či úctu pred jeho Slovom. Témy Božej prítomnosti sme sa aspoň okrajovo dotkli v predchádzajúcich kapitolách. Túto časť pre zmenu venujeme rozprave o našom postoji k jeho nemennému Slovu.

V histórii biblického Izraela bolo obdobie, kedy sa odklonili od úprimnej viery a nahradili ju prejavmi vonkajšej zbožnosti. Boh sa usiloval navrátiť ich na správnu cestu. Položil im nasledovnú otázku: „Nebesia sú mojím trónom a zem podnožkou pre moje nohy. Aký je to dom, čo mi postavíte, a aké miesto mi dáte na odpočinok?“ (Izaiáš 66:1)

Ak by sme čítali prvých päť veršov na začiatku tej istej kapitoly s týmto porozumením, zistíme, že Boh svoj ľud konfrontuje preto, že sa usilovali poznať ho a slúžiť mu podľa svojich predstáv. Jeho vôľu plnili len tak polovičato v bláznivej domnienke, že im dá svätý pokoj. Boh im otvorene povedal, že takéto správanie ho nanajvýš uráža, ale zároveň im ponúka pravidlá nefalšovaného vzťahu s ním:

Na koho mám obrátiť svoj zrak? Na biedneho a zroneného duchom, ktorý má *svätú bázeň pred mojím slovom*. (Izaiáš 66:2, dôraz pridaný autorom, Bot. pr.)

Boží výrok sa začína otázkou „Na koho obrátim svoj zrak“? (Niektoré preklady tu uvádzajú slovné spojenie „zhladnem na toho, kto...“, prípadne požehnám toho, kto...“, pozn. pr.). V hebrejčine je to výraz *nābaʿ* a mohli by sme ho preložiť ako „pozerať, strážiť, ceníť si v zmysle plne na niečo zamerať svoju pozornosť.“ Môžeme teda zjednodušene povedať, že Boh svojmu ľudu sľubuje: „Takémuto človeku budem venovať svoju pozornosť.“ Predpokladom sú tri cnosti: pokora, skrúsené srdce a „úcta pred Božím Slovom“. Práve ten posledný z nich bude témou tejto časti knihy.

Ak má niekto úctu pred Božím slovom, považuje ho za prioritu. To je znak pravej posvätnéj úcty. Takýto človek bude Bohom požehnaný. Aj apoštol Pavol to vyjadruje v podobnom duchu:

Preto, moji milovaní, ako ste vždy boli poslušní, a to *nielen v mojej prítomnosti*, ale ešte väčšmi teraz, *v mojej neprítomnosti*, s bázňou a chvením pracujte na svojej spáse. (Filipanom 2:12, dôraz pridaný autorom)

Prečítaj si ešte raz tento verš tak, akoby tieto slová neboli predovšetkým určené kresťanom vo Filipách, ale ako by ich Boh

hovoril k tvojmu srdcu. Zameraj sa na slovné spojenie „vždy ste boli poslušní“. To znamená bezpodmienečnú poslušnosť—bez ohľadu na to, či jeho prítomnosť cítiš alebo nie, či ho vidíš konať v tvoj prospech alebo nie, alebo či Boh zodpovedal tvoje modlitby.

Je ľahké poslúchať Pána na nejakej „bombastickej“ kresťanskej konferencii, kde je bratsko-sesterská láska a silná Božia prítomnosť. Ale čo tak uposlúchnuť jeho nariadenia vtedy, keď niektorý hodnoverný služobník z tvojho tímu o tebe nahovorí nejaké lži a vyhodia ťa? Poslúchneš príkaz Božieho slova a odpustiš mu, alebo si to s ním budeš chcieť vybaviť medzi štyrmi očami?

Alebo povedzme, že si na služobnej ceste. Cítiš sa sám a odrazu si spomenieš, že pred odchodom ti tvoja manželka niečo vytkla a bola k tebe nevrlá. Len tak náhodou si všimneš atraktívnu ženu, ktorá je súčasťou vášho tímu. Slovo dá slovo a zrazu ti lichotí, poľutuje ťa a potom ti zvodne navrhne, že by ste mohli večer stráviť spolu v hotelovej izbe—veď aj tak sa o tom nikto nedozvie. Prijmeš jej ponuku alebo radšej vezmeš nohy na plecia?

Možno pracuješ dlho do noci na počítači. Potrebuješ nájsť nejaké zdroje pre svoju prácu a náhodou narazíš na pornografický obsah. Klikneš na tieto stránky?

Vo všetkých týchto prípadoch sa na prvý pohľad zdá, že Boh to nevidí a je na míle vzdialený. Ak máš bázeň pred Božím slovom, podriadiš sa jeho príkazom bez ohľadu na okolnosti. Znakom prítomnosti Božej bázne je podľa Prísloví nasledovné rozhodnutie: „Bázňou pred Hospodinom vyhňeme sa zlému.“ (Príslovia 16:6, Ev. pr.)

Žalmista píše:

Blahoslavený muž, ktorý sa bojí Hospodina a v jeho príkazoch má veľkú záľubu. (Žalm 112:1)

Človek, ktorý sa bojí Boha ho nielen poslúcha, ale činí tak s hlbokou radosťou v srdci. Poslušnosť nie je bremeno, ale potešenie. Takáto osoba si uvedomuje, že Boh je naším Tvorcom a len on najlepšie pozná, čo je pre nás prospešné a čo nám naopak uškodí.

Spomínam si na čas, keď naši štyria synovia boli ešte batolaťá. Štedrý deň bol pracovný deň. Otcovia s malými deťmi veľmi dobre rozumejú, čo tým chcem povedať. Keď si všetci členovia rodiny otvorili darčeky, niektoré bolo treba poskladať. Ja ako typický tatko som otvoril škatuľu, vysypal všetky časti skladačky na zem, odhodil obal aj s návodom bokom a ostošeť som sa pustil do skladania. V závislosti od zložitosti hračky mi to zabralo tak okolo hodiny. Bol som hotový a nešlo mi do hlavy, prečo sa na zemi stále povalovalo zo desať častí, ktoré sa mi nikde nehodili. Stisol som tlačidlo zapnúť a na moje prekvapenie sa nestalo celkom nič. Skúsil som znova, no stále nič... Nezostávalo mi teda nič iné, len sa načiahnuť za návodom s inštrukciami. Potom som hračku pekne krásne rozobral a zložil podľa návodu. No a na počudovanie teraz fungovala bez problémov!

Podobne aj človek, ktorý sa bojí Boha, ho poslúcha za každých okolností a bez výhrad. Pevne sa drží týchto zásad:

1. Boh najlepšie pozná, čo je pre mňa dobré.
2. Boh je láska a preto mi chce len to najlepšie.
3. Boh ma nikdy nepožiadá urobiť niečo, čo by mi uškodilo.

Každý jeho príkaz sa napokon ukáže ako to Božie najlepšie.

4. Preto s radosťou poslúchnem všetko, o čo ma požiada.

Izraeliti sa neustále na niečo sťažovali. Nepáčilo sa im ako ich vodcovia viedli a čo sa od nich žiadalo. Za všetko svoje nepohodlie, nedostatok a problémy obviňovali Boha. Môžeme o nich povedať, že nemali úctu pred Bohom, ani jeho Slovom. Boh im povedal:

Pretože si neslúžil Hospodinovi, svojmu Bohu, *radostne a s vďačným srdcom*, keď si mal hojnosť všetkého, budeš slúžiť svojmu nepriateľovi. (Piata Mojžišova 28:47-48, dôraz pridaný autorom)

Úcta pred Božím slovom znamená poslúchať ho dobrovoľne a s hlbokou radosťou. Ak si jeho Slovo nectíme, skôr či neskôr sa to prejaví. Pred časom som v Písme študoval päť hlavných hriechov, ktoré zastavili Boží vyvolený národ pred vstupom do zaslúbenej zeme. Zabránila im v tom túžba po zlých veciach, uctievanie modiel, nemorálnosť, pokúšanie Boha a reptanie alebo sťažovanie si (pozri Prvý list Korinťanom 10:6-10). Keď som čítal slovo „reptanie“, takmer som vyskočil. „Reptanie?! To sa predsa do zoznamu týchto ostatných vážnych hriechov vôbec nehodí.“

No Duch Boží mi povedal: „Synu, sťažovanie sa je v mojich očiach vážnym hriechom.“ Potom mi ukázal ako ho vníma on zo svojho uhla pohľadu. Keď sa ľudia ponosujú, tak vlastne mi do tváre hovoria: „Bože, nepáči sa mi, ako v mojom živote konáš. Ak by som bol Bohom ja, urobil by som to úplne odlišne a oveľa lepšie!“

Pokračoval: „Vo svojej podstate je to otvorená urážka môjho charakteru, vzbura proti mojej vôli, pričom spoločným menovateľom je nedostatok bázne pred mojím majestátom.“

Povedal som o nebezpečnosti tohto hriechu aj Lise. Od tej chvíle sme sa dohodli, že ak spozorujeme pri našich deťoch hoc i ten najnepatrnejší prejav reptania, budeme ho prísne trestať. Uvedomili sme si, že Boh ho považuje za vzburu, a to nie sú žiadne žarty. Každé ponosovanie a frflanie sme teda udusili už v zárodku a dávali dobrý pozor, aby sa naše deti na nič nestážovali. Domnieval som sa, že ja s týmto neduhom problém nemám. Zarazilo ma teda, keď mi raz počas štvordňového pôstu Pán povedal: „Synu, vo svojom srdci prechovávaš postoj reptania.“

Na kolenách som Pána prosil o odpustenie. Boh mi ukázal, že hoci som pre neho pracoval, neslúžil som mu *s radosťou* v srdci, ale skôr z povinnosti. Pozrime sa teraz opätovne na Pavlov výrok:

Preto, moji milovaní, ako ste vždy boli poslušní, a to nielen v mojej prítomnosti, ale ešte väčšmi teraz, v mojej neprítomnosti, s bázňou a chvením pracujte na svojej spásе. Veď Boh pôsobí vo vás, že chcete i konáte, čo sa jemu páči. *Všetko robte bez reptania a pochybovania.* (Filipanom 2:12-14, dôraz pridaný autorom)

Zanedlho po tomto pôste som tieto verše lepšie pochopil. Zistil som, že reptanie je vlastne protikladom posvätnéj úcty, lebo opovrhuje *úctou pred jeho Slovom*. Kedykoľvek vyslovujeme slová reptania a neuspokojenia, vlastne Pána a jeho Slovo zneucťujeme.

Ak sa Boha bojíme, bude poslušnosť voči nemu pre nás prioritou. Boha poslúchneme bez ohľadu na okolnosti a jeho slová si neprispôbíme tomu, čo sa dnes „nosí“. Božími príkazmi sa riadime i vtedy, keď ich ostatní ignorujú.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Ak budete ochotne poslúchať, budete jesť dobré dary zeme.“ (Izaiáš 1:19)

Hlavná myšlienka: Poslušnosť je znakom bázne pred Pánom. Prejavuje sa v správnych postojoch i konaní, a to bez ohľadu na okolnosti.

Podnety na zamyslenie: Poslúcham Pána len za priaznivých okolností? Mám sklony k reptaniu ako náhle sa veci nedejú podľa mojich predstáv? Ako si môžem zakaždým udržať postoj radosti a vďačnosti? Ako môžem mať väčšiu túžbu Boha poslúchať?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusť mi nedostatok úcty voči tvojmu Slovu. Veľakrát som ťa poslúchal len za určitých okolností a nie vždy som to robil s radosťou a vďačnosťou. Daruj mi bázeň pred tebou a pomôž mi, aby som ťa odteraz poslúchal dobrovoľne a bez výhrad. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Mám Božiu bázeň, ktorá vo mne pôsobí chcenie i činenie na Pánovu úplnú lúbošť.

Je lepšie skloniť sa v úcte
pred Božím slovom
a jeho nekonečnou láskou
ako kričať na plné hrdlo
svoje názory v klamnej sebaistote.

C. H. SPURGEON

23 | HNEĎ

Jednou z neklamných znakov Božej bázne je aj bezpodmienečná poslušnosť jeho svätému Slovu. Tá ide ruka v ruke s početnými požehnaniami. Bázeň pred Božím slovom má päť rozličných aspektov. Každému z nich budeme venovať jeden z nasledujúcich piatich dní. Začnime však pekne po poriadku, teda prvých z nich. Ak si ctíš Božie slovo, potom:

1. Poslúchneš Pána hneď.

Ak sa bojíme Boha, je pre nás poslušnosť a podriadenie sa Božej vôli tou najvyššou prioritou. Všetky osobné záujmy musia ustúpiť do úzadia. Svätá bázeň do nás vstiepuje zásadu, že *pokiaľ je niečo dôležité pre Pána, musí sa to stať i mojou prioritou.*

Táto duchovná pravda sa odzrkadľuje v mnohých biblických pasážach, no my si zoberieme za príklad dva výroky z úst nášho Majstra:

Keby si teda prinášal dar na oltár a tam by si sa rozpamätal, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj svoj dar tam pred oltárom

a odíď; *najprv* sa zmier so svojím bratom a až potom príď a obetuj svoj dar. (Matúš 5:23-24, dôraz pridaný autorom)

Dobre si, prosím, všimni výraz *najprv* (niektoré cudzojazyčné preklady tu používajú výraz *hneď*, pozn. pr.). V tomto slove rezonuje Božia reč zo šesťdesiatej šiestej kapitoly Izaiáša o márnosti pokryteckej bohoslužby. Aj Pán Ježiš hovorí, že by sme sa „nemali usilovať spraviť niečo nové pre Pána“, pokiaľ sme ešte neposlúchli jeho predchádzajúci príkaz. V týchto veršoch sa Kristus dotýka hriechu nevraživosti, či horkosti voči niekomu, no zaiste jeho posolstvo platí aj v oveľa širších súvislostiach.

Spomeňme si na muža, ktorý mi hovoril o svojom probléme opätovného upadnutia do smilstva. Nechápal, prečo Boh neodpovedá na jeho modlitby a prečo sa mu nedarí v podnikaní... Poslušnosť Božiemu príkazu utekať pred smilstvom (varovať sa ho) nebolo na prvom rebríčku jeho hodnôt. Je zarážajúce, že napriek tomu očakával, že Pán ho finančne požehná!

Izraelský kňaz Eli mal dvoch synov. Aj oni boli kňazmi, ktorí spolu s ním slúžili vo svätostánku, no boli to bezbožní muži. Nehanebne sa dopúšťali cudzoložstva a násilím si brali obeť ľudí, ktoré prinášali Bohu. Písmo nám prezrádza, že Eli s ich pokarhaním a nápravou *otálal*. Boh na to zareagoval nasledovnou otázkou: „Prečo si svojich synov vážiš viac než mňa?“ (Prvá Samuelova 2:29)

Môžeme povedať, že ak kvôli niekomu alebo niečomu otáľame poslúchať Pána, tak vlastne tú vec alebo osobu nadradujeme nad Božie slovo. Nemáme dostatok úcty pred Pánom. Boh hovorí:

Uctím si len tých, čo si uctia mňa. Tých, čo si *nevážia* mňa, nebudem si *vážiť* ani ja. (Prvá Samuelova 2:30, dôraz pridaný autorom)

Tieto slová by nás mali vytrhnúť z duchovného spánku. Boha si *zľahčujeme* aj vtedy, keď ho buď neposlúchame, alebo jeho príkazy vykonávame z nejakého dôvodu oneskorene. Bez slov tým vlastne vyjadrujeme, že Boh nie je pre nás na prvom mieste. No Pán hovorí úplne na rovinu, že tými, ktorí si ho *zľahčujú, pohrdne* (nebude si ich vážiť). Výrazu *pohrdnúť* alebo neuctiť si, nevážiť si, niekedy rozumieme skreslene. V hebrejčine to je slovo *qâlal* a môžeme ho preložiť ako niečo „nepatrné alebo triviálne“. Slovo *triviálny* prekladáme vo význame všedný, banálny alebo otrepaný. Božie slová by sme potom v tejto súvislosti mohli preložiť tak, že ak pohrdáme jeho Slovom, považuje on záležitosti, ktoré sú pre nás dôležité, za niečo *triviálne* alebo inak povedané, nepripisuje im význam. Myslím, že to je to posledné, čo by sme si priali.

Ak by mal ten podnikateľ úctu pred Božím slovom ohľadom mravnej čistoty, s najväčšou pravdepodobnosťou by sa aj Pán zaoberal jeho finančnými záležitosťami. No teraz to považoval za niečo triviálne.

V Písme máme i ďalšiu pasáž Písma, v ktorej Ježiš napomína efezskú cirkev k okamžitej poslušnosti. Pozrime sa na ňu bližšie:

Pamätaj teda odkiaľ si vypadol, a čiň pokánia a čiň prvé skutky; ale ak nie, prídem *rýchle* na teba a pohnem tvoj svietnik s jeho miesta, keď neučiníš pokánia. (Zjavenie 2:5, Roh. pr., dôraz pridaný autorom)

Pokánia je zmena zmýšľania. V kontexte citovaného textu to znamená, že naše myšlienky podriadime Božiemu slovu.

Kristus hovorí tejto cirkvi, že ak budú s poslušnosťou jeho príkazom otáľať, minú jeho požehnanie. Pán príde *rýchlo* a zoberie im možnosti duchovnej služby, ktoré im daroval. To veru nie sú žiadne žarty.

Evanjelista Lukáš nám tiež zaznamenáva príbeh s podobným posolstvom. Hovorí sa tu o ľuďoch, ktorí prišli o vzácnu príležitosť, lebo nerozpoznali správny čas a priority. Ježiš povedal: „Jeden človek pripravil veľkú večeru a pozval mnohých. Keď prišiel čas večere, poslal svojho sluhu, aby oznámil pozvaným: „Poďte, už je všetko pripravené.““ (Lukáš 14:16-17) Božím slovom, ktorým pohrdli, bolo: „Oslava je pripravená!“ Na tomto príklade vidíme, aké dôležité je rozpoznať správne načasovanie.

Je to zjavné z reakcie pozvaných: „No naraz sa všetci začali vyhovárať.“ (v. 18) Dôvody pre ospravedlnenie ich neúčasti vyzerajú na prvý pohľad hodnoverne a dôležito. Veď sa len na to pozrime: Jeden kúpil pole, ďalší mal nejaké dôležité obchodné povinnosti a iný sa práve oženil. Ani zmienka o cudzoložstve, krádeži, vražde alebo o nejakom zjavnom hriechu! Paradoxne sa aj *celkom nevinné veci môžu „vyvrábiť“ ako hriech, ak ich nadradíme nad Božie slovo.*

Keď služobník doniesol ich odpoveď pánovi domu, čítame, že ten sa „rozhneval.“ (v. 21) Nepíše sa tu, že sa zarmútil, ale explicitne, že sa rozhneval preto, že prítomní nezobrali jeho pozvanie vážne a nedali mu prioritu.

Čo potom tento Pán spravil? Ako zareagoval? Pozval hostí, ktorí neboli pôvodne pozvaní. Ježiš to zakončuje nasledovne: „Lebo hovorím vám, že ani jeden z tých, čo boli pozvaní, neokúsi moju večeru.“ (v. 24) Môžeme povedať, že títo ľudia premeškali

príležitosť. Hoci ich výhovorky boli právoplatné, potrebujeme si uvedomiť, že zdanlivo aj naoko nevinné a neškodné veci nás môžu zastaviť v konaní Božej vôle. Oveľa väčšiu tendenciu k tomu máme, keď nám chýba biblický strach pred Pánom.

Písmo nám ponúka nespočetne veľa ďalších premrhaných príležitostí, ktoré boli priamym dôsledkom otáľania. Pre krátkosť priestoru spomeniem len jednu z nich. V deviatej kapitole Lukášovho evanjelia čítame o dvoch rôznych ľuďoch, ktorých Pán povolal k nasledovaniu. Aké nádherné pozvanie žiť pre Pána celého vesmíru! Prvý z nich odpovedal na Božie volanie *kladne*, ale s jednou podmienkou: „Pane, dovoľ mi *najprv* odísť a pochovať si otca.“ (v. 59, dôraz pridaný autorom)

Pre zjednodušenie môžeme povedať, že s pozvaním *súhlasil*, len ho o chlp *oddialil* tým, že dal do popredia osobné záujmy. Podľa biblistov, bolo v tých časoch zvykom, že ak prvorodený syn pochoval svojho otca, dostal oproti svojim súrodencom dvojnásobný podiel dedičstva. No ak by sa tejto morálnej povinnosti zriekol, pripadol by jeho podiel druhému synovi v poradí. V tomto svetle jeho zdôvodnenie vyzerá nanajvýš oprávnene a zaiste nie ako hriech. V konečnom dôsledku však tento človek premrhal túto jedinečnú životnú príležitosť.

No a potom tu máme aj ďalšieho muža, ktorý na rovnaké pozvanie odpovedal takto: „Pane, pôjdem za tebou, ale *najprv* mi dovoľ rozlúčiť sa s rodinou.“ (v. 61, dôraz pridaný autorom) Znova tu vidíme slovo *najskôr*. Aj v tomto prípade platí, že jeho dôvody neboli hriechne. To však nič nemení na skutočnosti, že prišiel o nádhernú príležitosť slúžiť všemohúcemu Bohu.

V nasledujúcej kapitole čítame: „Potom Pán určil sedemdesiatdva iných a rozoslal ich pred sebou po dvoch

do každého mesta a na každé miesto, kam chcel sám ísť.“ (Lukáš 10:1) S najväčšou pravdepodobnosťou by muži, o ktorých tu bola reč, boli tiež medzi nich patrili. No nestalo sa tak, lebo im chýbala bázeň pred Pánom a s uposlúchnutím Božieho volania otáľali.

V mojej duchovnej službe sa pravidelne stretávam s veriacimi, ktorých výroky ma zarazia. Veľakrát mi ľahkovážne a ako by sa nechumelilo povedia: „Boh mi už pár mesiacov ukazuje, že mám spraviť tento krok.“ Hovoria to ako nejaký úsmevný žart. Nevidia, že sa vlastne pochabo chvastajú nedostatkom zbožnej úcty. Neverím, že sa takto nerozvážne správali, ak by si korene svojho konania uvedomovali.

Čo by sa stalo, ak by Mojžiš pri tom, ako pásol ovce otáľal a neodbočil, aby sa pozrel, čo sa to deje s tým horiacim krom (pozri Druhá Mojžišova 3)?

Alebo ak by Noach otáľal príliš dlho so stavbou korábu?

Prípadne, ak by Boží muž Abrahám odkladal svoj odchod do Kanaánu? Jeho otec to spravil, Boh ho povolal odísť ešte pred Abrahámom. To, o čo on prišiel, vykonal jeho syn Abrahám (pozri Prvá Mojžišova 11:31).

Alebo ak by bol Nehemiáš príliš dlho čakal s obnovením hradieb Jeruzalema a dal sa zastrašiť Sanballatom a Gešemom? Nehemiáš sa namiesto človeka bál Boha. Odpovedal im: „Musím vykonať veľkú prácu, preto ta nemôžem prísť. Prečo by sa mala práca prerušiť iba preto, že ju opustím, aby som zišiel k vám?“ (Nehemiáš 6:3)

A tak by sme mohli pokračovať. Celé to môžeme zosumari-
zovať do jednej vety: Naša úcta k Božiemu slovu spôsobí, že
Boha poslúchneme ihneď a bez výhrad.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Ponáhľam sa a neotáľam zachovávať tvoje
príkazy.“ (Žalm 119:60)

Hlavná myšlienka: Ak svoju neposlušnosť Božiemu slovu
ospravedľujeme osobnými dôvodmi, dávame tým Pánovi
najavo, že je pre nás až na druhom mieste.

Podnety na zamyslenie: Záležitosti, ktoré na prvý pohľad
vyzerajú ako neškodné, nás môžu v konečnom dôsledku
odkloniť od činenia Božej vôle. Pokiaľ im dáme prednosť pred
Božím slovom, stanú sa hriechom. Dovolil som osobným
záujmom, aby oddialili moju poslušnosť konať vôľu Božiu?
Ako to môžem zmeniť?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusť mi, že som tak často
bral tvoje Slovo na ľahkú váhu. Nevedomky som vysielal
posolstvo, že to, čo si ty nanajvyš ceníš, je pre mňa len nejakou
banalitou. Činím z toho v tejto chvíli pokánie. Túžim dať tvoje
záležitosti v rebríčku mojich hodnôt na prvé miesto. V mene
Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa konať Božiu vôľu okamžite a bez
otáľania.

Boh nás nepovolal k tomu, aby sme sa
v živote riadili ľudským rozumom.
To najdôležitejšie, je, aby sme sa podriadili
jeho Slovu a poslúchali ho.
Ak činíme Božiu vôľu, nachádzame sa na
tom najbezpečnejšom mieste na zemi.

BRAT YUN

24 | NEDÁVA MI TO ŽIADNY ZMYSEL

Už ťa niekedy Duch Boží viedol spraviť niečo, čo na prvý pohľad nedávalo žiadny zmysel? Ak patríš Pánovi nejaký ten piatok, zaiste si odpovedal kladne. Položím ti teraz inú otázku: Dávalo ti to zmysel potom, čo si poslušol (niekedy okamžite a inokedy o niečo neskôr)? Domnievam sa, že väčšinou áno. (Zámerne som zvolil vyjadrenie „väčšinou“, lebo jestvujú aj ojedinelé prípady, kedy dostaneme odpoveď až na večnosti). Už sme si povedali, že jednou z neklamných znakov Božej bázne je aj bezpodmienečná poslušnosť jeho svätému Slovu. Ak si ctíš Božie slovo, potom:

1. Poslúchneš Pána hneď.
2. **Poslúchneš Pána aj vtedy, keď ti to nedáva žiadny zmysel.**

Boh nás bežne nežiada spraviť niečo nezmyselné alebo to, čo sa vymyká spod normálu. No niekedy to robí:

Je logické naplúť na zem, spraviť blato, potrieť touto masou oči slepca a prikázať mu, aby sa umyl? Práve v tej chvíli sa to zdalo vskutku bláznivé, no dosť na tom, že takáto rada (múdroseť) mu prinavrátala zrak.

Alebo vyzeralo logicky naliať do nádob na víno uprostred svadobnej hostiny vodu, keď svadobčania potrebovali víno? Práve v tej chvíli sa to zdalo vskutku bláznivé, no dosť na tom, že takáto rada (múdroseť) im zabezpečila to najlepšie víno.

Alebo malo nejaký zmysel prikázať skúseným námorníkom konať proti logike a skúsenostiam, aby neopustili potápajúcu sa loď, keď mali k dispozícii dostatok záchranných člnov? Práve v tej chvíli sa to zdalo vskutku bláznivé, no dosť na tom, že takáto rada (múdroseť) zachránila dvestosedemdesiatšešť duší na palube (pozri Skutky 27:27-36).

Vyzeralo logicky, aby istý muž opustil prebudenie v meste, ktoré sám prostredníctvom Ducha Svätého inicioval a odišiel na púšť? Práve v tej chvíli sa to zdalo vskutku bláznivé, no dosť na tom, že takáto rada (múdroseť) spôsobila, že tretí najvyšší hodnostár Etiópie prijal vieru v Krista.

Pýtam sa, či malo nejaký význam obchádzať vysoké a silno opevnené múry veľkého mesta po šesť dní, na siedmy deň ich obísť sedemkrát a napokon zatrúbiť na baranie rohy a spustiť vojnový pokrik? Práve v tej chvíli sa to zdalo vskutku bláznivé, no dosť na tom, že takáto rada (múdroseť) spôsobila, že sa nepriateľské múry zrútili a oni zaujali mesto.

Malo nejaký logický význam nasypať do hrnca s otráveným jedlom múku a prikázať služobníkom, aby ho zjedli? Práve v tej chvíli sa to zdalo vskutku bláznivé, no dosť na tom, že takáto

rada (múdrost') spôsobila, že sa výdatne najedli a nikto nezomrel ani neochorel.

Alebo má logiku odpustiť tým, ktorí tebe, tvojej rodine alebo tvojim blízkym nejako ublížili? Nemali by za to pykať?

Má logiku milovať tých, ktorí ťa nenávidia? Nemal by si im ukázať, že sú ti ukradnutí?

Má nejakú logiku zachovať sa dobre k tým, ktorí ti ublížili? Nemal by si im to odplatiť?

Má logiku ctiť si bezbožné autority? Nemali by sme proti nim radšej reptať a vzbúriť sa ich vplyvu?

Má logiku ctiť si tých, ktorí tebou pohrdajú? Nemal by si im to vyhodiť na oči?

A takto by sme mohli pokračovať takmer donekonečna. V Písme nachádzame nespočetne veľa príkladov, kedy veci nedávali na prvý pohľad zmysel, no výsledok hovorí sám za seba. S odstupom času vidíme, že to nebol len nejaký výplod ľudskej fantázie, ale Boží príkaz a jeho múdrost'. Platí to v pozitívnom, ale i v negatívnom zmysle slova. Aktéri týchto príbehov buď mali Božiu bázeň pred jeho príkazmi, poslúchli a zakúsili požehnanie alebo konali bez bázne pred Pánom, a tak jeho slovám buď nevenovali pozornosť, alebo neuposlúchli a pykali za to. Začínaš vnímať o niečo zreteľnejšie, čo to znamená, že bázeň pred Pánom je počiatkom múdrosti (pozri Žalm 111:10)? Okrem toho Písmo hovorí:

Dôveruj celým srdcom Hospodinovi a *nespoliehaj sa* na svoj rozum. Na všetkých svojich cestách ho poznávaj a on sám ti urovná chodníky. (Príslovia 3:5-6, dôraz pridaný autorom)

Božia múdrosť je nadradená tej našej, a preto by sme sa nemali spoliehať na našu vlastnú rozumnosť. Niekedy nás môže odradiť od uposlúchnutia Božieho príkazu práve to, že nevyzerá na prvý pohľad rozumne či logicky. No ak má človek posvätnú bázeň, poslúchne i vtedy, keď mu to nedáva zmysel.

Pred pár rokmi som sa stretol s jedným miliardárom. Hovoril mi, ako na začiatku svojej kariéry v podnikaní tápal a nedarilo sa mu. Prečítal si všetku dostupnú literatúru na tému úspešného podnikania a tieto múdre rady aj uviedol do praxe. No čuduj sa svete—žiaden výsledok!

Raz mu počas kázne v kresťanskom zhromaždení preblesla hlavou nasledovná myšlienka: *Tento pastor je povolaný kázať evanjelium a spolieha sa pri tom na pomoc Ducha Svätého. Ja som zas povolaný do podnikania, prečo teda neočakávam aj ja na pomoc Ducha Svätého v oblasti, do ktorej ma povolal?*

Odvtedy sa niečo v jeho rutine zmenilo. Každé ráno si privstal a modlil sa k Bohu, aby ho viedol a dal mu svoju múdrosť. Do zápisníka si zapisoval všetko, čo vnímal, že má spraviť. Počúval hlas Ducha Svätého aj počas obchodných rokovaní a očakával jeho rady.

Povedal mi aj praktické príklady, ako ho Pán viedol. Raz mal dohodnuté obchodné rokovanie. V to ráno cítil, že ho Duch Svätý vedie, aby urobil niečo zvláštne. Nedávalo mu to žiaden zmysel, no už dopredu sa rozhodol poslúchať Božie vedenie a tak neprotirečil.

Duch Svätý ho viedol, aby premýšľal o kráľovi v Písme, ktorému prorok Elizeus prikázal, aby udieral na šípmi o zem.

Kráľ udrel len trikrát a prorok ho pokarhal, že tak nespravil viackrát (pozri Druhá kráľov 13:14-19). Tento podnikateľ teda udrel na zem dvadsaťkrát. Povedal: „V ten deň moja spoločnosť uzatvorila výhodný obchod na kúpu dvadsiatich nemocníc vo Vietname.“

Nestačil som sa čudovať, ani keď mi rozprával príbeh, ako kúpil jednu z najväčších európskych bánk. V tomto prípade to bolo ešte oveľa neuveriteľnejšie. Stál som s otvorenými ústami. Suma sumárum, tento podnikateľ sa rozhodol bez výhrad počúvať Božie príkazy, ktoré prijal na modlitbe. Neskúmal, či to znie logicky alebo nie. No a myslím, že výsledok hovorí sám za seba. (Smiech).

Jeden za našich štyroch synov mal už niečo po osemnástke a bol teda teoreticky považovaný už za „dospeláka“. Raz som ho o niečo požiadal, čo sa mu nezdalo veľmi logické. Snažil sa mi z celej sily oponovať, no zo svojej požiadavky som nezľavil ani za svet. Napokon podráždene zamrmlal: „Ocko, ale ja som predsa mileniál! Nevieš, že na to, aby sme poslúchli príkaz, potrebujeme dobre poznať dôvod?!“ (Mileniáli sú ľudia narodení v rokoch 1981 až 1996. Ide o generáciu, ktorá vyrastala s prístupom na internet, smartfónmi a sociálnymi médiami. Sú veľmi zdatní v technológiách a používajú ich na socializáciu, zábavu, vzdelávanie a prácu, pozn. pr.).

Povedal som mu: „Dobre, synku, ako chceš, urobíme takú malú dohodu. Na začiatku ti poviem jeden príbeh a keď mi dáš odpoveď, nemusíš môj príkaz poslúchnuť. Boh raz povedal judskému prorokovi, aby išiel do Bételu a prorokoval izraelskému kráľovi. Dôrazne mu prikázal, aby sa do Judského kráľovstva nevrátil tou istou cestou a aby za celý čas ani nič nejedol. Tento mladý prorok však príkazy Ducha Svätého neuposlúchol

a výsledkom bolo, že ho na ceste zabil lev (pozri Prvá Kráľov 13-16, 23-26). Takže, synku, ak mi odpovieš na otázku, prečo mu Boh tieto zvláštne príkazy dal, aj ja ti odpoviem, prečo som ti prikázal, čo som ti prikázal.“

Dost' na tom, zatiaľ žiadnu uspokojujúce vysvetlenie na túto dilemu nenašiel. Mne to tiež neschádza z mysle. Niekedy nás Boh požiada spraviť niečo, čomu nerozumieme. Že to bola naozaj Božia múdrosť, nám potvrdzujú výsledky. Aj Pán Ježiš hovorí: „Ospravedlnením múdrosti sa stali jej činy.“ (Matúš 11:19)

Kiež sme ako Peter, ktorý potom čo celú noc lovil, no neulovil nič, uposlúchol Pánov hlas, zatiahol na hĺbinu a opätovne hodil siete. Poslúchnuť bolo pre neho o to ťažšie, že mali za sebou náročnú noc a boli nadmieru vysilení: „Učiteľ, celú noc sme sa namáhali a nič sme nechytali, ale na tvoje slovo spustím siete.“ (Lukáš 5:5) Výsledkom ich poslušnosti boli dve lode plné rýb.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: “Kto sa spolieha na seba, je hlupák, kto však kráča podľa múdrosti, bude zachránený.” (Príslovia 28:26)

Hlavná myšlienka: Božia múdrosť je nadradená tej našej, a preto by sme sa nemali spoliehať na našu vlastnú rozumnosť. Niekedy nás môže odradiť od uposlúchnutia Božieho príkazu to, že nevyzerá na prvý pohľad rozumne či logicky. No ak má človek posvätnú bázeň, poslúchne i vtedy, keď mu to nedáva zmysel.

Podnety na zamyslenie: Mám problém podriadiť sa Božím príkazom? Stalo sa mi už, že som jeho príkaz skúmal vo svetle logickosti a neuposlúchol ho? Ako sa to skončilo? Bolo by niečo inak, ak by som bol Bohu dôveroval? Ako ho môžem začať poslúchať bez výhovoriek?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusť mi, že som tak často dôveroval viac svojej múdrosti ako tej tvojej. Daruj mi, prosím, tvoju múdrosť kedykoľvek rozjímam nad tvojím Slovom, modlím sa alebo prijímam zbožné rady tvojich služobníkov. Daj mi milosť, aby som tvoje usmernenia poslúchal aj vtedy, keď mi na prvý pohľad nedávajú zmysel. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa podriadiť Božej múdrosti a nespoliehať sa na moje vlastné porozumenie alebo ľudí, ktorí nadradujú smrteľného človeka nad všemohúceho Boha.

Povinnosťou človeka je
Boha milovať a báť sa ho
a to celkom nezištne
a bez strachu z trestu.

MAIMONIDES

25 | NEZIŠTNOSŤ

Pravdepodobne si už počul nejakých rodičov horekovať nad tým, že ich syn alebo dcéra—vysokoškolák si na nich spomenie a zavolá im, až keď má finančné suchoty. Naoko sa vypytuje, ako sa im darí, no skutočnou motiváciou je z nich vytĺcť peniaze. Božia bázeň nás ochraňuje pred tým, aby sme sa aj my k nášmu Bohu správali takto úlisne a privádza nás k ďalšiemu, v poradí už tretiemu aspektu bázne pred jeho Slovom. Takže, ak si ctíš Božie slovo, potom:

1. Poslúchneš Pána hneď.
2. Poslúchneš Pána aj vtedy, keď ti to nedáva žiadny zmysel.
3. **Poslúchneš Pána i vtedy, keď z toho nemáš žiadny zjavný úžitok.**

Pánovi slúžim už viac ako štyridsať rokov. Za túto dobu som stretol mnoho kresťanov, ktorí pre Pána nespravia nič, ak im z toho, obrazne povedané, nič nekvapne. Len sa nad tým zamysli:

Prichádzame na zhromaždenie o pol hodinku skôr, aby sme si obsadili miesto v prvom rade, keď sa káže na tému svätosť? Sú na v rebríčku najpredávanejších kníh tituly o poslušnosti Božej vôli? Dopustili sa vedúci cirkvi kompromisov, aby sa prispôbili tomu, čo sa dnes nosí? Nie sú náhodou mnohí služobníci evanjelia učiteľmi, o ktorých nám predpovedá aj Písmo? Teda tí, ktorí sa snažia páčiť ľuďom a namiesto zvesti evanjelia o sebazapretí a nasledovaní Krista im radšej ponúkajú nejaké motivačné príbehy?

Keď Boha neposlúchame, tak si v konečnom dôsledku ubližujeme. Jeho prikázania, rady a múdrosť sú zdrojom toho pravého a nefalšovaného požehnania, a to nielen na tejto zemi, ale potom aj na večnosti. Písmo hovorí, že „kto ich zachováva, má hojnú odmenu.“ (Žalm 19:12) Božiu štedrosť nikdy nevyvážiš, ani keby si sa v duchovnej službe pre jeho kráľovstvo načisto zodral.

Na druhej strane potrebujeme tiež spomenúť, že ak je naša služba pre Pána motivovaná nejakými vonkajšími stimulmi, pohybujeme sa na veľmi tenkom ľade. Nie je totiž vôbec isté, že jeho vôľu budeme plniť aj vtedy, keď nám z toho navonok neplynie nijaký úžitok. Je veľmi pravdepodobné, že v takom prípade nadradíme naše vlastné sebecké záujmy nad jeho vôľu. Preto tak veľmi potrebujeme mať viac bázne pred Pánom—len vtedy budeme Pána poslúchnuť bez ohľadu, či z toho máme nejaký osov alebo nie.

V období svojho najväčšieho rozmachu si Perzská ríša podrobila všetky ostatné územia. Kráľ Xerxes bol najmocnejším mužom na zemi. Za manželku mal židovku Ester.

Jeho najvyšší hodnostár bol Hámán. Zažil veľkú urážku od ďalšieho kráľovského hodnostára, Žida Mordochaja, ktorý bol bratancom Ester. Hámán sa na Mordochaja rozhneval natoľko, že sa rozhodol že zničí nielen jeho, ale spolu s ním aj všetkých Židov. Nevedel, že kráľovná Ester je tiež pôvodom z tohto národa.

Hámán sa nešťítel Židov pred kráľom vážne zhanobiť a navrhol mu ich vyhubenie. Všetko mu nahrávalo do karát. Kráľ s jeho plánom súhlasil, vydal príslušný dekrét a zapečatil ho svojím pečatným prsteňom.

Keď sa o tomto dekréte dozvedel Mordochaj, poslal posla ku svojej sesternici, kráľovnej Ester. Požiadal ju, aby pred kráľom vyprosila pre svoj ľud milosť.

Ester mu odpovedala: „Všetci kráľovskí služobníci, ba i ľud kráľových krajín, vedia, že pre každého muža i ženu, ktorí by vošli ku kráľovi do vnútorného dvora bez pozvania, platí jediný zákon: usmrtiť. Len ten, ku ktorému kráľ vystrie svoje zlaté žezlo, zostane nažive. Mňa však už tridsať dní nevolali, aby som vošla ku kráľovi.“ (Ester 4:11) Ester bola síce kráľovou manželkou, no i na ňu sa toto nariadenie vzťahovalo. Ak by do trónnej dvorany vošla bez kráľovho pozvania, čakala ju poprava.

Pozrime sa na jej situáciu podrobnejšie. Ester si ako kráľovná užívala rozprávkový život, mala všetko, čo si jej duša zažiadala. Ak by vošla do trónnej siene, aby sa prihovorila za záchranu Židov, čo by z toho mala? Nezískala by celkom nič, ba práve naopak—prišla by o všetko, dokonca aj o holý život. O to zaujímavejšia je jej odpoveď Mordochajovi:

Ester znova odkázala Mordochajovi: „Chod', zhromaždi všetkých Židov, ktorých nájdeš v Šušane, a postíte sa za mňa. Nejedzte a nepite tri dni a tri noci. Ja sa tiež budem so svojimi dvornými dámami takto postiť. Potom pôjdem ku kráľovi, hoci to nie je v súlade so zákonom. *Ak mám zahynúť, zahyniem.*“ (Ester 4:15-16, dôraz pridaný autorom)

Bázeň pred Všemohúcim ju viedla k tomu, že sa rozhodla uprednostniť záležitosti Božieho kráľovstva pred vlastným blahom. Jej akt poslušnosti ohrozil jej bezstarostný a bezpečný život, bohatstvo a postavenie, ktoré si na kráľovskom dvore užívala. Aj napriek tomu, že z toho nemala žiadny prospech, rozhodla sa uprednostniť Božie záležitosti. Môžeme povedať, že mala bázeň pred Bohom a pred jeho Slovom.

V roku 2015 sme spolu s Lisou slúžili na kresťanskej konferencii pre tritisícpäťsto kresťanských služobníkov v hlavnom meste Arménska, v Jerevane. Konferenciu navštívilo veľa pastorov z východnej Európy, Blízkeho Východu a dokonca mnohí pricestovali autom aj z Iránu (Jerevan sa nachádza približne len päťdesiat kilometrov od hranice s Iránom). Vtedy ešte mali iránski občania do Arménska povolený vstup, a tak konferenciu navštívili aj mnohí z miestnych vedúcich podzemnej iránskej cirkvi. Na zhromaždeniach sme zažívali nádhernú Božiu prítomnosť a požehnanie.

Po skončení konferencie sme sa s Lisou išli poprechádzať po hlavnej ulici v Jerevane. Zrazu z jednej z reštaurácie vybehli dve mladé ženy (mohli mať niečo po dvadsiatke) a pozdravili nás. Zistili sme, že sú vedúcimi iránskej podzemnej cirkvi. Boli nezvyčajne krásne a plné života. Dokonca som si len tak v duchu hovoril: *Ktorým z mojich troch slobodných synov by som ich mohol predstaviť?*

Rozprávali sme sa s nimi približne dvadsať minút. Prezradili nám, že ich sleduje iránska náboženská polícia. Zistili, že iránske úrady telefonicky zisťovali čo robia a kde sa nachádzajú. Jedna dostala na mobil aj výhražnú správu.

Bez rozmyslu som vtedy vyprskol zrejme tú najväčšiu hlúposť, čo som kedy za štyridsať rokov v službe niekomu povedal: „Prečo sa chceš vôbec vrátiť a jednoducho neopustíš krajinu?“

Spomínam si na jej úprimné, milé a odhodlané slová: „A kto by potom mojím ľuďom povedal o Ježišovi, ak by sme sa nevrátili?“

Jej odpoveď ma zarazila. Uvedomil som si, že tieto mladé ženy nadradili svoju túžbu šíriť Božie kráľovstvo vo svojej krajine nad prirodzený pud sebazáchovy. Mali podobnú bázeň pred Pánom ako kráľovná Ester v biblických časoch. Poslúchli Božiu vôľu, hoci z toho nemali žiadne výhody, a dokonca tým ohrozili svoje vlastné životy. Vyviedlo ma to z môjho prevráteného zmýšľania, a zároveň aj veľmi inšpirovalo.

Odhodlanie, ktoré sme videli aj u týchto mladých kresťaniek, nie je len nejaká jednorazová poslušnosť. Je to vzácny postoj srdca, v ktorom sa potrebujeme neustále upevňovať a cibriť. Malo by to byť automatické pravidlo, ktorým sa riadime dokonca aj v tých navonok celkom obyčajných rozhodnutiach—poslúchneme Božie slovo a necháme sa viesť jeho Svätým Duchom alebo nie? Vysvetlím to na praktických príkladoch. Povedzme, že máme program nabitý na prasknutie, no zrazu cítíme, že máme niekomu zavolať. Nerozumieme dôvodom, nevidíme z toho žiaden úžitok, no to nevadí. Ak poslúchneme, väčšinou sa ten dôvod dozvieme neskôr.

Prípadne sa dopyčujeme, že niekto na nás kydá špinu. Nevidíme žiadne zjavné požehnanie z toho, že tomu človeku odpustíme, ale aj tak sa s ním zmierime a rozhodneme sa mu žehnať. Spravíme to len na základe poslušnosti Božiemu slovu, ktoré nás nabáda: „Odpúšťajte si navzájom, ako aj vám Boh odpustil v Kristovi“ a „žehnajte tých, ktorí vám zlorečia.“ (Efezanom 4:32; Lukáš 6:28)

Alebo nám niekto pod vplyvom nenávisťi ublížil. Aký úžitok budeme mať z toho, ak uposlúchneme príkaz Pána Ježiša, ktorý povedal „Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, ktorí vás prenasledujú?“ (Matúš 5:44) Prečo veriaci v krajinách, kde sú kresťania prenasledovaní, svojim prenasledovateľom, ktorí ich mučia alebo dokonca zavraždia ich milovaných len preto, že veria v Krista, žehnajú? Keď sme s Lisou kresťanov v takýchto oblastiach navštívili, mali napriek všetkým ťažkostiam prekypujúcu radosť a nadšenie pre Pána.

Alebo aký je osov z toho, že sa modlíme za národy? Prípadne, že finančne žehnáme a podporujeme tých, ktorí nám to nemôžu odplatiť? Tento zoznam je nekonečne dlhý. Polož si teda osobne otázku, či si ochotný Boha poslúchať nezištne na znak hľbokej úcty pred ním alebo ho počúvaš len keď máš z toho nejaký osov.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Lebo kto by chcel zachrániť svoj život, stratí ho, a kto by stratil svoj život pre mňa, nájde ho.“ (Matúš 16:25)

Hlavná myšlienka: Keď Boha neposlúchame, tak sa v konečnom dôsledku ochudobňujeme o mnohé z jeho vzácnych požehnaní. Božiu štedrosť nikdy nevyvážiš svojim dielom pre neho.

Podnety na zamyslenie: Čo má Pán Ježiš na mysli slovami „zachrániť si život“? Nevnímal som túto pasáž len v extrémnom zmysle slova ako mučenícku smrť? Usiloval som sa ju aplikovať aj na bežné každodenné rozhodnutia? Čo by sa udialo, ak by som to začal robiť a ako by to ovplyvnilo môj život?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusť mi, že som ťa často poslúchal len vtedy, keď sa mi tvoje požiadavky zdali rozumné alebo prospešné. Oddelujem sa od takéhoto prevráteného zmýšľania a činím z neho pokánie. Pomôž mi odteraz neusilovať sa ochrániť seba samého, ale plne ti vo všetkom dôverovať. Chcem lačniť a žízniť po tvojej nebeskej múdrosti, a to dokonca i vtedy, keď nevidím okamžitý úžitok. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa krok za krokom podriaďiť sa Ježišovým túžbam a jeho zvrchovanej múdrosti.

Niet spasenia bez poslušnosti,
ved' spása, ktorej chýba poslušnosť,
je čistá nemožnosť.

A. W. TOZER

26 | PROSPEŠNÁ BOLEŠŤ

Pôrod nie je sám o sebe niečo, čo by si čerstvá mamička užívala. Je to ťažká a bolestivá skúsenosť. Výsledkom je však dlho očakávaný nový prírastok do rodiny. Bez neprijemnej a strastiplnej skúsenosti tehotenstva a pôrodu by tento malý človečik nikdy neprišiel na svet. Tento príklad nás uvedie do porozumenia nášmu ďalšiemu, v poradí už štvrtému aspektu bázne pred Božím slovom. Ak si ctíš Božie slovo, potom:

1. Poslúchneš Pána hneď.
2. Poslúchneš Pána aj vtedy, keď ti to nedáva žiadny zmysel.
3. Poslúchneš Pána i vtedy, keď z toho nemáš žiadny zjavný úžitok.
4. **Poslúchneš Pána aj napriek tomu, že je to bolestivé.**

Vráťme sa na malý moment k jednej z najdôležitejších pasáží tejto knihy. Apoštol Pavol nás v Liste Filipanom 2:12-13 napomína, aby sme na svojej spáse pracovali s bázňou a chvením. Tesne predtým nám dáva do pozornosti príklad nášho Majstra a volá nás k *poslušnosti*. Poukazuje na skutočnosť, že náš Pán sa vzdal svojich božských privilégií, „ponížil sa a stal sa poslušným až na smrť, a to smrť na kríži.“ (Filipanom 2:8, dôraz pridaný autorom). Ochetne poslúchol vôľu svojho nebeského Otca, a to dokonca i napriek tomu, že to pre neho znamenalo nepredstaviteľné utrpenie.

Večer pred svojím ukrižovaním volal Kristus v Getsemanskej záhrade v ohromnej agónii: „Otče môj, ak je to možné, nech ma minie tento kalich. No nie ako ja chcem, ale ako ty.“ (Matúš 26:39) Zápas o dušu a dilema medzi túžbou zachrániť samého seba alebo naopak vydať svoj život za hriechne ľudstvo, boli také intenzívne, že sa potil krvavým potom. Pamätaj, že Písmo hovorí: „Vo všetkom prešiel skúškami podobne ako my, avšak bez hriechu.“ (Židom 4:15) Veľmi dobre vedel, čo ho v najbližších hodinách čaká, a tak zúfalo v modlitbe k Otcovi volal o nejaký iný spôsob záchrany hriechneho človeka. No žiaden iná nejestvoval. Pozrime sa, čo ho k takejto miere poslušnosti motivovalo:

Ježiš v dňoch svojho pozemského života mocným hlasom a so slzami prednášal modlitby a prosby tomu, ktorý ho mohol zachrániť pred smrťou, a bol vypočutý *pre svoju bohobojnosť*. (Židom 5:7, dôraz pridaný autorom)

Bola to Kristova bohobojnosť (niektoré cudzojazyčné preklady tu uvádzajú slovné spojenie hlboká úcta pred Bohom, pozn. pr.), ktorá mu pomohla prekonať to, pred čím naša ľudská prirodzenosť uteká. V podobnom duchu hovorí Písmo nasledovné slová i k nám:

Keď teda Kristus prešiel utrpením v tele, aj *vy sa vyzbrojte* takým istým zmýšľaním: Kto prešiel utrpením v tele, skoncoval s hriechom. (Prvý list Petrov 4:1, dôraz pridaný autorom)

Skôr, ako budeme pokračovať, musím zdôrazniť jednu dôležitú skutočnosť. Ak nemáme živý vzťah s Bohom, ale vyznávame len nejaké mŕtve náboženstvo, budeme vnímať utrpenie pre Boha ako spôsob zapáčiť sa mu alebo si ho priaznivo nakloniť. No živá viera má hlbokú vnútornú túžbu sa Bohu ľúbiť. To ide ruka v ruku s ochotou prirodzene čeliť protivenstvám a odporu tohto sveta. Bohu sa páči naša poslušnosť, nie utrpenie samo osebe. Pod utrpením mám na mysli či už fyzické, alebo psychické utrpenie, ktoré nie je o nič menej bolestivé.

Peter nás nabáda, aby sme sa *vyzbrojili*. Dokážeš si predstaviť, že by armáda išla bojovať len tak, bez lietadiel, vojenských lodí, tankov, zbraní alebo munície? Len samotné pomyslenie na to je číra pochabosť. No už nie tak často si uvedomujeme, že podobne je bláznivá i domnienka, že môžeme byť nasledovníkmi Krista bez utrpenia. Takýto veriaci človek sa usiluje utrpeniu stoj čo stoj vyhnúť v snahe zachrániť si kožu. Neuvedomuje si, že je presne ako ten neozbrojený vojak len v duchovnom zmysle slova. Naša výzbroj nie je fyzická, ale duchovná. Je ňou Božia bázeň. S jej pomocou môžeme pre Pána podstúpiť i to najväčšie utrpenie.

O príbehoch utrpenia pre vieru by som mohol napísať hoc i celú knihu. Spomeniem aspoň jeden z nich. Spolu s Lisou a deťmi sme sa na začiatku deväťdesiatich rokov vydali na krátkodobý misijný výjazd. Slúžili sme v jednom cirkevnom zbore v takej „Hornej Dolnej“. Pastor tento zbor nedávno opustil, aby prevzal zodpovednosť za väčší cirkevný zbor a svoje ovečky nechal takpovediac na holičkách.

Prvé zhromaždenia boli dosť náročné. Väčšina veriacich tam len tak bez záujmu sedela a mladí ľudia celkom vzadu nezáväzne vtipkovali. No na treťom zhromaždení som pocítil výraznú zmenu. Niečo sa naozaj udialo, lebo aj mladí ľudia prišli na zhromaždenie skôr, aby si obsadili prvé miesta. Postupne na naše stretnutia prichádzalo viac a viac ľudí, a nakoniec sme mali zhromaždenia niekoľko týždňov. Každý večer bola tá malá cirkevná budova plná na prasknutie, Boh svoj ľud občerstvoval svojou nádhernou prítomnosťou a a mnohí odovzdali svoje životy Pánovi.

Ako sme sa za túto záležitosť modlili, ponúkli sme vedeniu cirkvi možnosť, že by sme tam zostali ešte o pár mesiacov dlhšie. Chceli sme totiž ten zbor pripraviť duchovne na príchod nového pastora. No presbyterstvu to veľmi nevoňalo. Nepozdávalo sa im narušenie zabehaných koľají v živote zboru. Našli si rôzne dôvody pre naše odmietnutie, no jeden ma načisto šokoval. Starší členovia zboru sa sťažovali, že mládež im teraz ukradla miesta v prvých radoch! Hovorili aj iné nezmysly od výmyslu sveta, no aby som to skrátil, výsledkom ich hlasovania bolo, že našu ponuku slušne odmietli a nechceli, aby sme tam viac slúžili.

V deň hlasovania o našom odchode som zboru oznámil, že nasledujúci večer bude naše posledné zhromaždenie. Väčšina ľudí nad tým otvorene vyjadrila svoje sklamanie a rozhorčenie. Bola to veľmi nepríjemná skúsenosť.

Druhý deň do zboru zavolať nespokojný manžel členky zboru, ktorá naše zhromaždenia navštevovala. Vyhrážal sa, že cirkevnú budovu počas nášho posledného zhromaždenia vyhodí do povetria. Bral som to ako zlý vtip, no žarty ma prešli vo chvíli, keď mi zavolať príslušník polície a povedal, že to je vážne.

Najskôr som mu neveriacky oponoval: „To je len planý poplach!“

No ten policajt mi povedal: „Pane, ja toho muža dobre poznám. Je podozrivý z obchodovania s narkotikami na vysokej úrovni a ak si vypije nejaký ten pohárik, tak svoje vyhrážky splní.“

Otrasený som sa ho spýtal, či nám môže zabezpečiť policajnú ochranu počas zhromaždenia.

Jeho odpoveď ma šokovala: „Policajná stanica je od tohto bohom zabudnutého miesta vzdialená celých šesťdesiat kilometrov. Keď ja odtiaľto po šiestej hodine večer odídem, nikto sem už nepríde. Nemáme dosť zamestnancov.“

Náš hovor som skončil so zmiešanými pocitmi a lomcovali mnou obavy. Moja myseľ mi hovorila, aby sme sa okamžite zbalili a zobrali nohy na ramená. Bývali sme v prívесе uprostred poľa, ktorý patril jednému z členov zboru—vskutku ideálne miesto na zlynčovanie. Cítili sme sa ohrození a všetkými opustení. Prečo by sme tam vôbec mali ísť a slúžiť? Vedenie zboru predsa s nami škaredo vybabralo, tak jednoducho zdrhnime!“

Po chvíli som si ale uvedomil, aké sú moje pohnútky sebecké. Vedel som, že počas tých pár týždňov, čo sme na tom mieste slúžili, bolo mnoho ľudí požeňnaných. Ak by sme ich len tak neohlásene opustili, len by im to zasadilo ďalšiu ranu. Sklamane by si povedali: „Aha, zase nás ďalší kresťanský služobník nechal v kaši!“ Okrem toho som vedel, že ak teraz upustím zo svojich zásad, otvorím sa kompromisom. Neschádzali mi z mysle Ježišove slová: „Ale nájomný sluha (ten, kto len slúži za

mzdu), keď vidí prichádzať vlka, opustí stádo a utečie. A vlk ich prenasleduje, chytí a rozpráši [stádo].“ (Ján 10:12, AMPC, voľný preklad do slovenčiny)

Spomínam si, že sme sa vtedy celé hodiny modlili o Božiu múdrosť a pýtali sa Pána čo máme robiť a ako sa v tejto situácii zachovať. Zrazu mi na myseľ prišla pasáž Písma, ktorá hovorí, že Boh si do svojej blízkosti púšťa toho, „kto prísahu nezmení, hoci by utrpel škodu.“ (Žalm 15:4) O chvíľu nás naplnil nadprirodzený pokoj a vedel som, že všetko bude v poriadku. V ten večer sme zažili nádherné zhromaždenie a ani nás nikto nevyhodil do vzduchu. Bol som veľmi rád, že sme sa mohli s našimi bratmi a sestrami v Pánovi aj náležite rozlúčiť.

Nezabúdajme, že žijeme v hriešnom svete, ktorý vzdoruje Božím plánom a jeho vôli. Preto Písmo hovorí: „Veď vám sa dostala milosť pre Krista, aby ste v neho nielen verili, ale za neho aj trpeli.“ (Filipanom 1:29) V podobnom duchu píše vo svojom Liste i apoštol Peter:

Veď na to ste boli povolani; pretože aj Kristus trpel za vás a zanechal vám príklad, aby ste kráčali v jeho šľapajach. On hriech nespáchal, ani lešť nebola v jeho ústach. Keď mu zlorečili, on nezlorečil, keď trpel, nevyhrážal sa, ale všetko odovzdal tomu, čo spravodlivo súdi. (Prvý list Petra 2:21-23)

Božou vôľou pre nás nie je, aby sme ľuďom odplácali zlým za zlé, ale aby sme každý pocit krivdy alebo ublíženia odovzdali Bohu. Nemáme to, samozrejme, len tak slepo prehliadnuť, ale odovzdať mu to s dôverou v modlitbe. Boh učiní spravodlivosti zadosť, no nie podľa nášho časového rámca, ani podľa našich predstáv.

Pisateľ Listu Židom nám v slávnej kapitole o viere predstavuje hrdinov, ktorí vierou dosiahli pre Boha veľké víťazstvá a vykonal

veľké a mocné skutky. Zo svojich zásad a presvedčenia neustúpili ani keď pre svoju vieru museli strpieť výsmech, mučenie, zlé zaobchádzanie, uväznenie, vyhnanstvo, nepohodlie či samotu, a to všetko len preto, že poslúchali Boha. Prečo? Žili vo svete, ktorý sa protiví Božiemu kráľovstvu (pozri Židom 11:36-39). Mali rozličné osudy, no spájalo ich jedno: „Bázeň pred Pánom im nedovolila zblúdiť z cesty poslušnosti voči Bohu a jeho Slovu a to dokonca ani za cenu utrpenia.“ Posilňovali sa nasledovným Pánovým prísľubom: „Tí, čo rozsievajú so slzami, budú žať s plesaním. S plačom vychádza ten, čo rozsieva semeno; s plesaním sa však vráti a donesie snopy.“ (Žalm 126:5-6)

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „V bázni Hospodina je pevná nádej, pre svoje deti je útočiskom.“ (Príslovia 14:26)

Hlavná myšlienka: Božia bázeň je zbraňou, ktorá nám pomáha neuhnúť z cesty poslušnosti napravo ani naľavo, a to i za cenu utrpenia.

Podnety na zamyslenie: Nadradil som niekedy túžbu ochrániť samého seba nad Boží príkaz poslúchať jeho Slovo? Chcem z tohto hriechu urobiť pokánie a nechať sa viesť bázňou pred Pánom? Budem ho milovať a poslúchať dokonca i vtedy, keď utrpím finančnú škodu, spoločenskú ujmu alebo budem strádať fyzicky?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusť mi, že som tak často inklinoval k tendencii neposlúchnuť tvoje príkazy a vôľu v mene sebeckých záujmov. Uvedomujem si, že to nebolo odo mňa vôbec rozumné. Ved' tvoja ochrana je neomylná a stála a tá moja len dočasná. Chcem sa báť teba a poslúchať ťa, nech už by ma to stálo akokoľvek veľa. Ďakujem ti, že mi k tomu v Ježišovom mene dávaš silu. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa i za cenu utrpenia vždy poslúchať Boha. Bezo zvyšku mu podriaďujem svoj život, ved' len on je spravodlivý sudca.

Rozmysli si dobre,
po ktorej ceste máš ísť,
tak si budeš vždy čestne počínať.

PRÍSLOVIA 4:26, Bot. pr.

27 | JE DOKONANÉ!

Túto kapitolu začnem otázkou: „Môže byť nejaký projekt považovaný za úspešný bez toho, že ho dokončíme?“ Samozrejme, že nie. Pán Boh má tiež svoj dôležitý projekt. Je ním šírenie jeho kráľovstva na tejto zemi. Každému zo svojich služobníkov zveril rozličné úlohy, ktorých dokončenie k tomu významnou mierou prispieva.

Ak si to neuvedomíme, neporozumieme ani našej poslednej, v poradí už piatej pravde o bázni pred Božím slovom. Ak si ctíš Božie slovo, potom:

1. Poslúchneš Pána hneď.
2. Poslúchneš Pána aj vtedy, keď ti to nedáva žiadny zmysel.
3. Poslúchneš Pána i vtedy, keď z toho nemáš žiadny zjavný úžitok.
4. Poslúchneš Pána aj napriek tomu, že je to bolestivé.
- 5. Dotiahneš Božiu vôľu do konca.**

Život biblického kráľa Saula je typickým príkladom človeka, ktorý Božiemu slovu neprikladá náležitú váhu. Kedykoľvek mu na Božích pokynoch niečo nesedí alebo z toho nemá nejaký zjavný prospech, vydá sa vlastnou cestou. Nedostatok úcty voči Bohu spôsobilo ľuďom v okolí tohto kráľa mnoho bolesti a problémov—prirodzený následok takéhoto nesprávneho postoja.

No nebolo to u neho takto vždy. Pred svojou korunováciou to bol pokorný a bohabojný mladík. Keď sa po ňom zháňal známy prorok v Izraeli, Samuel, odvetil mu: „Prečo sa o mňa vôbec zaujímaš? Som taký nepatrný a bezvýznamný. Pochádzam z tej najnepatrnejšej rodiny najmenšieho izraelského kmeňa.“ (Prvá Samuelova 9:21, verš parafrázovaný autorom) Neskôr sa celý národ zhromaždil v snahe dozvedieť sa, kto bude ich prvým kráľom. Po dlhom výbere padol nakoniec lós na Saula. Keď ho ale predstavitelia národa hľadali, aby ho ustanovili za kráľa, čuduj sa svete—nemohli ho nikde nájsť. Chcel zostať takpovediac inkognito (pozri Prvá Samuelova 10:20-24).

Hoci začal dobre, mali neskoršie udalosti v jeho živote takpovediac tragický spád. Jeho život je príkladom človeka, ktorý nemá dostatočnú úctu pred Pánom. Podobne ako Šalamún, aj on sa začal viac ako na Pána spoliehať na svoj úspech a výsady, ktoré išli ruka v ruke s jeho pozíciou. Na začiatku bol nedostatok Božej bázne v jeho živote takmer nepozorovateľný. To platí aj vo všeobecnosti— ak potlačíme naše svedomie v maličkostiach, postupne načisto otupie. Potom bude pre nás aj neposlušnosť vo vážnych rozhodnutiach celkom bežná ako na bežiacom páse a ani si to nevšimneme.

Kráľ Saul je takmer učebnicovým príkladom takejto tragédie. Nedostatok úcty pred Bohom sa postupne v jeho živote

začal prejavovať i navonok (pozri Prvá Samuelova 13:5-14). Skutočnosť, že aj napriek svojim pochybeniam aj naďalej zakúšal Božie požehnanie, mu dávala falošnú istotu, že všetko je v tom najlepšom poriadku (pozri Prvá Samuelova 14:47).

Pán chcel potrestať bezbožné správanie Amálekov, a tak mu prikázal: „Chod' teda, napadni Amalékov a vykonaj na nich i na všetkom, čo majú, hubiacu kliatbu. Bez milosti pobi mužov i ženy, deti i dojčatá, dobytok i ovce, ťavy i osly!“ (Prvá Samuelova 15:3)

Saul zhromaždil dvestotisícovú armádu. Pozabíjali všetko živé, vrátane zvierat, no ušetrili kráľa Amálekov Agaga a najlepšie kusy dobytky (pozri Prvá Samuelova 15:7-9).

Pozrime sa na tieto udalosti podrobnejšie. Ak Saul zhromaždil takúto obrovskú armádu, môžeme predpokladať, že nepriateľ mal aspoň štvrt' milióna obyvateľov. To znamená, že pozabíjali z nich dvestoštyridsaťdeväťtisíc deväťstodeväťdesiatdeväť ľudí. Môžeme povedať, že kráľ poslúchol Boží príkaz na deväťdesiatdeväť percent. V duchu ho možno aj pochválime a zatlieskame mu. Pozrime sa ale ako sa o jeho takmer stopercentnej poslušnosti vyjadril Pán:

Lutujem, že som Šaula ustanovil za kráľa, lebo sa odo mňa odvrátil a *moje príkazy nesplnil*. (Prvá Samuelova 15:11, dôraz pridaný autorom)

Ústami proroka Samuela nazval Boh Saulovo správanie pravým menom—*vzburou* (pozri Prvá Samuelova 15:23). Máme tu čierne na bielom, že Saul *zhrešil*. Pripomeňme si v krátkosti, čo to je hriech. Apoštol Ján hovorí, že hriech je porušenie zákona (pozri Prvý list Jána 3:4). Ak by sme to chceli zjednodušiť,

znamená to, že hriech je: *odmietnutie podriaďiť sa Bohu*. Pozrime sa na to z nasledovného uhla pohľadu: Adam v raji nezosmilnil s nejakou prostitútkou, nevyľúpil banku a ani nikoho nezavraždil. Celým jeho prehreškom bolo, že neuposlúchol Boží príkaz. Saul tiež Božie nariadenie uposlúchol len tak *polovičato*.

Podme si teraz priblížiť, čo sa vlastne stalo. Keď Boh Saulovi prikázal, aby išiel do boja s nepriateľom, nedupol si nohou a neodvrkol: „Bože, na to môžeš zabudnúť! Nejdem nikam!“ V takom prípade, by zaiste nikto nenamietal, že je to otvorená vzbura ako vyšitá. No on Boží príkaz uposlúchol, a dokonca ho aj urobil svojou prioritou. Alebo povedzme, že by bol dal prednosť niečomu inému. Pravdepodobne by sme povedali: „No to je toho, nedal poslušnosť na prvé miesto.“ Len málokto by takéto správanie nazval „vzburou“ voči Bohu.

To, že Boží príkaz uposlúchol na deväťdesiatdeväť percent, takisto len málokto považuje za otvorenú neposlušnosť či vzburu. Skús si na moment predstaviť, že si v Saulových šľapajach. Ako by si asi zareagoval na prorokove prísne pokarhanie? Ne protestoval by si náhodou: „Nepreháňaj to, prosím! Prečo sa vrtaš v tejto maličkosti a nezameriaš sa radšej na ten obrovský vojenský úspech, čo som dosiahol?!“ Vo svetle slov Písma vidíme, že *polovičatá poslušnosť* je v podstate neposlušnosť.

Prečo Boh so Saulom nejednal takpovediac v rukavičkách? O trochu viac svetla nám do tejto témy vnesie znalosť historického kontextu. Ak nejaký kráľ porazil v boji svojho nepriateľa, bolo zvykom, že ho zajal a priviedol ho ako živú trofej do svojho paláca. Jemu a všetkým, ktorí ho na kráľovskom dvore navštívili, to ukazovalo jeho majestát a veľbu.

Povieš si: „Dobre, dobre, tomu rozumiem. Ale prečo ušetril najlepšie kusy dobytky?“ Dôvod je vskutku prekvapujúci. Saul ich neušetril pre svoju potrebu, ale aby ich obetoval Bohu! Všimni si jeho námietku voči prorokovým slovám: „Lud totiž ušetril najlepšie kusy oviec a dobytky, aby to obetoval Hospodinovi, tvojmu Bohu. Na ostatnom sme však vykonali hubiacu kliatbu.“ (Prvá Samuelova 15:15) Čo ho k takémuto činu motivovalo? Mohla to byť túžba, aby sa zapáčil ľuďom? Izrael bol predsa Hospodinovým ľuďom. Len si to predstav! Vojaci, kňazi a celý ľud by mu nadšene pochlebovali: „Ach, máme takéto zbožného panovníka! Dáva Boha vždy na prvé miesto a obetuje mu len to najlepšie!“ Čo nevedeli bolo, že Boží príkaz znel jasne—zahubiť všetko živé. Saul to pravdepodobne spravil, aby si upevnil svoju pozíciu a vyzeral v očiach ľudu čo najlepšie. Trpel pocitom menejcennosti a strachom z ľudí.

Dnes obvykle nepovažujeme nízke sebavedomie za niečo až také tragické. No za vnútornou neistotou sa skrýva naša túžba po prijatí, láske a rešpekte, a to dokonca i za cenu neposlušnosti. Problém je, že častokrát zabúdame, ako veľmi nás náš Stvoriteľ miluje. Preto musíme našu vnútornú neistotu nazvať pravým menom a snažiť sa jej vyvarovať ako nebezpečnej pasce nepriateľa.

Saul Boha neposlúchol, lebo mu chýbala bázeň Božia. Pozrime sa na život nášho Majstra. Počas svojho pozemského života musel pravidelne čeliť neprijatiu, hanbe, nenávisti, otvorenému nepriateľstvu, fyzickému násiliu, a napokon aj hroznej mučeníckej smrti ukrižovaním. Keď prišla chrámová stráž, aby ho zajali, učeníci sa ho snažili chrániť. No Ježiš ich námietky umlčal nasledovnými slovami:

Alebo si myslíš, že nemôžem požiadať svojho Otca a že on by mi hneď neposlal viac ako dvanásť légií anjelov? Ale ako by sa potom splnili Písma, že sa to tak musí stať?“ (Matúš 26:53-54)

Vidíme, že pre Ježiša bola bezvýhradná poslušnosť Otcovi prioritou.

Keď som bol stredoškolač, ešte som nebol veriaci. Spomínam si na jeden plagát, ktorý sme mali vylepený v šatni. Jeho posolstvo mi stále vrtalo v hlave. Mal som ho totiž na očiach každé popoludnie po hodine basketbalu. Bol na ňom vyobrazený športovec so zvesenou hlavou a pri ňom slová: „Vzdávam to!“ Pod ním bol obraz Krista na kríži, ktorý hovoril: „Nevzdal som sa.“

Hoci som v tom čase nebol veriaci, urobilo to na mňa silný dojem. Dnes už oveľa lepšie rozumiem, že Kristus mal slobodnú vôľu, a teda sa mohol tomu všetkému utrpeniu a krížu vyhnúť. Aj napriek tomu si dobrovoľne zvolil byť Otcovi poslušný až do úplného konca, keď na kríži zvolal: „Dokonané je!“ On je aj pre nás tým najlepším príkladom poslušnosti a vernosti—dokonať, čokoľvek nám Pán zveril.

V tomto svetle lepšie rozumieme Ježišovým slovám, keď ho učeníci prosili o väčšiu vieru:

Tak aj vy, *keď urobíte všetko*, čo vám bolo prikázané, povedzte: „Sme neúžitocní sluhovia. Urobili sme, čo sme boli povinní urobiť.“ (Lukáš 17:10, dôraz pridaný autorom)

Potom aj slovné spojenie „všetko, čo vám bolo prikázané“ porozumieme v celkom novom svetle. Poslúchajme teda Pána bez výhrad a vytrvalo!

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Vytrvajte v určenom behu s pohľadom upretým na Ježiša, ktorý vložil do našich srdc vieru a až do konca nám ju zachová. On namiesto radosti, ktorá sa mu núkala, vzal na seba kríž, nedbajúc na potupu. Teraz ako víťaz sedí po pravici Božieho trónu. Myslite na to, čo všetko musel zniesť od hriešnikov, aby ste neochabovali a neklesali na duchu.“ (Židom 12:2-3, preklad NPK)

Hlavná myšlienka: *Polovičatú* poslušnosť nemôžeme za poslušnosť považovať. Ježiš nám dal príklad, aby sme naplnili a dokončili všetko, čo nám zveril.

Podnety na zamyslenie: Začal som v nejakej oblasti poslúchať Pána a činiť jeho vôľu, ale prestal som? Možno bolo na príčine rozčarovanie, svetské túžby, protivenstvá a nesúhlas druhých ľudí. Môžem to nejako napraviť?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusť mi, že som ťa na začiatku poslúchal v tom, čo si mi prikázal konať, ale nedotiahol som to do konca. Buď som tomu prestal venovať pozornosť alebo som svoje rozhodnutie zmenil, lebo som v tom nevidel žiaden zmysel. Odpusť mi, prosím, nedostatok bázne pred tebou. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa dokonať Božiu vôľu až do konca.

Ked' sa ľudia prestanú báť Boha,
hrešia slobodne
a bez akýchkoľvek zábran.
Ved' tam, kde chýba úcta pred Bohom,
nie je ani strach pred trestom.

A. W. TOZER

4. týždeň - 7. deň

28 | VYPÁLENÉ ZNAMENIE NA SVEDOMÍ

V predchádzajúcej kapitole sme si povedali, že na začiatku je náš nedostatok úcty pred Pánom veľmi nenápadný a takmer nebadateľný. Tejto dôležitej téme sa budeme venovať aj v tejto kapitole. Mal si niekedy taký zvláštny pocit, keď si mal spraviť niečo, o čom si mal morálne pochybnosti? Vieme, že tento vnútorný hlas je hlas nášho svedomia. Nie vždy si pritom ale uvedomujeme, že ak tento tichý hlas systematicky a vedome potláčame, má schopnosť otupieť.

Svedomie je Boží dar a mali by sme mu venovať náležitú pozornosť. Je dôležitou súčasťou nášho ja. Ak chodíme v bázni Pánovej, cibrí sa, a ak nám táto cnosť v živote chýba, tak sa

naopak otupuje. Písmo nás dôrazne varuje: „Pri plnej ostrážitosti si stráž srdce, lebo z neho vychádza život.“ (Príslovia 4:23)

Pred mnohými rokmi—keď som bol len čerstvý tridsiatnik, ma jeden známy Boží služobník pozval na obed. Pri konverzácii mi položil nasledovnú otázku: „John, čo mám robiť, aby som nepadol do hriechu a neopustil duchovnú službu, ako sa to stalo toľkým služobníkom evanjelia?“

Od prekvapenia mi takmer zabehlo. „Prečo sa na také niečo pýta práve mňa?“ Bol som predsa oveľa mladší, nehovoriac o tom, že tento muž slúžil Pánovi dlhšie ako som ja bol spasený. Krátko som sa zamyslel a v duchu som sa spýtal Pána: *Duchu Svätý, čo mu mám odpovedať?*

Vnímal som, že mi hovorí: *Povedz mu, aby sa so všemocnou bdelosťou usiloval zachovať si čisté svedomie.*

Ako som to povedal nahlas, začali sa mi z úst rinúť takmer automaticky aj ďalšie prorocké slová: „Už onedlho sa ti naskytnú úžasné príležitosti. Vo svojom vnútri ale rozpoznáš, že nie je všetko zlato, čo sa blyští. Budeš sa musieť rozhodnúť, či upustíš zo svojich zásad a dopustíš sa prechmatov alebo počúvneš varovanie svojho svedomia. Ak ho umlčíš, stratíš svoju vnímavosť na Boží hlas.“

Bolo zaujímavé, že téma svedomia sa ma držala v nasledujúcich dňoch ako kliešť. Pri osobnom stíšení a rozjímaní nad Písmom na mňa odvšadiaľ „vyskakovali“ verše o svedomí, ktoré som si predtým vôbec nevšimol. Len Nová zmluva sa o téme svedomia zmieňuje minimálne tridsaťkrát. Napríklad apoštol Pavol mladému spolupracovníkovi Timotejovi adresuje nasledovné varovné slová:

Aby si mal vieru a dobré svedomie, ktoré niektorí zavrhli a tak stroskotali vo viere. (Prvý list Timotejovi 1:19)

Stroskotanie vo viere nie je zaiste niečo banálne či nepodstatné—je to vážna vec.

Ten spoločný obed s Božím služobníkom mi pomohol tejto pasáži porozumieť hlbšie. Apoštol tu pod inšpiráciou Ducha Svätého vysvetľuje, prečo mnohí veriaci nedobehnú svoj beh viery do konca.

Písmo nás napomína, aby sme si naše svedomie „udržovali“ v čistote alebo inými slovami, v dobrom, či bezchybnom stave. Ježišova krv naše svedomie obmýva a očisťuje (pozri Prvý list Timotejovi 3:9; Židom 9:9, 14). To je jedno z nádherných požehnaní, ktoré idú ruka v ruke s naším spasením. Ľudia v Starom zákone takúto úžasnú výsadu nemali. Pre lepšie porozumenie sa pozrime na starozmluvný výrok proroka Jeremiáša, ktorý sa často vysvetľuje nesprávne: „Srdce je klamlivé nad všetko a zradné je - kto sa v ňom vyzná?“ (17:9, Ev. pr.) Tieto slová sa nemôžu vzťahovať na spasených ľudí, ktorí prijali Kristovu záslužnú obeť na kríži a stali sa novým stvorením s potenciálom podobať sa viac Kristovi skrze tento nový život v nich. Boh tento zázrak nového života však prisľúbil už v Starom zákone: „Dám vám nové srdce a nového ducha do vášho vnútra; odstránim kamenné srdce z vášho tela a dám vám srdce mäsité.“ (Ezechiel 36:26) Toto vyjadrenie je prorockým obrazom na Krista, ktorý dá svoju vlastnú prirodzenosť či podstatu tým, ktorí ho prijali.

Zázrak nového narodenia nám daroval aj nepoškvrnené svedomie. Našou zodpovednosťou ale je ho v takomto stave aj udržať. Položme si ale najskôr otázku, ako sa ľudské svedomie

zašpiní či poškvrní? Nestane sa tak okamžite, ale krok za krokom. Ak si nedáme pozor, stroskotáme vo viere. Jakub píše:

Buďte *uskutočňovateľmi slova*, nielen poslucháčmi, ktorí klamú sami seba. (List Jakuba 1:22, dôraz pridaný autorom)

Vidíš? Opätovne sa tu stretávame s konceptom poslušnosti. V predchádzajúcich kapitolách sme si zdôraznili, že Božia bázeň ide ruka v ruku s okamžitou a bezvýhradnou poslušnosťou, a to dokonca vtedy, keď nám takýto krok nedáva žiaden zmysel, neponúka žiadnu výhodu alebo nám spôsobí nejaké utrpenie, alebo si vyžaduje sebazaprenie. Ak sa pevne pridržame týchto zásad, nezídeme na scestie.

Pozrime sa na vyššie citovaný verš podrobnejšie. Ak obľafneme našich známych—vrátane priateľov a príbuzných, je to samozrejme závažné. Ak ale oklameme seba, to už je iné „kafe“. Presne o tom sa ale v tomto texte hovorí. Ak neposlúchame hlas nášho svedomia, potom *oklamávame seba*. Výsledkom je naštrbené morálne cítenie a otupená schopnosť rozlišovať medzi dobrým a zlým.

Vysvetlím to na príklade. Už si niekoho v živote ohováral? Keď si to spravil po prvýkrát, mal si pocit, ako by ti niekto zabodol nôž do srdca. Nebolo to nič iné ako hlas tvojho svedomia. Pravdepodobne si ho počúvol, urobil z tohto hriechu pokánie a dal veci na pravú mieru. No nemýľ sa! Nebezpečenstvo ešte nie je vôbec zažehnané. Všetci máme prirodzenú tendenciu si svoje skutky všakovako ospravedlňovať. Na prvý pohľad to dokonca môže dávať aj logický zmysel: *To, čo som vyslovil, je predsa holá pravda!* Zubami-nechtami sa držíme nášho pokriveného zdôvodňovania a náš vnútorný varovný hlas potláčame do úzadia. Vidíš? Takto sa začína proces poškvernenia svedomia, ktoré sa neustále otupuje.

Keď hovoríme o niekom zle nabudúce, už to nevnímame ako nôž v našich útrobach, ale len ako akési silnejšie uštipnutie. Naše svedomie prehovorilo znova, len o niečo slabšie. Odteraz ten vnútorný boj stratil na intenzite. Je už oveľa jednoduchšie jeho varovanie hodiť za chrbát a naše slová na adresu druhého človeka si ospravedlniť. Neuvedomujeme si pritom, že sme si zašpinili naše vnútro a znečistili svedomie o stupeň viac.

Ak v tom pokračujeme, tak potom, keď povieme niečo o niekom nabudúce, necítíme už ani to štipnutie, ale len taký nepatrný štipanec. S ospravedlňovaním si svojho konania sa už ani neunúvame, veď naše svedomie je predsa také mäkučké! Vidíš? S postupom času sa otupilo ešte viac.

No a napokon dospejeme do bodu, kedy už necítíme absolútne nič. Na naše svedomie bol slovami Písma vypálený znak či biľag. To, že sme načisto slepí a stratili sme všetku súdnosť a akúkoľvek rozlišovaciu schopnosť, si už neuvedomujeme. Nemáme žiadnu morálnu navigáciu a hrozí nám stroskotanie vo viere. V podstate sme oklamali sami seba.

A pritom sa tejto katastrofe dalo poľahky vyhnúť, ak by sme z toho boli činili pokánie, ktoré znamená zmenu zmýšľania srdca. V pokání pred Bohom uznávame, že naša múdrosť je v porovnaní s tou Božou len bláznovstvom: „Kto tají svoje previnenia, nebude mať úspech, kto ich však vyzná a zanechá, dosiahne milosrdenstvo.“ (Príslovia 28:13)

Ak sa pokoríme a učiníme pokánie zo svojich neprávostí, Boh nám môže dať svoju milosť k obnove a náprave. Nepôjde to bez bázne pred ním. Inak s tým budeme otáľať pridlho. V takom prípade sa zahrávame so svojím duchovným životom.

Naše vnútro sa otupilo natoľko, že už na hlas nášho svedomia nereaguje. Ak sme múdri, budeme činiť pokánie vždy, keď nás tento vnútorný hlas usvedčí.

Dnes máme nespočetne veľa príkladov, či už ľudí z Písma alebo našich súčasníkov, ktorí zatlačili hlas svojho svedomia do úzadia. Je to ale nebezpečná hra podobná ruskej rulete. Možno sa okamžitému stroskotaniu vyhneš, no je to ako časovaná bomba. Skôr alebo neskôr sa ti to, že nevieš, či ešte vnímaš tento vnútorný hlas alebo je načisto otupený, vypomstí. Nevieme, kedy sme už prekročili Rubikon, či pomyselnú hranicu, z ktorej niet návratu. Nie je to tak, že by nás naše svedomie varovalo: „Ak ma budeš ignorovať ešte raz, stíchнем.“ Pavol narieka:

Duch však výslovne hovorí, že v posledných časoch niektorí odpadnú od viery a budú sa pridržáť bludných duchov a náuk démonov pre pokrytectvo luhárov, ktorí majú *vypálené znamenie na vlastnom svedomí*. (Prvý list Timotejovi 4:1-2, dôraz pridaný autorom).

Ak nám niekto žeravým železom na pokožku vypáli znak, stratíme v tom mieste akúkoľvek citlivosť. To je veľmi trefný obraz na citlivosť nášho vnútorného hlasu či svedomia. Vidíme sa v pokrivenom svetle, ktoré nemá nič dočinenia s realitou a necítíme z toho usvedčenie. To sa stalo aj našim už „dobře známym“ Ananiášovi, Zafire, kráľovi Saulovi a ďalším.

Iným neblahým dôsledkom vypáleného znaku na koži je, že sa to miesto uzatvorí či zapečatí. Ak prudko opečieme mäso, udrží sa šťava vo vnútri a nevytečie von. Pavol píše veriacim: „Hovorím pravdu v Kristovi, neklamem a dosvedčujem mi to moje svedomie v Duchu Svätom.“ (Rimanom 9:1) Ak má kresťan na svedomí vypálený znak, nie je schopný počuť hlas Ducha Svätého. Ten nemôže preniknúť k nášmu srdcu, podobne

ako tá šťava nemôže z mäsa vyteieť. Takýto človek už viac nie je schopný rozlíšiť správny smer a dostal sa na scestie.

Na záver sa pozrime ešte na nasledujúce výroky apoštola Pavla a keď sa stanú pre nás inšpiráciou: „Muži, bratia! Ja som až do dnešného dňa žil pred Bohom podľa svojho najlepšieho svedomia“ (Skutky 23:1) a: „Preto sa aj ja usilujem o to, aby som mal vždy svedomie bez úhony pred Bohom i pred ľuďmi.“ (Skutky 24:16) Chráňme si teda naše srdcia so všetkou bdelosťou.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Pristúpme s úprimným srdcom v plnej istote viery, so srdcom očisteným od zlého svedomia a s telom obmytým čistou vodou.“ (Židom 10:22)

Hlavná myšlienka: Naše svedomie môže byť otupené. Ak sa v živote riadime bázňou pred Pánom, je citlivejšie, a ak nám naopak táto cnosť chýba, stáva sa otupenejším.

Podnety na zamyslenie: Kristova krv má moc očistiť naše svedomie. Ktorá duchovná disciplína mi ho pomôže v takomto nepoškvrnenom stave aj udržať?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, odpusť mi, keď som častokrát vedome moje svedomie buď potláčal do úzadia alebo konal v rozpore s ním a nevenoval mu náležitú pozornosť. Očisti ma Ježišovou krvou. Obnov v mojom vnútri čisté svedomie, ktoré je citlivé na tvoj hlas. Daj mi milosť ťa vo všetkom rýchlo poslúchať. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: So všemožnou bdelosťou si budem strážiť srdce, aby bolo citlivé na hlas a navigáciu môjho svedomia.

Dôverný vzt'ah s Pánom

PIATY TÝŽDEŇ

Chcem radšej, aby Boh ku mne hovoril
osobne—nech už by ma to stálo čokoľvek,
akoby som mal jeho slová počúvať len
sprostredkovane z úst druhých ľudí.

JOY DAWSON

5. týždeň - 1. deň

29 | KORENE DÔVERNÉHO VZŤAHU

Zopakujme si v krátkosti, čo sme si doteraz povedali. Priamoúmerne s tým ako rastie naše povedomie Božej slávy, sa prečisťujú naše motívy, strácame strach z ľudí a žijeme v pravej svätosti pred Pánom. Ak máme pred Bohom zdravý rešpekt, poslúchame ho okamžite, bez výhrad, až do konca, a to bez ohľadu na to, či sa nám to zdá byť logické, vidíme alebo nevidíme v tom nejaký ošoh, alebo nás to bude niečo stáť.

Takže už máme aký taký základ. To znamená, že sa môžeme zamerať aj na mnohoraké požehnania, ktoré z tohto nádherného daru plynú. V tejto časti sa pozrieme na to najväčšie požehnanie, ktorým je nepochybne dôverný a blízky vzťah s Pánom.

Výraz *dôverný* alebo *intímny* odvodzujeme z dvoch latinských slov *intus*, čo znamená „vo vnútri“ a *intimus*, čo môžeme preložiť ako „niečo veľmi tajomné“. Ak by sme ich spojili do jedného slova, dostali by sme výraz s významom „najvnútornejšie tajomstvá“. Domnievam sa, že to veľmi výstižne vyjadruje práve výraz *dôvernosť* či *intímnosť*. Rozumieme mu ako láskyplný vzťah dvoch priateľov na dôvernej rovine—oveľa hlbší ako vzťah len s niekým koho poznáme len povrchno.

Na vybudovanie blízkeho vzťahu je vždy potrebné mať dvoch. Obe strany potrebujú poznať svoje najvnútornejšie túžby a myšlienky. Nakoľko hovoríme o dôvernom vzťahu s Pánom, pozrime sa na túto skutočnosť z oboch uhlov pohľadu—jeho i toho nášho. Najskôr sa zamerajme teda na to, čo do tohto vzťahu investuje Boh. Dávid píše:

Hospodine, Ty si ma *preskúmal* a *poznal*. (Žalm 139:1, Ev. pr., dôraz pridaný autorom)

Neurčitok slovesa *preskúmať* znie v hebrejskej pôvodine *hāqar*. Ten môžeme preložiť ako „skúmať, hľadať, vyhľadávať“. Domnievam sa, že to veľmi dobre vystihuje základy, na ktorých stojí každý dôverný vzťah s inou osobou. Inak povedané, žiadny blízky vzťah sa nezaobíde bez neochvejnej túžby poznať dušu toho druhého.

Pravdivosť týchto slov som mal možnosť vyskúšať si v manželskom zväzku s Lisou. Krátko po svadbe som bol v manželských záležitostiach ešte takpovediac analfabet. O Lisiných túžbach, radoostiach a preferenciách som mal len veľmi matné znalosti. Odhaľoval som ich postupne, krôčik za krôčikom, čím dlhšie sme boli v manželskom zväzku. Nemysli si, že to bolo niečo automatické, musel som sa o to usilovne snažiť. Dôverný vzťah na nás nepadne len tak z neba, ale aj my

potrebujeme priložiť ruku k dielu—musíme vyvinúť nevyhnutné duševné, citové a fyzické úsilie.

Okrem výrazu skúmať máme v tomto citovanom verši aj ďalšie dôležité sloveso v minulom čase, ktorého neurčitok je v hebrejčine *yāda* a v slovenčine poznať. V Starom zákone sa väčšinou používa pre vyjadrenie dôverného vzťahu. Vidíme ho napríklad v Prvej Mojžišovej 4:1: „Adam poznal [*yāda*] svoju ženu Evu, ona počala.“ (dôraz a výraz v zátvorke pridané autorom) Domnievam sa, že to nie je náhoda, že Duch Svätý používa v Písme toto slovo pre vyjadrenie toho najbližšieho vzťahu medzi dvoma ľudskými bytosťami. Ten istý výraz vidíme i u Dávida v stotridsiatom deviatom žalme na vyjadrenie svojho vzťahu s Pánom. To, čo tu hovorí, je: „Pane, ty ma poznáš veľmi dôverne.“

Dávid používa zámerne oba výrazy, teda *yāda* a aj *hāqar*, aby nám pomohol lepšie porozumieť hĺbke Božej túžby po nás. On skúma a poznáva naše najvnútornejšie túžby a podstatu našej bytosti, ak po ňom z duše aj my túžime. Lisu poznám dnes oveľa bližšie ako na začiatku. Mám, obrazne povedané, prečítané nielen jej túžby, ale aj jej zvyklosti, to, ako reaguje v určitých situáciách, jej záľuby, to, akú prácu miluje, a tak by sme mohli pokračovať. Aj Dávid píše v podobnom zmysle o svojej skúsenosti s Pánom:

Ty vieš o mne, či si sadám a či vstávam, i môj úmysel zďaleka poznáš. Ty pozoruješ, či chodím, či ležím, o všetkých mojich cestách vieš. Ešte nemám slovo na jazyku a ty, Hospodin, už vieš, čo chcem povedať. (Žalm 139:2-4)

Boh nás pozná naozaj dôkladne—oveľa lepšie ako akýkoľvek človek na tejto zemi. Na opis Božej snahy skúmať a poznávať Dávida dôverne, tu žalmista používa výraz *hāqar*.

To samozrejme nie je niečo, čo Boh robil len pri Dávidovi, ale platí to aj o jeho vzťahu k nám. Môžeme si to predstaviť na príklade môjho štyridsaťročného manželstva s Lisou, s tým rozdielom, že Boh nás poznáva ešte oveľa, oveľa hlbšie. Pri čítaní vyššie citovaného žalmu narazíme na už známy verš, ktorý hovorí, že Božie myšlienky o nás prevyšujú množstvo piesku na celej zemeguli (pozri v. 18). Poďme si to dať do konkrétnych čísel pre lepšiu predstavivosť. Povedzme, že o tom, čo má Lisa rada, ako sa správa, po čom túži a čo naopak neznáša, som počas trvania nášho manželstva premýšľal každých dvanásť sekúnd. Ak by som to vynásobil počtom štyridsiatich rokov manželstva a každú z týchto myšlienok nahradil zrnkom piesku, nenaplnilo by množstvo pieskových zrníčok ani jednu škatuľu od topánok. Boh o nás premýšľa tak frekventovane, že to presahuje množstvo piesku na celej planéte! Už vidíš, ako veľmi Pán túži po dôvernom vzťahu s tebou?

Áno, je to tak. Povedali sme si, že na dôverný vzťah treba mať vždy *dvoch*. Dozvedeli sme sa, že Boh skúma naše vnútro, no i ty musíš priložiť ruku k dielu. Po takomto vzácnom a jedinečnom vzťahu s Bohom túžil aj Boží muž Mojžiš. Úpenlivo k Bohu volal:

Veď si predsa povedal: „Ja ťa poznám [*yāda*] podľa mena a našiel si milosť v mojich očiach.“ Ak som teda našiel milosť v твоjich očiach, daj mi láskavo poznať [*yāda*] svoje cesty, aby som ťa poznal [*yāda*] a aby som našiel milosť v твоjich očiach. (Druhá Mojžišova 33:12-13, Bot. pr., dôraz a výrazy v zátvorkách pridané autorom)

Rád by som zdôraznil, že Boh nás *nepozná* len ako nejaké číslo v dave. Pozná nás osobne a dokonca po mene. Vo vyššie citovanej pasáži táto hlboká túžba po dôvernom poznaní Pána rezonuje v Mojžišovom volaní. No a čo ty? Pán Boh nás vo svojom Slove nabáda: „Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám.“ (Jakub 4:8)

Počuješ to naliehavé volanie živého Boha po blízkom vzťahu s ním? Jeho túžba po nás je neutíchajúca: „Prečo sa ku mne nepriblížite, ale stojíte len obďaleč?“ Božie Slovo nám hovorí, že *o hĺbke tohto vzťahu nerozhoduje v prvom rade Boh, ale máme slobodnú voľbu v tom, ako veľmi ho túžime poznať*. Táto kniha hovorí o dôležitosti bázne pred Pánom a tak sa nám automaticky natíska otázka, či aj ona zohráva nejakú úlohu vo vzťahu s naším Pánom. Písmo nám dáva jasnú odpoveď:

Bázeň pred Hospodinom je začiatkom poznania. (Príslovia 1:7)

O akom poznaní sa to tu hovorí? O vedomostiach z oblasti medicíny, vedy, histórie alebo iného vedného odboru? Na univerzitách je takéhoto poznania celé priehrstie, no bázeň pred Bohom by si tam našiel naozaj len zriedkavo. Mohlo by to teda poukazovať na poznanie z oblasti sociológie či politológie? Nemyslím si. Veď zmýšľanie tohto sveta je pred Bohom bláznovstvom. „Tak potom to pravdepodobne bude známosť Božieho slova“, povieš si. Žiaľ zase zásah mimo. Farizeji v Ježišovej dobe boli tiež expertmi na Písmo, ale chýbala im pravá bázeň pred Bohom, a preto v nich nemal zaľúbenie. Odpoveď nám ponúka nasledovný verš z Prísloví:

Vtedy porozumieš bázni Hospodinovej a nájdeš známosť Božiu. (Príslovia 2:5, Roh. pr.)

Slovo známosť alebo poznanie vysvetľuje *Slovník biblických jazykov* (Dictionary of Biblical Languages) takto: „Informácia o niekom, ktorú sme získali na základe blízkeho poznania.“ *Úplný výkladový slovník od W. E. Vineho* (Vine's Complete Expository Dictionary) vysvetľuje tento výraz ako „dôverné a osobné poznanie Boha.“ Vo svetle povedaného môžeme tento verš zjednodušene preložiť takto: *Počiatkom dôverného poznania Boha je bázeň pred ním*.

Uvedme veci na pravú mieru. Bez zdravej, biblickej bázne pred Pánom môžeme na dôverný vzťah s ním úplne zabudnúť. Je to akási štartovacia čiara. Ak začneš svoj beh za štartovacou čiarou, si automaticky diskvalifikovaný. Ak by som začal šprint na sto metrov nejakých päťdesiat metrov za štartovacou čiarou, skončil som. Platí to aj o našom vzťahu s Bohom. Bez hlbokého rešpektu ho nikdy bližšie nespoznáme. Našťastie on sám nám dal pravidlá a podmienky pre dosiahnutie tohto cieľa.

Pripomeňme si, že Bázeň pred Pánom nám pomáha strániť sa zlého a bezbožnosti. V tomto svetle sa pozrime na Ježišov výrok na adresu zástupcov, ktoré budú v súdny deň veľmi prekvapené verdiktom Sudcu živých i mŕtvych. Počas života nazývali síce Krista svojím Pánom, no z jeho úst si vypočujú nasledovné hrôzostrašné slová: „Nikdy som vás nepoznal. Odídte odo mňa, páchatelia neprávostí!“ (Matúš 7:23) Novozmluvná gréčtina tu používa slovo *ginōskō*, čo je ekvivalent hebrejského výrazu pre sloveso poznať *yāda*. To znamená, že v ten deň Kristus veriacim, ktorým chýbala bázeň pred ním, povie, že *ho nepoznali na intímnej či dôvernej rovine*. Táto rozprava bude aj témou našej nasledujúcej kapitoly.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Moje srdce ti pripomína tvoje slová: ‚Hľadajte moju tvár!‘ Hľadám tvoju tvár, Hospodin.“ (Žalm 27:8)

Hlavná myšlienka: O dôverný a hlboký vzťah sa musia usilovať obe strany.

Podnety na zamyslenie: Prestav si niekoho, s kým rád tráviš čas. Ako dobre vieš odhadnúť, čo si tento človek myslí alebo čo cíti aj bez slov? Vieš predvídať, ako sa v určitých situáciách zachová? Dosiahol si takúto úroveň poznania tejto osoby automaticky, alebo to bolo naopak výsledkom vedomého úsilia? Zamysli sa nad skutočnosťou, že Božie myšlienky o tebe sa nedajú spočítať. Čo z toho pre teba vyplýva? Čo by sa stalo, ak by si začal z celej sily skúmať Božie srdce horlivejšie ako to robíš u svojho blízkeho priateľa?

Modlitba: Drahý Pane, uvedomujem si, že som nebral tvoje najvzácnejšie poznanie, aké kedy môže smrteľník dostať od živého Boha, poznať ťa dôverne, vážne. Namiesto toho som uprednostnil všetko možné i nemožné. Je mojou úprimnou túžbou napraviť to. Daj, nech ťa poznám dôvernejšie kedykoľvek rozjímam nad Písmom, modlím sa k tebe alebo o tebe premýšľam. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa poznať Krista tak ako sa on vzťahol ku mne.

Niektorá cesta sa človeku zdá správna,
nakoniec však vedie k smrti.

PRÍSLOVIA 16:25

30 | „INÝ“ KRISTUS

Ak si vysvetlíme presný opak niečoho, pomôže nám to lepšie porozumieť tomu, o čom hovoríme. Skôr, ako budeme na našej ceste objavovania dôverného vzťahu s Pánom pokračovať, opíšme si teda jeho protiklad. Zoberiem si na pomoc nasledujúci príbeh:

Pricestoval som na Havaj, kde som mal rečniť na konferencii pre vedúcich kresťanských služobníkov. Čakal som, kým mi pripravia hotelovú izbu. Využil som tento čas na odpočinok pod slnečníkom hotelového bazéna. Tam som naďabil na ženu, ktorá bola podnikateľkou. Na Havaj prišla na inú konferenciu a tiež čakala na svoju izbu. Medzi rečou zistila, že som služobník evanjelia a autor kresťanských kníh, a tak mi začala s nadšením opisovať svoj vzťah s Ježišom.

Po pár minútach jej monológu mi bolo nad slnko jasnejšie, že nemá ani za mak tušenia, o čom hovorí, a v skutočnosti Pána vôbec nepozná. S nadšením rozprávala o svojej *viere*

a nevedomovala si, že jej poznanie nie je vôbec založené na Písme. V duchu som sa Pána spýtal, ako mám na jej reči zareagovať. Keď skončila, vnímal som, že jej mám položiť nasledovnú otázku:

„Vidíte toho muža na druhej strane bazéna?“

Pozrela sa na mňa s prekvapeným výrazom na tvári (nerozumela, prečo som zvrtol reč na inú tému) a povedala: „Áno, samozrejme, že ho poznám.“

Veselo som pokračoval: „Volá sa Jim a pochádza zo severoamerického mesta Fresno v štáte Kalifornia. Je striktným vegánom. Jeho túžbou je byť súčasťou olympijského tímu Spojených štátov amerických vo vodnom póle. Denne poctivo trénuje tri hodiny v plaveckom bazéne i v telocvični. Medzi jeho záľuby patria pickleball (čoraz viac obľúbená raketová hra podobná tenisu. Môžu ho hrať jednotlivci alebo dvojice, pozn. pr.), parašutizmus a maľovanie. Je ženatý s dámou, ktorá sedí pri jacuzzi a volá sa Beth a je od neho od mladšia o desať rokov.“

Zaujalo ju, že Jima poznám takto podrobne a spýtala sa ma: „Ach, je účastníkom tej istej konferencie ako aj vy, všakže?“

Rýchlo som zareagoval: „Nie...“

Nedalo jej to pokoja: „Ako ho teda tak dobre poznáte?“

Uprene som sa na ňu zahľadel a povedal: „Nikdy som ho osobne nestretol.“

To ju evidentne vyviedlo z miery a v pomykove nevedela, čo si má o mne myslieť. Možno jej prebleslo myslou, či nie som

náhodou nejaký psycho, súkromný detektív alebo nebodaj tajný agent.“ (Smiech).

Chvíľku som mlčal a potom som povedal: „To je predsa to, čo o ňom *verím*.“

Zostala na mňa civieť s otvorenými ústami.

Pokračoval som: „Pred chvíľou ste s hlbokým presvedčením rozprávali o svojej *viere* v Ježiša, no väčšina z toho sa vôbec nezhoduje so skutočnosťou. Som si tým istý, lebo to protirečí obrazu, akým ho vykresľuje Biblia, a okrem toho ho aj osobne poznám.“ Nemusím azda zdôrazňovať, že zobrala nohy na plecia, ale videl som, že moje slová ňou do základu otriasli.

Apoštol Pavol adresuje veriacim zarážajúce slová: „Lebo vy spokojne znesiete, keď niekto príde a hlása iného Krista...“ (Druhý list Korintňanom 11:4, Kat. pr.) Nehovorí, že veria v iného Boha, ale v iného Krista. Z týchto slov je nad slnko jasnejšie, že v Ježiša síce *verili*, ale *nepoznali ho*. Ako to je možné? Vybrali si to, čo im sedelo, až sa nakoniec odklonili od pravého obrazu Krista. Ak si uvedomíme, že Pána nevidíme svojimi fyzickými očami, nie je to až také nepredstaviteľné. Je potom jednoduché prispôbiť si ho vlastným predstavám.

Niečo podobné sa stalo aj Izraelitom. Vyjdenie z Egypta môžeme pripodobniť nášmu vyslobodeniu zo sveta a z moci diabla. Nová zmluva nám túto udalosť zaznamenáva nasledovne: „A všetci pili ten istý duchovný nápoj, lebo pili z duchovnej skaly, ktorá ich sprevádzala, a tou skalou bol Kristus. Ale vo väčšine z nich nemal Boh zaľúbenie, veď zahynuli na púšti.“ (Prvý list Korintňanom 10:4-5) Mohli by sme polemizovať, čo

konkrétne sa na ich správaní Bohu nepáčilo, no ich konanie má spoločného menovateľa. Je ním neposlušnosť Božiemu slovu ako následok *nedostatku svätej bázne*.

Len sa na to pozrime. Mojžiš bol na vrchu štyridsať dní a oni si zatiaľ pod jej úpäťm postavili pod vedením dočasného vodcu Árona modlu, zlaté teľa. Okamžite rozhorčene zareagujeme: „Fuj, aká ohavná modloslužba!“ Súhlasím, no nie vždy si uvedomujeme, že Áron i ľud teľa pomenovali *elōhiym*. V Starej zmluve sa toto slovo spomína minimálne dvetisícšesťstošesťkrát. Niekedy sa ním vyjadruje iné božstvo, ale v deviatich z desiatich prípadov sa vzťahuje na pravého Boha—*Jahveho*. Len v samotnej prvej kapitole Prvej knihy Mojžišovej sa toto Božie meno používa tridsaťdvakrát. Dokonca aj prvý verš Biblie sa začína takto: „Na počiatku stvoril *elōhiym* nebo a zem.“

To, že ľud nenazýva túto modlu falošným bohom *elōhiym*, ale pravým Bohom, nám potvrdzuje Áronov výrok na adresu zlatého teľaťa. Hovorí o ňom v zmysle *Jahve* (pozri Druhá Mojžišova 32:5) To je posvätné meno pre jediného pravého Boha a kedykoľvek sa v Písme používa, je to vždy len v tomto zmysle. Áron a ľud nenazvali toto zlaté teľa *Osiris*, *Baál*, *Isis* alebo menom iného falošného božstva. Po jeho zhotovení zvolali: „Toto je predsa *Jahve*, ten, ktorý nás vyslobodil z Egypta!“ (Druhá Mojžišova 32:4, parafrázované, dôraz pridaný autorom)

Ako sa mohli takto hlboko mýliť? Prečo Mojžiš pravého Boha poznal, no oni nie? Veď predsa na vlastné oči videli zázraky, čo činil, nasledovali oblak, ktorým ich viedol cez deň a ohnivý stĺp v noci. Nemáme síce jednoznačnú odpoveď, no verím, že nasledovné vysvetlenie vnesie do týchto udalostí aspoň trochu svetla. Pred časom Boh zostúpil na horu Sinaj, aby sa

im dal poznať. Izraeliti ale pred ním v strachu ušli a volali na Mojžiša: „Priblíž sa k nemu ty a vypočuj všetko, čo bude hovoriť Hospodin, náš Boh. Ty nám potom vyrozprávaš všetko, čo ti povie Hospodin, náš Boh, a to si vypočujeme a splníme.“ (Piata Mojžišova 5:27)

Viem si predstaviť ako takéto správanie Mojžiša hlboko zarmútilo. Nechápal, prečo nemajú rovnakú túžbu po Božej prítomnosti, ako on. Mojžiš sa na to teda spýtal Boha. Jeho odpoveď ho zarazila: „Počul som slová tohto ľudu, keď sa s tebou zhovárali. Povedali to správne.“ (Piata Mojžišova 5:28)

Mojžiš si možno prekvapene len tak v duchu hovoril: *Hmm, majú pravdu? Že by sa tento ľud teda aspoň raz nemýlil?* Povedali sme, že sa predtým Boha pýtal: „Prečo nemôžu prísť do tvojej prítomnosti Pane a poznať ťa dôverne ako ja?“ Božia odpoveď je veľmi smutná:

Kiežby mali vždy také srdce, aby sa ma báli a zachovávali všetky moje príkazy po všetky dni. (Piata Mojžišova 5:29)

Ak tieto slová chápeme v kontexte povedaného, vidíme, že Boh horekuje nad postojom svojho vyvoleného ľudu voči nemu. Ak by mali pred ním dostatočnú úctu, mohli si užívať blízky a dôverný vzťah s ním. Pomohlo by im to Boha poslúchať a prinieslo by to im a aj ich deťom Božie požehnanie. Potom Boh dáva Mojžišovi tieto inštrukcie:

Vráťte sa do svojich stanov! Ty však stoj tu pri mne a ja ti oznámim všetky prikázania, ustanovenia a právne predpisy, ktoré ich budeš učiť. (Piata Mojžišova 5:30-31, dôraz pridaný autorom)

Aj napriek tomu, že tento výrok znie na prvý pohľad srdcervúco, ukrýva v sebe aj zrnko nádeje a očakávania. Musíme si uvedomiť, že najtemnejším obdobím v histórii

biblického Izraela nebolo to, že si spravili zlaté teľa, ani to, že desiati špehovia priniesli po preskúmaní zaslúbenej zeme do tábora zlú správu. Ich najsmutnejším a najväčším hriechom bolo, že neuposlúchli Božie pozvanie. Boh ich vyviedol svojou slávnou rukou z Egypta (zo sveta), aby ich priviedol k sebe, aby ho dôverne poznali. Toto vzácne pozvanie však kvôli *nedostatku bázne pred ním* ľahkovážne premárnili. Ach, aká veľká tragédia!

Na druhej strane tieto udalosti akoby prihrali Mojžišovi. Boh ho miesto ľudu pozýva do svojej blízkosti a chce s ním hovoriť priamo. Inak povedané, kým sa ľud rozchádza do svojich stanov, Mojžiša Boh volá k dôvernému vzťahu.

To bola pre Izrael obrovská tragédia. Tá žena pri bazéne verila v *iného Krista*, kresťania v Korinte slúžili *inému Kristovi* a aj Izrael nasledoval *iného* Boha. Všetky tieto príklady majú niečo spoločné. Môžeme si vytvoriť božstvo s menom Ježiš, ktorý však s tým *skutočným* Kristom po pravici Božej nemá nič spoločné. To, že Izrael i korintskí veriaci aj naďalej zažívali Božiu zjavenú moc, zázraky a vypočuté modlitby, ich v tomto sebaklame ešte utvrdilo.

Aj veľký zástup, ktorý sa bude na večnom súde hlásiť ku Kristovi žiaľ začuje z jeho úst hrozné slová, ktoré povedal aj Izraelitom prostredníctvom Mojžiša: „Odídte odo mňa!“ V nasledujúcej kapitole sa teda bližšie zameriame práve na tých, ktorým Ježiš tieto prorocké slová adresuje. Ako sme už povedali na začiatku tejto kapitoly, pomôže nám to lepšie porozumieť prepojeniu bázne pred Pánom a dôverným vzťahom s ním.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Prostredníctvom neho dosahujete spásu, ak sa ho držíte tak, ako som vám ho hlásal. Ak nie, tak ste verili nadarmo.“ (Prvý list Korintňanom 15:2, Bot. pr.)

Hlavná myšlienka: Niekedy veríme z celého srdca skreslenému obrazu niečo alebo niekoho a nemáme o tom ani tušenia.

Podnety na zamyslenie: Ako sa môžem uistiť, že verím v skutočného a nie falošného Krista? Zaručí mi to skutočnosť, že o ňom učia moje duchovné authority? Ale ved' aj Áron viedol a učil Izrael... Alebo si tým môžem byť istý preto, že čítam Písmo? Ale ved' či aj farizeji neboli učiteľmi a znalcami Božieho zákona? Kde teda nájdem to skutočné uistenie?

Modlitba: Drahý Pane, daj mi prosím milosť, aby som pravdu nielen poznal, ale aj podľa nej žil. Rozhodujem sa podriaďiť vo všetkom autorite tvojho Slova a poslúchať ho bez ohľadu na to, či tvojim príkazom rozumiem alebo nie. Potom mi sľubuješ, že nebudem zvedený na scestie. Keď čítam a rozjímam nad tvojím nemenným Slovom, nech ono „číta“ aj mňa, aby som v jeho svetle získal pravý seba obraz a skutočný obraz môjho Pána. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa poslúchať Božie slovo bez výhrad aj vtedy, keď jeho príkazom nerozumiem.

Celý deň som vystieral ruky k vzdorovitému
ľudu kráčajúcemu za vlastnými výmyslami
po ceste, čo nie je dobrá.

IZAIÁŠ 65:2

31 | NEPOZNÁM ŤA!

Už sme si povedali, že ak si vysvetlíme presný opak niečoho, pomôže nám to lepšie porozumieť tomu, o čom hovoríme— v tomto prípade *dôvernému vzťahu s Pánom*. Téma predchádzajúcej i tejto kapitoly sa nám môže na prvý pohľad javiť ako príliš veľké sústo. Potrebujeme si uvedomiť, že nebeský Otec nám dal tieto varovania do svojho Slova zo svojej lásky s cieľom, aby nás ochránil od nešťastia. Ježišove prísne slová, o ktorých sme tu čítali, by nás mali motivovať k postojú úcty voči nášmu Bohu.

Písmo nás dôsledne varuje, že v posledných časoch sa bude hlásať falošné evanjelium, bez Krista. Alebo inak povedané, bude to druh zbožnosti či nábožnosti, ktorý bude ľuďom ponúkať vzťah s Ježišom bez nutnosti poslúchať jeho Slovo. To je samozrejme v priamom protiklade voči skutočnej bázni pred Pánom. Výsledkom je potom viera v nejakú *napodobeninu* Krista, ako to aj Pavol píše korintským kresťanom.

Pavol týchto „kresťanov“ napomína, že nasledujú *iného Krista* a píše im, čo má tento falošný obraz na svedomí: „Aby som nemusel oplakávať mnohých z tých, čo predtým zhrešili a nekajali sa z nečistoty, smilstva a bezuzdnosti, ktorej sa dopustili.“ (Druhý list Korinťanom 12:21) Vidíme, že síce vyznávali Krista, ale v rozpore s posolstvom Písma.

V prvej cirkvi nebol tento neduh natoľko rozšírený, ako tomu je v našom západnom kresťanstve. Všade vôkol nás vidíme, že veriaci si zredukovali meno „Pán“ len na nejaký titul a nepovažujú Krista za osobu, ktorej sa bezvýhradne podriadili. Ježiš to ale hovorí na rovinu:

Nie každý, kto mi hovorí: ‚Pane, Pane!‘ vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je v nebesiach. (Matúš 7:21)

Podľa Kristových slov ho títo ľudia nazývajú Pánom. Všimni si, nenazývajú pánom Mohameda, Josepha Smitha, Budhu, Krišnu, Konfucia alebo iných falošných prorokov. Je zaujímavé, že výraz *Pán* sa tu opakuje. Znovu pripomínam, že ak Písmo uvádza nejaké slovo dvakrát, robí to zámerne, aby mu dodalo na vážnosti. Niekedy podobne ako i v tomto prípade, to má za cieľ zdôrazniť aj silný emotívny náboj, ktorý je v ňom obsiahnutý. Zoberme si za príklad situáciu, keď sa Dávid dozvedel, že jeho syna Absolóna zabili vojaci pod vedením vojvodu Joába. Hĺbku jeho zármutku vidíme vyjadrenú v jeho srdcervúcom náreku: „Kráľ si zahalil tvár a prenikavo vzlykal: „Syn môj Absolón! Absolón, syn môj, syn môj!“ (Druhá Samuelova 19:5, dôraz pridaný autorom) Nemusí pritom vôbec znamenať, že „syn môj“ zvolal dvakrát—môže to poukazovať na silnú intenzitu jeho emócií, ktorú nám tu pisateľ zaznačil.

Takýmto opakovaním nám i Kristus zdôrazňuje silné emócie týchto ľudí voči nemu. Nie sú to len tí, čo intelektuálne súhlasia s jeho učením, ale pridali k tomu aj svoj entuziazmus a hlboké presvedčenie. Má tu na mysli veriacich v dnešnom zmysle „horlivých kresťanov“, ktorí o svojej viere rozprávajú s plnou vervou a počas uctievania Pána na zhromaždení plačú.

A aby toho nebolo dosť, nielenže im je viera veľmi blízka, ale mu aj oddane slúžia:

V deň posledného súdu mnohí povedia: Pane, Pane, či sme v tvojom mene nekázali, či sme nevyháňali démonov a či sme nerobili mnohé zázraky? (Matúš 7:22, preklad NPK)

Preklad do moderného jazyka *Nádej pre každého* sme tu použili zámerne s cieľom zdôrazniť, že títo veriaci nie sú niekde na okraji cirkvi, či nejakí „jednoročáci“ (ľudia, ktorí navštevujú bohoslužby len na výročné kresťanské sviatky, pozn. pr.). Sú to ľudia, ktorí sa aktívne zapájajú do duchovnej služby a aktivít zboru. Nezdráhajú sa ani kázať dobrú zvesť evanjelia—„kázali sme v tvojom mene.“ Môžeme povedať, že títo veriaci prispievali k šíreniu Božieho kráľovstva na tejto zemi hojným dielom.

Hovorí sa tu o *mnohých* ľuďoch, či zástupoch, ktoré si tieto tvrdeslová z Pánových úst vypočujú. V gréčtine sa pre výraz mnoho používa slovo *polus* a prekladáme ho ako „veľký počet, kvantita, množstvo“ a zvykne sa používať aj vo význame „predovšetkým“. Z kontextu je teda zrejmé, že Ježiš sa neprihovára nejakej malej skupinke veriacich, ale veľkému množstvu veriacich, ktorí veria zvesti evanjelia. Nazývajú ho Pánom, viera je pre nich vecou srdca, hlásajú dobrú zvesť a aktívne Bohu slúžia. Zaiste by sme ich zaradili do skupiny úprimne veriacich a zbožných ľudí. Čo je teda z Kristovho pohľadu tým rozlišovacím znakom od skutočných veriacich? Ježiš hovorí:

Vtedy im vyhlásim: Nikdy som vás *nepoznal*. Odídte odo mňa, *páchatelia* nepravostí! (Matúš 7:23, dôraz pridaný autorom)

V tomto texte jej pre nás kľúčové práve slovné spojenie „*páchatelia* nepravostí“. Pripomeňme si, že nepravosť, bezbožnosť, či bezzákonnosť môžeme inak vyjadriť i nepodriadenie sa Božiemu slovu. Nemyslím, že títo kresťania žili v nejakom *otvorenom* či *stálom* hriechu. Len tak kde-tu, keď sa im to z nejakého dôvodu hodilo, Božie slovo buď ignorovali alebo neuposlúchli, lebo im chýbala Božia bázeň.

Ježišov výrok: „Nikdy som vás *nepoznal*“, je vskutku zaujímavý. V predchádzajúcej kapitole sme si vysvetlili, že slovo poznať je v gréčtine *ginōskō*, čo je ekvivalent hebrejského výrazu *yāda* a znamená niekoho poznať dôverne. Odhaľuje nám to smutnú pravdu, že tieto tisíce ľudí nikdy Pána nepoznali dôverne. Nazývali ho síce Majstrom a Pánom, ale tomuto osloveniu nečinili zadosť, keďže nečinili jeho vôľu. Apoštol Ján píše:

Podľa toho vieme, že sme ho poznali [*ginōskō*], keď zachováваме jeho prikázania. Kto hovorí: „Poznám ho“ [*ginōskō*], ale nezachováva jeho prikázania, je klamár a niet v ňom pravdy. (Prvý list Jána 2:3-4, výrazy v zátvorke pridané autorom).

Posolstvo týchto veršov dokonale harmonizuje s Ježišovými slovami: „Po ich ovocí ich teda poznáte.“ (Matúš 7:20) Skutkami alebo ovocím tu Pán nemôže myslieť duchovnú službu, zvestovanie evanjelia alebo navštevovanie cirkvi, veď toto všetko boli znaky tých, ktorí boli spred Božej tváre zavrnutí.

Vyššie uvedené kvality sú zaiste znakom každého úprimne veriaceho človeka, to však ešte neznamená že potvrdzujú, že takýto človek je automaticky aj nefalšovaným Božím dieťaťom.

Všetko stojí alebo padá na tom, či činíme alebo nečiníme Božiu vôľu (poslúchame jeho Slovo).

Touto témou sa Kristus zaoberá i na konci svojej známej Kázni na hore. Svoju zvesť korunuje týmito slovami:

A tak každý, kto počúva tieto moje slová a *plní ich*, bude sa podobať múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale. Spustil sa lejak, prihnali sa rieky, strhol sa víchor a oborili sa na ten dom, ale nespadol, lebo mal základy na skale. No každý, kto počúva tieto moje slová a *neplní ich*, bude sa podobať na hlúpeho muža, ktorý si postavil dom na piesku. Spustil sa lejak, prihnali sa rieky, strhol sa víchor a oborili sa na ten dom a dom padol a jeho zrúcanina bola veľká. (Matúš 7:24-27, dôraz pridaný autorom)

Medzi týmito dvoma skupinami je jeden zásadný rozdiel. Všetci síce jeho slová počúvajú, avšak s tým rozdielom, že tí prví sa nimi *riadia* a tí druhí *nie*. Alebo inak povedané, tá prvá skupina má pred *Božím slovom bázeň* a druhá *ho berie na ľahkú váhu*.

Podľa Pánových slov vidíme, že navonok je tieto kategórie možné odlíšiť len ťažko—podobajú sa ako vajce vajcu. V skutočnosti však tá druhá z nich nemá stabilný základ pre svoju kresťanskú vieru, podriadenosť sa Bohu a svoju kresťanskú službu, alebo inak povedané pre to, ako stavia svoj dom. Tá prvá skupina však svoj dom postavila na pevnom základe svojou poslušnosťou Božiemu slovu. Oba domy sú z toho istého materiálu, alebo inak povedané, toho istého učenia. Navonok ich spôsob uctievania a duchovnej služby vyzerá tiež rovnako. Jediný rozdiel spočíva v základe, ktorý je neviditeľný. Alebo inak povedané, jedni si pestujú osobný vzťah s Pánom a tí druhí nie.

Boh svoju blízkosť prisľubuje tým, ktorí ho majú v hlbokej úcte. V ďalších kapitolách si povieme o tejto nádhernej výsade o niečo viac.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Milosť a pokoj nech sa rozhojňuje medzi vami v poznávaní Boha a Ježiša, nášho Pána. Jeho božská moc nám darovala všetko potrebné pre život a nábožnosť, keď sme poznali toho, ktorý nás povolal vlastnou slávou a účinnou mocou. Tým nám daroval vzácne a veľmi veľké prisľúbenia, aby ste prostredníctvom nich mali účasť na Božej prirodzenosti a unikli skaze, ktorú vo svete spôsobuje žiadostivosť.“ (Druhý list Petra 1:2-4)

Hlavná myšlienka: Neklamným znakom toho, že niekto Pána pozná osobne, je nadprirodzená milosť poslúchať jeho Slovo a prikázania.

Podnety na zamyslenie: Usilujem sa poslúchať Krista v mojej vlastnej sile alebo sa spolieham na jeho milosť, zaslúbenia a jeho charakter? Ako sa môžem viac než svojim schopnostiam dôverovať Bohu?

Modlitba: Drahý Pane, odpusti mi, prosím, že som sa častokrát usiloval činiť tvoju vôľu vo vlastnej sile. Od tejto chvíle sa chcem vo všetkom spoliehať na Krista, ktorý je mojím Pánom. Tvoje slovo má v mojom živote najvyššiu autoritu. Preto túžim činiť tvoju vôľu pomocou tvojej milosti a nového života, ktorý si do mňa pri obrátení vložil. Chcem to robiť v úzkom spoločenstve s tebou. Som ti za toto nádherné pozvanie nesmierne vďačný. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa žiť vierou a v Božej sile. Nebudem sa viac spoliehať na vlastné schopnosti, ale chcem očakávať na jeho zmocnenie zhora.

Naše vlastné myšlienky nás ešte nikdy
neobohatili ani nenadchli. No slová, ktoré
vychádzajú z Božích úst, nás zakaždým
naplňajú svätým úžasom a bázňou.

JOY DAWSON

32 | PÁNOVO TAJOMSTVO

Uvedomujem si, že si sa pravdepodobne pri čítaní týchto posledných dvoch kapitol poriadne zapotil. Na druhej strane je strašnou tragédiou, že mnoho z tých, ktorí očakávajú, že si v deň súdu z Ježišových úst vypočujú: „Podťe, požehnaní môjho Otca“ s hrôzou zistia, že im hovorí: „Odídte odo mňa!“ Ten najväčší sebaklam je domnievať sa, že poznáš Pána, a pritom si mu na míle vzdialený. Títo muži a ženy zistia strašnú pravdu, že nevedomky Boha namiesto toho, aby činili jeho vôľu, používali na svoje ciele. Pán Ježiš nás chce láskyplne pred takýmto koncom varovať, pričom poukazuje na nebezpečenstvo sklznutia do vlačnosti alebo sebaklamu.

Keďže sme si už aspoň čo to o falošnej blízkosti Bohu povedali, pozrime sa na nádherný vzťah s naším Stvoriteľom. Začnime teoretickým scenárom, ktorý bude základom nášho uvažovania i v nasledujúcich kapitolách.

Spýtajme sa, či je možné ocitnúť sa v nebi (nepočuť z Pánových úst tie strašné slová „Odídte odo mňa!“), no i napriek tomu nezakúsiť blízky vzťah s Pánom? Stručná odpoveď znie „áno, je“. Pozrime sa, čo na túto tému hovorí sama Biblia. Začnem jednou z mojich obľúbených pasáží:

Tajomstvo Hospodinovo je známe tým, ktorí sa ho boja, a jeho zmluva je nato, aby im ju dal vedieť. (Žalm 25:14, Roh. pr., dôraz pridaný autorom)

Pre slovo *tajomstvo* používa hebrejčina výraz *sôd*, ktorý prekladáme významom „rada“. V gréckom slovníku sa toto slovo definuje ako „niečo, čo má zostať v utajení alebo skryté.“ Žalmista tu teda nemá na mysli nejaké jedno tajomstvo, ale skôr Božiu *skrytú radu* alebo zjednodušene povedané, *tajomstvá* (v pluráli). Mohli by sme to preložiť v zmysle, že „Boh zjavuje svoje tajomstvá tým, ktorí sa ho boja.“

S kým sa delíš o tajomstvá? S každým, koho poznáš alebo len s blízkymi priateľmi? Predpokladám, že si si vybral tú druhú možnosť. No vidíš, a s Bohom to je podobne. On tiež svoje tajomstvá nevykrikuje každému naokolo, ale zjavuje ich v skrytosti len dôverným priateľom. Blízkymi priateľmi sú mu tí, ktorí pred ním majú zdravú formu rešpektu. Botekov preklad tu explicitne hovorí: „Jahve je priateľom tých, čo ho uctievali, a učí ich svoju zmluvu.“

Povedzme si to na rovinu. Boh sa nepriatelí s každým. Aby som bol o niečo konkrétnejší, tak poviem, že *Boh sa nepriatelí s každým, kto navštevuje cirkevný zbor*. Pozrime sa, čo o tejto téme hovorí Stará zmluva. Písmo Starého zákona nazýva Božími priateľmi dvoch mužov. Sú to Abrahám a Mojžiš. Pýtaš sa:

„No a čo ostatní ako Noach, Daniel, Ester, Jozef, Dávid Jób, Enoch, Izaiáš a ďalší, ktorí poznali Pána?“ Písmo si však vyberá práve týchto dvoch mužov, aby nám poukázalo na princípy dôverného a priateľského vzťahu s Pánom.

Začnime teda s prvým z týchto mužov, s Abrahámom. Prečo sa nazýva aj priateľ Boží? Keď mal sedemdesiatpäť rokov, Boh mu sľúbil naplnenie túžby jeho srdca. Povedal mu, že mu daruje mužského potomka. Tento sľub sa však nesplnil okamžite. Trvalo to celých dvadsaťpäť rokov, kým jeho žena Sára zázračne počala a priviedla na svet Izáka. Vieš si predstaviť, ako veľmi si tento dar Abrahám po všetkom tom strastiplnom čakaní a peripetiách vážil?

Vzťah medzi otcom a synom z roka na rok zaiste prekvalil. Abrahám by za tento vzácny poklad nevymenil ani celé svoje veľké bohatstvo. Svojho syna miloval nadovšetko, dokonca viac ako vlastný život.

No raz sa stalo niečo zvláštne. Počas osobného stíšenia ho Boh bez akéhokoľvek varovania požiadal: „Vezmi svojho jediného syna Izáka, ktorého miluješ, odíď do kraja Morija a obetuj ho tam ako spaľovanú obeť na vrchu, o ktorom ti poviem.“ (Prvá Mojžišova 22:2)

„Čože, Bože?! Mám zabiť to najdrahšie, čo mám len preto, že si to praješ a neudal si mi ani žiadny dôvod? To musí byť nejaký omyl!“ Vieš si vôbec predstaviť ten šok, čo Abrahám zažíval? Ani vo sne mu nenapadlo, že Boh by od neho žiadal takú ťažkú vec. Pre Abraháma to bolo ešte oveľa ťažšie ako keby ho požiadal obetovať vlastný život— Boh žiadal celé jeho srdce. Nerozumel...

Dnes vieme, že Boh ho skúšal. Dokonca to potvrdzujú i slová Písma: „Po týchto udalostiach Boh skúšal Abraháma.“ (v. 1) Nevýhodou historického textu je to, že dej sa už odohral. My už vieme, ako sa to skončilo, a taktiež to vedia aj ostatní veriaci, ktorí o tom buď čítali alebo počuli. Zabúdame, že Abrahám o tom nevedel, a teda nemal ani tušenia, že ho Boh skúša! Podobne ani my častokrát nevieme, že nás Boh v niečom skúšal, zistíme to až neskôr. Je možné podvádzať na strednej škole, no nie na Božom teste. Ak sme sa na túto skúšku nepripravili poslušnosťou jeho Slovu a posvätením, poriadne sa na tomto teste zapotíme, nech by sme už boli akokoľvek inteligentní.

Domnievam sa, že ak by Izraeliti vedeli, že ich Boh skúša na púšti, pravdepodobne by sa zachovali rozdielne. No Abrahám v tejto skúške obstál práve preto, že sa bál Boha, čo však o nich tvrdiť nemôžeme.

Abraháma za jeho postoj veľmi obdivujem. Len si to uváž— na tento veľmi ťažký Boží príkaz zareagoval nasledovne: „A Abrahám vstal skoro ráno.“ (Prvá Mojžišova 22:3, Roh. pr.) Hneď sa tejto úlohy zhostil. Neodložil túto záležitosť na neskôr, ani sa najskôr neradil s priateľmi. Nehodil to len tak za hlavu a ani sa s Bohom neprel. Spolu s Izákom a dvoma sluhami sa skoro ráno pobalil a vydal na cestu.

Zaiste by to bolo pre neho ľahšie, ak by mu to Boh povedal aspoň v predchádzajúci večer. On ale poslúchol aj tak. Teraz už bol na ceste dva a pol dňa a Boh mlčal. Blížil sa k hore, na ktorej má obetovať to, čo mu je najdrahšie len preto, že si to Boh praje, a to dokonca bez udania akéhokoľvek dôvodu.

Takto pokračoval až pod úpätie hory, kde zanechal svojich sluhov. Izáka vzal so sebou na vrchol, vybudoval tam oltár,

pričom sa z celej sily usiloval skryť rozporuplné city, ktoré ním lomcovali. Príprava na takúto obeť si vyžiadala aj poslednú kvapku jeho vôle a duševnej energie. No a potom nastal bod zlomu. Vôbec nevyzeralo, že Boh od svojej nelogickej požiadavky upustí. A tak v hlbokkej úzkosti zviaže Izáka, zdvihne ruku s nožom, aby prebodol synovo srdce. Len preto, že ho Boh o to požiadal...

Zrazu sa mu zjaví anjel a zavolá naňho: „Nedotýkaj sa chlapca, neublíž mu! *Teraz viem, že sa bojíš Boha*, lebo si mi neodoprel ani svojho jediného syna.“ (Prvá Mojžišova 22:12, dôraz pridaný autorom)

Ako tento anjel vedel, že sa Abrahám bojí Boha? No predsa tak, že videl, že Boží príkaz uposlúchol *okamžite*, keď mu to *nedávalo žiaden zmysel*, keď z toho *nemal žiadny úžitok* a keď to *nesmierne bolelo*, a že Božiu vôľu *dokonal až do konca*.

Keď Abrahám stiahol ruku s nožom späť, rozviazal syna a pozdvihol oči, uvidel barana zachyteného v kríkoch. Zvolal: „Hospodin sa postará“. (Prvá Mojžišova 22:14) Boh mu v tej chvíli odkryl niečo zo svojho charakteru—črtu, ktorú predtým nikto nepoznal. Považoval Abraháma za blízkeho priateľa. Keďže práve čítaš túto knihu, poznáš ma ako autora, Johna Bevera. Možno si ma počul prednášať na nejakej kresťanskej konferencii, a teda ma poznáš aj ako Johna Bevera, rečníka. No moja manželka Lisa ma pozná ako Johna Bevera, manžela. Moje deti zas ako Johna Bevera, otca, vnúčatá ako starého otca Johna Bevera a moji dobrí známi na dôvažok aj ako priateľa Johna Bevera. To sú špecifické vzťahy, ktoré nie sú určené pre všetkých.

V ten pamätný deň spoznal Abrahám Boha ako svojho priateľa o niečo bližšie. Ďalšia kapitola bude o tom, že aj teba Boh pozýva do takéhoto nádherného, nadovšetko blízkeho a láskyplného vzťahu.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Tajomstvo [sladkej, uspokojujúcej spoločnosti] Pána majú tí, ktorí sa Ho boja (ctia si Ho a uctievať), a On im ukáže svoju zmluvu a zjaví im jej [hlboký, vnútorný] zmysel.“ (Žalm 25:14, AMPC, voľný preklad do slovenčiny)

Hlavná myšlienka: Pán zjavuje svoje tajomstvá svojim blízkym priateľom, teda tým, ktorí sa ho boja.

Podnety na zamyslenie: Kto je náš priateľ? Aké požehnania z takéhoto vzájomného vzťahu plynú? Ako sa môže priateľstvo prehĺbiť? Chcem aj ja byť Božím priateľom? Akých priateľov Pán hľadá? Bol som mu doteraz dobrým priateľom? Ak som odpovedal negatívne, čo by som mal zmeniť? Je niečo, po čom v tomto priateľstve s Pánom túžim?

Modlitba: Drahý Pane, zo srdca túžim patriť medzi tvojich blízkych priateľov. Viem, že aj ty po tom túžiš. Ako tak uvažujem, čo to znamená byť s niekým v blízkom priateľskom vzťahu, tým zreteľnejšie si uvedomujem, že som ti nie vždy bol dobrým priateľom. Odpusti mi, prosím, že som nedal tvoje túžby na prvé miesto a nie vždy som ti bol verný. Daj mi milosť byť takýmto priateľom naveky. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa byť Božím priateľom a chcem túto túžbu spraviť mojou prioritou.

Bázeň pred Pánom osvecuje dušu, udúša v nás zlo, pomáha nám víťaziť nad telesnými žiadosťami, vyháňa z našej duše temnotu a očisťuje ju. Božia bázeň je vrcholom múdrosti. Tam, kde jej niet, nehľadaj nič dobré. Ak ju človek nemá v srdci, je veľmi náchylný upadnúť do pokušenia.

EFRÉM SÝRSKY

33 | DÔVERNÉ INFORMÁCIE

V predchádzajúcej kapitole sme si priblížili, ako sa vytvorilo a formovalo priateľstvo medzi Hospodinom a Abrahámom. Môžeme sa z neho v mnohom poučiť v tom, ako si aj my môžeme s Bohom vybudovať podobný vzťah. No ešte zostaťme na chvíľu pri Abrahámovi. V Písme čítame:

Vari náš otec Abrahám nebol *ospravedlnený zo skutkov*, keď svojho syna Izáka položil na obetný oltár? A bol nazvaný *Božím priateľom*. (List Jakuba 2:21, 23, dôraz pridaný autorom).

Apoštol Jakub tiež hovorí o tomto priateľstve medzi Bohom a Abrahámom. Zaiste nie je náhoda, že jeho slová potvrdzujú anjelov výrok Abrahámovi. Katalyzátorom tohto blízkeho vzťahu nebolo nič iné ako bázeň pred Pánom, čo sa potom prejavilo aj navonok v jeho bezodkladnej poslušnosti (skutky). Poslúchol aj napriek tomu, že sa mu to nezдалo logické,

prospešné, a dokonca si to vyžadovalo aj hlboké sebazaprenie—jednoducho povedané, mal pre Božím slovom bázeň. Práve ona ovplyvňuje našu *vôľu* (chcenie) i *konanie* a otvára nám široké dvere do úzkeho spoločenstva s naším Stvoriteľom.

Raz Boh spolu s dvomi anjelmi navštívil Abraháma pri Mamrého duboch. Svojich anjelských spoločníkov sa spýtal nasledovnú otázku: „Môžem tajiť pred Abrahámom, čo chcem urobiť?“ (Prvá Mojžišova 18:17)

Pán potom svoj plán prezradil Abrahámovi a dvaja anjeli sa vydali na cestu do Sodomy a Gomory. Pre lepšie porozumenie tieto udalosti parafrázujem. Pán mu v podstate povedal: „Abrahám, mám v pláne tieto mestá kvôli ich zjavným hriechom zničiť. Aký máš na to názor?“

Dokážeš si predstaviť Abrahámovo prekvapenie z toho, že Tvorca celého vesmíru sa ho pýta na názor? V šoku vyhrkol otázku: „Sodomu?!“

Pán na to povedal: „Presne tak. Sodomu a aj Gomoru. Čo si o tom myslíš ty?“

Abrahám si v panike pravdepodobne len sám pre seba hovoril: *Dobre si rozmysli, čo povieš, Abrahám. Je tam predsa tvoj synovec Lót. Musím sa za neho a iných nevinných ľudí, ktorí tam žijú prihovárať.* A tak prišiel s takýmto nápadom:

Naozaj chceš zahubiť spravodlivého s bezbožným? Keby bolo v meste päťdesiat spravodlivých, zahubil by si ich a neodpustil by si mestu pre tých päťdesiatich spravodlivých, čo sú v ňom? Niečo také predsa neurobiš, aby si s bezbožným usmrtil aj spravodlivého. Potom by spravodlivý bol ako bezbožný? Niečo také predsa neurobiš. Či ten, čo súdi celú zem, nebude konať spravodlivo? (Prvá Mojžišova 18:23-25)

Vieš ako veľmi sa Pán potešil odpovedi svojho zmluvného partnera? Možno nadšene vyhrkol: „To je ono! Nezničím tie mestá, ak tam nájdem čo i len päťdesiat spravodlivých. Som veľmi rád, že som sa na to môjho priateľa Abraháma spýtal.“

Abrahámovi to ale nestačilo, veď čo ak sa ich tam toľko nenájde? A tak svoju prosbu zopakuje s tým rozdielom, že ich počet zníži na štyridsaťpäť.

Pán na to povedal: „Výborne! Nezničím tie mestá, ak ich tam bude štyridsaťpäť. Som rád, že som sa s Abrahámom o tom radil.“

No Abrahám pokračuje a prednáša svoju požiadavku, pričom počet spravodlivých stále znižuje zo štyridsaťpäť na štyridsať, tridsať, dvadsať a napokon desať spravodlivých. Myslí si: *To by malo fungovať, desať sa ich tam určite nájde. Jeden z nich je Lót a teda chýba už len deväť.*

Takto sa môže s mocným panovníkom zhovárať len dôverný priateľ. Ak by takúto požiadavku predniesol služobník alebo poddaný, bolo by to nanajvýš neúctivé. Pán s Abrahámovou prosbou súhlasil, veď Písmo hovorí: „Keď Hospodin skončil rozhovor s Abrahámom, odišiel, a Abrahám sa vrátil domov.“ (Prvá Mojžišova 18:33)

Už sme si povedali, že ak sa bojíme Boha, jeho túžby sa stávajú našimi túžbami a to čo nenávidí, máme v nenávisti i my. Pamätám si, ako som raz spravil prvý krok, aby som sa zmieril s niekým, kto mi ukrivdil. Pán mi vtedy povedal: „Synu, keď dáš prioritu tomu, čomu ja, teda ľuďom, zjavím ti svoje plány.“ Ak máme Božiu bázeň, bude pre nás ľahšie milovať nielen Boha, ale aj ľudí.

Nová zmluva sa tiež o Sodome a Gomore zmieňuje nasledovne: „Podobne bolo za dní Lótových: jedli, pili, kupovali, predávali, sadili, stavali.“ (Lukáš 17:28) Dnes by sme povedali: „Svet je gombička, máme sa ako prasce v žite a ak je nejaký ten Boh, určite nemá nič proti tomu, že si užívame život plným priehrštím.“ Je hrozné uvedomiť si, že tieto mestá delilo od zničenia menej ako dvadsaťštyri hodín, no ľudia o tom nemali ani tušenia. No to nie je na tom ešte to najhoršie.

Oveľa zarážajúcejší je fakt, že Lót, ktorého Písmo nazýva „spravodlivým mužom“ (pozri Druhý list Petra 2:7) nemal presne tak ako títo bezbožníci ani potuchy, čo sa udeje. Boh odpovedal na Abrahámove modlitby a poslal k nemu dvoch anjelov, ktorí ho s rodinou odtiaľ vyviedli (pozri Prvá Mojžišova 19:29).

Skúsme si preniesť aj tento príbeh do dnešného kontextu. Povedzme, že máme dvoch *spravodlivých* ľudí, teda dvoch spasených kresťanov. Jeden pozná Boží plán, a dokonca sa s ním o ňom zhovára, no a ten druhý vôbec nemá o žiadnom súde ani tušenia. Prečo ten rozdiel? Ten prvý kresťan sa bojí Boha, je jeho dôverníkom a Boh mu zjavuje tajnosti svojho srdca. Ten druhý veriaci sa Boha nebojí, nie je jeho blízkym priateľom, a tak nemá o Božích plánoch ani páru.

Lót je nazvaný spravodlivý, no ak by sme mali byť objektívni, bol aj svetský. Podobá sa mnohým z dnešných veriacich, ktorí v snahe zachrániť seba samého robia pod tlakom kompromisy (podobne ako kresťania v Korinte alebo mnohí veriaci v západnom svete). Títo „spravodliví“ majú s Bohom vzťah, ktorý sa veľmi ponáša na ten môj s prezidentom Spojených štátov amerických. Možno mám prospech z jeho rozhodnutí a vládnutia, no o jeho tajnostiach, plánoch, pocitoch alebo rozhodnutiach dopredu neviem.

Lótov charakter nám okrem iného prezrádza i to, aké miesto si vybral za svoj domov, s akou ženou sa oženil, a to, že jeho potomkovia sa narodili z incestu, čiže Moábcu a Amónci. Rozhodoval sa podľa vonkajších kritérií a zjavných benefitov. Keď sa rozchádzal s Abrahámom, ten mu dal na výber, ktorú časť zeme si vyberie: „Lót sa *rozhlíadal* a videl, že celé okolie Jordánu až po Coar je zavlažované ako Hospodinova záhrada a ako Egypt.“ (Prvá Mojžišova 13:10, dôraz pridaný autorom) Prečo sa tak dlho rozhlíadal práve po Jordánskej nížine? Musel sa predsa o hriechnosti týchto miest dopočuť. Možno premýšľal, ako čo najviac vyťažiť zo svetského systému a pritom nepodľahnúť hriechnemu spôsobu ich života. Mal aj super plán. Rozhodol sa stanovať na rovine v mestách Okolia v bezpečnej vzdialenosti od mesta (pozri Prvá Mojžišova 13:12). No jeho kompromis nefungoval celkom podľa jeho predstáv. Neskôr sa aj tak spolu s rodinou presťahoval do Sodomy—príťažlivá sila hriechu bola jednoducho prisilná.

Bez bázne pred Pánom podľahneme pokušeniu priblížiť sa svetu. Povieme si, že veď sme predsa v bezpečnej vzdialenosti. Neuvedomujeme si, že je len otázka času, kedy nás svet načisto pohltí. Nezabúdajme, že sme síce povolaní do sveta (svedčiť svetu), ale nie sme zo sveta.

Lótov príklad by sa mal pre nás stať vážnym varovaním. Ak by sa Abrahám nebol za neho prihovárал pred Bohom, „prekvapil by ho súdny deň ako zlodej v noci“. Za svoje koketovanie so svetom však draho zaplatil. Už sme spomenuli, že mal bezbožné potomstvo. Jeho manželka bola k Sodome pripútaná natolko, že neuposlúchla príkaz anjela a obrátila sa. Biblia hovorí, že sa premenila na soľný stĺp. Preto nás Pán Ježiš láskyplne napomína: „Rozpomeňte sa na Lótovu ženu.“ (Lukáš 17:32)

Potrebujeme si položiť dôležitú otázku, či toto varovanie nie je zároveň i podmienkou nášho dôverného vzťahu s Pánom. Odpovieme na ňu už onedlho, no najskôr sa v nasledujúcej kapitole pozrime na druhého Božieho priateľa v Starej zmluve—na Božieho muža Mojžiša.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám. Očistite si ruky, hriechy, a vy, vnútorne rozpoltení, posväťte si srdcia!“ (List Jakuba 4:8)

Hlavná myšlienka: Pán zjavuje svoje tajomstvá ľuďom, ktorí mu preukazujú úctu. Svoje plány naopak skrýva pred tými, ktorých srdcia sú rozpoltené medzi ním a svetom.

Podnety na zamyslenie: Ježiš hovorí: „Keď však príde on, Duch pravdy... Bude vám zvestovať aj to, čo príde.“ (Ján 16:13) Súvisia nejako tieto slová so vzťahom medzi Bohom a Abrahámom? Túžim, aby mi Boh hovoril o svojich plánoch a tajomstvách?

Modlitba: Drahý Pane, zo srdca túžim, aby si mi zveroval svoje tajomstvá. Uvedomujem si, že som pričasto podobne ako Lót koketoval so svetom. Diskvalifikoval som sa tak ako priateľ, ktorému zveruješ svoje dôvernosti. Očisti ma od toho, prosím, krvou Pána Ježiša. Uznaj ma za človeka, ktorý je hodný byť tvojím dôverníkom. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa dať prednosť Bohu pred týmto svetom.

Len vtedy budeme schopní Pána uctievať
v duchu a v pravde, ak sa v jeho prítomnosti
necháme uchvátiť svätou úctou a
rešpektom pred jeho majestátom.

ALISTAIR BEGG

5. týždeň - 6. deň

34 | TVÁROU V TVÁR

Pozrime sa teraz i na druhého Božieho služobníka, ktorého podobne ako Abraháma Stará zmluva nazýva Božím „priateľom“:

A Hospodin hovoril Mojžišovi *tvárou v tvár*, tak ako hovorí človek so svojim *priateľom*. (Druhá Mojžišova 33:11, Roh. pr., dôraz pridaný autorom)

Je priam dych vyrážajúce, ako Písmo opisuje dôverný priateľský vzťah Boha a Mojžiša. Hovorí, že sa rozprávali „tvárou v tvár“. Musíme mať pri tom na zreteli, že Písmo sa tu zmieňuje o všemohúcom Bohu a nie o nejakom Jankovi z Hornej Dolnej, či nejakej celebrity. Boh sa o svojom vzťahu s Mojžišom vyjadruje v rovnakom zmysle aj neskôr. V Božom slove čítame, že Boh sa rozhneval na Árona a Mirjam za to, že Mojžiša otvorene kritizovali. Prísne im vyčíta:

S mojím služobníkom Mojžišom to tak nie je. On je *dôverníkom* v celom mojom dome. S ním sa zhováram zoči-voči, vo videní, nie v hádankách. On *smie zazrieť Hospodinovu podobu*. (Štvrtá Mojžišova 12:7-8, dôraz pridaný autorom)

Ak Boh o niekom vyhlási, že je jeho dôverníkom alebo inými slovami, že mu dôveruje, je to azda ten najväčší kompliment, aký si vôbec dokážeme predstaviť. No na to, aby sa na nás Boh mohol spoľahnúť, musia byť splnené isté predpoklady:

Bezvýhradná poslušnosť—poslúchaš Pána za každých okolností a bez námietok.

Maximálna bezúhonnosť—zakaždým dodržíš svoj sľub.

Správne nastavenie priorít—vždy dáš Božie záležitosti na prvé miesto.

Poznanie Božej vôle—rozhoduješ sa vždy v súlade s jeho vôľou.

Dôsledné dodržiavanie všetkých týchto štyroch zásad je pre vybudovanie dôvery nevyhnutné. Ak v niektorej z týchto oblastí zlyháš, potrebuješ činiť pokánie. Riadiť sa týmito zásadami nám pomôže práve Božia bázeň. Výborným príkladom je nám Boží muž Mojžiš. V tejto kapitole sa zameriame na posledné dve zásady, teda na dôležitosť rozpoznať a konať Božiu vôľu.

Pozrime sa teraz spoločne na Mojžišov život. Prvých štyridsať rokov si užíval nepredstaviteľné bohatstvo, najvyberanejšie pokrmy, najznamenitejšie oblečenie a čokoľvek si jeho srdce zažiadalo. Žil v nádhernej paláci, veď jeho starý otec bol faraón—v tom čase ten najbohatší muž na zemi! Je preto zarážajúce, čo o ňom prezrádza Božie slovo:

Radšej si zvolil trpieť s Božím ľudom, než mať dočasné potešenie z hriechu, a Kristovu potupu pokladal za väčšie bohatstvo ako poklady Egypta. *Mal totiž na zreteli budúcu odmenu.* (Židom 11:25-26, dôraz pridaný autorom)

Len si to predstav—Mojžiš sa tohto všetkého *rozhodol* vzdať!

Zaiste mohol slúžiť Bohu v paláci, ale on sa usiloval o *odmenu*, ktorú mu Egypte nemohol poskytnúť. Je tu reč o zaslúbenej zemi? Nemyslím si, veď už mal všetko, čo mu mohla ponúknuť krajina tečúca mliekom a medom.

Viac nám toho o jeho najväčšej túžbe prezradí, keď sa pozrieme na obdobie jeho života potom, čo kráľovský palác opustil. Zdá sa ti jeho rozhodnutie opustiť všetky tieto privilégia múdre? Ocitol sa v lepších podmienkach ako vtedy, keď bol egyptským princom? Uvedom si, že zamenil svoje postavenie na kráľovskom dvore za pasenie oviec na púšti celých štyridsať rokov! To je veľmi dlhý čas pásť ovce, nemyslíš?! Nehovoriac o tom, že musel absolvovať veľmi dlhý a namáhavý proces vyvedenia Božieho ľudu z područia egyptského panovníka, faraóna. A ak by to ešte nestačilo, býval na vyprahnutej púšti, kde musel riešiť mnohé závažné situácie a problémy. Ľud, ktorý viedol, bol jeho vodcovstvom maximálne znechutený, ustavične nespokojný a v bojovej nálade.

V tejto nezávideniahodnej situácii mu Boh ponúkne východisko, ktoré sa javí ako záchrana z čistého neba. Prikáže Mojžišovi, aby zhromaždil ľud a voviedol ich do zaslúbenej zeme. Sľubuje, že pred nimi pošle svojho anjela, ktorý vyhubí ich protivníkov. Pripomína mu, že táto zem prekypuje hojnosťou a je veľmi úrodná, no napokon akoby len tak mimochodom dodáva: „Ja však nepôjdem s vami.“ (Druhá Mojžišova 33:3)

Len sa nad tým zamysli! Mojžiš s Božím ľudom museli denne čeliť tej istej rutine. Počas svojho putovania nevideli žiadne zelené údolia, zručiace rieky, šumiace lesy, úrodné polia, rozkvitnuté záhrady, ovocné sady alebo žirne pastviny. Všade len samý piesok a kamene. Na teplý kúpeľ, pohodlnú posteľ, čisté šatstvo alebo návštevu obchodného domu mohli načisto zabudnúť. Ich strava bola tiež skromne povedané veľmi monotónna—žiadne čerstvé ovocie a zelenina, žiadna rybacina alebo hovädzina, nijaké sladkosti, len chlieb, ktorý sa na zemi objaví každé ráno, a aj to bez arašidového masla, džemu alebo studených obložených mís.

Otroctvo v Egypte bolo nepochybne strašnou skúsenosťou, no cesta touto nekonečnou vyprahnutou púšťou, nebola veru o nič lepšia. Jediným rozdielom bolo, že uprostred tohto strastiplného putovania nedozernou púšťou ich sprevádzala nádej, že raz sa to skončí. Nastane ten vytúžený čas, keď budú vlastniť nádhernú, bohatú a úrodnú krajinu, ktorá bude len a len ich. Práve na to predsa čakali už celé generácie!

Vieš si predstaviť, ako im asi znelo to Božie nádherné zaslúbenie? Zaiste ako tá najkrajšia hudba. Vzrušene si šepkali: „Mojžiš tento Boží návrh bez otáľania prijme, zíde z hory a všetkým toto múdre rozhodnutie a dobrú správu oznámi. Budeme sa radovať, oslavovať Mojžiša ako mocného vodcu a všetci sa spolu vydáme na túto tak dlho očakávanú cestu do zaslúbenej zeme.“ Vypočuj si však, ako zareagoval Mojžiš:

Ak nepôjdeš s nami, ani nás *odtiaľto* nevyvádzaj! (Druhá Mojžišova 33:15, dôraz pridaný autorom)

Len si pripomeňme, čo svojou zmienkou „*odtiaľto*“ Mojžiš myslí. Nuž bolo to miesto plné protivenstiev, stresu a nepredstaviteľných ťažkostí. Mojžišova odpoveď je preto na

prvý pohľad pre nezasväteného prekvapivá, ba až zarážajúca. Mohli by sme ju parafrázovať nejako takto: „Bože, ak by som si mal vybrať medzi tvojou *prítomnosťou* a tvojím *požehnaním*, bez otáľania sa rozhodnem pre to prvé!“ Prečo? Ak nežiješ v niečej blízkosti, môžeš mať o tej osobe síce nejaké intelektuálne informácie, ale nemôžeš ju poznať dôverne. Domnievam sa, že presne toto je tá odmena, o ktorej je reč v liste Židom a o ktorú sa Mojžiš nadovšetko usiloval.

Možnože ti nejde do hlavy, prečo sa Bohu páčilo, že Mojžiš odmietol jeho príkaz. Uvedom si, že Mojžiš poznal Božiu vôľu. Už si niekedy povzbudil nejakého blízkeho človeka, aby sa namiesto času stráveného s tebou venoval nejakej svojej záľube? No on ťa prekvapil svojou reakciou: „Ani za nič. Radšej chcem stráviť čas s tebou.“ Aká nádherná odpoveď!

Mojžiš mal pred Bohom bázeň a tak všetko, čo bolo dôležité pre Boha bolo aj jeho prioritou. Bol to muž podľa Božieho srdca a Pán mu dôveroval. No ľud, ktorý viedol sa vyznačoval celkom iným zmýšľaním. Písmo hovorí:

Mojžišovi zjavil [Boh] svoje *zámery* a synom Izraela ukázal svoje veľké *činy*. (Žalm 103:7, dôraz a výraz v zátvorke pridané autorom, Bot. pr.)

V predchádzajúcej kapitole sme hovorili o tom, že Boh zjavil Abrahámovi to, *kým* je a svoje plány. No a to isté platí aj o Mojžišovi. Písmo na tomto mieste hovorí, že mu zjavil svoje *zámery* alebo *plány* (niektoré cudzojazyčné preklady tu uvádzajú výraz charakter, pozn. pr.). Mojžišovi teda na rozdiel od Izraelitov vyjavil svoje plány. Tí Boha poznali len podľa jeho *skutkov*—zázrakov a vypočutých modlitieb.

Aj dnes veľmi veľa kresťanov Boha pozná len takto. Nemajú s ním blízky vzťah, ale skôr len akýsi obchodný kontrakt.

Poznajú jeho slová, ale nie srdce. Písmo vnímajú skôr ako súbor pravidiel a zásad pre život, zbierku historických príbehov alebo ako zdroj inšpirácie. V niektorých horších prípadoch si ním dokonca ospravedlňujú svoje bezbožné správanie. Zabúdajú pritom, že to je v prvom rade jeho dokonalá vôľa, ktorá odzrkadľuje, kým Boh je a mám moc od základu zmeniť náš život.

Môžeme povedať, že Mojžiš i Izraeliti boli spravodliví pred Bohom. Podobne ako tomu bolo i v prípade Abraháma a Lóta. No pamätaj si, že iba tí, ktorí sa Boha boja, môžu poznať jeho srdce—jeho charakter, tajomstvá a plány. Prečo Boh dôveroval Mojžišovi, ale nie Izraelitom? Presvedčil sa, že Mojžiš nikdy nenadradí vlastné záujmy nad Božiu vôľu—mal bázeň pred Pánom.

Keď si Izrael spraval zlaté teľa, Boh vo svojom hneve povedal:

Teraz ma už nechaj, nech proti nim vzplanie môj hnev a vyhubím ich. Z teba však urobím veľký národ. (Druhá Mojžišova 32:10)

Vidíš? Boh opäť ponúka Mojžišovi úžasnú príležitosť—urobí z neho veľký národ. A čo na to Mojžiš? Znova tá istá šablóna. Aj teraz uprednostnil Božiu vôľu pred tou vlastnou. Bohu smelo oponuje a poukazuje na skutočnosť, že by stratil v očiach Egypťanov a okolitých národov na svojom majestáte—povedali by, že nebol svojmu vyvolenému ľudu verný. Jeho polemika s Pánom bola taká intenzívna, že povedal: „Milostivo zmeň zlo...“ (v. 12, Ev. pr., niektoré cudzojazyčné preklady tu uvádzajú: „Zmeň svoje rozhodnutie!“, pozn. pr.). Mal dostatok odvahy povedať priamo do očí Bohu, ktorý ešte stále planul hnevom, aby svoje rozhodnutie zmenil. Na to treba naozaj hojnú dávku bázne Božej, poznanie jeho vôle a túžba osláviť nadovšetko jeho meno.

To je teda dôvod, prečo na rozdiel od Izraela Boh Mojžišovi dôveroval. Všetkých síce zachránil z otrockého područia Egypta, no iba Mojžišovi zjavil svoju vôľu a zámery. V ďalšej kapitole sa pozrieme na to, či táto podmienka priateľstva platí aj pre nás, kresťanov dnešnej doby.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: “Všetko mi zveril a odovzdal môj Otec; a nikto úplne nepozná a presne nerozumie Synovi, iba Otec, a nikto úplne nepozná a presne nerozumie Otcovi, iba Syn...” (Matúš 11:27, AMPC, voľný preklad do slovenčiny)

Hlavná myšlienka: Ak Boh o niekom vyhlási, že mu dôveruje, je to azda ten najväčší kompliment, aký si vôbec dokážeme predstaviť. Božia bázeň v nás pôsobí, že nám Boh môže dôverovať, a tá je zároveň aj kľúčovou podmienkou dôverného vzťahu s Pánom.

Podnety na zamyslenie: Mojžiš sa bál Boha, poznal jeho vôľu a Boh mu dôveroval. Ježiš sa kochal v bázni pred Pánom, poznal srdce svojho nebeského Otca a ten mu všetko odovzdal. Ako tieto dva výroky spolu súvisia? Aký dôsledok bude mať to, že sa aj my začneme kochať v bázni pred Všemohúcim?

Modlitba: Drahý Pane, chcem, aby si mi mohol plne dôverovať. Odpusti mi, prosím, keď som ťa neposlúchal, nezachovával tvoje Slovo a neuprednostnil teba a tvoje zámery nad moje sebecké žiadosti. Chcem, aby sa to zmenilo. Naplň ma bázňou pred tebou, aby sa tak stalo. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Túžim patriť medzi tých, ktorým môže Pán Ježiš bez výhrad dôverovať.

Či nehorelo naše srdce,
keď sa s nami cestou rozprával
a vysvetľoval nám Písma?

LUKÁŠ 24:32

35 | VY STE MOJIMI PRIATEĽMI

Životy Božích mužov Abraháma a Mojžiša nám ilustrujú, čo je pre blízky, priateľský vzťah s Bohom dôležité. O Mojžišovi Pán dokonca vyhlásil: „On je dôverníkom v celom mojom dome.“ (Štvrtá Mojžišova 12:7, dôraz pridaný autorom). Boh o Mojžišovi vlastne hovorí, že v celej generácii je práve on ten, komu môže plne dôverovať. No povedz, nie sú to nádherné slová?

Pozrime sa teraz na to, či aj Pán Ježiš od svojich nasledovníkov vyžaduje, aby im mohol dôverovať alebo dal pozvanie priateľstva všetkým, ktorí v neho veria. Zovšeobecnená odpoveď je nie, ale pozrime sa, čo píše apoštol Ján o počiatku Ježišovej služby:

Keď bol cez veľkonočné sviatky v Jeruzaleme, mnohí *uverili* v jeho meno, lebo videli znamenia, ktoré robil. Ježiš sa im však sám *nezdôveroval*, pretože on poznal všetkých. (Ján 2:23-24, dôraz pridaný autorom)

Sloveso veriť alebo dôverovať je v gréckej pôvodine veľmi zaujímavé. Môžeme ho preložiť ako „niekomu bezvýhradne veriť a plne sa na neho spoľahnúť—mať v niekoho plnú dôveru a vieru.“ Je pozoruhodné, že Kristus nie vždy na takúto dôveru odpovedá rovnako. V Písme totiž čítame o ľuďoch, ktorí sa na neho síce plne spoliehali, no on im nedôveroval a nezveroval sa im so svojimi záležitosťami. Veľmi dobre vedel, že veriť sa nedá každému. Prejavoval im lásku a naplňal ich potreby, no nepustil si ich takpovediac k telu. Preto môžeme povedať, že dôvera, ktorú Boh prejavil Mojžišovi a v novozmluvnom ponímaní Kristus (Boh zjavený v tele) k jeho nasledovníkom, neplatí pre všetkých veriacich bez rozdielu.

Pozrime sa na udalosti na konci Ježišovho pozemského života, pričom sa zameriame hlavne na udalosti poslednej večere. Za posledné tri roky Pánovej služby sa ukázalo, že väčšina jeho nasledovníkov nebola hodnoverná; mnohí Pána nasledovali buď tajne alebo pozďaleč, prípadne len keď sa im to hodilo. Mnohí z jeho učeníkov ho opustili a Judáš ho zradil. Verím, že teraz už lepšie rozumieme, prečo Kristus automaticky nedôveroval každému, kto v neho dúfal.

Pri poslednej večeri Ježiš stoluje s tými najbližšími. S vďačnosťou a láskyplne im hovorí: „Vy ste však v mojich skúškach zostali pri mne.“ (Lukáš 22:28) Inými slovami komunikuje, že jeho dôveru nesklamali. Nič na tom nezmenila ani skutočnosť, že Pán vedel, že ešte v ten istý večer jeden z dvanástich, Peter, zlyhá. Kristus poznal, že učiní pokánie a bude mu slúžiť ešte oddanejšie.

Potom Judáš Iškariotský vyšiel von do tmy, aby dokonil dielo zrady. V tej chvíli povedal Pán jedenástim vo vnútri veľmi zaujímavé slová: „Už vám nehovorím viacej sluhovia.“ (Ján 15:15, Roh. pr.) Všimni si výrazy „už“ a „viacej“, čo poukazuje

na to, že predtým tomu tak bolo. To samozrejme nie je žiadne nové zjavenie, len obyčajná gramatika. (Smiech). Aj apoštol Pavol hovorí o rovnakom princípe v jednej zo svojich epištol:

Kým je dedič maloletý, ničím sa nelíši od otroka, hoci je pánom všetkého. (Galaťanom 4:1)

Prečo nás na začiatku Pán považuje za otrokov, či sluhov, hoci sme dedičmi jeho kráľovstva, alebo ako tento príklad hovorí, „pánmi všetkého“? Odpoveď je pomerne jednoduchá: Túži nás ochrániť pred tým, aby nás postihol podobný osud ako Ananiáša a Zafiru v knihe Skutkov.

V osemdesiatych rokoch sme spolu s Lisou aktívne pôsobili v dvoch medzinárodných kresťanských službách. Jedna z nich zamestnávala štyristopäťdesiat zamestnancov a tá druhá stopäťdesiat. Za ten čas sme videli rôzne problémy v spôsobe vedenia, no povzniesli sme sa nad ne. Keď sme začali svoju vlastnú službu, rozhodli sme sa týchto pochybení vo vzťahu k našim zamestnancom vyvarovať. Niektoré z našich nápadov boli dobré a fungovali, čo sa žiaľ o ďalších povedať nedá. Zaviedli sme napríklad pravidlo, že „každý zamestnanec je náš priateľ“. Pravdepodobne už tušíš, že to asi nebol najmúdrejší nápad a ako to celé dopadlo. (Smiech).

Pre príklad spomeniem mladého muža, ktorého nazvem Justin. Stal sa mojím najlepším „kamošom“. Pravidelne sme spolu hrávali basketbal, pozerali filmy, vyšli si do reštaurácie a robili mnohé iné činnosti, také typické pre dobrých priateľov. Na začiatku bolo všetko super. No asi po roku som ho musel mierne napomenúť a požiadať o nápravu. Keď sme raz spolu sedeli oproti sebe za stolom, jemne som mu naznačil: „Justin, chcel som ťa požiadať, aby si sa počas našich ciest správal k ľuďom, ktorí sa zastavujú pri našom stolíku s literatúrou

a informáciami o našej službe, správal o niečo prívetivejšie a priateľskejšie. Usmievaj sa na nich a prihovor sa im, sú totiž pred Bohom veľmi vzácní.“

To, čo nasledovalo, som naozaj nečakal. Ukázal na mňa prstom a začal ma obviňovať zo všetkého možného aj nemožného. Preľaknuto som si v duchu hovoril: *Čože, fakt som toto všetko vyvrátil?* No už za pár minút tohto srdcervúceho výlevu som si uvedomil, že ma tento mladík vidí príliš jednostranne a kriticky. Spýtal som sa v duchu Pána, ako mám na jeho nenávistnú spŕšku slov zareagovať. Vnímal som Boží tichý hlas: „Prepusti ho zo služby, John!“

Keď mi už vyčistil žalúdok až do dna, povedal som: „Justin, je mi to veľmi ľúto, ale si dávam ti výpoveď.“

Po týchto slovách vybehol rozzúrený z nášho domu. Nepopieram, že ma to poriadne rozrušilo, lebo mi na ňom skutočne záležalo. Pán mi však povedal: „Neboj sa, on sa vráti a bude ešte oveľa vernejší.“

A čuduj sa svete! Približne za tri mesiace naozaj zavolať. Povedal mi: „Boh ku mne zreteľne prehovoril a napomenul ma. Rád by som ťa poprosil o odpustenie. Neuvedomil som si, že ste pre mňa s Lisou autoritami a vedúcimi a nie len nejakými „kamošmi“. Odpustite mi, prosím!“

Bez zaváhania som vyhrkol: „Justin, samozrejme, že ti odpúšťam!“ Uzmierili sme sa a navrhol som mu, aby sa vrátil na svoje miesto, kde prv pracoval. S radosťou súhlasil a nikdy viac sme v tejto oblasti nemali žiadne problémy.

Dnes už premýšľam inak. S osobnými záležitosťami sa svojim zamestnancom nezverujem. Vyčkám s tým až do času, kedy

porozumejú tomu, čo Justin na začiatku nechápal. Nerobím to preto, že by som bol voči nim odmietavý alebo povýšenecký, ale pre ich vlastné dobro a ochranu. Nechcem, aby sa im stalo to, čo Justinovi. Keď si tento rozdiel v postavení náš zamestnanec uvedomí, pustím si ho bližšie. Dost' na tom, že mnohí z najbližších priateľov sú práve naši zamestnanci.

Vo vzťahu k Pánovi by sme to mohli zhrnúť nejako takto: „Aj napriek tomu, že si dedič Boží, teda jeho syn alebo dcéra, potrebuješ sa najskôr osvedčiť v pozícii svojho vzťahu voči nemu a bázni pred ním. Až potom ťa bude považovať za svojho služobníka a dôverníka. To ťa ochráni pred tým, aby si nebol odsúdený podobne ako Ananiáš a Zafira.

Ježiš im povedal:

Už vás nenazývam *sluhami*, pretože sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás *priateľmi*, pretože som vám oznámil všetko, čo som počul od svojho Otca. (Ján 15:15, dôraz pridaný autorom)

Kristus tu v podstate hovorí: „Až do tejto chvíle som vám nedal vnútorný vhlad do svojich plánov alebo tajností môjho srdca. Teraz vám ale už môžem *dôverovať* podobne ako Abrahámovi a Mojžišovi. Pán nám všetkým adresuje nasledovné slová:

Vy ste moji priatelia, ak... (Ján 15:14, dôraz pridaný autorom)

S obľubou spievame piesne, kážeme kázne a rozprávame o Kristovi ako o priateľovi a niekedy dokonca ako o našom „partákovi“. Problém spočíva v tom, že sme tento verš nedočítali až do konca. Nachádza sa tu podradovacia spojka uvádzajúca podmienkovú vetu „ak“. Môžeme tomu veriť sebaviac, no na to, aby sa to stalo, musí byť splnená určitá podmienka. Pozrime sa teda na to, čo je touto podmienkou úzkeho priateľstva s Pánom:

„Vy ste moji priatelia, *ak robíte, čo vám prikazujem.*“

Aha, takže znova to tu máme čierne na bielom: *Božia bázeň*—úcta pred jeho Slovom, bezvýhradná poslušnosť voči jeho príkazom, a to nie len na chvíľu, ale až do konca, aj keď nám to nedáva zmysel, nevidíme z toho žiadny úžitok alebo je to pre nás bolestivé. To teda len potvrdzuje, že tá najdôležitejšia podmienka pre priateľstvo s Bohom, ktorá platila pre Božích mužov Abraháma a Mojžiša, platí aj pre nás. Je ňou bázeň pred ním. Ak sa pre nás Božie túžby a jeho vôľa stanú prioritou, bude nám dôverovať a stane sa naším priateľom. No povedz, nie je to tá najvznešenejšia výsada byť priateľom Stvoriteľa neba a zeme?

Na konci tejto kapitoly si ešte položíme nasledovnú otázku: Dáva nám Ježiš v období novej zmluvy tiež nejaké prikázania? Samozrejme, že áno. Len v samotnej Novej zmluve ich nájdeme viac ako päťsto. Rozumej ma, prosím, správne. Nie sú tam preto, aby sme si ich plnením zaslúžili spasenie—to je z Božej milosti a zdarma. Ak ich dodržiavame, Boh je vyvýšený a oslávený. Nedokážeme to vo vlastnej sile, ale pomáha nám v tom práve bázeň Božia. Toto sú posledné Kristove slová, ktoré povedal tesne pred svojím nanebovstúpením: „Chodte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch... a naučte ich zachovávať *všetko, čo som vám prikázal.*“ (Matúš 28:19-20, dôraz pridaný autorom)

Pravdepodobne najväčším požehnaním bázne pred Pánom je blízky vzťah s ním. V poslednej časti tejto knihy si vysvetlíme aj niektoré ďalšie požehnania prameniace z tejto cnosti.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Vy ste mojimi priateľmi, ak činíte všetko, čo vám ja prikazujem.“ (Ján 15:14, Roh pr.)

Hlavná myšlienka: Na dôverný vzťah s Pánom naša viera v neho nestačí. On totiž svoje priateľstvo ponúka len tým, ktorí sa ho boja.

Podnety na zamyslenie: Stojí za to Pána poslúchať okamžite a bez výhrad a dokonca aj vtedy, ak to nemá logiku, žiadnu výhodu alebo ma to bude niečo stáť? Je hodna výsada priateľstva s ním takejto obete?

Modlitba: Drahý Pane, nadovšetko túžim po blízkom priateľstve s tebou. Nechcem ťa poznať len z diaľky, ale chcem žiť v tvojej blízkosti. Rozhodujem sa chodiť v svätej bázni pred tebou. Chcem ťa bezvýhradne poslúchať a milovať z celého srdca, duše, sily a mysle a takisto v pravde aj ľudí v mojom okolí. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa byť Kristovým priateľom! Poslúchnem ho vo všetkom.

Požehnania plynúce z bážne pred Pánom

ŠIESTY TÝŽDEŇ

Vyrovnaj chodník
pre svoje nohy
a všetky tvoje cesty
nech sú isté.

PRÍSLOVIA 4:26

36 | NAPLNENIE BOŽÍCH ZASLÚBENÍ

V tejto chvíli si povedzme viac aj o jednotlivých požehnaniach, ktoré z bázne pred Pánom automaticky plynú. Niektoré sme už spomenuli, vrátane toho najväčšieho, ktorým je Pánova blízkosť. Písmo nám v súvislosti s Božou bázňou sľubuje: „Aká nesmierna je tvoja dobrota! Uchoval si ju pre tých, čo sa ťa boja.“ (Žalm 31:20)

Ešte skôr, než sa vydáme na túto dobrodružnú cestu, potrebujeme si uviesť veci na pravú mieru. Mnohí veriaci majú o Božích požehnaniach veľmi mylnú a skreslenú predstavu. Pramení to zo skutočnosti, že namiesto toho, aby sa riadili tým, čo hovorí Písmo, radšej dôverujú svojim vlastným skúsenostiam alebo počúvajú názory druhých ľudí. Božie zaslúbenia vnímajú skôr fatalisticky: *Ak je toto Božia vôľa pre mňa, výborne. Ak nie, nevadí, prijmem to, veď Boh je všemohúci, a teda najlepšie vie,*

čo je pre mňa dobré. To by však Boha vykresľovalo ako toho, kto uprednostňuje jedných na úkor druhých, čo by mnohých od viery odradilo.

V skutočnosti to ale funguje celkom inak. Božie prísluby, alebo ak chceš zaslúbenia, sa v našom živote nenaplnia automaticky. Potrebujeme tomu, čo nám Boh vo svojom Slove sľubuje, uveriť a vzťahnuť si to na svoj život vierou. Pozrime sa, čo na túto tému hovorí Písmo, ktoré je našou najväčšou autoritou. Začnime Božím zaslúbením Abrahámovi. To väčšina z nás považuje za finálne a automatické rozhodnutie z Božej strany, ktoré nemožno nijako meniť alebo zrušiť: „Lebo tvoje potomstvo sa bude volať po Izákovi.“ (Prvá Mojžišova 21:12) Keď si toto Božie slovo skombinujeme s predchádzajúcim Božím príslubom, môžeme ho preložiť tak, že Abrahám sa stane otcom národa a že z jeho potomstva sa narodí Mesiáš.

S týmto poznaním sa teraz pozrime na Izákov rodokmeň. Začnime tým, že si pripomenieme, ako mu Boh vybral nevestu. Abrahámov služobník sa vybral do pánovej domoviny, aby mu tam našiel ženu. Po dlhej a namáhavej ceste sa ocitol pri verejnej studni a žiadal si neklamné znamenie od Boha. Dievčina, ktorá bez požiadania napojí jeho desať tiav, „to bude tá deva, ktorú si určil svojmu sluhovi Izákovi. (Prvá Mojžišova 24:14, Bot. pr., dôraz pridaný autorom)

Dajme si teraz tento príbeh do správnej perspektívy. Po dlhom putovaní nehostinnou a vyprahnutou púšťou mohla jedna ťava vypíť za pätnásť minút aj dobrých stopätnásť až stodeväťdesiat litrov vody. Ak si to vynásobíme počtom desiatich tiav, tak to už je pomerne slušný objem vody, ktorú mala dievčina dobrovoľne načerpať. Izákov sluha potreboval naozaj zázrak, aby sa takéto niečo udialo. No čuduj sa svete—Rebeka splnila všetky jeho požiadavky! Bez pochyb ju pre Izáka vybral sám Boh.

Sluha sa vrátil s Rebekou domov a tá sa zosobášila s Izákom. Možno si sentimentálne povzdychneš: „Nádhera a žili si šťastne až nepomreli...“ No zrazu je tu veľká prekážka naplnenia Božieho zaslúbenia. Rebeka je neplodná a nemôže mať deti! Nepomýlil sa Boh náhodou? Nezabudol na to, že Rebeka nemôže počať? Ako sa teraz naplní Božie zaslúbenie? Prečo si vybral práve ju? Čo mali Izák s Rebekou v tejto nezávideniahodnej situácii robiť? Majú len tak nečinne čakať na zázrak a nádejať sa, že Rebeka raz možno otehotnie?

Pozrime sa, čo nám o celej udalosti hovorí Písmo. Upriamme svoju pozornosť najskôr na Abraháma. Bol to nepochybne muž modlitby. Vieme, že už prv Boha konfrontoval, aby nezničil bezbožné mestá Sodomu a Gomoru, ak tam nájde aspoň desať spravodlivých. Božie slovo nám hovorí, že hlbokkej zbožnosti učil aj svojho syna Izáka (pozri Prvá Mojžišova 18:19). V tomto zmysle potom čítame:

A Izák sa *pokorne modlil* Hospodinovi za svoju ženu, lebo bola neplodná. A Hospodin *vyslyšal jeho pokornú modlitbu*, a počala Rebeka, jeho žena. (Prvá Mojžišova 25:21, Roh. pr., dôraz pridaný autorom)

Ak by sa malo nejaké zaslúbenie naplniť automaticky, domnievali by sme sa, že to bude to, aby mala Rebeka deti. No vidíme, že tomu tak nebolo. Izák sa musel o to cielene pričiniť. Potreboval za to Boha *pokorne* alebo *úpenlivo prosiť*. Podľa hebrejského slovníka toto slovo znamená „volať z celej sily k Bohu“. Takže nebola to len nejaká taká modlitbička, ale vrúcna prosba, ktorá sa neuspokojí s odmietavou odpoveďou. Takáto modlitba sa Bohu páči. Písmo na túto tému hovorí:

Lebo veľa zmôže naliehavá modlitba spravodlivého. (List Jakuba 5:16, Kat. pr.)

Apoštol Jakub tu hovorí, že efektívna modlitba musí byť naliehavá, alebo inými slovami horlivá a vrúcna. Apoštol Jakub si za príklad zobral proroka Eliáša, ktorý sa modlí k Bohu za dážď. Ten sa potreboval sedemkrát modliť s hlavou medzi kolenami a sedemkrát poslal posla, aby sa pozrel, či sa tvoria búrkové mračná. Odmietol sa vzdať prv, ako videl naplnenie Božieho zaslúbenia (pozri Prvá kráľov 18:41-45).

Vidíš, podobne aj Izák poznal Božiu vôľu a horlivo sa modlil, aby sa naplnila! Potrebujeme si položiť otázku, či to platí bez rozdielu i pre všetkých veriacich. Písmo nám dáva nasledovnú odpoveď:

Hospodin, naveky *pevne stojí* v nebesiach tvoje slovo. (Žalm 119:89, dôraz pridaný autorom)

Píše sa tu, že Božie slovo v nebi pevne stojí alebo je ustanovené. Domnievam sa, že zámerne tu nie je ani zmienka o zemi, len o nebi. Prečo? Žalmista píše: „Nebesia patria Hospodinovi, zem dal ľuďom.“ (Žalm 115:16). Pán vlastní nebo i zem (pozri Prvý list Korintánom 10:26), ale autoritu nad zemou zveril načas nám, ľuďom.

Vysvetlím to na príklade. V prvých rokoch nášho manželstva sme si prenajímali byt. Nevlastnili sme ho, ale bol to náš dočasný domov. Majitelia nám dali voľnú ruku—mohli sme si ho zariadiť podľa našich predstáv a robiť si v ňom, čo len chceme. Kedykoľvek sme s niečím potrebovali pomôcť, majiteľ nám bol k dispozícii.

Podobne aj Boh vlastní túto zem, ale na čas nám ju akoby prenajal. To je dôvod, prečo neprišiel v čase pokušenia v raji za Adamom a nevyrazil mu to jablko z ruky. Pán dal ľuďom autoritu vládnuť nad zemou (pozri Prvá Mojžišova 1:26-28). Ako sa teda vo svetle takéhoto porozumenia ustanovuje alebo

uskutočňuje Božie slovo na tejto zemi? Písmo hovorí: „Na ústach dvoch svedkov a troch bude stáť každé slovo.“ (Druhý list Korinťanom 13:1, Roh. pr.) No a v Izaiášovi zas čítame:

Tak sa stane s mojím slovom, ktoré mi vyjde z úst. Nevráti sa ku mne naprázdno, pretože urobí to, čo som si želal, a dosiahne to, kvôli čomu som ho poslal. (Izaiáš 55:11, dôraz pridaný autorom)

Je zaujímavé, že v obidvoch pasážach sa používa slovo ústa a slovo. Boh vyslovuje svoju vôľu, ale človek, ktorému dal autoritu nad zemou, to musí svojimi slovami ustanoviť na zemi. Je to akoby sme ho žiadali o pomoc, aby prišiel a pomohol nám tu na zemi. Potom je jeho zaslúbenie ustanovené alebo naplnené nielen v nebi, ale aj na zemi. Boh nám nebude násilím zasahovať do záležitostí, ktoré nám tu na „zemi prenajal“ alebo zveril do starostlivosti. Je na nás, aby sme ho požiadali, aby sa v tých oblastiach diala jeho vôľa.

Boh dal prísľub Abrahámovi. No neskôr vidíme, ako sa za jeho naplnenie jeho syn Izák horlivo prihovára: „Bože, Otče, zaslúbil si, že zo mňa vzíde národ a že požehnáš moje potomstvo. Daj mojej žene počať. Amen.“ Výsledkom bolo naplnenie Božej vôle na zemi.

Teraz sa pozrime na ten najlepší príklad—na Ježišov život:

Ktorý vo dňoch svojho ľudského tela so silným krikom a so slzami obeťou doniesol prosby a úpenlivé modlitby k tomu, ktorý ho mohol zachrániť od smrti, a *bol vyslyšaný* pre svoju bohabojnosť. (Židom 5:7, Roh. pr., dôraz pridaný autorom)

Znova tu vidíme výraz úpenlivé alebo naliehavé, či vrúcne modlitby. V tejto pasáži sa táto požiadavka na modlitbu snúbi aj s výrazom bohabojnosť. Vidíš ako to všetko do seba zapadá? Nestačí len neochvejná viera, ktorá hovorí (volá, kričí), kým sa

Božie zaslúbenie nenaplní aj na zemi. Bez bázne pred Pánom sa neuskutočnia. Všimni si, že sa tu hovorí, že Boh Krista „vyslyšal“. Je rozdiel medzi tým modliť sa a byť *vypočutý*. Jestvujú aj nevypočuté modlitby? Zaiste áno. Jakub píše: „Prosíte, ale nedostávate, lebo prosíte zle.“ (List Jakuba 4:3) Pre vyslyšanie našich prosieb sú dôležité aj naše motívy. Tie prečisťuje práve náš postoj zdravého rešpektu voči Bohu.

Ak máme pred Pánom bázeň, môžeme sa k nemu smelo modliť a prosiť, aby sa jeho zaslúbenia naplnili aj tu na zemi, tak ako v nebi, a stane sa. Možno práve preto píše Pavol na sklonku svojho života mladému Timotejovi nasledovné slová: „Bojuj dobrý boj viery a chop sa večného života.“ (Prvý list Timotejovi 6:12) Vidíš? Náš kresťanský život je boj večného života sa zmocňujeme vierou.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Plní želanie tých, čo sa ho boja, počuje, keď volajú o pomoc, a pomáha im.“ (Žalm 145:19)

Hlavná myšlienka: Ľudia namiesto toho, aby sa riadili tým, čo hovorí Písmo, radšej dôverujú svojim vlastným skúsenostiam alebo počúvajú názory druhých ľudí.

Podnety na zamyslenie: Dovolil som svojim predstavám a skúsenostiam iných ľudí, aby ma odvedli od pravdy Božieho slova? Sú v Božom slove nejaké zaslúbenia, ktoré sa zatiaľ v mojom živote, rodine, alebo mojom okolí nenaplnili? Nezáleží mi na tom alebo som ochotný za sa za ne prihovárať, až kým sa nenaplnia na zemi a v mojom živote?

Modlitba: Drahý Pane, odpusti mi, prosím, každú duchovnú laxnosť, že som sa uspokojil s nenaplnenými zaslúbeniami a že som sa z celej sily nezasadzoval za to, čo hovorí tvoje Slovo. Viac som sa spoliehal na moje skúsenosti ako som očakával naplnenie tvojej vôle. Činím z toho pokánie a rozhodujem sa bojovať dobrý boj viery a modliť sa horlivo za naplnenie tvojej vôle na tejto zemi tak ako aj v nebi. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa bojovať dobrý boj viery, chopiť sa večného života a vidieť Božiu vôľu naplnenú v mojom živote a okolí.

Tí, ktorí sa boja Boha, nemajú strach z ničoho. No všetci, ktorí sa pred Božím majestátom netrasú, sa boja všetkého.

RICHARD HALVERSON

6. týždeň - 2. deň

37 | STRACH, KTORÝ VYHÁŇA VŠETKY OSTATNÉ STRACHY

Žijeme vo svete, ktorý je ovládaný strachom. Kam sa len pozrieš, ľudia sa boja takmer všetkého a každého. Ježiš nám predpovedá, že v posledných dňoch sa to ešte zintenzívni: „Ľudia budú zmierať strachom a očakávaním toho, čo príde na svet.“ (Lukáš 21:26) Všetky tieto strachy a úzkosti vytláčajú nádej, pokoja zanechávajú za sebou spúšť nepokoja, obťažené srdcia a mučivé myšlienky. Ako je možné tomuto nebezpečnému moru nepodľahnúť?

Lebo takto mi povedal Hospodin silou svojej božskej ruky a vyučoval ma, aby som nešiel cestou tohto ľudu, a riekol: Nehovorte všetkému sprisahanie, čomu hovorí tento ľud sprisahanie, a toho, čoho sa on bojí, sa nebojte ani sa nestrachujte. Ale Hospodina Zástupov posväcujte, jeho sa bojte a jeho sa strachujte. A bude svätyňou... (Izaiáš 8:11-14, Roh. pr., niektoré cudzojazyčné preklady slovné spojenie „A bude svätyňou, prekladajú ako „Pán ťa bude strážiť, pozn. pr.)

Takže je to práve bázeň pred Pánom, ktorá vyháňa ostatné strachy a úzkosti. Pán sľubuje, že tých, ktorí sa ho boja, ochráni. Na chvíľku sa zastav a predstav si, že by bola celá armáda Spojených štátov amerických poslaná, aby ťa chránila. Každý generál by vyslal svojim dôstojníkom správu, že ťa majú za každú cenu a z celej sily chrániť. Mal by si teda k dispozícii celý zbrojný arzenál, nech už by si sa nachádzal kdekoľvek. Pravdepodobne si to ani nedokážeš predstaviť. No nepochybujem, že by si sa cítil v bezpečí. Vedel si, že táto predstava je v porovnaní s vyhlásením Všemohúceho Boha len slabý odvar? Veď on sám povedal: „že bude tvojou svätyňou“ alebo inými slovami, že ťa bude strážiť. V Písme tiež čítame nasledovné zaslúbenie:

Aká nesmierna je tvoja dobrota! Uchoval si ju pre tých, čo sa ťa boja. Preukázal si ju tým, čo sa zjavne utiekajú k tebe. Schováš ich vo svojom úkryte pred ľudskou zákernosťou. Skryješ ich vo svojom príbytku pred svárliivými jazykmi. (Žalm 31:20-21, dôraz pridaný autorom)

Boh svoje požehnanie a prísľub, že nás skryje v skrýši svojho príbytku, či vo svojej prítomnosti, kde sme bezpeční pred akoukoľvek hrozbou sľubuje tým, ktorí sa ho boja. Spolu s Lisou sme za roky v Pánovej službe čelili mnohým lžiam, ohováraniam, obvineniam a vyhrážkam. V minulosti som zvykol s priateľmi žartovať: „Ani neskúšajte nájsť si v internetovom vyhľadávači moje meno. Zaplavia vás totiž články osočujúce moju osobu.“

Dnes už tomu nevenujem pozornosť. Všetky tieto protivenstvá sme sa naučili odovzdať s plnou dôverou do Božích rúk s úctou pred ním a zakúsili sme jeho nadprirodzenú ochranu. Nebolo to vždy jednoduché a veľakrát som na znak toho, že mu všetky tieto krivdy v dôvere odovzdávam, zložil ruky a zdvihol ich vysoko nad hlavu so slovami: „Otče, dávam to do tvojich rúk, ochráň nás prosím.“ A on bol vždy verný.

Veľakrát som videl znova a znova, ako Boh ochraňuje tých, ktorí sa ho boja. Pred mnohými rokmi som v mojom rodnom meste slúžil asi tisícpäťsto ľuďom. Mnohí na tom zhromaždení zažili slobodu od strachu a získali silnejšie povedomie o Božej bázni. Nasledujúci večer sa matka s dcérou, ktoré boli tiež účastníkmi tohto stretnutia, vracali z nákupov domov. Ako sa blížili k domu, stretla ich skupinka troch ozbrojených mužov s nožmi a strelnými zbraňami. Prísne im prikázali, aby vošli dnu. S najväčšou pravdepodobnosťou ich chceli okradnúť, znásilniť a zavraždiť.

Tá matka mi neskôr po tomto incidente povedala: „Ak by som nebola na tom zhromaždení, pravdepodobne by ma bol strach celkom paralyzoval a s hrôzou by som tých výtržníkov poslúchla. No teraz som ich príkaz vojsť dnu jednoducho ignorovala a namiesto toho som sa na hlas modlila za Božiu ochranu. O čo viac som k Ježišovi volala, zväčšoval sa môj vnútorný pokoj, sila a uistenie, že všetko bude v poriadku.

Ako som z celej sily volala k Pánovi, odrazu sa tí muži roztriasli na celom tele a rozhodne mi prikázali, aby som sa prestala modliť. Keď som neposlúchla, stratili trpezlivosť a kričali ako zmyslov zbavení: „Okamžite sa prestaň, prestaň, prestaň modliť!“ To, že stretnú takéto odhodlané ženy vôbec nečakali.

Dcéra využila zmätok, vkĺzla do domu a zavolała pomoc. Keď si muži uvedomili, že zmizla, bez stopy sa vyparili.

Ten istý rok som v severoamerickom meste Houston v štáte Texas slúžil inej mladej žene, ktorá namiesto v strachu pred ľuďmi začala žiť v Božej bázni. Rozprávala mi, že približne týždeň po tom zhromaždení sa vybrala na nákupy. Keď nastúpila do auta, zistila, že na zadnom sedadle sa skrýva neznámy útočník s nožom. Prísne jej prikázal, aby naštartovala. Aj keď ju to prekvapilo, nedovolila, aby ju ovládol strach, ale z celej sily volala na Ježiša. Jazdila hodiny a stále sa modlila, pričom muž sa ju snažil umlčať. Nakoniec zareval: „Okamžite zastav!“ Potom otvoril zadné dvere, vyskočil a zmizol.

V biblickej histórii nachádzame príbeh o tom, ako sa sýrsky kráľ rozhneval na proroka Elizea a poslal svoje vojsko, aby ho zajali. Elizeov sluha zbadal vojakov, kone a vojnové vozy ako prvý. Zmocnil sa ho neopísateľný strach. V Božom slove čítame:

Neboj sa! *Máme viac spojencov než oni.*“ Potom sa Elizeus modlil: „Hospodin, otvor mu, prosím, oči, aby videl.“ (Druhá Kráľov 6:16-17, dôraz pridaný autorom)

Pán jeho modlitbu vypočul, a tak tento služobník uvidel na úbočí zástupy anjelov a ohnivých vozov.

Aj Pán Ježiš sa počas svojho pozemského života často stretol so zástupmi, ktoré ho chceli ukameňovať. Raz ho dokonca chceli zhodiť z návršia, no on prešiel pomedzi nich (pozri Lukáš 4:29; Ján 8:59, 10:39).

Sú aj situácie, kedy Boh na svojich verných dopustí utrpenie a nevytrhne ich so zámerom, aby sa oslávil. Aj v takejto

situácii prevyšuje bázeň pred ním akýkoľvek ľudský strach. Pamätáš sa na troch židovských mládencov, ktorých priviedli pred najmocnejšieho vládcu vtedajšieho sveta, babylonského kráľa Nebukadnesara? Ten postavil veľkú sochu a nariadil, aby sa jej všetci ľudia za zvuku hudobných nástrojov poklonili.

No títo mládenci sa viac ako človeka báli Boha, a tak sa kráľovmu rozkazu nepodriadili. Rozhodli sa, že za nič na svete proti svojmu Bohu nezahrešia. Okamžite ich predviedli pred rozzúreného kráľa, ktorý ich mal moc vhodiť do rozpálenej pece. Myslíš, že sa v tej chvíli báli? Prezradia nám to ich slová, ktoré kráľovi adresovali: „Ak nás náš Boh, ktorého uctievame, chce zachrániť z ohňom rozpálenej pece a z tvojej moci, kráľ, vyslobodí nás. Ak aj nie, vedz, kráľ, že tvojich bohov si nebudeme uctievať a zlatej soche, ktorú si dal postaviť, nebudeme sa klaňať.“ (Daniel 3:17-18)

Vidíš tú neochvejnosť? Zachovali chladnú hlavu a nebáli sa aj napriek tomu, že Písmo hovorí: „Nato Nebukadnesara naplnil hnev, výraz jeho tváre sa voči Šadrachovi, Mešachovi a Abéd-Negovi zmenil a dal rozkaz rozpáliť pec sedemkrát viac, ako to bývalo zvykom.“ (v. 19) Báli sa Boha a tak verili, že ich vyslobodí, či už živých alebo mŕtvych. Keď ich do tej pece hodili, nič sa im nestalo, dokonca neboli ani cítiť dymom. Nebáli sa dokonca ani tvárou v tvár istej smrti.

Apoštol Pavol, muž, ktorý sa tiež bál Boha, mal ten istý postoj. Keď mu hrozila poprava, vyhlásil: „Túžobne očakávam a dúfam, že v ničom nebudem zahanbený, ale že so všetkou otvorenosťou, ako vždy aj teraz, bude oslávený Kristus na mojom tele, či životom, alebo smrťou. Veď pre mňa žiť je Kristus a umrieť je zisk.“ (Filipanom 1:20-21) Prečo je smrť na Božiu slávu lepšia

ako život, alebo slovami Písma „ziskom“? Bázeň Božia, ktorá je počiatkom múdrosti, nám dáva tú správnu perspektívu nielen na tento pozemský život, ale aj na ten vo večnosti. Preto Kristus hovorí: „Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, ale dušu nemôžu zabiť. Bojte sa skôr toho, kto môže aj dušu, aj telo zahubiť v pekle.“ (Matúš 10:28)

Pred mnohými rokmi, keď som bol cestujúcim kazateľom, mi Boh ukázal, ako veľmi sa obávam o moje deti. Povedal mi: „John, oblasti, kde v tvojom živote panuje strach, si mi ešte plne neodovzdal, ale ich stále držíš vo svojich rukách.“ Učinil som teda pokánie a bezo zvyšku som Bohu zveril mojich synov a odvtedy som sa o ich bezpečnosť viac neobával. Bázeň pred Pánom nám pomáha sa Kristovi úplne podriaďiť. Potom zažívame ten pravý vytúžený pokoj, istotu a slobodu zo strachu, po ktorých tento svet tak veľmi túži, no je možné ich nájsť len v Bohu a úplnom odovzdaní sa do jeho vôle.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Bázeň pred Hospodinom vedie k životu, spokojne spí ten, čo ju má, nezasiahne ho nešťastie.“ (Príslovia 19:23)

Hlavná myšlienka: Akýkoľvek strach, ktorý nepochádza od Boha v tvojom živote je znakom toho, že si tieto oblasti Bohu dosiaľ neodovzdal.

Podnety na zamyslenie: Kde ešte stále zápasím so strachom? Je to oblasť zdravia, financií, manželstva, moje deti, práca, škola, odmietnutie zo strany druhých, prenasledovanie pre vieru v Krista alebo nejaká iná oblasť? Odovzdal som to plne do Božích rúk, alebo je to moja trinásta komnata?

Modlitba: Drahý Pane, odpusti mi, prosím, všetky záležitosti (vymenuj ich konkrétne), ktoré som ti ešte plne neodovzdal. Zistil som, že si ich ešte stále držím. Uvedomujem si, že na príčine je moja vnútorná neistota a nedostatok bázne pred tebou. Činím z toho pokánie a odovzdávam ti (vymenuj konkrétne) každú oblasť môjho života. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Ježiš je môj Pán a preto mu bezo zvyšku odovzdávam svoj život. Nech sa v každej oblasti stane jeho vôľa.

Pouč chlapca na začiatku jeho cesty
a neodchýli sa od nej ani v starobe.

PRÍSLOVIA 22:6

38 | TRVALÝ ODKAZ

Ďalším nádherným požehnaním bázne pred Pánom je žiť pre to, čo trvá večne, alebo inak povedané, aby sme po sebe zanechali trvalý odkaz a večnú pamiatku. Položím ti niekoľko otázok. Čo ti napadne ako prvé, keď sa povie Benedict Arnold? Bolo tou prvou vecou „zradca“? (Benedict Arnold bol generál v dobe americkej revolúcie. Najskôr bojoval na strane povstalcov v kontinentálnej armáde, v roku 1780 však prešiel na stranu Angličanov a stal sa brigádnym generálom, pozn. pr.). No a čo Matka Tereza? Príde ti na um rád Milosrdných sestier? Adolf Hitler? Napadne ti „tyranský diktátor, ktorý má na svedomí smrť miliónov ľudí“? Alebo čo takto Albert Einstein? „Ten, čo objavil teóriu relativity?“

Myšlienky, ktoré ti pri týchto menách slávnych osobností napadli ako prvé, predstavujú ich trvalý životný odkaz alebo

pamiatku, ktorú po sebe zanechali. Vedel si, že každý z nás po sebe nejaký ten odkaz zanechá? Mali by sme sa vážne zamyslieť nad tým, či budú na nás ľudia spomínať po dobrom, alebo to nebude až taká sláva. Vedel si však, že aj keď je naša pozemská pamiatka dôležitá, ešte oveľa dôležitejšie je to, ako sa na náš odkaz budú pozeráť v nebi? Prispel náš život a úsilie k budovaniu Božieho kráľovstva na tejto zemi alebo naopak k jeho boreníu?

Podľa amerického slovníka Merriam-Webster (Meriam-Webster Dictionary) sa výraz *odkaz* vysvetľuje ako „posolstvo, ktoré bolo prijaté alebo odovzdané predkom alebo predchodcom“. Ako bázeň pred Pánom ovplyvňuje naše potomstvo? Pozrime sa opäť na otca viery, Abraháma. Keď sa mu na vrchu zjavil Boží anjel a zadržal ho, aby neobetoval svojho syna Izáka, Pán mu povedal:

Požehnám, áno požehnám ťa a rozmnožiť rozmnožím tvoje semeno... a tvoje semeno zdedí bránu svojich nepriateľov. (Prvá Mojžišova 22:17, Roh. pr., dôraz pridaný autorom)

Zakaždým, keď som v minulosti čítal tieto riadky, nešlo mi do hlavy, prečo sú tam určité slová uvedené dvojmo. Keď mi to stále nedávalo pokoja, poprosil som o vysvetlenie jedného židovského rabína. Ten mi povedal: „Keď sa niečo zmieňuje dvojmo, v židovskom ponímaní to naznačuje rozmnoženie... a keďže jedno sloveso je v prítomnom čase a druhé v budúcom čase, to prvé naznačuje Abraháma a to druhé jeho potomkov. Hovorí sa tu teda, že Boh nielenže Abraháma požehná, ale bude ho pokračovať žehnať aj skrze jeho deti.“

Bázeň pred Pánom prináša Božie požehnanie aj naším deťom: „A tvoje semeno zdedí bránu svojich nepriateľov“. To je nádherné zaslúbenie. Budeme sa ním zaoberať už čoskoro, no ešte skôr sa pozrime na jednu pravdu, ktorá sa vo vysvetlení tohto

rabína skrýva. Bázeň pred Bohom spôsobí, že Božie požehnanie v našom živote pokračuje aj cez naše deti, a to nielen v tomto živote, ale i na večnosti.

Mohli by sme aj povedať, že naša večná pamiatka je pozitívne ovplyvnená cez našich potomkov, či už tu alebo v nebi. Vysvetlím to na príklade. Archie Manning bol rozohrávačom NFL (National Football League je najväčšia a najprestížnejšia liga amerického futbalu na svete, pozn. pr.) pre tím New Orleans Saints desať sezón. Tím to za jeho rozhodného vedenia dotiahol len raz na skóre päťsto, pričom ostatných deväť sezón prehrali. Meno Archieho Manninga by s najväčšou pravdepodobnosťou upadlo do zabudnutia, nebyť jeho dvoch synov, Peytona a Eliho. Tí sa dohromady stali štvornásobnými víťazmi Super Bowlu a aj najužitočnejšími hráčmi ligy (skratka MVP alebo Most Valuable Player, pozn. pr). Otec tejto slávnej dvojice, ktorý synov k americkému futbalu priviedol, je teda v konečnom dôsledku vo svete športu známy prostredníctvom svojich synov, ktorí mu pridali na vážnosti a vplyve.

Podobne aj na večnosti mnohí prijímú väčšiu vážnosť a vplyv na základe poslušnosti ich potomkov pri budovaní Božieho kráľovstva. Abrahám je toho skvelým príkladom. Jeho večný vplyv sa rozšíril prostredníctvom jeho potomka Jozefa, Samuela, Dávida, Daniela, Izaiáša a samozrejme Ježiša, aby sme spomenuli aspoň niektorých. Aj dnes jeho pamiatka stále trvá. Toto požehnanie sa vzťahuje na všetkých, ktorý sa boja Boha, lebo „ustavične budú spomínať na spravodlivého“ a „jeho zásluha zostane naveky.“ (Žalm 112:6,9, Bot. pr.) Mnohí sa nazdávajú, že všetko sa začína v nebi. No nie je tomu tak. My ako veriaci máme moc formovať nebeskú históriu, veď Písmo hovorí: „jeho moc a sláva budú stále rásť.“ (Žalm 112:9, Bot. pr.)

Pozrime sa teraz na Boží sľub, že naši potomkovia budú víťazmi, alebo inak povedané „zdedia bránu svojich nepriateľov“. Ak by sme to dali do moderného kontextu, znelo by to nejako takto: „nebudú porazení tými, ktorí Boha nenávidia, ale stanú sa z nich úspešní vodcovia, ktorí ovplyvňujú mnohých (pozri Piata Mojžišova 28:13). Ak si myslíš, že to platí len pre Abraháma a jeho priamych potomkov, si na omyle. Písmo hovorí: „aby v Kristovi Ježišovi prišlo Abrahámovo požehnanie na pohanov, aby sme skrze vieru dostali prísľúbenie Ducha.“ (Galaťanom 3:14) To je nádherné posolstvo, nemyslíš?

Blahoslavený muž, ktorý sa bojí Hospodina a v jeho príkazoch má veľkú záľubu. Jeho potomstvo bude mocné na zemi, *pokolenie* úprimných bude požehnané. (Žalm 112:1-2, dôraz pridaný autorom)

Výraz *pokolenie* alebo generácia znamená „dlhý čas“ a myslí sa tým naše potomstvo. Kňaz Zachariáš v Novej zmluve hovorí: „A jeho milosrdenstvo je z pokolenia na pokolenie s tými, *čo sa ho boja*.“ (Lukáš 1:50, dôraz pridaný autorom) Ako vidíš, nezahŕňa to len našich priamych potomkov, ale aj ďalšie generácie po nás. Výborným príkladom tejto pravdy sú dvaja mužovia, ktorí žili na začiatku osemnásteho storočia.

Prvý z nich je Max Jukes. V roku 1874 navštívil sociológ Richard Dugdale trinásť rôznych väzení v severoamerickom štáte New York. Zistil, že tam je šesť ľudí so štyrmi rozličnými priezviskami, ktorí boli pokrvní príbuzní. Rozhodol sa, že si na túto skutočnosť posvieti a príde veci na kobyľku. Začal teda podrobne skúmať ich rodokmeň. Napokon ho jeho výskum priviedol na stopu ranného holandského osadníka, Maxa Jukesa, ktorý sa narodil niekedy v rokoch 1720 až 1740. Po dôslednom výskume Dugdale identifikoval päťstoštyridsať jeho potomkov. Bolo medzi nimi aj sedemdesiatšesť odsúdených kriminálnikov,

osemnásť prevádzkovateľov verejných domov, stodvadsať prostitútok a vyše dvesto poberateľov sociálnych dávok od štátu. V skratke, v jeho rodokmeni sa vyskytovalo množstvo generačných hriechov, ktoré viedli k asociálnemu správaniu a vyšli vládu v dnešných číslach na desiatky miliónov dolárov.

Porovnajme si teraz jeho život s jeho súčasníkom, Jonathanom Edwardsom. Bol to prebudenec, ktorý napísal množstvo kníh a inšpiroval mnohých ku kresťanskej misii. V roku 1727 sa zosobášil so Sarah Pierpontovou. Obaja boli veľmi zbožní ľudia a milovali Pána. Každý večer pred spaním si spolu čítali Bibliu a modlili sa. Mali jedenásť detí a Jonathan sa k Bohu za ne každodenne prihovárал za Božie požehnanie. S obľubou hovorieval: „Každá domácnosť by mala byť takou malou cirkvou.“

Jonathanove a Sarahine potomstvo pozostávalo z tisícristodeväťdesiatštyri osôb. Všetci sú dôkazom Božieho požehnania na tých, ktorí sa ho boja —že *obsadia brány nepriateľov a budú mať úspech kamkoľvek sa obrátia*. Nachádzame medzi nimi napríklad trinásť dekanov univerzít a vysokých škôl, šesťdesiatpäť univerzitných a vysokoškolských profesorov, troch senátorov Spojených štátov amerických, tridsať sudcov, sto právnikov, šesťdesiat lekárov, sedemdesiatpäť armádnych a námorných dôstojníkov, sto služobníkov evanjelia a misionárov, šesťdesiat slávnych autorov. Jedným z nich je aj Aaron Burr, ktorý bol viceprezidentom Spojených štátov amerických. Na rozdiel od Jukesovcov nestálo ich potomstvo vládu ani cent.

V minulosti som často bojoval so strachom o mojich štyroch malých synov. Obával som sa, že si na seba privodia Božie

preklatie, keď zatrpknú buď na mňa alebo na Boha kvôli môjmu frekventovanému cestovaniu a zomrú mladí. Raz večer po jednom zhromaždení na konferencii ďaleko od domu som si zreteľne uvedomil, že môj strach mi bránil v tom, aby som ich plne odovzdal do Božích rúk. Kričal som k Pánovi v modlitbe: „Bože, títo štyria synovia viac nepatria mne, ale Kristovi. Pane, Ježišu, len ty máš na nich plné právo. Diable, daj od ich ruky preč!“ V ten večer sa niečo zmenilo a moja neustála ustarostenosť o ich životy sa vytratila ako para nad hrncom.

Krátko na to mi Boh pri rozjímaní nad jeho Slovom ukázal jednu nádhernú pravdu. Pinchás bol vnukom kňaza Árona. Vrucne miloval Boha a Boží vyvolený ľud, Izrael. Jeho hlboká bázeň pred Bohom ho viedla spraviť niečo, pred čím si ostatní zakrývali oči a urobil to, čo bolo správne. Boh mu preto povedal: „Povedz mu teda, že s ním uzatvárať zmluvu pokoja. Podľa tejto zmluvy bude jemu a jeho potomstvu *trvalo patriť kňazstvo*.“ (Štvrtá Mojžišova 25:12-13, dôraz pridaný autorom) Vidíme, že Boh jeho potomkom sľubuje dôvernejší vzťah s ním práve z dôvodu, že ich starý otec mal bázeň pred Bohom. Duch Boží mi tiež ukázal, že naša horlivá poslušnosť Božej vôli prináša našim deťom jeho ochranu.

Dnes už s odstupom času po mnohých rokoch vidím, že Boh bol naozaj celé tie roky svojmu sľubu verný. Každý z našich štyroch synov pracoval pre našu organizáciu Messenger International minimálne deväť rokov. Dvaja z nich napísali aj vlastné knihy, všetci sú duchovnými vedúcimi a čo je najdôležitejšie, všetci majú bázeň pred Pánom. Ľudia sa ma stále pýtajú, ako som vychoval takých zbožných mladých mužov. Nemá to nič spoločné s mojimi výchovnými metódami alebo chytrosťou. Pri výchove našich synov sme sa dopustili tisícok chýb, o ktorých by sa mohli napísať celé litánie. No zo všetkého najviac sme sa

naše deti usilovali viesť k hlbkej úcte pred Bohom. Keď mali počas puberty svoje excesy, modlili sme sa s Lisou, aby sa pri nich naplnilo Božie zaslúbenie a pokračovali sme žiť v bázni pred Pánom. Nikdy sme nestratili vieru a nemal by si ju stratiť ani ty. Ak sa bojíš Pána, prisľubuje ti že tvoje potomstvo „bude mocné na zemi.“ (Žalm 112:2)

===== Osobná aplikácia =====

Biblická inšpirácia: „Tvoji synovia budú okolo tvojho stola ako mladé olivy. Hľa, takto bude požehnaný muž, ktorý sa bojí Hospodina.“ (Žalm 128:3-4)

Hlavná myšlienka: Keď kráčaš v bázni pred Hospodinom, prechádza z toho požehnanie i na tvojich potomkov. Ich životy ovplyvnia mnohých a prinesú požehnanie tebe i ostatným.

Podnety na zamyslenie: V akom svetle vnímam svoje deti (prípadne deti, ktoré sa mi ešte len narodila)? Bojím sa o ich budúcnosť? Odovzdal som ich plne do Božích rúk? Môžu vidieť, že žijem v bázni pred Bohom? Vnímam ich, modlím sa za nich a rozprávam sa s nimi podľa toho, čo vidím svojimi fyzickými očami alebo podľa Božích zaslúbení?

Modlitba: Drahý Pane, v tvojom Slove sa píše, že si zaistím večné meno, ak budem žiť v tvojej bázni. Verím tvojmu zaslúbeniu, že moje deti budú mocné na zemi, budú mať vplyv, úspech, oslávia tvoje meno a aj mne pridajú na cti. Rozhodujem sa neochvejne modliť, aby sa tieto zaslúbenia naplnili. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Moje deti sú mocné na zemi, kamkoľvek sa obrátia, majú úspech a obsadia brány svojich nepriateľov.

Pravú múdrosť môžeme najvýstižnejšie
vyjadriť ako bázeň pred Bohom.

AUGUSTÍN Z HIPPA

6. týždeň - 4. deň

39 | TO NAJDÔLEŽITEJŠIE

Téma tridsiatej deviatej kapitoly je natolko obširna, že by sa o nej dala napísať celá kniha. Ak sa jej budeme venovať len v krátkosti, značne to naše posolstvo okliešti. Ber ju teda skôr ako nejaký úvod k tomu najdôležitejšiemu aspektu Božej bázne, ktorou je múdrosť zhora.

Započúvaj sa teraz do slov nášho Stvoriteľa. Sú to slová života, pravdy a Božej ochrany. Pretrvajú dlhšie ako slnko mesiac, hviezdy a sú istejšie ako zem, na ktorej stojíme:

Blažený človek, čo našiel múdrosť, a muž, čo získal rozumnosť!
... nevyrovná sa jej *nič* z toho, čo máš rád. (Príslovia 3:13, 15,
dôraz pridaný autorom)

Nič na tejto zemi sa nevyrovná múdrosti, ktorá pochádza zhora. Uvedom si to prosím, *nič!* Preto Písmo hovorí: „Múdrosť je najdôležitejšia vec v živote.“ (Príslovia 4:7, Bot. pr.)

Keď ju nájdeme, „Jej cesty sú príjemné a všetky jej chodníky sú pokoj.“ (Príslovia 3:17)

Mali by sme ju hľadať pri každom rozhodovaní. Božie slovo hovorí: „Povznes ju a *povýši ňu*.“ (Príslovia 4:8, dôraz pridaný autorom) To je nepochybne nádherné zaslúbenie! V hebrejčine znamená toto slovo „vzdvihnúť, pozdvihnúť, byť vyvýšený.“ Ak Pán niekoho povýši, nikto a nič to nezmení! Vidíme, že múdrosť nám otvára dvere k povýšeniu.

Uvedom si, že múdrosť musíme nájsť. Aj napriek tomu, že je skrytá, je možné ju objaviť. Ak ju nájdeme, idú s ňou ruka v ruke nádherné požehnania zhora. Ale ako ju nájdeme?

Počiatok múdrosti je bázeň pred Hospodinom. (Žalm 111:10, dôraz pridaný autorom)

Dobre si tu všimni dôležité slovo *počiatok*. Nachádzame ho aj v prvom verši Biblie: „*Na počiatku* stvoril Boh nebo a zem“ (Prvá Mojžišova 1:1, dôraz pridaný autorom) V hebrejskej pôvodine znamená výraz *počiatok* „začiatočné miesto“. Voľne by sme potom tento verš mohli preložiť ako bázeň pred Pánom je *začiatočným bodom múdrosti*. Môžeš si to predstaviť ako obrovský sklad plný múdrosti, ktorú potrebuješ pre naplnený a úspešný život. Ten sklad má však len jeden vchod a kľúč od neho predstavuje bázeň pred Bohom. Izaiáš píše: „On bude istotou tvojich čias, bohatstvom spásy, múdrosti a poznania. Bázeň pred Hospodinom bude tvoj poklad.“ (Izaiáš 33:6, niektoré cudzojazyčné preklady druhú časť tohto verša prekladajú ako „bázeň pred Pánom je kľúčom k tomuto pokladu, pozn. pr.)

Môžeme tvrdiť, že bez bázne pred Hospodinom nejstvie nijaká pravá múdrosť. Tá je nielenže základom tejto múdrosti, ale sú s ňou spojené i iné požehnania:

Bázeň Hospodina je *prameňom* života, slúži na únik z *osídel* smrti. (Príslovia 14:27, dôraz pridaný autorom)

Rád by som zdôraznil dva výrazy v tejto pasáži, a to *prameň* a *osídla*. Hebrejský výraz pre prameň znamená „prúd“ alebo nevysychajúci zdroj. Naplnený život nemôže byť založený na občasných správnych rozhodnutiach, ale musí čerpať z neustáleho prúdu správnych rozhodnutí, ktoré produkujú trvalé ovocie.

No a ten druhý výraz *osídla* znamená v hebrejčine pasca alebo návnada. „Presnejšie to znamená nástraha alebo návnada nastražená v lovcovej pasci.“ Každý dobrý lovec veľmi dobre vie, že pre úspech musia byť splnené dve podmienky. Po prvé musí byť pasca dobre skrytá, aby o nej zvierá nevedelo, a okrem toho potrebuje obsahovať nejakú návnadu, ktorá do tejto smrteľnej pasce zvierá pritiahne. S porozumením základných pojmov si teraz prečítaj nasledujúcu pasáž z Prísloví:

Bázeň pred Hospodinom *vychováva k múdrosti*. (Príslovia 15:33, dôraz pridaný autorom)

Ak si spojíme pravdy z oboch citovaných pasáží, zistíme, že bázeň pred Hospodinom je ako prameň, neutíchajúci prúd Božej múdrosti. Je zároveň aj ako neustále prítomný radca, ktorý nikdy nedrieme, ani nespí, ale nám zakaždým pomáha robiť múdre rozhodnutia.

No ak sa naopak riadime vlastným rozumom, s Božou múdrosťou nepočítame, z tisícročných skúseností ľudskej existencie vieme, že urobíme nesprávne rozhodnutia, hoci si budeme myslieť pravý opak. Prečo? Cesty smrti a skazy sú skryté v tme a je tam návnada, ako v tej nastraženej pasci lovca. Na prvý pohľad to môže vyzeráť ako dobré, múdre, prospešné

a príjemné. No je to len návnada, ktorá ťa má nalákať na to, čo je v konečnom dôsledku zlé, nemúdre, škodlivé a zarmucujúce. Bázeň pred Pánom nás pred tým ochraňuje, tým, že *nám pomáha sa týmto nástrahám širokým oblúkom vyhnúť.*

Veď sa len pozri na dnešnú spoločnosť! Inteligentní muži a ženy robia rozhodnutia, ktoré majú na ich podriadených nedozerne negatívne následky. Iní zas svoju pochabosť ani nevidia. Písmo hovorí, že keď zavrhlí bázeň pred Pánom: „Vo svojom uvažovaní upadli do márnosti a ich nerozumné srdce sa zatemnilo. Tvrdili, že sú múdri, a stali sa bláznami.“ (Rimanom 1:21-22) Keď sa ľudská myseľ, zatemní, zastrie sa aj zrak takéhoto človeka a je už len otázkou času, kedy padne do smrteľnej pasce nepriateľa.

No platí to aj v pozitívnom zmysle slova. Ak kráčame v bázni Božej, zakúšame nevysychajúci prúd múdrosti, ktorý nám pomáha robiť v každej situácii tie najlepšie rozhodnutia. Aj keď niekedy skryté nástrahy nepriateľa nevidíme, tento prúd nás chráni pred tým, aby sme sa do nich chytili.

Priblížme si tento princíp na živote muža, ktorý síce nemal zmluvu s Bohom, no bál sa ho. Bol to kráľ Geráru, Abimelech. Zobral si Abrahámovu ženu Sáru do svojho háremu. Zakrátko potom sa mu v noci zjavil Hospodin a povedal mu: „Určite zomrieš, lebo si si vzal ženu, čo má muža.“ (Prvá Mojžišova 20:3)

Abimelech na to zúfalo zvolal: „Pane... urobil som to v nevinnosti srdca a s čistými rukami.“ (v. 4-5) Písmo na tomto mieste používa pre Boha oslovenie „Pán“ a presne by sme ho mohli preložiť ako „môj Pane“. Takže hlbokú bázeň voči Bohu u tohto muža môžeme vidieť na jeho postoji ako i na oslovení Boha. Pozrime sa teraz, ako na jeho slová reaguje Pán:

Aj ja viem, že si to urobil v nevinnosti srdca, *preto som ti zabránil zhréšiť proti mne* a nedopustil som, aby si sa jej dotkol. (Prvá Mojžišova 20:6, dôraz pridaný autorom)

Môžeme povedať, že bázeň Božia bola jeho radcom. Aj napriek tomu, že si to neuvedomoval, ho ochránila pred smrteľnou nástrahou. Vidíme, že bola dobre skrytá, keďže Abrahám mu svoju ženu predstavil ako sestru, no ochránila ho aj tak. Prečo sa tento pohanský kráľ, ktorý s Bohom nemal zmluvný vzťah ani písané Božie slovo, stránil vziať si za ženu manželku iného muža? Odpoveď nachádzame v jednej z Pavlových epištôl: „Keď teda pohania, ktorí nemajú Zákon, od prírody konajú, čo žiada Zákon, aj keď nemajú Zákon, sami sú si Zákonom. Ukazujú, že majú dielo Zákona napísané vo svojich srdciach. Ich svedomie bude svedčiť spolu s myšlienkami, ktoré sa navzájom obviňujú alebo tiež obhajujú.“ (Rimanom 2:14-15)

Podme v našom uvažovaní ešte o kúsok ďalej. Ako to, že na rozdiel od tohto pohanského kráľa, ktorý sa bojí dopustiť pred Bohom tejto nehanebnosti, skúsený pastor, ktorý je mnoho rokov v duchovnej službe, s tým nemá najmenší problém? Vidíme to všade vôkol nás stále častejšie. Odpoveď je veľmi jednoduchá. Aj napriek tomu, že tento kresťanský vedúci alebo návštevník cirkvi svojimi ústami vyznáva svoju vieru v Krista, chýba mu Božia bázeň. V Písme čítame:

Trpkéjšia ako smrť je žena, ktorá je osídлом, jej srdce sieťou a jej ruky putami. Kto sa Bohu páči, unikne jej, *kto však hreší*, toho polapí. (Kazateľ 7:26, dôraz pridaný autorom)

Uvedom si, že Písmo tu nehovorí, že sa do osídla tejto ženy chytí bezbožník, ale hriešnik. Teda človek, ktorý hreší pre nedostatok bázne Božej, úprimne veriaceho kresťana nevynímajúc. Aj apoštol Jakub píše znovuzrodeným veriacim

tieto slová: „Očistite si ruky, *hriešnici*, a vy, vnútorne rozpoltení, posväťte si srdcia!“ Jakub 4:8, dôraz pridaný autorom)

Problémom západnej cirkvi je, že mnohí prijali dobrú zvesť evanjelia, ktorá je ochudobnená o bázeň pred Pánom. Namiesto skutočnej pravdy a múdrosti sme vyučovali akúsi *napodobeninu* Božej milosti. Je to nezdravý prúd falošnej múdrosti, ktorá s mocou žiť víťazne nad hriechom nepočíta. Skutočná milosť však ide ruka v ruke s bázňou pred Bohom a posvätením:

Zjavila sa totiž Božia milosť prinášajúca spásu všetkým ľuďom, ktorá *nás vychováva*, aby sme sa zriekli bezbožnosti a svetských žiadostí a žili v terajšom veku rozvážne, spravodlivo a nábožne. (List Títovi 2:11-12, dôraz pridaný autorom)

Nie je možné oddeliť pravú Božiu milosť od bázne pred Pánom. Idú ruka v ruke a *vyučujú nás* ako sa vyhnúť nástrahám smrti.

Tento mor rozšíreného bezbožného správania medzi Božím ľudom nie je žiadnou novinkou. Dialo sa to v histórii biblického Izraela a aj v cirkvi. Pán Ježiš však hovorí, že v posledných dňoch sa to ešte zintenzívni. Bez bázne pred Hospodinom sa ľudia otvoria pre bezbožnú múdrosť, ktorá sa na prvý pohľad zdá pravdivá, no napokon vedie do záhuby.

Dnes pozorujeme ako sa všade vôkol nás rozrastá bezbožnosť. Je to ako vrchol exponenciálnej krivky. Ak táto s obľubou prijímaná falošná milosť, ktorá nepočíta s Božou bázňou, nebude v kresťanských kruhoch zastavená, mnohí zo znovuzrodených kresťanov budú mocou bezbožnosti strhnutí do záhuby. Potrebujeme zakúsiť prebudenie svätej bázne, ktorá nás konštantne chráni pred zvodom. Pomôže nám zotrvať na ceste pravdy, aj keby všetci vôkol nás upadli do bludu.

Nech sa bázeň Božia stane tvojím pokladom! Chráň si ju viac ako by si chránil milióny na bankovom účte, drahé klenoty alebo ten najlukratívnejší dom. Všetky tieto poklady chránime v poistených bankách a zabezpečených trezoroch a sejfoch. No ten najväčší poklad, ktorý kedy budeš vlastniť, je bázeň pred Pánom. Preto Biblia hovorí: „Pri plnej ostražitosti si stráž srdce, lebo z neho vychádza život.“ (Príslovia 4:23)

===== Osobná aplikácia =====

Biblická inšpirácia: „Vari múdrosť nevolá a rozum nevydáva svoj hlas? Veď kto ma nájde, nájde život a získa priazeň Hospodina. Kto však proti mne hreší, škodí sebe, všetci, čo ma nenávidia, milujú smrť.“ (Príslovia 8:1, 35-36)

Hlavná myšlienka: Niet väčšieho pokladu pre Božie dieťa ako múdrosť zhora. Prameňom tejto múdrosti je bázeň pred Pánom, ktorá nás ochráni pred osídlami smrti.

Podnety na zamyslenie: Rozhodol som sa za každú cenu neriadiť ľudskou múdrosťou spoločnosti, ktorá protirečí Božiemu slovu? Som ochotný pre svoje presvedčenie znášať aj prenasledovanie? Ako môžem vo svojich každodenných rozhodnutiach hľadať Ježišovu múdrosť?

Modlitba: Drahý nebeský Otče, v mene Ježiša k tebe volám o tvoju múdrosť a porozumenie zhora. Otvor moje oči i uši, aby som ju vnímal. Nechcem sa stať bláznom, ktorý sa spolieha na vlastnú rozumnosť. Chcem si ceniť a riadiť sa Kristovou múdrosťou viac ako tou svetskou. Rozhodujem sa poslúchať dokonca i vtedy, ak by som mal byť pre svoje presvedčenie prenasledovaný. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa zakaždým riadiť Ježišovou múdrosťou.

Bázeň pred Bohom
je znakom pokorných.

AUGUSTÍN Z HIPPA

6. týždeň - 5. deň

40 | POŽEHNANÝ ŽIVOT

V biblickej knihe Prísloví je ukrytá múdrosť, ktorú s obľubou nazývam „silné dvojčatá“. Je to dvojica cností, ktoré spolu súvisia a navzájom sa dopĺňajú. Čítame o nich v nasledujúcom verši:

Odmenou za *pokoru* a *bázeň* pred Hospodinom je bohatstvo, sláva a život. (Príslovia 22:4, dôraz pridaný autorom)

Na tomto texte vidíme, že pokora a bázeň Božia sú prepojené (niektoré cudzojazyčné preklady Biblie tu uvádzajú výrazy pokora a bázeň s prívlastkom *pravá*, pozn. pr.). Nejestvuje skutočne pokorný človek bez bázne pred Pánom a platí to samozrejme i naopak. Prídavné meno „skutočný“ alebo „pravý“, ako to niektoré preklady Písma uvádzajú, je tu veľmi dôležitý. Jestvuje totiž mnoho napodobení pravej pokory. Podrobnejšie sa tým budeme zaoberať v nasledujúcej kapitole.

V tejto chvíli sa zamerajme na tri prísluby Božieho požehnania v tomto verši. Sú nimi bohatstvo, sláva a dlhý život. Hebrejský výraz pre „bohatstvo“ je *ōšer* znamená „bohatstvo, hojnosť“. Môže zahŕňať rôzne bohatstvo, či už to je vlastníctvo pôdy, majetku, dobytka alebo potomstvo.“ Jeho význam je jednoznačný, pričom sa toto zaslúbenie v Písme neustále opakuje. Žalmista napríklad píše:

Blahoslavený muž, ktorý sa bojí Hospodina a v jeho príkazoch má veľkú záľubu. *Hojnosť* a *bohatstvo* je v jeho dome, jeho spravodlivosť trvá navždy. (Žalm 112:1, 3, dôraz pridaný autorom)

Aj tu sa v hebrejskej pôvodine používa výraz *ōšer*. Niektorí sa nazdávajú, že tu narážame na výkladový, či exegetický problém. Podľa niektorých názorov sa totiž bohatstvo a majetok považujú za protiklad ku skutočnej zbožnosti. Veľakrát si posolstvo Písma vo vlastnej pýche prispôsobujeme svojej kresťanskej tradícii.

Sám som si túto dilemu potreboval pred mnohými rokmi raz a navždy vyriešiť. Na začiatku našej služby pre Pána sme boli s Lisou svedkami, ako mnohí učitelia Písma hlásali evanjelium prosperity. To mnohých veriacich viedlo k hľadaniu veľkolepého a okázalého životného štýlu. Mnohých to zviedlo ku chamtivosti, zišli zo správnej cesty a privodili si mnoho trápenia. Chcel som sa tomuto extrému stoj čo stoj vyhnúť, a tak som sa rozhodol vydať celkom opačným smerom. Začali sme pohrdať každým učením, ktoré sa nejako zmieňovalo o blahobyte, bohatstve a prosperite. Prišlo to tak ďaleko, že nás musel Duch Svätý zastaviť. S jeho pomocou sme si uvedomili, že ak má niekto bázeň Božiu, zaujme k materiálnemu bohatstvu správne stanovisko a neupadne do pasce chamtivosti.

Aký je vlastne zámer blahobytu a bohatstva? Sú to prostriedky na požehnanie ostatných. V čase, keď píšem túto knihu, naša služba darovala 53 miliónov fyzických prostriedkov, teda kníh a iných zdrojov pastorm a vedúcim kresťanským pracovníkom v 130 krajinách sveta v 118 svetových jazykoch. Vytvorili sme aj mobilnú aplikáciu, ktorá sa volá MessengerX, ktorá obsahuje mnohé zdroje pre vyučovanie a tréningovanie Kristových učeníkov v 122 jazykoch a bola stiahnutá v 230 krajinách. To všetko sme ponúkli celkom bezplatne. Všetky tieto projekty nás stáli desiatky miliónov amerických dolárov. Ako by to asi dopadlo, ak by naši podporovatelia uverili, že zbožnosť je ekvivalentom nedostatku alebo chudoby? V takom prípade by sme neprispeli k duchovnému rozvoju miliónov kresťanov po celom svete.

Je obrovský rozdiel medzi chamtivosťou a vlastníctvom, ktoré používame na požehnanie druhých ľudí. Tí, ktorí sa skutočne Boha boja, ten rozdiel poznajú a tomu prvému neduhu sa vyhýbajú širokým oblúkom. Po Ježišovom ukrižovaní čítame v jednej novozmluvnej stati tieto slová:

Keď sa zvečeralo, prišiel *bohatý človek* z Arimatie menom Jozef, ktorý bol tiež *Ježišovým učeníkom*. Zašiel k Pilátovi a poprosil ho o Ježišovo telo. Vtedy Pilát rozkázal, aby mu ho vydali. (Matúš 27:57-58, dôraz pridaný autorom)

Jozef z Arimatie bol bohatý muž a Písmo nám prezrádza, že bol aj jedným z Ježišových učeníkov. V tom čase väčšina z Ježišových nasledovníkov ušla a skrývala sa v strachu pred Židmi. Na rozdiel od nich mal tento bohatý muž bázeň pred Pánom a smelo predstúpil pred Piláta a požiadal ho vydanie Ježišovho tela. Kolľá smelosť!

Nepochop ma prosím nesprávne. Ak je niekto chudobný, neznamená to automaticky, že mu chýba bázeň Božia.

V Písme máme mnoho príkladov Božích mužov a žien, ktorí nemali pozemské bohatstvo a neboli pre to o nič menej zbožní. Skutočné bohatstvo sa nemeria peniazmi alebo materiálnym bohatstvom, ale našou službou iným ľuďom. Boh nám sľubuje:

Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Hospodin. Blahoslavený muž, čo sa utieka k nemu. Bojte sa Hospodina jeho svätí, lebo tým, čo sa ho boja, nič nechýba. (Žalm 34:9-10)

Zbožnosť sa prejavuje aj v duchovnej službe—v modlitbe, sýtení hladných, dávaní financií na Božie kráľovstvo, vo vyučovaní Božieho slova, činení učeníkov, pohostinnosti alebo praktickej službe lásky. No zaiste nie sú finančné zdroje pre vykonávanie týchto činností pre šírenie Božieho kráľovstva na škodu, práve naopak. Zbožní ľudia sa o to usilujú a tým, že dávajú, sú aj sami požehnaní. Na druhej strane pyšní, náboženski a žiarliví kresťania sa ocitnú v bludnom kruhu žabomyších vojen a argumentov, prečo majú kresťania žiť v chudobe a k týmto nebiblickým náukám zvädzajú aj druhých.

Kráľ Šalamún svojich poddaných viedol k bázni pred Pánom. V Písme čítame, že počas jeho kraľovania že „býval Júda a Izrael od Dánu až po Beér-Šebu bezpečne, *každý pod svojím viničom a pod svojím figovníkom.*“ (Prvá kráľov 5:5, dôraz pridaný autorom, niektoré cudzojazyčné preklady uvádzajú, že „každá rodina bývala vo vlastnom dome so záhradou, pozn. pr.). Písmo nám tiež prezrádza, že „mali čo *jesť a piť a bolo im dobre.*“ (Prvá Kráľov 4:20, dôraz pridaný autorom). Len si to predstav. Píše sa tu, že každá rodina „bývala pod svojím viničom a figovníkom“ alebo inak povedané vo vlastnom dome so záhradou. Nikto z nich nemusel poberať sociálne dávky, v krajine panovala nulová nezamestnanosť alebo chudoba, každý žil v hojnosti. Bázeň pred Pánom nám dáva múdrosť, ktorá požehná tých, ktorí sú

vo sfére nášho vplyvu. V tomto prípade to pozitívne ovplyvnilo celý národ. Ako by to asi vyzeralo, ak by sa všetci naši vodcovia vo svojom živote riadili Božou bázňou?

Aby sme uviedli veci na pravú mieru, toto zaslúbenie nie je niečo, za čo potrebujeme bojovať v modlitbe, podobne ako Izák za neplodnosť svojej manželky Rebeky. Kristus sám povedal: „Hľadajte však najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko sa vám pridá.“ (Matúš 6:33)

Teraz sa pozrime aj na to druhé zaslúbené požehnanie. Je ním česť alebo sláva. Hebrejský výraz pre „česť“ v našom texte je *kāḥôd* a prekladáme ho ako „česť, sláva, majestát, bohatstvo.“ Už skôr sme spomínali, že práve tento výraz použil Mojžiš, keď sa modlil, aby mu Boh ukázal svoju slávu. Je stelesnením dôležitosti či authority, ktorá pramení z charakteru danej osoby a nie z nejakého titulu alebo pozície. Takže práve sme objavili ďalšie pridružené požehnanie bázne pred Bohom. Je ním ušľachtilosť alebo rýdzi charakter. Zmení ťa na človeka, ktorý sa vyznačuje dôstojnosťou a ctou. Okrem Prísloví toto hebrejské slovo používa aj žalmista na opis človeka, ktorý sa bojí Boha: „jeho moc a *sláva* budú stále rásť.“ (Žalm 112:9, Bot. pr., dôraz pridaný autorom)

Spomeň si na opis súcej ženy z knihy Prísloví. Vyznačuje sa mnohými cnosťami. Je dôveryhodná, múdra, usilovná, plná sily, ťažko pracujúca, darí sa jej, je zdravá, láskavá, pomáha núdzným a ujíma sa slabých. No vyznačuje sa i črtou, na ktorú často zabúdame: „Sila a dôstojnosť sú jej odevom.“ (Príslovia 31:25) Môžeme povedať, že sa odieva do cti, podobne ako si my obliekame šaty. Je to viditeľné a zrejme pre všetkých naokolo. A aká je tá posledná cnosť, ktorú jej autor pripisuje?

Pôvab je klamlivý a krása prchavá, ale žena, čo má bázeň pred Hospodinom, zasluhuje si chválu. (Príslovia 31:30, dôraz pridaný autorom)

Svätá bázeň! Pravdou je, že váženosť a ušľachtilosť je dostupná pre každého, kto sa bojí Boha. Počas mojej služby pre Pána som stretol po svete mnoho zaujímavých ľudí, ktorí mocne ovplyvnili svoje okolie a komunitu. Najviac zo všetkého ma však osloví, keď stretnem niekoho, kto sa vyznačuje dôstojnosťou alebo rýdzim charakterom. Je to cítiť na atmosfére, ktorá ho obklopuje. Z takéhoto človeka doslova vyžaruje svetlo, láska, česť a ušľachtilosť. Deti ho rešpektujú a milujú a spolupracovníci a blízki priatelia vyhľadávajú jeho blízkosť. No len malé percento z nich je verejne známe. Čo je ich spoločným menovateľom? To, že sa boja Hospodina.

Tým tretím zaslúbením nášho textu je *dlhý život* alebo dlhovekosť. Tá tiež úzko súvisí s pokorou. Tomuto zaslúbeniu sa budeme venovať v nasledujúcej kapitole.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Mať bázeň pred Hospodinom znamená nenávidieť zlo... Milujem tých, čo ma milujú. Tí, čo ma túžobne hľadajú, nachádzajú ma. Pri mne nájdú bohatstvo a česť, trvalý blahobyť a spravodlivosť.“ (Príslovia 8:13, 17-18)

Hlavná myšlienka: Bázeň pred Pánom nám zaslubuje bohatstvo, česť a dlhý život. Bohatstvo sa nemeria peniazmi, ani majetkom, ale tým, akou mierou pomáhame našim bližným. Ušľachtilosť vychádza z nášho charakteru, nie z titulu alebo spoločenského postavenia.

Podnety na zamyslenie: Mám na bohatstvo zdravý pohľad? Alebo sa ho usilujem získať z nesprávnych pohnútok, ako napríklad vnútornej neistoty, strachu, či chamtivosti? Nebolo by lepšie usilovať sa o bázeň pred Pánom a veriť mu, že mi dá všetko potrebné pre život a službu? Čo to pre mňa znamená byť odetý do dôstojnosti?

Modlitba: Drahý Otče, naplň, prosím, svoje zaslúbenie, že ak hľadám bázeň pred tebou a pravú pokoru, obdaríš ma aj bohatstvom, cťou a dlhým životom, aby som mohol naplniť tvoje povolanie v službe druhým. V mene Ježiša. Amen.

Vyznanie: Môj nebeský Otec mi sľúbil, ak budem hľadať pravú bázeň pred ním a nefalšovanú pokoru, že mi dá bohatstvo, česť a dlhý život.

Rozumný však kráča priamo.

PRÍSLOVIA 15:21

41 | KONIEC DOBRÝ, VŠETKO DOBRÉ

Hovoriť o požehnanom a naplnenom živote by zaiste nemalo žiadny význam, ak by sme sa nezmienili aj o tom, aké dôležité je dobehnúť do cieľa. V osemnástej kapitole sme sa sústredili na tému stálosti (čo zahŕňa aj dlhý život, pozn. pr.). V tejto kapitole naše rozjímanie doplníme o skutočnosti, akú úlohu v tom hrajú bázeň pred Pánom a pokora:

Odmenou za pokoru a bázeň pred Hospodinom je bohatstvo, sláva a *život*. (Príslovia 22:4, dôraz pridaný autorom, niektoré cudzojazyčné preklady tu uvádzajú dlhý život, pozn. pr)

Nádherným prínosom bázne Božej je aj plnosť dní. V Písme čítame: „Bázeň pred Hospodinom predlžuje dni.“ (Príslovia 10:27) No povedz, nie je to nádherný prísľub? V Prísloviach sa toto zaslúbenie opakuje. Hovorí sa tu aj, že bážňou pred Hospodinom sa ti „rozmnžia tvoje dni a pridajú

sa ti roky života.“ (Príslovia 9:11) Obrazne to znamená nielen pridané dni, ale aj život v plnosti.

To isté posolstvo rezonuje aj v Desatoru a jeho citácii v Pavlových listoch. Bázeň pred Bohom nás inšpiruje k úcte voči rodičom a je spojené s prisľúbením: „aby sa ti dobre vodilo a dlho si žil na zemi.“ (Efezanom 6:3) Aj tu stoja bok po boku dlhovekosť a naplnený, produktívny život. Za tieto zaslúbenia sa nielen môžeme, ale i máme modliť.

Zaiste netreba nikomu vysvetľovať, že ak by sme sa dožili hoc i sto rokov, no boli by to dni naplnené samým strádaním, bolo by nám to takpovediac k ničomu. Šalamún počas svojho úpadku napísal: „Lepší deň smrti ako deň narodenia.“ (Kazateľ 7:1) Z tohto výroku je zrejmé, že sa netešil zo života. Ako teda dosiahnuť radostný a plnohodnotný život? Odpoveď je jednoduchá: pokorou a bážňou pred Hospodinom.

Pred mnohými rokmi som si počas osobného stíšenia čítal nasledovnú stať Písma:

V roku, keď zomrel kráľ Uzzija, videl som Pána sedieť na vysokom a vznešenom tróne. Okraje jeho *rúcha* napĺňali chrám. (Izaiáš 6:1, dôraz pridaný autorom)

Prorok mal videnie Pána v jeho sláve. Už prv sme spomínali, že videl Hospodina sedieť na vyvýšenom tróne, obklopeného mocnými nebeskými bytosťami, od volania ktorých sa otriasali veraje dverí. V jeho živote to predstavovalo radikálny bod zlomu.

Ako som tie slová čítal, volal som úpenlivo k Pánovi: „Bože, potrebujem čerstvé videnie Krista!“

Počul som, ako mi tichý hlas Ducha Svätého hovorí: „Prečítaj si ten verš ešte raz a všimni si, ako sa začína.“

Zarazilo ma to, no poslúchol som. Odrazu sa mi pred očami zaskveli nasledovné slová: „V roku, keď zomrel kráľ Uzzija“.

Potom mi povedal: „Najskôr musel kráľ Uzzija zomrieť, aby mohol mať Izaiáš toto videnie.“

V tom čase mali moje vedomosti o Uzzijovi veľké medzery. Vedel som, že bol jedným z mnohých buď izraelských alebo judských kráľov. Začal som teda študovať jeho život podrobnejšie. Netrvalo dlho a objavil som mnoho zaujímavých skutočností. V čase, keď nastúpil na trón, mal len šesťnásť rokov a panoval v Judsku. Spolu vládol päťdesiatdva rokov. Len pre porovnanie, v čase písania tejto knihy sa v Spojených štátoch amerických za posledných päťdesiatdva rokov vystriedalo desať prezidentov. Takže vidíme, že Uzzija panoval veľmi dlho.

Na začiatku svojej vlády nad miliónmi poddaných mal len šesťnásť rokov a počínal si múdro—hľadal Boha. V Písme čítame: „Kým hľadal Hospodina, doprial mu Boh úspech.“ (Druhá Kronická 26:5) Božia múdrosť ho pozdvihla a zabezpečila mu úspech. Pod jeho vládou sa rozmohla ekonomika, obnovili sa mestá, vybudovala silná armáda a zmocnil sa území, ktoré jeho predkovia stratili v boji s nepriateľmi. Čítame: „Povešť o ňom sa rozšírila ďaleko, lebo sa mu dostalo predivnej pomoci, takže sa stal mocným.“ (Druhá Kronická 26:15)

No žiaľ, prihodilo sa mu to isté, čo aj pri Šalamúnovi—zišiel zo správnej cesty, lebo mu chýbala bázeň pred Pánom. Písmo hovorí:

No keď sa stal mocným, natoľko *spýšnel*, že ho to zahubilo.
(Druhá Kronická 26:16, dôraz pridaný autorom)

Niekde svoju počiatočnú pokoru a bázeň stratil. No tieto spojené cnosti pôsobia ako nejaká hybná sila aj potom, čo sa ich človek nedrží. Neskôr o tomto kráľovi čítame:

Spreneveril sa Hospodinovi, svojmu Bohu tým, že vstúpil do jeho chrámu, aby na kadidlovom oltári pálił kadidlo. (Druhá Kronická 26:16)

Potom sa ma Pán spýtal: „Synu, keď Uzzija spyšnel, bol *zbožnejší*, alebo *menej zbožný*?“ Uvedomil som si, že v otázke sa skrýva nejaký zádrh. Kedysi som sa nazdával, že keď je človek pyšný, je to dôkaz jeho oslabeného duchovného života. Je zaujímavé, že v tomto texte čítame, že Uzzija vošiel do chrámu, aby tam slúžil Pánovi. Bez tejto otázky by som však túto skutočnosť celkom opomenul.

V šoku som vyhrkol: „Bol *zbožnejší!*“

Povedal mi: „Duch pýchy a náboženský duch idú ruka v ruku, navzájom sa posilňujú a skrývajú jeden za druhým.“ Pýcha človeku bráni priznať si, že sa stal náboženským a náboženskosť sa zas preoblieka do šiat zbožnosti.

Okamžite mi prišli na um aj farizeji novozmluvnej doby. Podobne ako Uzzija mali pred Hospodinom rešpekt a úprimne ho milovali, no niekde nastal bod zlomu a spyšneli. Pomaly sa od Boha vzdälovali, ale paradoxne sa na náboženskom živote zúčastňovali o to intenzívnejšie.

Kňazi Uzziju na jeho neprístojné správanie upozornili. To ale kráľa ešte viac rozzúrilo (znak toho, že mu chýbala pokora). V tej chvíli sa mu na čele objavil znak malomocenstva. Jeho koniec bol veľmi smutný. Do konca života musel žiť v izolácii.

Namiesto neho sa ujal trónu jeho syn a Uzzija napokon na malomocenstvo aj zomrel.

Ako tieto udalosti vnímali bežní ľudia v jeho kráľovstve? Obyvatelia Júdu a Izraela si všimli len jeho malomocenstvo. Dnes by to bola explózia na sociálnych sieťach: „Ach, nie! Náš kráľ je malomocný. Aké nešťastie!“ Nikto však netušil, kde to má svoj pôvod. No Duch Svätý nám to odkrýva—bol to práve nedostatok pokory a bázne Božej.

Ako som tak nad tým premýšľal, s bolesťou v srdci som si uvedomil, koľkí z dnešných kresťanských vedúcich padli. Väčšinou upadli do cudzoložstva, no mnohí i do alkoholizmu, drog, chamtivosti a iných nerestí. Niektorí z nich začali pracovať na Pánovej vinici pred nami, niektorí boli našimi súčasníkmi a iní vstúpili do Pánovej služby až po nás. Všetci bez rozdielu mali neutíchajúcu túžbu Pána osláviť. Ako to, že takto padli? Nepoučili sa z tragických príkladov okolo nich?

Pán mi povedal: „Synu, títo odpadnutí vedúci mali problém z pýchou.“ Ich okolie videlo len vonkajší znak malomocenstva—mimomanželské aféry, neresti a správanie, ktoré prispeli k ich pádu. No pod povrchom sa skrývala pýcha, ktorá nahradila bázeň a pokoru. Len Boh pozná ten bod zlomu. Títo ľudia si to sami veľakrát neuvedomujú, lebo pýcha zaslepuje naše oči.

Často býva na príčine aj to, že sa príliš upneme na naše úspechy a dosiahnuté ciele a pritom zabúdame na to, čo nás tam dostalo—úprimné a pokorné hľadanie Pána. Preto je také dôležité, aby sme nezabúdali na nasledovné Kristovo varovanie: „Bezo mňa nemôžete nič urobiť.“ (Ján 15:5)

Uvedomil som si, že cez všetky tieto udalosti mi vtedy počas stíšenia a skúmania Izaiášovho videnia Ježiš povedal: „John, uvidíš ma len do tej miery, do akej zomrie tvoja pýcha.“ Pán chce, aby sme sa mu neustále viac podobali, no bez čerstvého zjavenia jeho prítomnosti to nie je možné. Mnoho Božích mužov a žien nedobehlo do cieľa, lebo sa pochabo domnievali, že za nedostatok bázne a pokory pred Pánom nebudú niesť následky. Nedaj sa aj ty podobne oklamať. Usiluj sa z celej sily o pokoru, vo všetkom sa spoliehaj na Krista a osvoj si bázeň pred ním ako ten najvzácnejší skvost. Potom ti Boh sľubuje bohatstvo, česť a dlhý život.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Počúvaj a prijmi moje výroky, syn môj, a znásobia sa ti roky života.“ (Príslovia 4:10)

Hlavná myšlienka: Pána uvidíš len do tej miery, do akej zomrie tvoja pýcha. Pravá pokora vychádza z bázne pred Pánom, teda uvedomenia si plnej závislosti na ňom a že bez neho nemôžeme robiť nič. Potrebujeme sa na neho plne a vo všetkom spoliehať.

Podnety na zamyslenie: Som pokorný človek? Mám v nejakej oblasti medzery, kde sa domnievam, že si pokojne *vystačím aj sám*? Rozhodujem sa v určitých situáciách bez Pána? Prípadne konám svojvoľne bez toho, aby som vnímal vo svojom srdci jeho pokoj a uistenie? Ak áno, ako to môžem zmeniť? Ako mi vďačnosť pomáha v tom, aby som bol smelý a zároveň aj pokorný?

Modlitba: Drahý Otče, odpusti mi, prosím, že som bol pyšný v týchto oblastiach môjho života (*vymenuj každú z nich*). Kajám sa z tejto sebaistoty a z toho, že som sa vyvyšoval nad ostatných. Kriste, očisti ma svojou krvou. Pokorujem sa pred tebou a rozhodujem sa považovať druhých za dôležitejších od seba. Amen.

Vyznanie: Rozhodujem sa žiť v pokore a bázni pred Pánom.

Často sa modlím nasledovne:
„Pane, zošli na túto zem mocné prebudenie
pokánia a daruj nám bázeň pred tebou,
aby sme sa vyhli súdu a oslavovali ťa!“

A. W. TOZER

6. týždeň - 7. deň

42 | OBJAV TEN VZÁCNÝ POKLAD BÁZNE BOŽEJ

(Poznámka pre čitateľa: Táto kapitola je o niečo dlhšia ako tie predchádzajúce. Urobil som tak s cieľom, aby som posolstvo celej knihy zosumarizoval. Pokiaľ si čítal podľa rozvrhu, teda kapitolu na deň, rozdelil som ju pre zjednodušenie na dve časti—na ranné a večerné čítanie).

Ranné čítanie: Zhrnutie požehnaní, ktoré plynú z bázne pred Pánom

Na začiatok musím uviesť, že všetky požehnania, prameniace z bázne pred Hospodinom, nie je možné vtiesnať do jednej jedinej knihy. Materiál, ktorý je obsahom tohto čítania je výsledkom

môjho tridsaťročného skúmania a štúdia Písma na tému bázne Božej, a to som naozaj len na začiatku. (Smiech). Túto knihu by som rád ukončil tým, že spomeniem aj niektoré z ďalších požehnaní tejto cnosti. Každé z nich môžeš vnímať ako taký malý podnet pre vlastné rozjímanie a skúmanie tejto dôležitej témy. Privlastni si tieto zaslúbenia vierou a zakúsiš nesmierne Božie požehnanie! Keď na ne pri čítaní nadabíš, tak si ich len tak neodškrtni ako prečítané, ale pripomínaj ich Bohu. Sú to tie najvzácnejšie klenoty, ktoré môžeš vlastniť:

Šťastný je každý, kto sa bojí Jahveho a žije podľa jeho vôle. Vlastnou prácou si zaistíš živobytie, budeš *šťastný* a budeš sa mať dobre. (Žalm 128:1-2, Bot. pr., dôraz pridaný autorom)

Je pozoruhodné, že výraz „šťastný“ alebo inak povedané radostný sa v týchto dvoch veršoch vyskytuje dokonca dvakrát. Človek, ktorý sa Boha bojí, je naplnený radosťou. Jeden aspekt tejto radosti, o ktorom sa tu hovorí, je naša radosť z práce. Nikdy nezabudnem, čo sa mi prihodilo na začiatku osemdesiatych rokov, keď som pracoval ako softvérový inžinier pre firmu IBM. Oslavovali sme výročie iného inžiniera, ktorý si pripomínal tridsaťosem rokov odkedy na svoju pozíciu nastúpil. Všetci sa vtedy pred začiatkom pracovného dňa nahrnuli do jeho kancelárie, aby mu zablahoželali.

V jednej chvíli tento muž vyhrkol: „Počas tých tridsiatich ôsmich rokov som nenávidel každý jeden deň.“ Ostatní mu so súhlasne so smiechom prikývli.

Ja som vtedy na mojej pozícii pracoval len pár mesiacov, bol som mladý a neskúsený, no udivene som sa ho spýtal: „Prečo si tu potom pracoval?“

Ten muž sa zrazu zachmúril a so znechutením v tvári mi posmešne odpovedal: „John, ak náhodou nevieš, tak sa tomu hovorí zamestnanie! Normálni ľudia predsa potrebujú z niečoho žiť alebo nie?!“ Podľa výrazu na tvárach ostatných spolupracovníkov som usúdil, že s ním plne súhlasia. Radšej som teda stíchol. V duchu som si však hovoril, že to je veľmi hlúpy dôvod.

Táto skúsenosť mi na druhej strane v živote veľmi pomohla alebo ma tak povediac nakopla. Na základe jeho slov som si uvedomil, že jediným dôvodom, prečo som vyštudoval za inžiniera, bola vidina dobre plateného miesta. Zistil som, že som bol vlastne po celý čas motivovaný strachom. V tej chvíli som sa rozhodol, že nechcem byť o tridsaťosem rokov na jeho mieste. Nedovolím, aby ma tento strach ovládal, ale budem radšej dôverovať Bohu. Dnes môžem vyhlásiť, že sa mi to podarilo—robil som prácu, ktorá ma naplňala a okrem toho som si užíval ovocie svojej námahy. To je zaslúbenie pre všetkých, ktorí sa boja Boha.

Žalmista píše:

Tvoja žena bude v tvojom dome ako úrodný vinič; tvoji synovia budú okolo tvojho stola ako mladé olivy. *Hľa, takto bude požehnaný muž, ktorý sa bojí Hospodina.* (Žalm 128:3-4, dôraz pridaný autorom)

Vidíš? Boh ti sľubuje, že si budeš užívať ovocie svojej práce, tvoja manželka bude plodná a tvoje deti plné života a budú vyhľadávať tvoju spoločnosť. V dnešnej spoločnosti nám práve tieto požehnania chýbajú. Mnohí síce zarábajú pekné „prachy“, no neužívajú si život. S manželským partnerom si nerozumejú a deti sa už nevedia dočkať, až vypadnú z domu. Ich rodiny namiesto toho, aby prekvitali, skôr usychajú, no nezúfaj.

Boh všetky tieto požehnania prisľubuje človeku, „ktorý sa bojí Hospodina“. Vidíš? Nie je to pre každého, kto navštevuje cirkevný zbor alebo pozná Pána.

Milý čitateľ, naša kniha je takmer na konci. Ak si to nevzdal a dostal si sa pri čítaní až sem, zaiste túžiš po bázni pred Pánom. Za zaslúbenia v týchto veršoch môžeš k Bohu volať v modlitbe. Modli sa k nemu úpenlivo tak ako Izák, aby sa v tvojom živote naplnili. V našej rodine sme zažívali i obdobie, kedy sa nám zdali na míle vzdialené a vyzeralo to, že ich nikdy nezakúsime, no vytrvalo sme sa za ne modlili. Teraz sú už pre nás dlhé roky realitou.

Pozrime sa aj na iný žalm, ktorý hovorí o požehnaní tých, čo majú bázeň Božiu:

Blahoslavený muž, ktorý sa bojí Hospodina a v jeho príkazoch má veľkú záľubu. Jeho potomstvo bude mocné na zemi, pokolenie úprimných bude požehnané. (Žalm 112:1-2, dôraz pridaný autorom)

Aj tu nám udrie do očí slovo „blahoslavený“, ktorý môžeme preložiť aj ako šťastný, či radostný. Aj v tomto prípade sa toto prídavné meno spája s bážňou. Radosť je duchovná hodnota, ktorá nepodlieha okolnostiam. Pramení vo večnom Božom slove, je našou silou a pôsobí v našom živote hojné a trvalé ovocie.

Aj v tomto verši vidíme, že bázeň Božia má na naše potomstvo ďalekosiahly vplyv. Prináša úspech nielen nám, ale aj našim deťom. Len sa na to pozri:

Hojnosť a bohatstvo je v jeho dome, jeho spravodlivosť trvá navždy. Nikdy sa nezachveje. Vo večnej pamäti bude

spravodlivý. Nezlakne sa zlej správy, jeho srdce je pevné, dúfa v Hospodina. Jeho srdce je neochvejné, nebude sa báť, kým neužrie pád svojich protivníkov. (Žalm 112:3, 6-8)

Nedávno som sa rozprával s jednou sestrou v Kristovi. S nadšením mi hovorila, ako po smrti vstúpime do večnosti. Musel som ju však trochu poopraviť: „No, pre nás, ktorý sme prijali Krista, sa večnosť už začala.“ Naša služba lásky pretrvá veky. Toto zaslúbenie ale neplatí pre veriacich, ktorým bázeň pred Pánom chýba. Pre nich je pravdou pravý opak: „Aj ich láska, aj ich nenávisť, aj ich horlivosť dávno zanikli a nemajú už podiel na ničom, čo sa deje pod slnkom.“ (Kazateľ 9:6)

Ak sa bojíš Boha, nebudeš sa báť nijakej zlej správy. V dobe, v ktorej žijeme, nie je o zlé správy núdza. Chrlia ich na nás sociálne siete, masmédiá a množstvo iných platforiem. Ľudia sú ochromení strachom z očakávania toho, čo príde. Ak máš bázeň Božiu, nemusíš sa obávať, ani triasť pred budúcnosťou. Písmo hovorí:

V bážni Hospodina *je pevná nádej*, pre svoje deti je útočiskom. (Príslovia 14:26, dôraz pridaný autorom)

Bázeň pred Bohom nám dáva vnútornú istotu. Práve tú mnohí síce túžobne, no žiaľ bezvýsledne hľadajú. Pastor v severoamerickom štáte Texas, John Hagee, je môj dobrý priateľ. U málokoho som videl takú Božiu bázeň ako práve u neho. V roku 1973 k nemu podišiel útočník na vzdialenosť 2,5 metra a vystrelil šesť rán z tridsaťosem kalibrového revolvera. Pastor John tam stál a ani sa nepohol. Každý jeden zo šiestich výstrelov ho tesne minul. Keď píšem túto knihu, už odvtedy ubehlo celých päťdesiat rokov a on stále v plnej sile slúži Pánovi. V jeho situácii by väčšina ľudí spanikárila, začala kričať, alebo sa snažila rýchlo ukryť. John však neustúpil ani o krok a celý čas hľadel útočníkovi priamo do očí. Písmo hovorí:

Hospodinov anjel táborí okolo bohobojných a vyslobodí ich.
(Žalm 34:8)

Boh posiala svojich anjelov na pomoc tým, ktorí sa ho boja. Súdni znalci pri vyšetrovaní zistili, že polovica nábojov minula pastora Johna presne pätnásť centimetrov vľavo a tá druhá pätnásť centimetrov vpravo. Strelec sa netrafil zo vzdialenosti 2,5 metra! Dokonca aj amatér by sa na takú krátku vzdialenosť a na toľko pokusov musel trafiť aj poslepiacky. Niet pochyb, že anjel Pánov presmeroval každý z týchto výstrelov, aby tohto brata nezasiahli.

V Písme čítame o judskom kráľovi Jošafátovi nasledovné slová: „Jeho srdce bolo povzbudené a jeho odvaha bola vysoká na Pánových cestách.“ (Druhá Kronická 7:6, AMPC, voľný preklad do slovenčiny, niektoré cudzojazyčné preklady to vyjadrujú nasledovne: „Z celej sily kráčal po Božích cestách“, pozn. pr.) Počas tretieho roku svojej vlády poslal do každého mesta v krajine kňazov, aby učili Boží ľud Božie slovo:

Strach z Hospodina dopadol na všetky kráľovstvá krajín susediacich s Judskom, takže proti Jošafátovi nebojovali.
(Druhá Kronická 17:10)

Božia bázeň nám teda prináša aj ochranu. Ďalším biblickým príkladom tejto pravdy je Jákob. Ten nariadil svojej rodine, aby sa sklonili v bázni pred Hospodinom a zničili rodinné modly. Pozri, čo nasledovalo: „Potom sa pohli. Strach pred Bohom zachvátil všetky okolité mestá, takže sa neodvážili prenasledovať Jákobových synov.“ (Prvá Mojžišova 35:5)

Ako sme už povedali, Božia bázeň prináša so sebou početné požehnania. Písmo hovorí:

Nech nezávidí tvoje srdce hriešnikom; ale radšej choď v bázni Hospodinovej celý deň. Lebo ak je v budúcnosti nejaká *odmena*, tvoje *očakávanie* nebude vyfaté. (Príslovia 23:17-18, Roh. pr., dôraz pridaný autorom)

Všimni si tu dve slová, ktoré som zdôraznil šikmým písmom. Tým prvým je *očakávanie* alebo nádej. Žijeme v dobe, keď je skutočnej nádeje ako šafranu. Služobníci evanjelia čím ďalej viac používajú Božie slovo len ako nejakú dobrú literatúru, aby mali námet pre svoje kázanie. Počas zvesti Božieho slova sa zmienia o jednom, dvoch pasážach z Písma, aby upokojili veriacich, ktorí berú Písmo vážne. Hlavný dôraz ich posolstva je ale žiaľ na motivačných príbehoch a príhovoroch. Tieto príklady môžu ľuďom aj krátkodobo pomôcť (podobne ako dobrý Hollywoodsky film), no nezabezpečia nám zaslúbenú *odmenu*, ktorú prináša práve bázeň pred Pánom.

Božia bázeň nás žehná v mnohých ohľadoch: vidíme naplnené túžby nášho srdca (pozri Žalm 145:19), zabezpečí nám dobrých priateľov (pozri Žalm 119:63, 74, 79), prináša nám fyzické uzdravenie (pozri Príslovia 3:7-8), pomôže nám nájsť svoju identitu (pozri Žalm 60:6) a v neposlednom rade i správne životné smerovanie, ktoré je obzvlášť v dnešnej dobe plnej zmätku také dôležité:

Kto je ten človek, ktorý sa bojí Hospodina? Ukáže mu cestu, ktorú si má vybrať. Pokojne bude spávať a jeho potomstvo zdedí krajinu. (Žalm 25:12-13)

Niekedy naozaj nechápem, prečo tolko kresťanov nežije v Božej bázni. Mojou hlbokou túžbou je, aby si ty tento vzácny poklad objavil. Tam sa to však ani zďaleka nekončí. Nenechaj si ho len pre seba, ale podľa príkladu kráľa Jošafáta pomôž ho nachádzať aj ostatným.

Večerné čítanie: Ako nájsť Božiu bázeň?

Už pred tridsiatimi rokmi mi Pán ukázal, že v posledných časoch sa v cirkvi začne klásť nový dôraz na bázeň pred Pánom. Výsledkom tohto duchovného obrodzenia bude obnovenie cirkvi Kristovej v súlade s Božou vôľou a jeho štandardom. Táto cirkev nebude teda len nejaká „kontextualizovaná“ cirkev, aj keď na to, aby sme mohli stratených zasiahnúť evanjeliom, sa im musíme priblížiť. Nebude ani jednostranne zameraná na „kresťanské vodcovstvo“, aj keď to je veľmi dôležité pre vybudovanie silnej cirkvi. Nebude ani cirkvou zameranou na „spoločenstvo“, aj keď vzťahy medzi bratmi a sestrami v Kristovi sú potrebné, aby sme sa vyhli nebezpečnému trendu izolácie a takzvaného sólo kresťanstva. Tu je opis cirkvi, pre ktorú si Kristus príde:

Aby si pripravil Cirkev slávnou, na ktorej niet poškrvny ani vrásky, ani nič podobné, aby bola *svätá* a bez poškrvny. (Efezanom 5:27, dôraz pridaný autorom)

Vidíš, cirkev Božia je svätá! Keďže posvätenie je výsledkom bázne Božej, mali by sme túto zvesť o potrebe posvätej úcty hlásať všetkým v našom okolí. Na tomto mieste si potrebujeme zodpovedať otázku, ako sa môže naša úcta k Bohu prehĺbiť.

Prenesme sa na chvíľu na to nádherné zhromaždenie v Malajzii, ktoré som tu spomínal. Uprostred mocnej Božej prítomnosti som si v duchu hovoril: *John Bevere, jeden malý prešlap, jediné nesprávne slovo a je s tebou amen!*

Ako som sa tak prechádzal po pódiu s touto myšlienkou v mysli, vypovedal som niečo, čo som nikdy predtým nevyriekol a ani o tom nikdy nepremýšľal. Smelo som vyhlásil: „*Toto je duch bázne Pánovej!*“

V tej chvíli mi to došlo. V duchu som nadšene volal: To je presne ono, to je predsa jedno zo zjavení Ducha Svätého! Osobne som nad tým nikdy nepremýšľal, no Písmo o Kristovi predpovedá, že:

Spočinie na ňom duch Hospodina, duch múdrosti a rozumu, duch rady a sily, duch poznania a Hospodinovej bázne. V bázni pred Hospodinom bude mať záľubu. (Izaiáš 11:2-3)

Podľa týchto veršov sa Duch Svätý zjavuje šiestimi rôznymi spôsobmi. V Kristovom živote sa prejavili všetky tieto aspekty, no mal zvláštne zaľúbenie práve v tom poslednom, v bázni pred Pánom. Potrebujeme sa spýtať, ako tohto *Ducha bázne Pánovej môžeme prijať i my*. Ježiš hovorí: „Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá nebeský Otec Ducha Svätého tým, čo ho prosia!“ (Lukáš 11:13)

Vidíš? Stačí o to úprimne nášho nebeského Otca poprosiť v modlitbe. Na druhej strane si potrebuješ uvedomiť, že to nie je len taká malá modlitbička. Je to horlivé a úpenlivé volanie srdca, ktoré sa neuspokojí s negatívnou odpoveďou. Týmto veršom predchádzajú nasledovné: „A ja vám hovorím: Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Klopte a otvoria vám.“ (Lukáš 11:9) V týchto slovách je vyjadrená vytrvalosť.

A teraz sa ešte pozrime na tú konferenciu, ktorá sa konala v roku 1994. Pamätáš? Ide o tú, kde ma pastor opravil, keď som hovoril na tému bázne Božej. Nasledujúce ráno som sa na stavenisku k Pánovi modlil a pýtal sa ho, „kde som spravil chybu.“ Výsledkom bolo, že som sa z celej sily modlil o viac bázne Božej. V tej chvíli som si dôležitosť tejto prosby plne neuvedomoval, no dnes to s odstupom času považujem za jednu z najdôležitejších chvíľ môjho života s Pánom. V súčasnosti sa

každodenne k Bohu modlím za čerstvé naplnenie Duchom Hospodinovým, ktorý je aj Duchom bázne Božej. Pozrime sa aj na nasledovnú biblickú pasáž:

Syn môj, ak prijmeš moje výroky, ak budeš zachovávať moje prikázania a napínať ucho za múdrosťou, prikláňať svoje srdce za rozumnosťou, keď budeš prosiť o rozum, hlasne sa dovolávať rozumnosti, ak ju budeš hľadať ako striebro a slediť za ňou ako za skrytými pokladmi, potom porozumieš bázni pred Hospodinom a nájdeš Božie poznanie. (Príslovia 2:1-5)

Potrebuje sa modliť horlivo a hľadať bázeň, až kým ju nenájde. Podobne ako stratený diamantový zásnubný prsteň alebo zlatý klenot. Určite si už videl veľa televíznych programov, ktoré vysielali hľadanie pokladov. Pozoroval si, s akým nasadením po nich ľudia účinkujúci pátrajú? Zvlášť dobre je to vyjadrené vo vymyslenom filme *National Treasure* (Lovci pokladov, pozn. pr.). Film bol natočený v roku 2004 a do hlavnej úlohy bol obsadený Benjamin Gates. Dej sa odohráva okolo hľadania strateného pokladu zo sedemnásteho storočia. Kvôli tomuto zámeru obetoval hlavný hrdina všetok svoj čas i energiu, riskoval dobrú povesť a dokonca i slobodu. Ak s takýmto nasadením hľadal pominuteľný poklad, o čo viac by sme my mali hľadať ten večný a nehynúci?

Ak by sme s podobným zápalom pristupovali k Božiemu slovu, jeho múdrosti, jeho vedeniu a bázni pred ním, zakúsili by sme neopísateľné požehnanie. Je to nehynúci poklad—alebo ak chceš, ten Boží poklad. Neskryl ho *pred nami*, ale ukryl ho *pre nás* s cieľom, aby sme ho našli. Povzbudzuje nás, aby sme ho objavili a keď sa tak stane, teší sa spolu s nami. S nadšením pozoruje ako si užívame požehnanie, ktoré z neho plynú.

Je mojou hlbokým a úprimným prianím, aby tá neutíchajúca túžba po Božej bázni, ktorá vzišla z mojej modlitby pred

mnohými rokmi na stavenisku, prenikla aj tvoje srdce. Považuj ju za ten najvzácnejší poklad. Potom sa túžby Božieho srdca stanú aj tvojimi túžbami a budeš nenávidieť to, čo má v nenávisti Pán. Budeš z hĺbky duše milovať ľudí a nenávidieť hriech, ktorý ničí ľudské životy. Tvoj život požehná mnohých a ovocie tohto požehnanania si budeš užívať po celú večnosť.

Nezabúdaj, že *oveľa dôležitejšie ako začneme náš beh o cenu, je to, ako ho dobehneme*. Zreteľne to vyjadrujú to nasledujúce dve biblické pasáže:

Tomu však, ktorý vás *môže uchrániť pred pádom* a nepoškvrnených postaviť s plesaním pred svoju slávu. (List Júdov 24, dôraz pridaný autorom)

On vás *bude upevňovať až do konca*, aby ste boli bez úhony v deň nášho Pána Ježiša Krista. (Prvý list Korintňanom 1:8, dôraz pridaný autorom)

Požehnanie naplneného života znamená víťazne dobehnúť náš beh viery až do cieľa. Nedokážeme to vo vlastnej sile—pomôže nám v tom bázeň pred Hospodinom. Bolo pre mňa veľkou výsadou ti na stránkach tejto knihy tento vzácny poklad aspoň trochu priblížiť. Podel sa s týmito tajomstvami aj s ostatnými. Pomôžeš tak mnohým, aby sa vyhli pádu a zároveň to prispeje aj k posilneniu Kristovej cirkvi.

Rozhodni sa, že sa staneš súčasťou premieňajúceho hnutia bázne Božej, ktorá Kristovu nevestu pripraví pre svojho ženícha. Bázeň Božia ti pomôže žiť v dôvernom vzťahu s nebeským Ženíchom, porastieš duchovne, budeš prinášať hojné ovocie a zanecháš po sebe večnú a trvalú pamiatku.

Osobná aplikácia

Biblická inšpirácia: „Tomu však, ktorý vás môže uchrániť pred pádom a nepoškvrnených postaviť s plesaním pred svoju slávu, jedinému Bohu, nášmu Spasiteľovi skrze Ježiša Krista, nášho Pána, sláva, veleba, moc a vláda pred všetkými vekmi teraz i na všetky veky. Amen.“ (List Júdu 24-25)

Hlavná myšlienka: Úspešne dobehnúť do cieľa je tým najdôležitejším aspektom plnohodnotného života. Božia bázeň ťa zachová až do konca v neochvejnej viere a zachráni ťa od pádu.

Podnety na zamyslenie: Ako môžem porásť v bázni pred Pánom? Túžim po tomto poklade a aj ho nadovšetko hľadám? Považujem ho za to najväčšie bohatstvo? Čo môžem každodenne robiť, aby som oň neprišiel?

Modlitba: Drahý Otče, naplň ma, prosím, Duchom Pánovým, Duchom múdrosti, Duchom rozumnosti, Duchom rady, Duchom sily, Duchom poznania a Duchom bázne Pánovej. Zachovaj ma od pádu až dokonca, aby som sa mohol v súdny deň postaviť nepoškvrnený pred všemohúcim Bohom. V mene Ježiš. Amen.

Vyznanie: Bázeň Pánova je mojím pokladom.

LETMÝ POHĽAD NA BOŽIU VEL'KOSŤ

V histórii biblického Izraela Boh svojmu ľudu položil otázku, ktorá mala za cieľ prehľbiť ich bázeň pred ním:

Ku komu ma chcete prirovnať, aby som mu bol podobný?
(Izaiáš 40:25)

Domnievam sa, že ak bol niekedy v histórii ten správny čas zobrať tieto otázky naozaj vážne, hlboko sa nad nimi zamyslieť a nielen ich tak hodiť za chrbát, je to práve v našej dobe. Žijeme v čase, keď sme zo všetkých strán bombardovaní, aby sme zamerali svoju pozornosť na „oslavu človeka“. Na každom kroku sa stretávame s oceneniami vynikajúcich športovcov, nádhernými hollywoodskymi hercami, nadanými hudobníkmi,

„obchodníkmi roka“, charizmatickými lídrami a ďalšími dôležitými osobnosťami. Oslavujú ich v televízii, na sociálnych sieťach, v masmédiách a iných verejných platformách. To, čo možno na prvý pohľad vyzerá celkom nevinne, je vo svojej podstate veľmi nebezpečné. Všetko toto vyzdvihovanie človeka nám zastiera veľkosť Božej slávy a jeho majestátu.

S Lisou sme pred zhruba dvadsiatimi piatimi rokmi stáli pred neľahkou úlohou výchovy našich štyroch synov. Prístup k informáciám nebol taký jednoduchý ako dnes, keď už máme k dispozícii rôzne mobilné aplikácie a sociálne siete od výmyslu sveta. Zistili sme, že naši synovia sa v určitom období až príliš zamerali na istého profesionálneho basketbalistu. V tom čase bol najpopulárnejším športovcom Severnej Ameriky, mnohí si ho idealizovali a ani po niekoľkých desaťročiach nestratil na svojej sláve.

Práve v tom období som slúžil na východnom pobreží Spojených štátov amerických. Spolu s rodinou sme boli ubytovaní na pobreží oceánu. Po tom, čo sme strávili niekoľko hodín na pláži, sme sa vrátili na hotel. Naši chlapci sa vyšantili v silných vlnách oceánu, boli celí nadšení a uveličení z tohto mocného živlu.

Práve som sa zhováral s tromi najstaršími synmi. Cez pootvorené sklenené dvere som prstom ukázal na vodnú hladinu a povedal: „Chalani, to je fakt obrovský oceán, že?“

Jednohlasne zašvitorili: „Áno, ocko!“

Pokračoval som: „Voľným okom vidíme len zopár kilometrov vodnej plochy, hoci sa rozprestiera na tisíckach kilometrov.“

S uterákmi ovinutými okolo tela prekvapene zvolali: „Ach!“

No a pritom toto nie je vôbec ten najväčší svetový oceán. Tým je Tichý oceán. No a okrem nich máme ešte dva ďalšie.“

Ako sme tak cez pootvorené dvere počúvali mohutné nárazy vln, synovia v tichom údive len prikývli.

V čase nášho výjazdu práve boli zápasy NBA v plnom prúde. Novinári, ESPN (celosvetová športová káblová a satelitná televízna stanica, založená v roku 1979 v Spojených štátoch amerických, pozn. pr.) a vlastne všetci, vrátane našich detí a ich priateľov takmer bez prestávky rozoberali úspechy toho športovca. Boli ním načisto fascinovaní. Moji synovia napríklad obdivovali, ako v jednej ruke udrží basketbalovú loptu. Vedel som, že pri plávaní v oceáne moji synovia prehltili nejakú tú vodu, spýtal som sa ich: „Chlapci, vedeli ste, že Boh odvážil všetku vodu sveta vo svojej ruke?“ (pozri Izaiáš 40:12) Ich tvármi prebehol neskrývaný údiv.

Potom som sa im snažil jednoduchým jazykom opísať nielen veľkosť oceánu, ale aj jeho silu. Vysvetlil som im, že ak by poldruhakilometrový meteorit spadol do Atlantického oceánu, niekoľko sto kilometrov od severoamerického mesta New York, vznikla by taká silná vlna, že by v momente zmietla zo zemského povrchu mestá na celom východnom pobreží, oblasť Karibiku a dokonca aj veľkú časť juhoamerického pobrežia. Silné vlnobitie by spôsobilo katastrofu aj v mnohých európskych a afrických pobrežných mestách. Táto vlna by ani zďaleka nebola taká vysoká ako hĺbka Atlantiku. Spýtal som sa ich: „Čo by sa stalo s našou planétou, ak by ju zaplavili všetky oceány? Vidíte, chlapci? Aj keď vody všetkých svetových morí a oceánov majú nepredstaviteľnú váhu, Boh ich zväžil vo svojej dlani!“

Potom som pozornosť mojich synov obrátil na nočnú oblohu. Spýtal som sa ich: „Viete, čo ešte Biblia hovorí o Božej veľkosti?“

„Čo, ocko?“

„No napríklad to, že Boh zmeral vesmír piadou svojej ruky“ (pozri Izaiáš 40:12). Názorne som im ukázal, čo mám na mysli. Roztvoril som dľaň a vysvetlil im, že rozpätie mojej dlane je vzdialenosť od konca môjho palca po posledný článok malíčka. Spýtal som sa ich niečo, čo by som sa chcel opýtať i teba: „Premeral si už veľkosť vesmíru?“ To je ľudsky nemožné. Ak by sme sa o to pokúsili, azda by sme si zreteľnejšie uvedomili Božiu velebu a veľkosť jeho majestátu.

Možno sa ti budú nasledujúce riadky javiť príliš technické, no maj so mnou, prosím, trpezlivosť. Rád by som ti tieto nádherné pravdy o Božej veľkosti ilustroval podobne ako vtedy mojím synom. Keď premýšľame nad faktami stvoreného sveta, vzbudzuje to v nás rešpekt pred veľkosťou nášho Stvoriteľa. Písmo hovorí: „Nebesia rozprávajú o Božej sláve, obloha hlása dielo jeho rúk.“ (Žalm 19:2)

Podľa vedeckých výskumov jestvuje vo vesmíre miliardy galaxií, pričom každá z nich má okolo sto miliónov hviezd. Ich veľkosť je v porovnaní so vzdialenosťami medzi nimi pomerne nepatrná.

V jednej z týchto galaxií sa nachádza aj naše Slnko. Galaxia, v ktorej žijeme, je taká veľká, že keď sa pozeráš na nočnú oblohu, nevidíš celý vesmír, ale len akoby trpasličiu galaxiu (trpasličia galaxia je malá galaxia, zložená z niekoľkých miliárd hviezd, čo je malý počet v porovnaní s Mliečnou cestou, ktorá obsahuje

200 až 400 miliárd hviezd, pozn. pr.). Nevidíš dokonca ani celú Mliečnu cestu, ktorá je našou galaxiou, ale len jej časť. Väčšina hviezd, ktoré sa v nej nachádzajú je príliš vzdialená, aby bola viditeľná voľným okom.

Zamerajme sa teda len na hviezdy, ktoré sme na nočnej oblohe schopní pozorovať voľným okom. Najbližšia hviezda od planéty Zem okrem Slnka je vzdialená 4,3 svetelných rokov. Pre väčšinu z nás to je ako španielska dedina, poďme si to teda vysvetliť. Vedci zistili, že svetlo sa pohybuje rýchlosťou približne 299 792 458 metrov za sekundu—áno čítaš správne, za sekundu. To je 1 079 252 848,8 kilometrov za hodinu. Lietadlo letí približnou rýchlosťou 800 kilometrov za hodinu. V porovnaní s tým je svetlo neporovnateľne rýchlejšie.

Poďme si to teda dať do perspektívy. Predstav si, že letíš tryskovým lietadlom na Slnko. Keď lietam do Ázie, ktorá sa od Spojených štátov amerických nachádza na opačnom konci zemegule, trvá mi to približne dvadsaťtri hodín. Ak by som tým istým lietadlom bez prestávky letel na Slnko, trvalo by mi to približne dvadsať jeden rok! Skús si predstaviť svoj život pred dvadsať jeden rok. No a povedzme, že by si po celý ten čas až dodnes sedel v lietadle (dúfajme, že máš aspoň miesto pri okne). (Smiech). V prípade, že radšej cestuješ autom, mám pre teba zlú správu. To by nebolo možné. Trvalo by ti to približne dvesto rokov, nerátajúc prestávky na tankovanie a odpočinok. Za akú dobu ale na Zem dorazí svetlo? Teraz sa drž. Je to len osem minút a dvadsať sekúnd!

Nechajme teraz Slnko Slnkom a pozrime sa na našu najbližšiu hviezdu. Už sme si povedali, že sa nachádza vo vzdialenosti 4,3 svetelných rokov od našej planéty. Predstavme si taký

imaginárny model Zeme, Slnka a najbližšej hviezdy. Čo sa týka veľkostného pomeru, tak Zem by mala veľkosť guľôčky korenia a Slnko zas veľkosť kruhu s priemerom dvadsať centimetrov. Podľa tejto mierky by bola vzdialenosť Zeme od Slnka približne dvadsaťtri metrov, čo je štvrtina futbalového štadióna. Pamätaj si, že to vysokoprúdové lietadlo by túto vzdialenosť preletelo za viac ako dvadsaťjeden rokov.

Ak je toto na našom imaginárnom modeli vzdialenosť Zeme od Slnka, vieš odhadnúť ako ďaleko sa nachádza naša Zem vo veľkosti guľôčky korenia od najbližšej hviezdy? Kilometer alebo dva? Úplne mimo! Naša najbližšia hviezda by sa na našej makete nachádzala približne 6 500 kilometrov od našej guľôčky korenia! Ak by sme naše zrnko korenia umiestnili do severoamerického mesta New York, tak by Slnko, na ktoré by sme museli cestovať dvadsaťjeden rokov bolo od nej vzdialené dvadsaťtri metrov a naša najbližšia hviezda by sa nachádzala niekde za mestom Los Angeles—tisícšesťsto kilometrov uprostred Tichého oceánu! Lietadlom by sme sa tam dostali za 51 miliárd rokov nepretržitého letu! To je neveriteľných 51 000 000 000 rokov! Len pre porovnanie—svetlo z tejto hviezdy dorazí na Zem len za 4,3 roka!

Rozvedme si to ešte o niečo podrobnejšie. Väčšina voľným okom viditeľných hviezd je od nás vzdialená približne sto až tisíc svetelných rokov. Môžeš pozorovať aj niektoré z hviezd, ktoré sú vzdialené až štyritisíc svetelných rokov (pamätaj si, že to ani zďaleka nie sú najvzdialenejšie hviezdy v našej galaxii). Nebudem sa ani pokúšať vypočítať, aký dlhý čas by trval let na niektorú z nich. Len si to predstav—keď sa pozeráš na hviezdnu oblohu a vidíš niektorú z týchto hviezd, vzdialených štyritisíc svetelných rokov od našej planéty, vlastne pozoruješ svetlo

hviezdy z obdobia, keď žil Abrahám a Sára. Toto svetlo putovalo rýchlosťou 1 079 252 848,8 kilometrov za hodinu konštantnou rýchlosťou a práve prichádza k našej Zemi!

Toto sú len hviezdy v našej malej galaxii, ktorá sa volá Mliečna cesta. Vôbec sme sa nezaoberali miliardami ostatných galaxií! Nezabúdaj, že medzi nimi sú obrovské vzdialenosti. V našej blízkosti sa napríklad nachádza galaxia Andromeda. Je od nás vzdialená približne 2,3 milióna svetelných rokov! Len si to predstav. Svetlo z nej k nám dorazí rýchlosťou 1 079 252 848,8 kilometrov za hodinu za dobu viac ako dva milióny rokov! A to je pritom naša najbližšia galaxia. Jestvujú miliardy ďalších! Si schopný tomu porozumieť, alebo na viac už nemáš kapacitu?

Znova si pripomeňme slová proroka Izaiáša, ktorý hovorí, že Boh premeral celý vesmír na piade svojej dlane. Šalamún tiež potvrdzuje veľbu Stvoriteľa: „Môže vôbec Boh prebývať na zemi? Veď samotné nebesia, ba ani najvyššie nebo ťa nemôžu obsiahnuť!“ (Prvá Kráľov 8:27) Vnímaš už o niečo zreteľnejšie veľkosť nášho Boha?

Nemusím azda pripomínať, že po tomto rozhovore sa naša NBA superhviezda dostala do správnej perspektívy. (Smiech). Keď si moji synovia uvedomili veľkosť Stvoriteľa, nemali už voči tejto celebritě taký nezdravý obdiv.

Rád by som to ešte trochu rozviedol. Nielenže náš Pán stvoril veľké veci, ale jeho sláva sa odzrkadľuje aj v každom detaile stvorenia. Vedecké výskumy, ktoré stáli milióny eur, skúmali fungovanie nášho stvoreného sveta. No aj tak odhalili len nepatrnú časť jeho dômyselnosti. Vedci majú stále nespočetne veľa nezodpovedaných otázok. Boží dizajn nás neprestáva udivovať.

Stvorený život funguje na báze buniek. Bunka je stavebná a funkčná jednotka všetkých živých organizmov. Skladá sa z nich ľudské telo, rastliny, zvieratá a všetko živé. Ľudské telo, ktoré je korunou dômyselnosti, obsahuje približne 100 000 000 000 000 buniek (viac si predstaviť to číslo)? Boh určil každej z nich svoju úlohu. Rastú, rozmnožujú sa a odumierajú—to všetko podľa presného harmonogramu.

Aj keď je bunka voľným okom neviditeľná, nie je zďaleka tou najmenšou časticou ľudského tela. Obsahuje veľa makromolekúl. Atómy medzitým tvoria tieto makromolekuly. Atóm je teda najmenšou jednotkou hmoty.

Atómy sú také miniatúrne, že len samotná bodka na konci tejto vety ich obsahuje viac ako miliardu. Nech už je atóm akokoľvek nepatrný, skladá sa prevažne z prázdneho miesta. Zvyšok tvoria protóny, neutróny a elektróny. Protóny a neutróny sú nahromadené v mikroskopickom a neobyčajne hustom jadre v centre atómu. Malé zväzky energie, nazývané aj elektróny, obiehajú okolo tohto jadra rýchlosťou svetla. To sú stavebné častice jadra, ktoré drží všetko pohromade.

Odkiaľ berie atóm energiu? Aká sila drží energetické časti spolu? Vedci túto silu nazývajú *elektromagnetické* a *nukleárne* sily. Je to len pekne vyjadrené niečo, čomu vedci ešte dobre nerozumejú. No Boh už povedal: „On je odlesk jeho slávy a obraz jeho podstaty a všetko udržuje svojím mocným slovom.“ (Židom 1:3). Kolosanom 1:17 hovorí: „Všetko v ňom povstalo a stojí.“ (Roh. pr.)

Len sa nad tým na chvíľu zamysli. Tento mocný Stvoriteľ, ktorého neobsiahne ani celý vesmír, je náš Boh. Môže ho

premerať svojou dlaňou a venuje nesmiernu pozornosť aj tomu najmenšiemu detailu na našej Zemi a životu, ktorý sa tu nachádza. Jeho dielo je také dômyselné, že i po mnohých rokoch výskumov vedci nad ním nevychádzajú z údivu. Niet divu, že žalmista volá:

Keď hľadím na tvoje nebesia, dielo tvojich prstov, na mesiac a hviezdy, ktoré si upevnil, pýtam sa: „Čo je človek, že naňho pamätáš, a syn človeka, že sa ho ujímaš? (Žalm 8:4-5)

Myslím, že to je výstižné zhrnutie. Možno žalmista vyjadruje myšlienky jedného z tých mocných serafov, ktorí obklopujú Boží trón. Tí premožení veľkosťou Božieho majestátu neprestajne volajú „svätý“! Videli Boha pri diele stvorenia a keď pozorovali stvorenie človeka, pravdepodobne nevychádzali z údivu: „Čo to má znamenať? Prečo Boh venuje toľko pozornosti týmto nepatrným bytostiam na tak malej planéte?“

Môj rozhovor mojim synom pomohol v tom, aby príliš neoslavovali človeka, ale videli ho vo svetle mocného Boha. Uvedomili si, že v porovnaní s ním, je všetko ostatné len nepatrným zrníčkom prachu. Dúfam, že tento dodatok v tom pomohol aj tebe. Zamysli sa teda v tomto svetle aj ty nad otázkou, ktorú Hospodin prostredníctvom proroka Izaiáša položil svojmu ľudu: „Ku komu ma chcete prirovnáť, aby som mu bol podobný?“ (Izaiáš 40:25)

Niet pochyb o tom, že na tému Božích zázrakov a dômyselnosti jeho stvorenia by bolo možné napísať množstvo kníh. To však nebolo mojím zámerom. Hlavným dôvodom pre napísanie tejto knihy bolo v tebe prebudiť údiv a úžas nad dielom jeho rúk, lebo ono zvestuje jeho velebu a majestát!

BLIŽŠIE K BOHU

DÔVERNÝ VZŤAH S PÁNOM

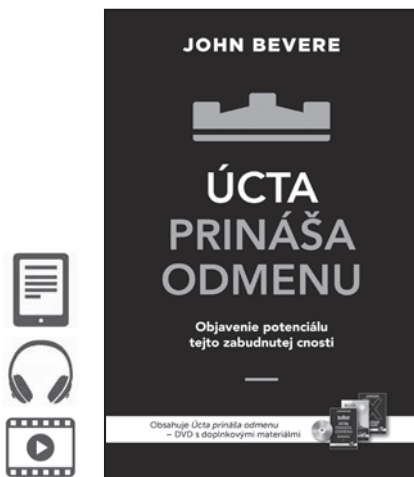
Ak si nevedomíme, že nám niečo chýba, nebudeme po tom ani túžiť. Je smutnou skutočnosťou, že mnoho dnešných kresťanov nezažilo blízky a dôverný vzťah s Bohom len preto, že buď nevedia, čo to znamená, alebo nepoznajú spôsob ako takýto vzťah vybudovať. Boh stvoril človeka, aby s ním mal zmysluplný osobný vzťah a túto túžbu vložil do nášho srdca. Písmo nás učí, že Pán po nás bytostne túži a učí nás ako ho aj my môžeme poznať.

Autor John Bevere vo svojej knihe Bližšie k Bohu, čitateľa pozýva na dobrodružnú cestu poznávania Pána. Okrem iného sa dozvieš o dôležitých predpokladoch pre dôverný vzťah s ním—poslušnosť, cibrenie sa v počutí hlasu Ducha Svätého, porozumenie, že modlitba je rozhovor a nie monológ. Každá kapitola sa končí otázkami na zamyslenie, ktoré ti pomôžu premýšľať hlbšie o pravdách, ktoré si práve čítal. Okrem toho tu nájdeš i praktické kroky a návody ako prehĺbiť svoj vzťah s Pánom v stati „Ako sa priblížiť k Bohu“.

Dostupné na: **MessengerX.com**

ÚCTA PRINÁŠA ODMENU

OBJAVENIE POTENCIÁLU TEJTO ZABUDNUTEJ CNOSTI

Asi by sme nenašli kresťana, ktorý by chcel vedome Boha obmedzovať, no aj napriek tomu Mu mnohí z nás nevedomky bránime v našich životoch konať tým, že ignorujeme taký dôležitý duchovný princíp, akým je práve úcta.

Koncept úcty sa z našej kultúry takmer vytratil. No posolstvo tejto knihy vám pomôže uvedomiť si, že je kľúčový pre uvoľnenie Božej vôle do všetkých oblastí života.

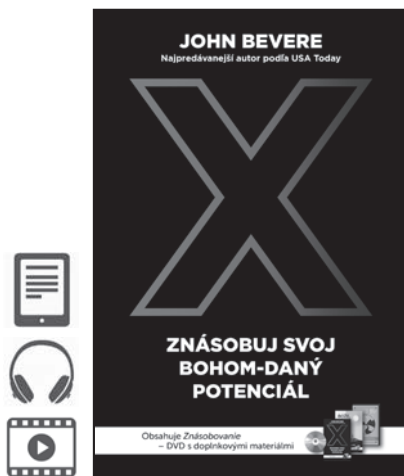
V knihe *Úcta prináša odmenu* vysvetľuje jeden z najlepšie predávaných autorov, John Bevere, ako vás správne pochopenie úcty privedie do súladu s tým, ako Boh premýšľa a kým je, a zároveň vám pomôže prijať požehnanie, ktoré pre vás má.

Pomocou harmónie hlbokých biblických právd a relevantných príkladov, ktoré fungovanie týchto princípov demonštrujú v praxi, vám táto kniha ponúka čerstvý pohľad na túto dávno zabudnutú cnosť. A čo je ešte dôležitejšie, rozhorlí vo vás túžbu tieto pravdy aplikovať v každej oblasti vášho života.

Dostupné na: **MessengerX.com**

ZNÁSOBOVANIE

ZNÁSOBUJ SVOJ BOHOM-DANÝ POTENCIÁL

Cítiš sa niekedy v Božom kráľovstve ako divák? Možno aj vieš, že existuje niečo, čo by si mohol spraviť, len to nedokážeš presne uchopiť. Väčšina z nás túži po tom, aby ich život mal veľký vplyv, no zároveň zápasí s otázkami typu:

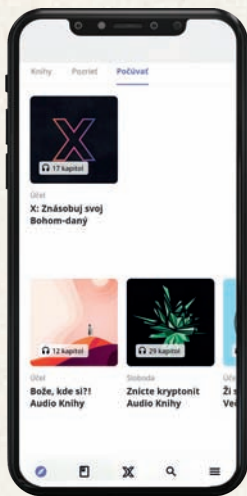
- Ako si môžem byť istý/á, že sa neminiem Božej vôle pre mňa?
- Akú rolu pri budovaní Božieho kráľovstva zohráva moje jedinečné obdarovanie?
- Ako sa môžem ubezpečiť o tom, že naplňam svoj Bohom-daný potenciál?
- Je moje povolanie menej dôležité, ako keby som bol/a v duchovnej službe?
- Ako môžem vyvážiť odpočívania v Božej milosti a zmysluplnú aktivitu v prospech Jeho kráľovstva?
- Ako môžem prelomiť strach a napredovať aj vtedy, keď to vyzerá neisto a riskantne?

Najlepšie predávaný autor John Bevere v tejto hlbokej knihe vychádza z pozorného skúmania Písma a používa silné príbehy, aby čitateľovi pomohol odlišne uvažovať o jeho povolaní, a prečo je také dôležité pre Boha. Pri čítaní týchto stránok budete zmocnení k znásobovaniu vašich Bohom-daných darov a k vykročeniu k dosahovaniu vášho potenciálu. Ak ste pripravení na to, aby ste vymenili nečinnosť za nejaký väčší zámer, nachádzate sa práve na začiatku tejto cesty.

Dostupné na: **MessengerX.com**

X MessengerX

Formovanie učeníkov pre kohokoľvek a kdekoľvek

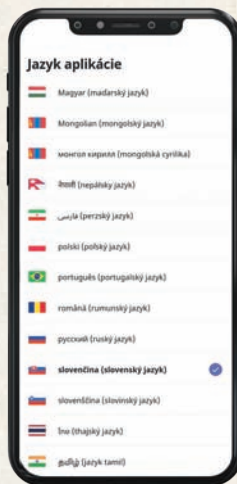

- **dostupné zdarma vo viac ako 125 rozličných jazykoch**
- ako mobilná aplikácia a online
- materiály pre tvoj duchovný rast
- možnosť sledovať tvoje napredovanie a aj cestu ako učeníka nášho Pána

Získaj celú zbierku materiálov na budovanie učeníkov z knižnice Messenger. Pomocou nej budeš môcť na rôznych elektronických zariadeniach sledovať, čítať, či počúvať mnohé zaujímavé elektronické knihy, audio knihy, krátke filmy, video vyučovania, rôzne preklady Písma a ešte oveľa viac.

MessengerX.com

Dostupné celosvetovo prostredníctvom App Store a Google Play

Čo je bázeň pred Pánom?

Chcel by si mať dôvernejší vzťah so svojim Stvoriteľom?

Máš pocit, že Boh je na míle vzdialený a poznať ho je pre teba nedosiahnuteľnou metou? Autor John Bevere ti na stránkach svojej knihy Dar bázne Božej na základe biblických pravd ukáže, že Boh sa nám túži dať poznať. Ak nezažívame jeho prítomnosť a požehnanie, nie je problém v ňom—možno ti chýba práve Božia bázeň.

Kniha ti ponúkne nový uhol pohľadu na biblické pravdy, ktoré o tomto vzácnom duchovnom klenote hovoria. Medzi iným sa teda dozvieš, čo to znamená pracovať na svojej spáse s báznou a chvením a uvedomíš si, že, táto prachom zapadnutá cnosť je cestou k naplnenému a plnohodnotnému životu. To medzi iným znamená, že:

- je kľúčová pre dôverný vzťah s Pánom
- nás oslobodzuje spod jarma ostatných strachov a úzkostí
- prečisťuje naše najvnútornejšie motívy a pohnútky
- nám pomáha objaviť pravú múdrosť, porozumenie a poznanie

Ozajstný pokoj, bezpečnosť a radosť zakúsime len vtedy, keď si nášho Boha hlboko vážime a ctíme. Len tak budeme mať s ním úprimný a otvorený vzťah, bez akejkolvek pretvácky a náš život bude stáť skutočne za to.

JOHN BEVERE je uznávaný medzinárodný rečník a autor viacerých knižných bestsellerov.

S odvahou a vášňou prináša posolstvo nemennej pravdy Božieho slova. Jeho knihy boli preložené do mnohých svetových jazykov. Spolu s manželkou Lisou založili organizáciu Messenger International – ide o duchovnú službu, ktorej cieľom je rozvoj nekompromisných nasledovníkov Krista, ktorí menia svet.

SYLOAM
WWW.SYLOAM.ORG

X
MessengerX

Voľne stiahnuteľné
materiály a streamovanie
videí nájdete na stránke
MessengerX.com

Chcete viac,
skenujte tu:

M Messenger
INTERNATIONAL

Táto kniha je darom od autora
a nie je určená na predaj